

Ștefan Nicolau / Poșta și filateliștii botoșăneni

Editura AXA Botoșani
Tel. / Fax 0231 585050
E-mail: caromibt@yahoo.com

Ștefan Nicolau / Poșta și filateliștii botoșăneni

© Toate drepturile aparțin autorului

ISBN: 978-973-660-265-8

Ștefan Nicolau

**Poșta și filateliștii
botoșăneni**

Editura AXA • 2007

Botoșaniul – centru important al filateliei românești

Anul 2006 aduce o mare sărbătoare pentru Botoșaniul filatelic. Se împlinesc **50 de ani de la înființarea primului cerc de filatelie a orașului**. În luna decembrie a anului 1956, filateliștii din Botoșani s-au constituit într-o formă organizată de cerc filatelic, la mare modă în acele vremuri când filateliștii din România așteptau cu nerăbdare aniversarea Centenarului primelor mărci poștale românești - vestitele "*Cap de Bour*" - *Moldova 1858*.

Astăzi când filateliștii din județul Botoșan aniversează **50 de ani de filatelie organizată**, toți iubitorii mărcii poștale românești se gândesc cu emoție la prima Expoziție Filatelică Mondială **EFIRO 2008**.

În onoarea acestor evenimente importante, un clasic în viață, l-am numit pe neobositul cercetător Ștefan Nicolau, oferă mișcării filatelice românești și internaționale lucrarea "**POȘTA ȘI FILATELIȘTII BOTOȘĂNENI**", cronică și spovedanie în același timp a epocii și muncii atâtor generații de filateliști din județ, care prin pasiunea lor au promovat în permanență imaginea mărcii poștale românești.

Domnul Ștefan Nicolau, singurul astrofilatelist autentic din România, ne oferă o plăcută surpriză în această lucrare prin tratarea istoriei poștale a ținutului Botoșani și a ștampilelor poștale utilizate în localitățile județului.

Prin lecturarea lucrării, cititorul are plăcuta ocazie să constate evoluția poștei pe aceste meleaguri, precum și importanța Botoșaniului ca oficiu principal al poștei din județ.

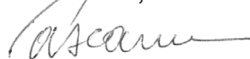
Evident că într-o lume normală, cu scara valorilor așezată pe criterii de competență, apariția acestei lucrări ar fi trebuit să preocupe în special Poșta Română, căreia îi sunt dedicate un număr imens de ore de studiu. Din păcate eforturile personale ale autorului sunt sprijinite doar de colegii filateliști, care așteaptă cu nerăbdare apariția lucrării.

Ștefan Nicolau

Federația Filatelică Română este onorată de munca neobosită a domnului Ștefan Nicolau, membru de onoare, care prin pasiunea și munca sa a menținut în permanență viu focul dragostei pentru filatelie în acest minunat oraș moldav.

În numele tuturor filateliștilor din România îl felicit din tot sufletul și îl asigur pe domnul Ștefan Nicolau de respectul valorii date prin competența muncii domniei sale.

Leonard PAȘCANU

Președinte al Federației Filatelice Române

POȘTA ȘI FILATELIȘTII BOTOȘĂNENI

La a 50-a aniversare a Asociației Filateliștilor din județul Botoșani.

Cu toate că activitatea filateliștilor din Botoșani era cunoscută de mai multă vreme, actul oficial de constituire a primului „cerc filatelic” a apărut abia în decembrie 1956.

Încercări de a se constitui într-un fel sau altul unirea colecționarilor botoșăneni, au existat încă de la începutul secolului XX, dar, fără rezultate. Cert este că acum, în cel de al 50-lea an al existenței, Asociația Filateliștilor din județul Botoșani a hotărât să sărbătorească în 2006 cea de a 50-a aniversare printre altele și prin apariția acestei lucrări, realizată prin filtrarea documentelor din arhiva asociației și din amintirile celor mai în vârstă astfel ca să punem sub tipar o „trecere în revistă” a activităților colecționarilor botoșăneni, să reamintim viitorului, persoane ale trecutului cu contribuții în acest domeniu și să arătăm cititorilor câte ceva din dezvoltarea poștei care a realizat documentele filatelice de mare valoare din trecutul Botoșanilor, documente care se află în lumea colecționarilor și probabil, vom avea plăcerea de a le vedea în majoritate în 2008 când se va organiza în București prima expoziție mondială de filatelie și categoric vor veni și „bourii moldovei”, în majoritatea lor, acasă, în țară.

MOTIVAȚIE

Când mi s-a propus și am hotărât să mă ocup de acest material s-a avut în vedere că în 1981 când asociația împlinea 25 ani de la înființare, în cadrul manifestărilor, am organizat pe 7 panouri “ISTORIA FILATELIEI BOTOȘĂNENE”, de fapt istoria poștei din județ, cu documente xeroxate aflate în colecțiile lumii cu unele scrisori circulate în perioada de la începutul poștei în zonă și cu multe foarte, multe amintiri din întâlnirile celor care eram atunci

acolo, cei care i-am cunoscut pe vechii filateliști botoșăneni: Bujoreanu, Braha, Teodorescu, Teodoru, Ferhard, care am lucrat cu un Drăghici, Bădescu, Vainer, Anăutu, Vicol.

Era anul cu mai multe evenimente, mai ales după zborul cosmic al lui Dumitru Prunariu din luna mai tocmai când pregăteam “Expoziția Națională de Marcofilie” (14-21.06.81) și “Enesciana” (19-26.08.81). Planul pentru decembrie 1981 era bătut în cuie încă din decembrie trecut când, împreună cu Costică Dămăceanu, Vasile Arnăutu, și Eugen Sfârlos, cu neprecupețitul sprijin al lui Gheoghe Jaucă și Dan Pricopie am detaliat toate aspectele și obținusem aprobările (plic, ștampilă, expoziție, simpozion etc.), pentru 15 noiembrie 1981. Atunci am promis ca pentru “viitor” să încercăm a încropi o istorie a poștei și filateliei din județul Botoșani, ca să arătăm că urbea și județul nostru au avut un “oarecare” cuvânt de spus implicându-se încă de demult și chiar lansând unele dintre cele mai prețioase și uneori curioase piese și exponate filatelice, că strămoșii noștri și-au adus contribuția la dezvoltarea poștei și a filateliei, că poșta din Botoșani, Dorohoi și Mihăileni prin ștampilele lor se găsesc astăzi în cele mai selecte colecții filatelice din lume și cine știe prin ce colțuri de pod s-ar mai putea găsi vreun “ziar cu trei-patru Cuza”. În marile expoziții filatelice mondiale la care am fost martor ocular (uneori însoțit de amici filateliști botoșăneni) am admirat și ne-am “fălit” cu mândrie în fața unor piese expuse având ștampilele localităților noastre.

Am început de atunci să adun material, acțiune la care au participat membri și simpatizanți ai noștri, să strâng diferite informații despre trecutul filateliștilor și poștei, cu diferite ocazii și mijloace am discutat cu “bătrânii” de multe ori împreună cu Mihai Urigiuc cu care am făcut și câteva încercări, unele destul de reușite (mai ales în 1997 la România-Polonia). Aici, în lucrare, am inclus cele mai multe date primite de la veteranii: col. Eugen Braha, probabil unul prin venele căruia curgea sânge de filatelist (tatăl său Spiridon Braha a fost un mare filatelist contemporan cu renumitul C. Malhasovici, omul născut prin anii apariției primelor mărci poștale românești cu Cuza), și care aduna în jurul său toți “contaminații” din zonă, apoi profesorul Emil Bujoreanu probabil omul cu cea “mai grea colecție” și pe care l-am avut profesor la Tulcea unde era în refugiu pe timpul războiului, reîntâlnindu-l apoi în Botoșani și cel mai vorbăreț dintre aceștia, colonel și profesor Drăghici Gheorghe-Mircea cu care am petrecut minunate seri la Casa Armatei prin 1964-1966, care colecționa „tot ce se poate și nu putrezește” ca și preotul Aurel Teodoru din Zamostea Dorohoiului și mulți alții. Nu trebuie uitată contribuția celor mai tineri, născuți după 1920, care au dus greutatea anilor războiului și a unor evenimente mai puțin plăcute: Teodor Brădescu, Tomiță Marinescu, Mihai Ungureanu, Dorin Candiescu, Costică Ionescu, Grigore Grecu, Vainer Ioan, Toader Zavidei și mulți alții.

Dintre actualii filateliști mulți mi-au oferit din colecțiile lor copii după materialul de care am avut nevoie, printre aceștia: Coriolan Chiricheș, Mihai Cornaci, Stelian Brânzei, Ioan Siminiceanu, Vasile Atănăsoaie, Gheorghe Ciotină și alții care mi-au oferit posibilitatea de a le mulțumi pentru informațiile despre filatelia și poșta botoșăneană publicate în presa filatelică sau pentru cedare de material precum Ionică Cătană din Bacău, Călin Marinescu fiu al Dorohoiului, Constantin Gomboș, Răzvan R. Popescu etc. Din aceeași categorie fac parte renumiți filateliști care m-au încurajat permanent, printre care Leonard Pașcanu (un fel de enciclopedie filatelică ambulantă), Siviu Dragomir (o altă bibliotecă pe două picioare) care m-au ajutat enorm cu datele oferite pentru lucrare.

Sunt sigur că după lecturarea conținutului acestei lucrări vor apare mulți comentatori cu care posibil voi intra în conflict întrucât unele elemente susținute de domniile lor nu se confirmă în ce am scris eu iar, pe unii poate i-am contrazis chiar.

Despre colecțiile și colecționarii botoșăneni ar fi multe de scris dar, cele mai captivante, par acum fanteziste (și apoi poveștile cu "Capul de bour" sau de "zimbru" sunt peste tot). Multe dintre acestea se găsesc scrise în ziarele locale chiar începând cu anul 1967 și până de curând. Am încercat să nu le mai reproducem gândind să facem în viitor o altă lucrare. Regretul mare este că nu-i putem însera în lucrare pe toți cei care au fost înscriși ca membri ai asociației (în anumite perioade erau primiți ca membri toți elevii care participau la Casa Pionierilor la cercurile filatelice, făceau cererea și achitau cotizația care era anuală și simbolică), găsim în arhiva asociației peste zece mii de nume de elevi care au fost membri și au dispărut după 1-2 ani. Dar să fie clară și reciprocă: au fost foarte mulți filateliști care nu erau membri ai asociației botoșănene ci aparțineau filialelor din alte județe (Suceava, Brașov, Tulcea, Iași, Bacău etc.) dar aveau reședința, lucrau și participau la activitățile noastre fapt pentru care i-am amintit și poate nu am scris destul sau chiar nimic despre colecțiile vechi, foarte mulți proprietari în vârstă, pensionari unii chiar născuți la finele penultimului secol care refuzau să se înscrie în asociație sau cerc motivând că adunau numai mărci uzate, ieftine și foarte rar noutăți (ex-prințul Mavrocordat, ex-moșierul Văsescu, sau ex-procurorul...și chiar foști funcționari de stat și cadre militare "deblocate") care au dispărut pe rând odată cu trecerea timpului. Dar și alții pe care i-au îndepărtat evenimentele istorice, mai ales evreii dispăruți prin 1941-1944 a căror colecții au dispărut odată cu plecarea lor spre Transnistria și care la înapoiere uitaseră și că au fost colecționari (prof. Iacob Haller din Dorhoi și alții) sau cei care au părăsit țara din 1950 până prin 1985.

Nicolau Ștefan

Fig. 1 Harta județului Botoșani - spațiul despre care se va vorbi mai departe.

DE ACEEA.....

Ca să putem discuta despre colecționarii filateliști din județul Botoșani trebuie să stabilim de la început anumite limite privind spațiul și timpul în care ne vom desfășura activitatea

Spațiul este clar din titlu, fiind vorba de județul Botoșani de astăzi dar care provine din alte două județe mai vechi (Botoșani și Dorohoi) care includeau în trecutul lor și zone spre nord cu localitățile Mamornița și Herța până în 1941, (acum în Ucraina) spre vest peste Siret cu Dumbrăveni, Verești chiar și Burdujeni (în județul Suceava), spre sud inclusiv Hârlăul (în județul Iași) iar spre est Prutul și chiar peste Prut la Zăbriceni spre Bălți. În spațiul respectiv Prutul are doi afluenți: Bașeul (cu afluentul său Podriga) care se varsă lângă Ștefănești și Jijia cu afluenții săi Sitna, Miletinul și Bahluiul, cu multe păduri și pământ roditor, care au creat dintr-un început condiții prielnice vieții și unui habitat uman ideal.

Ca timp, normal, ar trebui să o luăm cu începutul începutului, chiar dacă este atât de îndepărtat iar pe noi ne interesează doar să aflăm când au apărut filateliștii în județul Botoșani. Pentru aceasta trebuie să aflăm când a apărut poșta pe aceste meleaguri pentru că doar ea este cea care furnizează „*materia primă timbrofililor*”, dar, pentru apariția poștei trebuia să existe căi de comunicații (drumuri și șosele) care să facă legătura dintre diferite localități (aglomerări de așezăminte omenești) care la rândul lor să aibă un anumit grad de dezvoltare și neapărat, nevoia de comunicare.

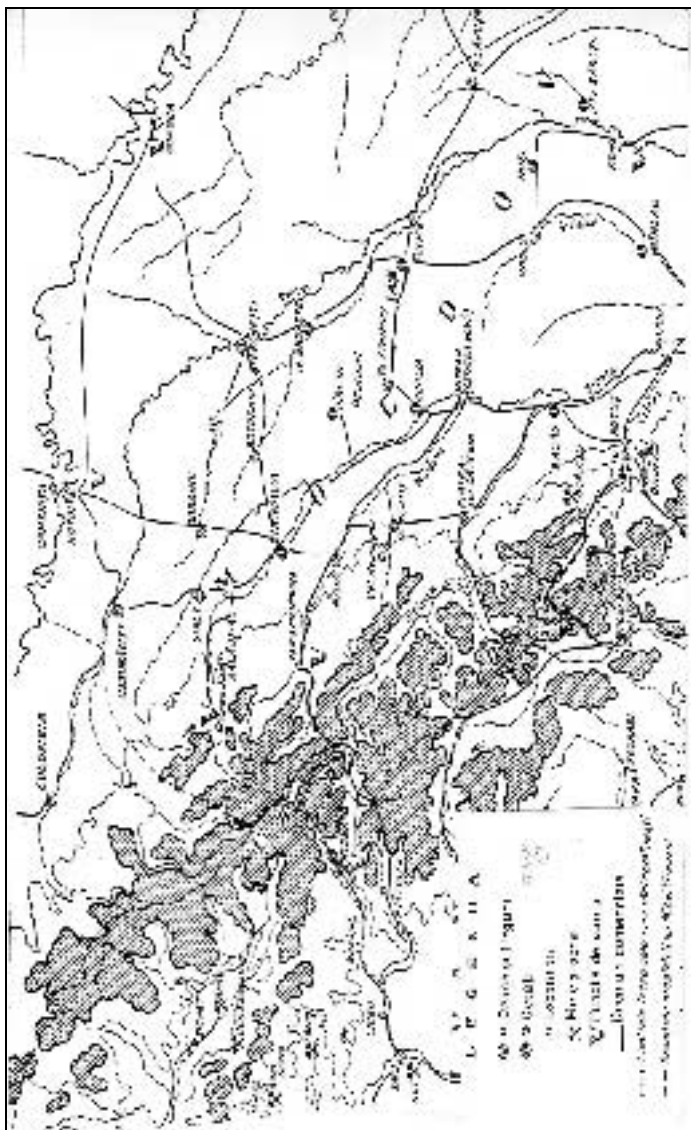

Fig. 2 Extras din harta economică a Țărilor Române în sec. XIV-XVI.

PARTEA 1: PUȚINĂ ISTORIE

Din care să vedem că pe aceste locuri viața și evenimentele sociale au creat necesitatea unor legături între diferitele grupuri de oameni și a dus la apariția căilor de comunicație. Începuturile poștei în lume.

Despre existența grupurilor de oameni încă din comuna primitivă pe aceste locuri ne vorbesc descoperirile de pe raza județului, fiind de ajuns să amintim numai pe cele de la Stâncești dar e bine să nu uităm de ceea ce au găsit arheologii în săpăturile de la Cucorăni, Corlăteni, Săveni, Trușești etc. unde au fost scoase la lumină o mulțime de fragmente rezultate din cioplirea pietrei, vârfuri de săgeți, topoare și chiar nicovale. Pentru mai târziu, în vederea susținerii teoriei privind continuitatea, au fost descoperite în peste 100 de puncte arheologice resturi de ceramică și obiecte de bronz iar în peste 20 de puncte alte obiecte prelucrate. La Trușești un depozit de 40 de seceri, la Mateieni un cuțit, vârf de lance, brățară din perioada bronzului, la Santa Mare, un depozit de arme și 33 unelte de bronz, cuțite, seceri, săbii etc. de la sfârșitul bronzului, la Sulița, topor, la Dângenii un cazan scitic etc. Din perioada fierului la Broscăuți, Cucorăni, Avrămeni, Botoșani, Draxini, Ștefănești, Hudești etc., iar pentru perioadele de mai târziu mai includem pe lângă cele de până acum și localitățile Stâncești, Ripiceni, Lozna, Avrămeni etc. Sunt elemente care confirmă existența unor relații comerciale cu cetățile grecești de pe malul Mării Negre (Histria, Tomis, Calatis etc.), cu dacii de sub dominația romană și cu imperialii romani. După retragerea romanilor au venit popoarele migratoare și în această zonă, după descoperirile de la Todireni (fibula de argint), tezaurul de la Botoșani, de la Borolea etc. A urmat năvălirea tătarilor sub Batu-Han (1240-1241) și abia după întemeierea Moldovei (1359) putem vorbi despre o dezvoltare socială reală, după ce s-a asigurat paza granițelor, a drumurilor comerciale, a caravelor negustorilor și stabilirea reședinței domnești de saun succesiv la Baia, Siret și apoi Suceava.

După întemeierea Moldovei, trecerea legală a hotarelor statului se făcea numai prin puncte fixate de domnitor, numite „*schele*” sau mai târziu „*vămi*” și s-a introdus fiscalitatea asupra tuturor mărfurilor care intrau sau ieșeau din țară. Este perioada când schimbul de mărfuri și comerțul se intensifică, apar rețelele de comunicații cu centrele comerciale din Europa, de la Caffa (Crimeea), Liov-Cracovia sau Kiev. Se mai știe că în 1408 fabricantul Haberman a trimis cu un curier folosind un drum cunoscut deja prin Liov, șase arcuri mari pentru Alexandru cel Bun (dintre care și unul pentru Mihail din Dorohoi, iar altul pentru vornicul de Baia). Apar marile localități, târgușoarele devin târguri și apoi orașe (Botoșani, Dorohoi, Ștefănești, Hârlău etc.) care vor fi legate de ”căile domnești”.

Istoria ne arată că bogăția locurilor a făcut ca, din interese diferite, mulțimi de armate și luptători să creeze căi de comunicații și vaduri de trecere dintr-o localitate în alta. Năvălirea unor hoarde tătarăști după cum spune Grigore Ureche textual „*scrie letopisețul nostru că în anul 6947 (1439) noiembrie 28 intrat-a în țară oaste tătarască de au prădatu și arsu până la Botoșani și arsu și târgu Botoșani*”, mențiune care a rămas până acum cea mai veche atestare documentară cunoscută pentru orașul capitală de județ (dacă nu luăm în considerare autenticitatea pisaniei de la prima biserică armenescă din Botoșani existentă din 1350), dar "*satul lui Botăș*" poate să fi existat mult mai înainte. În 1498 Ștefan cel Mare înfruntă 70.000 de turci după ce fuseseră uciși 40.000 dintre ei de un ger năpraznic la Botoșani iar în 1499 în apropierea localității Vârful Câmpului, la Dobronăuți (la punctul Siliște) s-au înfruntat trupele lui Ștefan cel Mare cu polonul Ion Albert-infrântul. În 1504 intră și pradă zona (printre care Hârlău, Ștefănești și Botoșani) palatinul Cracoviei, N. Kamenski; un an mai târziu, fiul lui Ștefan cel Mare, Bogdan cel Orb, atacă și pradă Pocuția iar polonii răspund printr-o nouă incursiune de război inclusiv în Botoșani.

În 1510 și 1513 altă hoardă, sub Bet-Gherei-Sultan, atacă Iași și ajung până „*în sus de târgul Dorohoiu*” iar în timpul lui Vasile Lupu tătarii de la Crâm sub Calga-Sultan ajung din nou la Hotin, Cernăuți, Soroca, Iași, Hârlău, Botoșani și Suceava pentru a le prăda. Drumul prădătorilor tătari, după căsătoria fiicei lui Vasile Lupu (Ruxandra) cu fiul lui Bogdan Hmelințki (Timur), de la Cetatea Albă și Chilia traversa târgurile: Dorohoi, Botoșani, Hârlău, Iași și de aici se îndrepta către Galați.

În 1529 Petru Rareș intră în Pocuția și incendiază mai multe localități, la care leșii răspund din nou prin hatmanul Tarnovski ajuns în Botoșani, lucru care se repetă des, cea mai puternică invazie fiind în 1538.

Domnitorii, toți, erau stăpâni pe moșii întinse, aveau târguri, conace și chiar castele și alte acareturi, erau cei mai mari producători de mărfuri și făceau negoț în stil mare, fapt pentru care purtau corespondență și se informau despre

târgurile la care participau, cu toate că nu exista o poștă organizată ci se stabileau mijloace de transport ocazional. Petru I Mușat vine cu ajutor leșesc să ocupe Pocuția în confruntări cu regele Poloniei, Vladislav Iagello; de asemeni, Alexandru cel Bun corespondă cu toate țările din jur iar Ștefan cel Mare încunoștința de fiecare dată negustorii din târguri că marfa era a sa și să nu-i pună piedici în a o vinde; Petru Rareș exporta în Polonia vite și pește iar Lăpușneanu vindea porci. De la toți aceștia au rămas mai multe scrisori prin care își manifestau grija față de marfa vândută. Artur Gorovei în „*Monografia orașului Botoșani*” din 1926 enumeră câteva scrisori trimise din Botoșani în direcția Bistriței, expediate prin „*solii domnești*” printre care: la 8 mai 1527 Petru Rareș reclamă un medic care refuză să vină în Moldova, la 31 iulie 1528 trimite o somație referitoare la castelul Unguraș, la 25 ianuarie 1530 trimite o scrisoare de afaceri Brașovenilor și alta în 1531, la 19 iulie 1546, îl recomandă pe noul episcop Tarasie, la 24 noiembrie 1552 scrie din nou „*din cetatea noastră Botoșani*” trimițând spre vânzare niște porci și scroafe, iar Alexandru Lăpușneanu trimite scrisori la 29 iulie 1557 la Câmpulung, Vasile Lupu la 27 mai 1653 scrie celor din Bistrița iar Elena Doamna, care vorbea curent slavona, a trimis „*scrisori domnești*” către Sultanul Suleiman. Categoric că exista un fel de “poștă” și trasee de uz poștal (pe care circulau informațiile) folosind cele mai convenabile căi, atât în județ, în țară dar și în exterior, care funcționau doar atunci când exista o cerere domnească sau când se organiza „la moment” din porunci superioare-princiare.

Toate aceste deplasări ale trupelor, hoardelor, caravelor au folosit, pentru deplasarea dintre localități, cele mai favorabile trasee, utilizând forma geografică a terenului, posibilitățile de trecere a apelor vara și iarna, formându-se „șleahurile”, adevărate drumuri deja bătătorite pentru care, carete și călăreți.

Între Rădăuți și Săveni se trecea prin Coțușca, Nichiteni, Drăgușeni și Podriga (sau Podagra unde a fost lupta dintre fiii lui Alexandru cel Bun, Iliș și Ștefan în 1434). Nobilul polon Andrei Taranowski trece prin Suceava și Botoșani în 1569 la ducere și în 1570 la întoarcere din misiunea sa la Constantinopol. În 1586 căpitanul englez H. Austell și Giacomo Manuchio, mergând de la Constantinopol spre Anglia, trec prin Iași și Ștefănești la Hotin.

La 18 noiembrie 1561 s-a războit la Botoșani Despot Vodă, ajutat de unguri, cu Alexandru Lăpușneanu și ieniceri turci care au fost măcelăriți prin curțile oamenilor, iar în 1615 pentru a-l pune în scaunul domnesc pe Ieremia Movilă în locul lui Ștefan Tomșa polonezii din Galiția înrudiți cu Moveleștii pornesc cu o armată spre Iași prin Drăcșani și Stroești (satul lui Stroe), Șipote și Mălăești dar sunt bătuți la întoarcere, în ziua de 23 august 1616 la Drăcșani, de armata turcă iar Elisabeta Movilă este luată prizonieră și dusă la Stambul în harem.

Unul din drumurile vechi de la Iași la Botoșani, folosit și de marele Ștefan, este „**sleahul Botoșanilor**” care trecea prin Șipote, Stroești, Drăcșani, prin valea Rediu la Botoșani și de aici la Popăuți pe valea Dreslăucăi, pe „**podul lui Ștefan**” de la coada iazului Bătrânesc și pe Dealul Mare al Baisei trecea Siretul la Suceava prin „**sleahul Sucevei**”.

În 1650 târgul este devastat de cazaci și tătari care au omorât peste 2.000 oameni și au luat sute de robi. În 1651 emisarul reginei Suediei (Crisatina) în drum spre hanul tătarilor (Islam Ghirai al III-lea) Johann Sommer, trece pe traseul Cetatea-Albă, Iași, Botoșani, Dorohoi, Cernăuți. Pe vadul de la Grigorești a trecut și domnitorul Gheorghe Ștefan în 1653 cu Ungurii și Polonii care-i veniseră în ajutor și după ce trecuseră prin Cotnari, Cucorâni, la Grigorești, *“la vad”* spre Suceava împotriva lui Hmielnițki. În 1663 Dimitrie Visnovieski, cu o oaste polonă, îl urmăresc pe Despot Vodă pe care-l prind în Botoșani (într-o căpiță de fân) și-l predau lui Ștefan Tomșa. În 1672 colectarea tuturor furniturilor pentru armată se făcea din aceste locuri de unde se lua ce tot le era necesar.

În 1683 Ștefan Petriceicu, venind iarna în decembrie cu ajutor leșesc să-l prindă pe Duca Vodă și să ocupe tronul Moldovei, merse de la Suceava prin Mereni (Ițcani), Salcea, Plopeni, Dumbrăveni (fost Românești), trece Siretul pe la Huțani, pe la Vlădeni la Botoșani spre Iași, și se întoarce pe același drum.

În 1686 regele Ioan Sobieski invadează Moldova venind de la Lemberg la Sniatin, pe cursul Prutului până la Avrămeni în fața Târgului Ștefănești și de aici la Țuțora, se luptă cu trupele turco-tătare și continuă drumul, dar, se întoarce și face mari prădăciuni până la Tg. Frumos și Pașcani. În 1691 Ioan Sobieski, urmărindu-l pe Constantin Cantemir, revine pe același drum până la Ștefănești, de aici la Botoșani, apoi Hârlău și Cotnari, se oprește la Tg. Frumos, și se întoarce din cauza ploilor lăsând pe drum mai multe garnizoane polone, printre care una și la Botoșani.

Prutul se trecea prin vad, cu bărci sau pe pod la Zalucea, Lipcani iar iarna pe gheață, mai jos, la Bogdănești, la Mîtocu apoi de la Avrămeni la Ștefănești de la Vasiliuți la Tabăra și pe la Zagarancea, pe podul de la Boian (pe unde a trecut solul polon Toma Alexandrowicy în 1766) pe podul de la Dumeni și vad, pe la Teioasa, pe la Hudești pe Bașeu și pe la Lișna

În aprilie 1710 ofițerul german Von Weismantel ajunge cu armata suedeză la Botoșani după luptele de la Poltava arătând că *„îndată ce am ajuns la Botoșani ...putea fiecare să capete cu bani orice voia: pâine bună, rachiu, medul cel mai minunat putea fi găsit pe un preț de nimic ...nu mai trebuia să ne îngrijim nici de cai, căci iarba cea mai minunată îmbracă peste tot câmpiile”*, iar în anul următor, același Weismantel vine din Polonia peste Ceremuș la Suceava și de aici prin Ițcani, vadul de la Grigorești, Călinești, Cucorâni, Botoșani la Iași prin Copălău și Hârlău. În 1711 Dimitrie Cantemir

cu boierii se refugiază în Rusia de la Iași trecând prin Ștefănești spre Soroca, în 1713 Turcii au întins pod peste Prut tot la Ștefănești pentru trecerea trupelor lor care veneau de la Hotin.

Au mai fost cu diferite treburi Mihai Racoviță Voievod prin 1711, Grigore Ghica 10 zile cu armată de 7.000 soldați, în 1712 din Galiția se venea pe la Dorohoi, Botoșani, Șipote la Iași. De la Botoșani spre Hârlău se desfăcea o ramură care trecea prin pădurile de la Orășeni și Vorona până la Joldești. Un drum mergea de la Lipcani la Rădăuți, Mileanca, Dorohoi și apoi pe cursul Jijiei pe la Verbia, Vorniceni pe valea Bașeului la Săveni și apoi Ștefănești.

În cursul războiului din 1716 – 1718 Austriei care voiau să-l prindă pe domnul Moldovei, Mihai Racoviță ajung la Iași unde sunt înfrânți de oștile moldovene ajutați de tătari iar sultanul dispune ca Mihai Racoviță cu oștile să năvălească în Ardeal, așa că plecând din Țuțora oștile trec prin Iași și Botoșani spre Câmpulung peste Mestecăniș. Se mai putea merge de la Rădăuți pe malul drept al Prutului la Mitoc, Zaboreni până la Ștefănești pe unde a trecut trimisul Suediei la poartă Ed. Carleson și levantinul Paul Jamjouglou care era în serviciul legației în 1746 la Constantinopole trecând prin Tabăra, Ștefănești, Crasnaleuca peste Prut la Hotin. Dinspre Polonia se venea pe la Camenița – Hotin dar și pe la Sniatin, Cernăuți și apoi pe la Herța și Ibănești la Botoșani pe **“drumul cel mare a Dorohoiului”**. Un alt drum venea de la Cernăuți la Tg. Siret, apoi la Mihăileni și Călinești spre Botoșani. Un drum de la Soroca prin Bălți ajungea la Ștefănești și de aici la Botoșani cunoscut ca **“șleahul Sorocci”**.

În 1762 trece prin Botoșani abatele Boscovich cu ambasadorul englez la Constantinopol și apoi Boscovich și căpitanul austriac C. Lauterer călătorind de la Cherson la Viena în 1772, iar în 1768 baronul de Tott agent francez pe lângă hanul tătarilor (Macsud Gherei) trece prin Botoșani, în 1782 polonezul Mikoscha vizitează iarmarocul din Botoșani.

În 1776 Austria devine vecină cu Moldova astfel că județul Botoșani devine automat graniță, cu Imperiul Austro–Ungar. Se înființează vămile de la Mihăileni și Burdujeni.

În 1788 la hanul lui Costache Miculescu din Botoșani a tras și geologul german Balthazar Haquet (de origine franceză) în drumul său spre Hotin. La un han care era între Mihăileni și Dorohoi dorm o noapte Titu Maiorescu și Iacob Negruzzi în drum spre Berlin. Adam Neale, un călător englez, se plânge de o noapte pierdută la un han evreiesc din Botoșani în 1805 din cauza unei nunți în vecini.

În timpul războiului ruso-turc, prin 1788, niște trupe austriece (20.000 soldați ai principelui Coburg), care se întorceau de la Hotin, au trecut prin Lipcani, Rădăuți, Tătărășeni, Verbia (unde a fost biruit Alexandru Lăpușeanu de către Despot-Vodă în 1561 care i-a ieșit înainte venind pe la Grigorești, Călinești, Văculești) pe valea Jijiei la Necșeni, Botoșani apoi Hârlău spre Roman. La 19

martie 1788 a avut loc atacul trupelor austriece sub comanda col. Fabry și trupele turcești ale lui Ibrahim Nazir Pașa de lângă Costești când cei 500 de spahii cu 400 de ieniceri înfrânți au trebuit să fugă peste deal pe valea Teișoarei înapoi spre iazul Suliței și Larga Jijiei (unde mai sunt urmele celor 2 poduri peste pârâul Teișoara și cel de la Mânzoaia pe „*Gârla Turcului*”) și ocupă Botoșaniul.

De asemeni, în 1802 austriacul Joseph Rohrer a fost găzduit de boierul Balș (spune el în memorii: „*om cult cu bibliotecă*”) iar în 1805 ungurul Vincențiu Batthyani de la Hotin spre Budapesta rămâne un timp la Botoșani iar sir Robert Ker Porter care notează în amintirile de călătorie că „*La 17 februarie 1820 ora 5 după amiază, ajunserăm în orașul Potoschan (Botoșani)*” și a tras la agentul austriac Giorgias. Au mai trecut prin Botoșani prof. Paul Kornbach (1850), J.F. Neigebaur (1854), Rudolf Saar (1869), Rudolf Bergner venind cu trenul de la Iași în 1887 și mulți, mulți alții.

Necazuri mari au avut locuitorii județului Botoșani și în timpul războaielor cu turcii, care au avut loc pe teritoriul Moldovei și implicit în județul Botoșani.

După 1812 Basarabia trece de la Austro–Ungaria la Rusia astfel că județul Botoșani până în 1918 va fi vecin și cu aceasta pe frontiera de nord - vest și est și se înființează vama de la Rădăuți–Prut până când zona revine la patria mamă. Numirea în 1822 a lui Ion Sandu Sturdza în Moldova și a lui Grigore Ghica în Muntenia are rolul de a restabili liniștea și ordinea, reorganizându-se întregul sector administrativ al Principatelor, inclusiv orânduirea comunicațiilor (restructurarea căilor de comunicație în raport de necesități, refacerea drumurilor) și implicit reșezarea unui serviciu de poștă pe baza contractelor ce existau încă înainte de revoluția de la 1821.

În 1828 ocupația rusească instituie în țară o administrație proprie în frunte cu colonelul Pahlen iar la Botoșani s-a instalat o unitate de cazaci a generalului Voinov pe timp de un an de zile.

Toate evenimentele înșirate până aici, petrecute pe aceste meleaguri în decursul vremurilor au dus la realizarea unei rețele mari și solide de căi de comunicații, s-au dezvoltat pe traseul acestora târguri și chiar orașele, au apărut primele elemente ale unei viitoare circulații poștale, siguranța circulației ca și amenajarea drumurilor care au acum și „*supraveghetor de drumuri*” cu îndatoriri precise de întreținere, drumurile încep să se lege între ele și să se stabilească căi de transport pe trasee continentale.

PARTEA a 2-a: CÂTE CEVA DESPRE DRUMURI

Printre hărțile în care apar cele mai importante drumuri și localități botoșănene se află:

„*Harta lui Dimitrie Cantemir*” – Amsterdam 1737.

„*Harta generalului Bauer*” din 1772 cu drumul de la Hotin ce trece Prutul la Păltiniș, de aici o ramură o ia prin Bivol, Avrămeni, Ștefănești, Tabăra, Popricani, Iași și o altă ramură prin Darabani, Mileanca, Tătărășeni, Verbia (Vorniceni), Necșeni, Costești, Botoșani, Stăuceni, Drăcșani, Stroești, Șipote, Epureni către Iași iar un alt drum merge de la Darabani prin Concești, Milenăuți (Minăuți), Liveni, Dorohoi, Văculești, Nicșeni la Botoșani (trecut greșit pentru că de la Văculești drumul trecea prin Brăești, Leorda, Cucorâni la Botoșani) iar un alt drum de la Dorohoi la Stracova (Strahowa), Zvoriștea, Jeureschti (Verești,) dar e prea lateral, Mîndrești, Brehuești, Corni (pe harta greșit notat Costești), Joldești, iar Botoșanii aveau legătură prin Orășeni, Dumbrava (Poiana Lungă), Icușeni (Iuntschen), Vorona cu Joldești. Un alt drum de la Botoșani prin Bălușeni, Flămânzi (Flămînzeni), Storești, Feredeni, Hârlău spre Iași. De la Cernăuți prin Mamornița, Molnița, Herța, Ibănești (Liubanaîs) la Dorohoi, iar din Herța la Zvoriștea prin Mogoșești (Mogutiști), Stănești, Sinăuți, Cîndești și Dobronăuți.

„*Atlasul*” lui M. Lappie din 1829 are un drum pe Siret de la Dorohoi la Pașcani, Roman, Bacău, tot de la Dorohoi un drum merge la Leorda, Botoșani, Hârlău, Podu Iloaie, Iași și un alt drum între Dorohoi și Cernăuți.

„*Harta Moldovei*” întocmită la ordinul generalului Kisselev în 1833 cu un drum de la Botoșani prin Orășeni și Vorona la Joldești, Tudora, Buda, Lespezi la Lunca și apoi Roman, Bacău....

„*Harta economică a țărilor române în sec. XIV-XVI*” de P. Polonic cu rutele Tg. Broaștei – Ștefănești și de aici o ramură spre Soroca și alta spre Botoșani – Suceava și a treia spre Dorohoi – Hotin.

“General Karte von Europa” a lui Joseph Scheda apărută la Viena între 1845 – 1847 arată ca drumuri botoșănene o cale pe la Cernăuți, Dorohoi, Burdujeni, Tudora, Buda spre Pașcani, cu o altă ramură de la Dorohoi prin Botoșani spre Tudora iar alta prin Botoșani, Hârlău, Ulmi spre Iași.

”Harta teatrului de război în Europa în anii 1828 și 1829” tipărită la Petersburg în 1835 și retipărită în 1853.

Fig. 3 După harta lui Dimitrie Cantemir din 1737.

„Harta Moldovei arătătoarea drumurilor de poștii” 1846 din „Istoria Poștii Române” de Constantin Minescu.

"Harta poștelor din Principatele Moldova și Muntenia" întocmită de Poșta austriacă în 1848 și revăzută în 1854.

„Harta generală a Moldovei” litografiată sub direcția ing. statului, sluger G. Filipescu de Parteni Miler, în Iassi 1853, la Litografia lui Parteni din Iassi (Arh. Statului filiala Iași)

„Charta telegrafică și poștală a Principatelor Unite” 1860 tipogr. A. Bieltzu- București.

„Charta Principatelor Unite și Basarabiei” (după ștabul general austriac) litografie M. B. Baer 1862 București.

„Harta curselor poștale române la 1865” în "Enciclopedia României” vol. IV din 1943 de Constantin Minescu.

Albumul „Căilor de comunicații” pe județe din anul 1897 în care pentru județele Dorohoi și Botoșani sunt înserate toate căile de comunicații și majoritatea localităților.

Fig.4. Extras din Harta poștelor din Principatele Moldova și Muntenia, întocmită de Poșta austriacă în anul 1848, revăzută în anul 1854

Drumuri Europene cu legături spre Botoșani

Dinspre China - **Drumul mătășii**, venea de la Caffa (Crimeia), Astrahan (delta Volgăi) la Kiev (dar și alte direcții), la Liov și de aici cu legături spre Botoșani, spre Cracovia, dar și spre alte căi de comunicații.

Distanța de la Constantinopol spre nord la Liov se făcea în 5 săptămâni prin Isaccea și Botoșani, mai ales iarna și pe ploaie. Caravanele erau mari, de câte 40-60 de care, fiecare cu 6 cai (la coloană cam 360 cai de tracțiune) plus cai de rezervă ai paznicilor și cei de la caleștile stăpânilor mărfurilor așa că se adunau încă 100 – 120 de cai care trebuiau hrăniți, adăpați și din când în când odihniți. Pe toate drumurile erau locuri de popas la 50 - 100 km. unde de obicei se găseau și localități mai mari. Distanța între Botoșani – Ștefănești 51 km, Botoșani – Hârlău 51 km. Se aflau și hanurile (de origine tătară) sau ratoșele (de origine germană ori ucraineană) din zonă cele mai renumite unde se și putea mânca, bea, și dormi iar animalele erau adăpate, hrănite și odihnite, erau păzite împotriva furilor și aveau în împrejurimi loc de pășune și de adăpat, erau cele din Botoșani, Dorohoi, Hârlău, Darabani, Ștefănești, și Dersca iar apoi la Sulița.

În 1575 diplomatul francez Francois de Pavier venind de la Constantinopol pentru Liov, ajunge la Iași și de aici la Ștefănești de-a lungul Prutului iar *„pe aceste drumuri mai întâlneam adesea laolaltă douăzeci sau treizeci din acele trăsură mici.....și pe fiecare din ele câte o fată.....cu o cunună de flori pe cap”*. În această perioadă de la vest spre est veneau trei drumuri: de la Marea Nordului și Baltică la Novgorod porneau din Flandra prin Bruges, Louvain, Koln unde se despărteau unul spre Leipzig, Cracovia, Liov, Moscova, Novgorod, iar al doilea spre Frankfurt, Viena, Budapesta, Belgrad, Sofia, Constantinopol. Din această cale o ramură de la Buda (pesta), prin Cluj, Bistrița, Baia și Suceava trecea în Botoșani, apoi Iași, Galați, Chilia sau Cetatea Albă. De la Botoșani alt drum trecea prin Ștefănești unde întâlnea **“drumul Prutului”** care venea de la Liov prin Hotin pentru Iași sau de la Ștefănești trecea Prutul pe la Albița pentru Cetatea Albă sau Caffa.

De la nord la sud cele mai importante pentru Moldova și implicit pentru județul Botoșani era **„marele șleah tătarăsc”** care lega Marea Neagră cu Liovul și Baltica prin două variante: De la Caffa (Crimeea) în lungul Niprului prin “țara tătarăscă”, (de unde numele de șleah tătarăsc) prin Podolia, Camenița la Liov și al doilea drum, urma cursul Nistrului urcând de la Cetatea Albă spre Liov și care va prelua cu timpul importanța primului.

Drumuri moldovene

Au început să fie căutate mai mult după întemeierea Moldovei și după ce se creează armata cu care statul asigură paza la graniță și pe parcursul călătoriei. Drumurile urmau așezările omenești în care călătorii găseau hrană, lemne de foc, loc de odihna și pază. Printre cele mai frecvente și cunoscute erau cele de pe cursul apelor: „**drumul Nistrului**”, „**drumul Siretului**”, „**drumul Prutului**”, „**drumul Jijiei**”, cele care legau târgurile: „**drumul Ștefăneștilor**”, „**drumul Mihăilenilor**”, „**drumul Herții**” etc.

Drumul Prutului pleca de la Liov la Hotin, traversa prin Dăncăuți, și Lipcani aici trecea Prutul prin vad până la Rădăuți, apoi pe malul Prutului la Ștefănești, unde se întâlnea cu drumul care venea de la Suceava prin Botoșani, apoi la Tabăra și Iași de unde pleca la Galați sau de la Tuțora la Chilia și Cetatea Albă. Pe această cale mergeau la Iași, după mutarea capitalei de la Suceava, toți misionarii poloni. De la Rădăuți - Prut un drum prin Ibănești la Dorohoi, Vârful Câmpului ajungea la Suceava sau prin Mileanca, Manoleasa, Săveni la Botoșani și invers, drumul Prutului „*drumul cel mare*” pleca din Galați - Iași - Rediu - Larga – Mălăești – Șipote – Răuseni - Tg. Broaștei - Tg. Ștefănești (încă din 1519) și o variantă pe lângă Prut peste Jijia (1611) – Iași - Bivolari – Tabăra – Ștefănești – Volovăț - Rădăuți Prut - Nisfaia – Dăncăuți - Hotin și de aici Camenița în Polonia.

Drumul Siretului (*“Drumul moldovenesc”*) menționat de Roman I la 1392 pornea din Liov prin Colomea (vamă), Calacin (granița cu Moldova) la Cipineț, (vamă) Cernăuți, (post de control pentru mărfurile prohibite), Tg. Siret (trecea Prutul prin vad sau pod umblător) apoi altă trecere pe pod sau vad, la Suceava de aici se făceau mai multe căi dintre care una “levantină” care trecea prin Botoșani, Hârlău, Iași, Tighina, Caffa etc., și o altă ramură, cea “turcească” care din Botoșani ajungea la Ștefănești unde trecea Prutul spre tătari. Ramura turcească trecea de la Suceava de-a lungul Siretului prin Roman, Bacău, Adjud, Galați. La acest ultim drum venea unul de la Botoșani prin Vorona apoi pădurea de la Tudora prin Lespezi unde trecea Siretul prin vad la drumul principal.

Drumuri între Dorohoi și Botoșani. Toate drumurile care veneau dinspre Marea Baltică spre Marea Neagră sau Marea Mediterană treceau prin aceste localități. Unul din Liov prin vama Camenița, Hotin, Sniatyn, Herța, Dorohoi, Botoșani, Hârlău, Tg. Frumos (vamă), Iași, Tuțora (vamă). Cel de al doilea drum de la Liov la Tg. Siret și prin vad la Mihăileni spre Bucecea, Cucorăni, Botoșani. De la Siret se putea merge la Suceava iar de aici prin Botoșani, Iași, se ajungea la Galați sau Chilia.

Drumul Mihăilenilor pe ruta Iași – Podul Iloaiei – Spinoasa – Soci – Lătăi – Varnița - Botoșani – Cocorăni – Bertea - Mihăileni cu legătura de la Bertea - Cocorăni la Dorohoi. În 1842-1850 domnitorul Mihail Sturdza

sistematizează localitatea Mihăileni, trasează și împietruiește șoseaua de la Mihăileni prin Botoșani, Hârlău, Iași, Vaslui, Bârlad până la Galati, apoi se înființează din loc în loc câte un „ratoș” cu cai de schimb câțiva rotari și potcovari astfel ca poștalionul să stea cât mai puțin. Între Botoșani și Mihăileni era ratoșul de la Obloane (lângă Vârful Câmpului) loc cunoscut și astăzi „La Poștă” (unde era și stație poștală) iar un alt ratoș era la Cocorâni și altul la Bucecea. Recunoscute mai erau ratoșele din Jumătățeni pe Sitna, de la Protopopeni (cu stație poștală), hanul Pancului, hanul Neamțului, cel din Tudora dar și cel de la Tâlhărești (hanul tâlharilor) sau în zona Vorniceniilor la „podul lui Merca” există și acum denumirea „La Ratuș” și multe altele la încrucișările de drumuri, la vaduri și poduri.

Din Iași pleca diligența la ora 9 dimineața de trei ori pe săptămână (luni, miercuri și vineri) și ajungeau la destinația „de la capăt” unde rămănea până a doua zi la ora 9 când plecau înapoi (marți, joi și sâmbătă) și ajungeau în ziua următoare aproximativ la ora 8.

Mai multe ratoșe destul de apropiate la început (numai în zona Frumușica – Copălău erau 6 ratoșe: la Frumușica un ratoș mare, la Prăjeni un ratoș mic cu 3 odăi, la Lătăi ratoș cu 8 odăi, lângă curtea boierească din Flămânzi un ratoș cu 5 odăi, și la Copălău un ratoș cu 4 odăi) unele din ele au devenit și stații poștale: la Lătăi și din alte zone la Protopopeni și Schinoasa (pe linia Botoșani – Vorona – Liteni), la Tâlhăreni, Silișcani și Guranda cel de la Văculești și Brăești sau Cordăreni și Hănești, unele devenite apoi hanuri sau mutate ulterior odată cu dezvoltarea târgurilor. Pe toată această perioadă se transporta și corespondența de către soli domnești, de către olăcari sau soli ocazionali.

Drumul Verbiei trecea de la Suceava spre Hotin pe la sud de Dorohoi pe la Verbia, Corlăteni, Vorniceni, Tătărășeni, Mileanca, Rădăuți, Lipcani spre Hotin, drum pe care a trecut în 1561 Alexandru Lăpușeanu de la Suceava în întâmpinarea lui Despot-Vodă care a mers la Suceava și tot pe aici a trecut Mihai Viteazul în 1600 urmărindu-l pe Ieremia Movilă.

Drumul cel Mare al Dorohoiului mergea spre Botoșani prin Saucenița, Văculești, Brăești, Leorda, și Cătămărăști (Cătămăreuți).

Drumuri între Prut și Siret care treceau prin județ : Belceși – Ceplenița (din 1625)- Hârlău (1403) – Frumușica - Stroești (1576) – Varnița (1593) - Copălău (1860) – Botoșani (1546) - Cucorâni (1620) - Brăești (1644) – Dorohoi (1453) - Pomârla (1540) - Herța (1606) - Molnița (1546), – Cernăuți (1408), cu 2 variante: prin Săveni la Herța și prin Mihăileni la Cernăuți.

PARTEA a 3-a:

UNELE DATE DESPRE, UNELE LOCALITĂȚI DIN TEXT

Caffa, (Kaffa, Kefa sau Teodosia) la sudul Crimeei, renumit centru negustoresc, veche cetate și port în peninsula Kerçi prin sec. IV și V d. Ch. (fostă colonie milesiană și apoi genoveză) unde se întâlneau drumurile orientului (și al mătășii) cu cele de la Baltica și nordul Rusiei (cu blănuri siberiene, lemn, gudron, pește etc.) și cele din Polonia. La Caffa până în 1330 era și un dregător român care încasa vama pentru han iar, la paza cetății participau chiar străjerii moldoveni, fapt pentru care s-au dezvoltat multe legături între moldoveni și această cetate până prin sec. XV (în 1475 este ocupată de turci).

Cetatea Albă care va lua locul Caffei în comerțul de pe Marea Neagră, trecând prin limanul vestic al Nistrului și se dezvoltă după ce revine de la genovezi sub stăpânirea lui Alexandru cel Bun care va cuceri și Chilia de la munteni. Capitală de județ și stație C.F.R. Aici venea la comerț și Levantul.

Liovul, (după numele lui Lev fiul lui Daniil Romanovici cneazul Haliciului care l-a întemeiat în 1241 pe locul unei așezări mai vechi) devine important centru comercial la întâlnirea căilor de comunicații Europene (cu legături directe spre vest la Cracovia; spre est la Kiev și mai multe drumuri spre sud la Caffa, Marea Neagră, Dunăre și Constantinopol prin Suceava, Botoșani, Cetatea Albă etc.). Moldovenii făceau cărăușie și aduceau aici pește, miere, ceară, vinuri de Cotnari pe Dunăre, Marea Neagră până la Constantinopol. Ca o curiozitate menționăm că în relațiile de credit ale Liovului, apare un Ivașcu, ginerele lui Bogdan Sadac din Botoșani, dar și alții din Hotin, Roman, sau Bârlad.

TÂRGURILE s-au format de-a lungul drumurilor pe unde treceau de demult caravanele antichității și mai ales unde se întâlneau și se încrucișau acestea, la punctele obligatorii de trecere prin vaduri sau pe poduri umblătoare.

Un exemplu de caravană prin târgurile moldave: în 1612 venețianul Tomaso Alberti, ca agent al unei case de comerț venețiene, trebuia să conducă mai multe care cu marfă din Constantinopol la Liov (27 care încărcate cu covoare, 3 cu medicamente naturaliste din plante și 2 cu mătase total 32 care) cu vizitii turci, cu care ajunge la Măcin pe 2 decembrie, plătește și trece Dunărea cu marfa pe luntre și a doua zi ajunge la Galați. Aici găsește alte care cu moldoveni și călăuze și pe 5 decembrie pleacă spre Iași, dar, după 6 zile începând ploile și frigul, trece cu greu prin Bârlad și Vaslui și ajunge la Iași pe 15 decembrie unde stă 5 zile iar pe 20 pe un ger mare pornește și trece pe 22 Jijia înghețată și seara ajunge la Ștefănești.

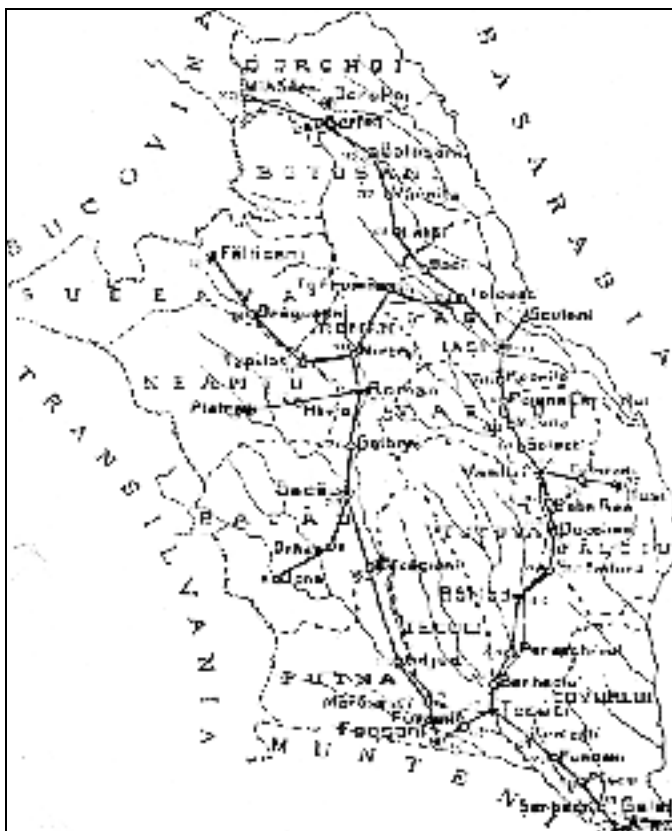

Fig. 5 - Harta Moldovei, arătătoare drumurilor de poștii 1846.

A doua zi o ia pe malul Prutului până la Rădăuți unde trece cu greu apa și abia pe 26 ajunge la Hotin iar pe 30 decembrie la Camenița. La întoarcerea cu 60 de care (fiecare car avea înhămați câte 6 cai), încărcate cu blănuri de samur, de răs, de iepure și stofe de kermezină, mătase și multe altele, trece pe același drum.

Cele mai importante localități în perioada sec. XV–XVI când s-au constituit noi târguri erau Botoșaniul și Dorohoiul, după care urmează Herța, Hârlău, Ștefănești și oarecum Mihăileni, iar apoi trebuie să enumerăm Bucecea, Frumușica, Sulița etc.

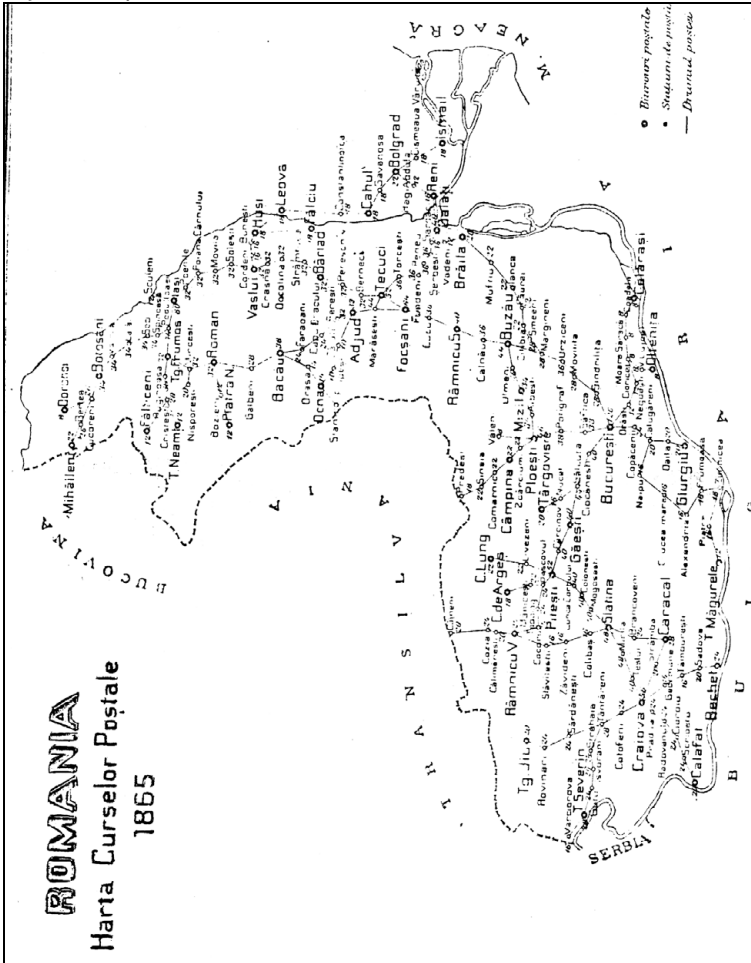

Fig.6 Harta Curselor Poștale ale României la 1865.

BOTOȘANI a fost la origine loc domnesc (moșie domnească) cu privilegiu și drept de târg permanent, cu o comunitate autonomă liberă, dependentă de domnitor, numit dintru-început "târg" chiar la prima sa atestare din 1439 și nu cetate sau sat (siliște), așezat la o mare încrucișare de drumuri care legau porturile Mării Baltice cu gurile Dunării și Marea Neagră cu altul care lega vestul Europei cu Europa Occidentală. **Marele șleah al Moldovei**, pe care circulau cortegiile domnești dar și oștile turcești, polone, tătare sau ungare, precum și chervașele negustorilor autohtoni dar și străini pentru desfacerea mărfurilor, care circulau de la Iași la Suceava treceau prin Botoșani (de la Iași, pe valea Jijiei și apoi a Sitnei la Șipote, Stroiești, Drăcșani, Pădurea Rediu ajungeau la Botoșani "**șleahul Botoșanilor**"). Târg și oraș, apanaj al domnițelor probabil începând cu Maria soția lui Ștefan cel Mare care a reparat câteva biserici și apoi al altor doamne și domnițe care au poposit aici: Elena Rareș, Elisabeta Movilă, Ana Racoviță, Ralu Mavrocordat, etc. care au avut nevoie de mulți "*poștași și curieri*" având permanent legătura cu domnia chiar și pe vreme de restriții. Aceasta este localitatea de unde se organizau primele solii ale domnitorului de obicei deservite de localnici care purtau "informațiile" dintre domnitor și curtea domnițelor atât pe timp de pace cât și pe timp de campanii chiar la mari distanțe.

Fig. 8-10 Pecetea (1603) cu pasărea, pecetea (1780) cu Sf. Gheorghe și ștampila (1880) cu coasa ale Botoșanilor.

DOROHOI, cel mai vechi punct moldovenesc pentru legăturile comerciale pe direcția Camenița (din Podolia) și Liovul, contând ca punct vamal încă din 6 octombrie 1408 (privilegiu acordat de Alexandru cel Bun negustorilor de animale din Liov), târg cu privilegiu domnești în care marele boier de divan „Mihail de Dorohoi” era sfetnic și apropiat al domnitorului între 1407 – 1437. La Dorohoi, care era reședința de ținut unde exista și o curte domnească care ridicase în 1495 biserica „Sf. Nicolae”, s-a retras Ștefan cel Mare în 1499 după înfrângerea polonilor lui Ioan Allbert și au prăznuit la biserica „Sf. Nicolae”. Obișnuit în zonă, acest mare domnitor a croit mai multe drumuri, spre Dimăcheni, Corlăteni, Vlădeni, Vorniceni că doar pe aproape sunt și Codrii Cosminului cu pădurea amintind de polonii anului 1497 și Mileanca unde sunt încă urmele „*podului lui Ștefan*” și până la Ștefănești. Vornicii dorohoieni timp de 210 ani (1568 – 1778) devin cu timpul chiar domnitori (Ieremia Movilă, Eustrație Dabița) sau cronicari (Miron Costin, Nicolae Costin, Ioan Neculce) toți având contribuții majore în dezvoltarea zonei și implicat în dezvoltarea căilor de comunicații. Și mai târziu mării moșieri au

avut contribuții în dezvoltarea economică a localității și zonei Anastasie Bașotă (Pomârla), Iordache Costache Boldur Lătescu (Hudești), Teodor Balș (Darabani), Alecu Curt (Hilișeu), Mihail Holban (Mogoșești), Ion Pillat (Miorcani), George Văsescu (Coțușca), Gheorghe Burghel (Ibănești), Eduard de Burbure (Dersca), fost județ de sine stătător cu plășile Bașeu (la Săveni), Lascăr (Rădăuți-Prut), Centru (Dorohoi), Siret (Zvoriștea) și Herța (Herța). Municipiu din 1994.

Fig. 11-12 Ștampila cu racul Dorohoiului alături de sigiliul / pecetea din 1635

HERȚA, se cuvine să o amintim măcar în treacăt având în vedere că localitatea a aparținut cândva de Dorohoi fiind doar la 25 Km. pe malul Prutului pe traseul Dorohoi – Cernăuți iar pe ștampilele poștale (tip Librecht) va apare că Herța era reședință de plasă în districtul Dorohoi. Cu primul birou poștal rural instalat pe 1 august 1865 și dotat cu ștampila tip Librecht „DIST.DOROHIOU / PL.HERȚA” și data fracție, iar apoi ștampilele care au urmat inclusiv tip ”goarnă” ca și în localitățile din fosta plasă Herța: Târnăuca, Mogoșești, Buda Mare, Godinești, Horbova. Moinița, Lunca, Mamornița și Tureatca. La 1 mai 1782 s-a deschis biroul rural la subprefectura care deservea 5 comune apoi 8 și chiar 9 comune. Biroul poștal rural a fost înființat în 1890 ca și la Mamornița la granița între România și Imperiul Habsburgic funcționând astfel până la 1 aprilie 1900 chiar dacă Herța devine oraș și biroul poștal se transformă în birou urban de poștă iar din 1896 se introduce și telefon. Orașul este anexat la 29 iunie 1940 la URSS (azi în Ucraina).

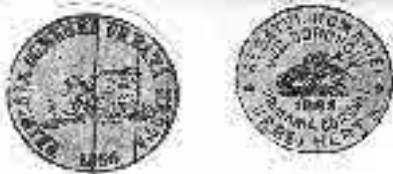

Fig. 13 - 14 Ștampilele Herței cu racul 1866 și 1865.

HÂRLĂU, vechi târg între Botoșani și Târgul Frumos pe valea Bahluiului în drum spre Iași, fostă reședință domnească cu un palat construit de Ștefan cel Mare în 1487, unde la 6 decembrie 1497 dă petrecerea după victoria de la Codrii Cosminului și în 1499 încheie pacea cu leșii. La început cu un rateș transformat într-un renumit han (al Rareșoaei) care avea bucătărie și cârciumă, grajduri și dormitoare în apropiere de zona viticolă de la Cotnari,

fostă capitală de ținutul din care făcea parte și Botoșaniul până în 1741, apoi a județului Hârlău până în 1834.

ȘTEFĂNEȘTI, localitate unde se întâlneau „șleahul Hotinului”, „șleahul Sorocii”, „Drumul Furilor” „Drumul Botoșanilor”, „Drumul Ieșilor” etc. Loc de trecere a Prutului. În 1476 tătarii atacând Moldova ajung la Ștefănești unde sunt respinși de Ștefan cel Mare, în 1509 este prădat de Poloni iar în 1513 de tătarii, în 1538 Petru Rareș înfrânge aici pe tătarii care invadaseră Moldova odată cu Soliman cel Mare și în 1686 când au fost luați în luptă niște turci de boierul “Turculeț cel Mare”. In sec. XVIII proprietarul moșiei era visternicul Toader Paladi.

Fig.15 - 16 Pecetea Târgului Hârlăului din 1836 cu capul de bour în scut susținut de doi delfini așezați și sigiliul din 1872 cu coasa.

Pe aici a trecut Erasm Otwinowski în 1557 în drum spre Constantinopol ca și englezul John Newberle în 1582 spre Hotin, L. Plaseczynski care între 1601–1603 a fost de trei ori la hanul tătarilor în Crimeea și a trecut Prutul prin vad, solul G. Krasinski în drum spre Constantinopol în 1636 venind de la Hotin prin Rădăuți (fostul Călărași) și Strășineni (actual Săveni): solul polon W. Mlastkowski în 1640 de la Lemberg prin Hotin trece podul de gheață pe la Rădăuți, prin Săveni ajunge la Ștefănești și de aici prin Tabăra la Iași și mai departe. Pe vremea lui Vasile Lupu în 1652 englezul Robert Bargrave vine din sud la Iași prin Șipote la Drăcșani (Brackshaw), Botoșani (Potashan), Ibănești (Iouboinesht) la Cernăuți. In 1762 ambasadorul englez de la Constantinople însoțit de Rogeriu Iosif Boscovich vine la Iași prin Mălăești, Șipote, Drăcșani, Stroești, Botoșani (cu biserica de la Popăuți), Dorohoi, Molnița spre Cernăuți.

Ștefănești, ajunge un târg cu legătură directă între Iași și Camenița, dar fiind în calea tătarilor deseori a fost prădat și mai târziu decade în special pe vremea lui Vasile Lupu.

In 1677 – 1678 trece pe aici solia lui Ioan Gninski (voievodul de Kulm) spre Constantinople, în 1722 Filip Orlik vine din Polonia, pe la Hotin apoi trece Prutul și prin Ștefănești ajunge la Iași spre Constantinopol iar solul “extraordinar” al regelui Poloniei Toma Alexandrowicz în drum spre Poartă la 1766 de la Hotin trece Prutul pe bac la Bivol (Tryisten) și prin Hănești pe cursul Bașăului pe la Cucuteni pe lângă Tg. Ștefănești la Tabăra spre Bârlad și venind înapoi în același an trece tot pe la Săveni, Hănești spre Cernăuți, iar în

1767 baronul de Tott trece de mai multe ori din Polonia, spre Hotin prin Sancăuți, Botoșani.

Deci la Cernăuți și Hotin sau din Polonia călătorii trec prin Ibănești, Dorohoi, Săveni, Ștefănești, prin Șipote la Drăcșani, Botoșani, Ibănești la Cernăuți, Tabăra pentru Iași.

MIHĂILENI, pe locul vechiului sat Vlădeni pe Siret cunoscut în documente din sec. XIV menționat de Ștefan I la 1 februarie 1395, de Ștefan cel Mare în 1489, Ștefan Tomșa în 1622 etc. transformat în târg pe timpul lui Alexandru Moruzi Voevod prin hrisovul din 1792.

Până în 1834 a fost proprietatea logofătului Teodor Balș care rămânând dator pentru un împrumut la căminarul Spiru, dă moșia lui Mihail Sturdza. S-a numit Tg. Vlădeni până în 1837 când Mihail Sturdza printr-un alt hrisov l-a botezat Mihăileni după numele său, după ce ulterior mută reședința plasei Berhomete de la Dorohoi la Mihăileni fiind condusă de Nicolae Privileghie (privighetorul de ocol) și cere Ministerului Treburilor dinăuntru dreptul de a înființa un serviciu de poștă cu cai iar în 1847 era menționat capitală de județ. După 1849 scade importanța localității devenind, prin moștenire, proprietatea lui Grigore Sturdza fiul fostului domn. Mihăileni avea birou special poștal de frontieră la granița cu Austro-Ungaria.

Fig. 17 - 18 Sigiliul Comisiei Târgului Mihăileni 1849 și a "municipialității orașului Mihăileni" din 1864

BUCECEA, stație de cale ferată între Verești și Botoșani dată în folosință la 01.11.1871 cu posibilități de trecere a Siretului pe pod umblător sau prin vad, fostă reședință de plasă.

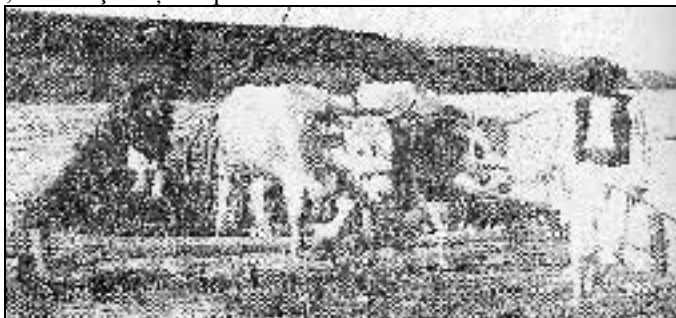

Fig. 19 Trecerea Siretului pe pod umblător la Bucecea (după I. Simionescu în 1904.)

FRUMUȘICA, localitate între Hârlău și Flămânzi, înainte de stația Lătâi unde era ratoșul transformat în 1804 în han de moșierul Teodor Mustață, cel care organiza și târguri renumite în toată Moldova. Aici se vor face camere de dormit, grajduri și mai multe dughene devenind un punct de atracție comercial.

SULIȚA, localitate apărută la începutul sec. XIX pe traseul șleahului care făcea legătura cu drumul Ștefănești – Botoșani în apropierea Sulițoaiei (de cealaltă parte a pâraiașului Ursoaia, acum Burla) unde, cu mult înainte de 1817 era Ratoșul cel Vechi, un han ținut de hangiul Suliță din Sulițoaia, în jurul căruia s-au stabilit oamenii hanului. Stăpânul moșiei Drăcșani, marele vornic Constantin Mavrocordat, obține în toamna anului 1817 de la domnitorul Scarlat Al. Calimachi “hrisovul de înființare” a unui târg “*pe moșia mea Drăcșani, la Sulița în drumul mare al Botoșanilor*” în apropierea șleahului principal Iași – Botoșani - Suceava. Târgul s-a dezvoltat rapid însă un incendiu în 1843 mistuiește întreaga localitate. Stăpânul târgului și al moșiei Drăcșani era acum Mihail Sturdza, domnul Moldovei, care se găsea chiar atunci la Flămânzi și încheia la 3 iunie 1843 o învoială în care se stabileau noi reguli pentru modernizarea târgului: lărgirea ulițelor, construcții din cărămidă. În 1863 se va înființa școala primară, în 1864 ia ființă primăria condusă de Iancu Teodoru (în 1941 erau 11 salariați la poșta 1 diriginte, 1 oficianț, 3 telefoniste, 6 factori poștali).

VÂRFUL CÂMPULUI, localitate între Botoșani și Mihăileni pe drumul Mihăilenilor în zonă cu un rateș - olac (la cătunul Obloane, care loc, și astăzi, este cunoscut „La poșta”) de schimbare a cailor loc de întâlnire a drumurilor Suceava – Dorohoi cu cel dintre Botoșani – Rădăuți. La 30 martie 1392 domnul Moldovei Roman I spune într-un uric către Ionaș Viteazu că dania sa se întinde „*peste Siret în sus, la Bucovina cea mare, pe unde iese drumul de la Dobrinăuți, la Capătul Câmpului*” și în apropiere podul de lemn. În zonă s-au identificat mai multe vaduri de trecere a Siretului pe pod umblător mai ales pe vremea poștalioanelor.

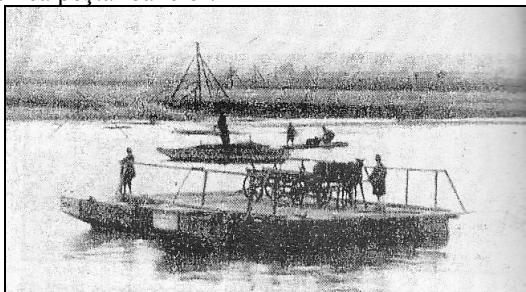

Fig. 20 Trecerea Siretului pe pod umblător la Vf. Câmpului (după Ion Simionescu 1904).

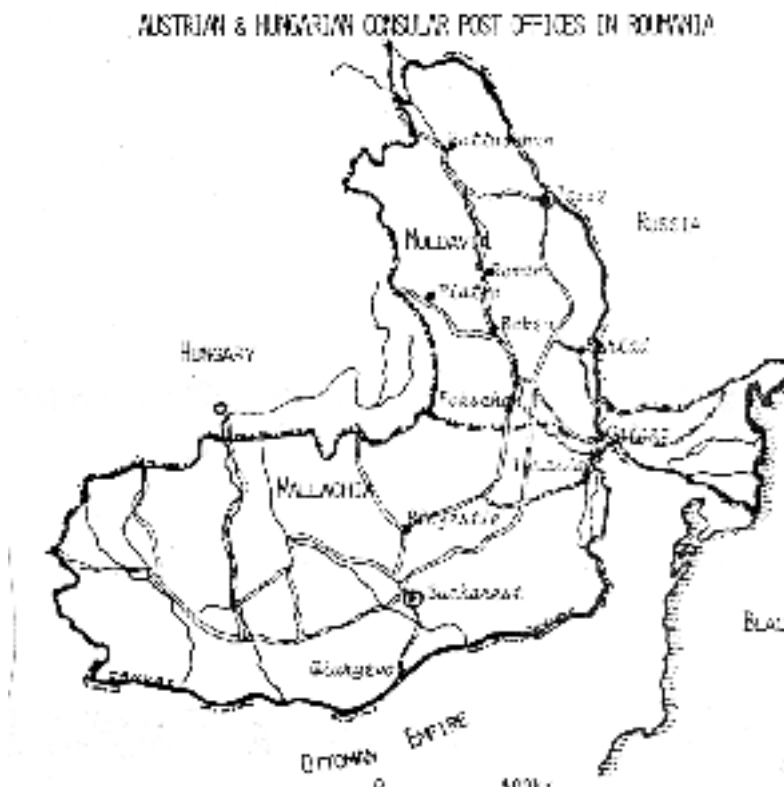

Fig. 21 Harta celor 12 oficii poștale consulare Austriece și Ungare existente în Moldova și Valahia între 1867 – 1869.

PARTEA a 4-a: POȘTA PREFILATELICĂ

Perioadă care în țara noastră începe odată cu apariția primelor trimiteri poștale în mod organizat și până la apariția mărcilor poștale adezive (1858)

Cuvântul "POȘTĂ" este o derivație a latinescului "posita", prin care se denumeau, la începuturi, anumite releuri sau locurile amenajate pentru schimburile de ștafetă pe diferite distanțe, pe drumurile unde circulau curierii care aveau anumite însărcinări de a transporta știri prin viu grai, anumite înscrisuri sau obiecte și chiar persoane pe distanțe dinainte stabilite. Se mai știe că distanța de "o poștă" era egală cu aproximativ 20 de kilometri, cam distanța la care erau amplasate pe drumuri releurile de schimb al acestor curieri. La acele releuri erau pregătiți curieri odihniți, oameni antrenați special, alergători rezistenți, pe jos sau călări, care preluau ștafeta adusă și o duceau mai departe până la următorul, astfel că se realiza un fel de "ștafetă din oameni" care acopereau distanțe uriașe, o depeșă putând ajunge la peste o mie de kilometri în 10-15 zile. Chiar și în zona noastră distanța dintre releuri unde se schimbau caii, se odihneau călătorii, surugii sau curierii, era marcată de existența anumitor ratoșe sau mai apoi hanuri care erau amplasate la această distanță unde se găseau caii de schimb. Cuvântul a căpătat astăzi, după atâta vreme, un alt înțeles pentru că atunci când spunem poștă ne gândim la edificiul în care se află instalat serviciul de prezentare, cartare și distribuție a corespondenței, la întregul sistem de asigurare a transportului de curierat pentru știri, înscrisuri, transport valori sau materiale.

Drumurile de poștă și POȘTALIONUL au constituit cea mai modernă formă a poștei în antichitate, prin care se puteau expedia în siguranță ordinele și se primeau rapoartele civile și militare despre evenimentele sociale, economice și politice din țară și chiar din alte țări, destul de îndepărtate. Cele mai vechi elemente despre poștă sunt de prin jurul anului 1.500 î. Ch., despre

poșta persană, care folosea "agaroi" (curieri) de se schimbau la fiecare "agareion" (releu) iar la egipteni existau releuri prin care poruncile și toate vrerile șefilor de stat erau transmise cu o rapiditate deosebită de către "simaci", un fel de curieri, grecii foloseau "anghelos" care alergau pe jos transportând "scytale" scrise pe piei de animale înfășurate pe bastoane (ștafetele sportive de azi), la fel chinezii aveau curieri special antrenați care alergau pe jos purtând un brâu cu clopoței care se auzeau de la distanță și care trebuiau ajutați de toată populația până la locurile special stabilite din 25 în 25 de km. numite Jamb-uri sau Yamb-uri, cu spațiu de odihnă pentru oameni și animale iar în zona noastră se cunoaște că, încă pe vremea Romanilor, s-au construit pe teritoriul Daciei renumitele "station" de schimbarea cailor pe drumurile de poștă ale acestora de la și spre Roma, la distanțe aproximativ de 10-12 mile între ele. A durat sute de ani și chiar un veac de căutări și încercări pentru găsirea celor mai propice mijloace de perfecționare și stabilire a posibilităților de transmitere ale comunicărilor, veștilor, știrilor și informațiilor. După unele păreri, tătarii au fost cei care, în peregrinările lor de multe ori ostile moldovenilor, au introdus la începuturi „ulakinul mongolez”, care a devenit „olacul moldovean” (fosta „angara” sau „corvadă”) existentă înaintea sec. XIII.

În Moldova, începuturile firave a unui gen de poștă se observau încă din vechime; știrile, dispozițiile princiare se transmiteau prin curieri domnești "per pedis" sau călări, lucru preluat încă de pe vremea triburilor și se înființaseră olăcarii însărcinați cu transportul corespondenței, dregători domnești călări, pe cai asigurați pe traseu de țărani. Olăcarii sunt strămoșii factorilor poștali și primele mențiuni despre ei le avem de la Mircea cel Bătrân în 11 mai 1395 și Ștefan cel Mare la 20 iulie 1475. Olacurile dispar după 1770, fiind desființate ca nesigure (caii erau bătrâni, nesiguri, bolnavi și slabi) și începând cu Constantin Mavrocordat care în 1741 ia asupra sa și a statului asigurarea cailor, caretelor și întreținerea acestora, apoi și Alexandru Ipsilanti, care prin anaforoa din octombrie 1775 desființează datoria țăranilor și târgoveților de a furniza cai de olac, trecându-se toată această însărcinare în îndatoririle statului, cel care va înființa „menzilurile” ca puncte fixe de schimbarea cailor, unde asigurau hrana și odihna călătorilor; apoi se construiesc „olacele” (cărucioare mici pentru transport) și se asigură personalul de deservire. Aceste olace sunt descrise diferit de cei care au călătorit în vremea lor, fie ca „o cariolă ușoară pe care ...o poți lua pe umeri” fie ca „*un fel e cutie pe patru roți*”. În afară de olac se folosea „ștafeta” cu surugiu călare sau curieri pe jos (la distanțe, mai mici).

Încă de pe vremea lui Antiohie Ruset (1675 – 1678) se puseseră la punct unele menziluri unde se găseau căruțe, cai, boi și chiar cămile de tracțiune.

În 1741 târgul Botoșanilor, făcea parte din *țânutul* Hârlăului și devine capitala *țânutului* Botoșani, care va mai primi câteva localități din *țânutul* Dorohoiului și își va organiza toate instituțiile necesare conducerii unui nou *țânut* (vornici).

În 1774, la Dorohoi, din datele demografice ale primei catagrafii, se constată că numărul de poștași trecea de „poruncă” fiind repartizați 32 de oameni care lucrau la poștă, fapt care denotă o activitate destul de amplă. În Târgul Botoșani este amintit „*Alexandru biv căpitan de poștă*” și 33 de poștași care locuiau în satul Tulbureni (din ocolul târgului). Ar fi primii salariați (slujbași oficiali ai poștii) și merită a-i aminti așa cum au fost înscriși atunci pentru posteritate: 1. Gavril Fantul; 2. Gheorghită Irimescu; 3. Neculai sin botnar; 4. Ursul Ciolan; 5. Vasile Ciolan; 6. Gheorghe, harabagiu; (cu căruță de transport) 7. Toader, morar; 8. Lazăr; 9. Nedelcu, muntean; 10. Ifodi Smochină; 11. Moisăi, ciubotar; 12. Vasile Smochină; 13. Gheorghe zet lui; 14. Ioniță Ghelșuna; 15. Irimie; 16. Cîrste, muntean; 17. Ion brat lui; 18. Ilie, muntean; 19. Lupașcu; 20. Toader Peșterece; 21. Ștefan Mîndrul; 22. Mihalache, muntean; 23. Ion Stănilav; 14. Ștefan sin Mihălachi; 25. Ioniță, săponar; 26. Pricopi, muntean; 27. Ion Buga; 28. Ursachi Buga; 29. Miron Covașe; 30. Cozma Mîndrul; 31. Simion, muntean; 32. Gheorghe, vornic; 33. Gheorghe ot tam. Toți pot fi considerați primii salariați ai poștei locale care alături de Vasile și Dumitrașcu, cărauși în mahalaoa Sf. Gheorghe, Vasile șoltuzul și Lupu hangiul din mahalaoa Târgului Vechi, Vasile harabagiul, Ion herghelegiu și Toader țimiraș din mahalua Târgului nou, dar și mulți vătăjei: Ion Căldărușă, Mihai rus, Vasile sin Ursul, Vasile bărbier iar ordinea și paza asigurata de slujitorii isprăvniciei în frunte cu Grigori chihac de panțări, Dorofti căpitan și alți harabagii, cărauși, herghelegii etc., satisfăceau toate cerințele de transport corespondență, bagaje, sume de bani, dar și persoane în cadrul târgului, țânutului și uneori mai departe. Cu toate că era utilizat cuvântul „POȘTA și POȘTAȘ” nu putem considera ca o organizare stabilă de asigurare a transportului poștal. Mai interesantă apare situația de la Săveni, unde stăpâna satului, jitnicereasa Maria Macrioai, din 97 de gospodării înregistrate avea 18 scutelnici, (servitori, văcari, ciobani, ciobotari, herghelegii, butnari, vătămani etc.) 2 femei sărace, un jidov, 4 preoți și dascăli, iar restul de 72 gospodării erau date ca ajutoare la poșta din Gireni care transporta alimente și materiale de război ale armatei ruse de la bazele de aprovizionare din Podolia până la Dunăre cu carele cu boi și căruțele cu cai proprii. Distanțele dintre stațiile de poștă erau la o depărtare de o zi de mers pe drumurile cunoscute dintre târguri sau ratoșe, o stație era deservită de un număr de gospodării (cea de la Ghireni avea între 80-110 gospodării la dispoziție) iar acești slujnici erau catagrafiți ca „poștași sau portari”. Aceștia erau: 1, Ștefan Sălăvestru vornic, 2. Ursul Scântei, 3. Dumitrașco Dolhăscul, 4. Andronic Toader; 5. Zaharie Corpaci, 6.

Vasile Dintiul, 7. Tănăsii Dintiul, 8. Costin, 9. Ion Topală, 10. Dănălachi sin Movili, 11. Constandin Păpușă, 12. Dumitru, crâșmar, 13. Grigoraș sin vornic, 14. Gheorghie, nepot vornicesei, 15. Toader Gudan, 16. Eftimie Gotcă, 17. Simion Ciocoiu, 18. Mihălachi Țapu, 19. Simion sin vornic, 20. Neculaiu Mândru, 21. Gavril Suveică, 22. Constandin vornic, 23. Gheorghe Zgârcea, 24. Toader Potop, 25. Ioniță brat Constandin, 26. Gavril Borlen, 27. Isac, crâșmar, 28. Ion Rotul, 29. Lupașco, bănar, 30. Ion Puilenco, 31. Vasile, berar, 32. Chiriac Năvălaico, 33. Simion Ciocan, 34. Grigoraș Glăvan, 35. Ștefan Zbanțu, 36. Vasile Cernescul, 37. Ion Zapiva, 38. Vasile Nutul, 39. Chirița Dolhăscul, 40. Lupul, vătăman, 41. Gheorghită Nucă, 42. Pentelie Suveică, 43. Andrieș, văduvoiu, 44. Vasile Boghiul, 45. Miron Mândrul, 46. Vasile Orbul, 47. Simion, vătăman, 48. Ioniță, cojocar, 49. Andrieș Potop, 50. Lupul Nucă, 51. Ioniță, vârzar, 52. Lupul Bejan, 53. Iacov, 54. Eftimie Chicăroșie, 55. Gheorghie, vâcar, 56. Mihaiu Dulgheriță, 57. Grigoraș Topală, 58. Ion fiu Zaharie, 59. Vasile sin Dochiții, holteiu, 60. Ion sin Tănăsii, 61. Simion Scânteii, 62. Miron sin Urătii, holteiu, 63. Mateiu, brat Zaharie, holteiu 64. Ioniță cumnat Dintiului, 65. Grigorii cumnat Condroman, 66. Timuș, vâcar 67. Grigoraș sin Gudenul, holteiu, 68. Ion Movilă, 69. Andronic, rus 70. Vasile, nepot vornicesei, 71. Lupul Gulden, 72. Vasile zet Mândrul.

Situații asemănătoare, cu țărani care asigurau transportul cu ajutorul căruțelor, carelor, și altor mijloace de transport cu tracțiune animală (în special cai și boi) erau în mai multe localități acoperind zone din jurul Herței, Ștefăneștilor, Voronei etc.

Putem vorbi despre poșta odată cu înființarea stațiilor poștale stabile, a transportului pe cai și trasee poștale fixe între localități, ca și existența sigiliilor poștale care să confirme circulația corespondenței.

La 7 mai 1775 Bucovina este cedată Austriei în urma unei convenții turco-austriece. Există și un serviciu de poștă propriu, între personalul din zona de ocupație și Austria, care s-a transformat cu timpul în poștă consulară iar, în aprilie 1828, când începe războiul ruso-turc și Moldova este ocupată de ruși, se va demonstra că vor avea și ei nevoie de "serviciul pentru corespondență".

De reținut că, în primul buget al târgului Botoșani din 1822, se prevăd la cheltuieli: „48 lei 60 b. cheltuiala unui drum la Iași a lui Tudurachi Bacalbașa” și „141 lei cheltuieli de poștă a drumului făcut de Spătar Alecu Sturza și Comis Ioan Tăutul, ce au mers în pricina stricării velnițelor din târg, după jaloba târgului”, în 1824 se cheltuie „120 lei plata poștei pe 8 cai, dus la Eși și întors, a boierului rânduit în trebuința târgului”. În 1832 o altă cheltuiala ne arată că s-au plătit „8,30 lei la poștă pe 2 scrisori în pricina tulumbelor și 207 lei lui Grigori și Vasile Ciomag de cheltuială cu mergere la Eși”. În

această perioadă sardarul Iordachi Ouatu nepotul Rariței Talpă din mahalaua Sf.Gheorghe, ”era bine amestecat în administrația poștilor Moldovei”.

Cam prin 1830, la Burdujeni și Ștefănești, în județul Botoșani, ca și în Cotu Boian, Chirca, Darabani, Mamornița, Mihăileni județul Dorohoi, erau instalate pe graniță schele (numite apoi "vămi") care aveau ștemplurile lor speciale, vamale, pentru a fi aplicate pe scrisori sau alte documente fie ca sigilii în ceară roșie fie în fum și cerneală ca ștampile negative. În colecțiile de specialitate (Karl Mayer, Fritz Bauer sau amicul Hedy Faibel din Israel – vezi Filatelia 5/2000), dintre aceste vămi, se găsesc doar cele cu "K.K. CONTUMAZ - AMT zu BOIANA" în centru cu vulturul habsburgic. Vama de la Boiana, pe linia Herța-Cernăuți, a îndeplinit funcția de carantină pentru dezinfecția trimitărilor poștale sau a tuturor mărfurilor trimise prin poșta consulară austriacă spre și dinspre Austria în timpul epidemiilor de ciumă și holeră, folosind fumul unor substanțe de dezinfecție care pătrundea în interiorul scrisorilor prin practicarea unor împunsături asupra corespondenței cu un obiect ascuțit. Diligența de la Iași mergea până la Cotu Boian (Boiana), apoi după dezinfecție, corespondența se trimitea la Cernăuți unde se sorta și se trimitea mai departe iar diligența se întorcea aducând trimitățile dinspre Austria.

Cele mai vechi ștampile aplicate pe scrisori sunt socotite ștampilele sigilare administrative care au fost aplicate uneori pe corespondență. În majoritate ovale, s-au găsit la Herța, având o cumpănă în imagine și textul „1824 / PECETE ȚINUTULUI HERȚII”; pentru Hârlău în imagine cu niște figuri heraldice (2 steaguri, 2 păsări și 3 copaci) pe două roți și „ȚINUTUL HÂRLEULUI 1824”; pentru Dorohoi în imagine cu un rac într-un scut triunghiular, iar pentru Botoșani „Principatul Moldovii / 1831/ Isprăvnicia / ținutului Botoșani” și în imagine un scut heraldic despăcat în primul cartier capul de bour cu stea între coarne și în al doilea un leu, scutul cu coroană închisă fiind susținut de doi delfini afrontați. Am mai găsit în colecția Mihai Cornaci o „PECETEIA TÂRGULUI BURDUJENI / 1858” asemănătoare în imagine cu cea de Botoșani dar slab imprimată.

Poștele din Moldova erau în antrepriza lui C. Scufă încă din 1817 până în 1822-1825. Din 1 noiembrie 1826 poștele Moldovei sunt încredințate „boierului Gheorghe Buhuși”. Se înființase la Iași „Casa Menzilului”, care prin rețeaua sa poștală făcea serviciul „*purtării corespondenței*” cu cele 60 de stații de poștă (menziluri), peste 1600 de cai, 400 de surugii (poștași călări) 40 căruceri (căruțași). Pentru această perioadă, un document poștal emis de „Casa Menzilului Moldaviei” are înserată „Dispoziția Nr. 24” din 7 septembrie 1825 către „Poșta Dorohoi” prin care dispunea a i-se da „*Printului Iorgu, inspector financiar domnesc.....o căruță cu patru cai și un surugiupentru călătorie la Jassy cu plata ugeretului în socoteala statului*”. Documentul, aflat în

colecția d-lui Fritz Heimbuchlerr, *este* unul dintre cele mai vechi documente poștale în exponatele filatelice despre poșta din județul Botoșani.

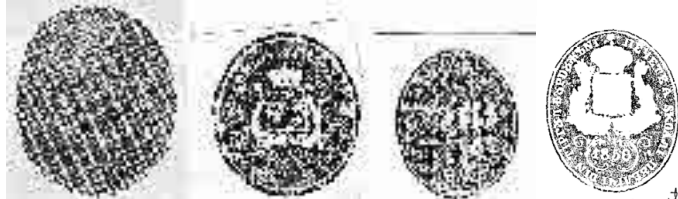

Fig.22 -25 Pecețile din Herța, Botoșani, Hârlău și Burdujeni
(pecetea școlii din colecția Cornaci Mihai)

De la catagrafierea din 1832, printre alte date, mai găsim mențiunea că în Botoșani una din case era numită „Poșta Botoșani”, în care avea asigurată locuința Căpitanul Vasile și familia sa, compusă din soția Anghelina și o fiică Ileana.

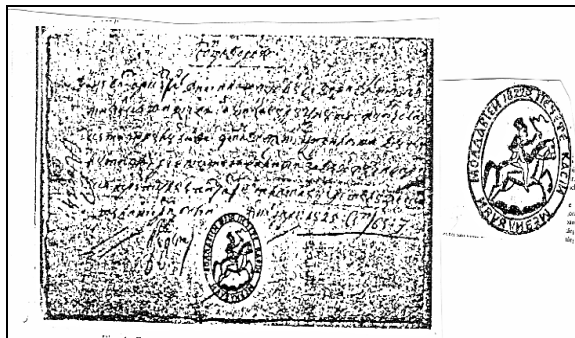

Fig. 26-27
Dispoziția nr. 24 din
7 septembrie 1825
către Poșta Dorohoi
din colecția
F. Heimbuchlerr.

La această poștă erau în serviciu permanent 6 surugii și încă 7 șcutelnici asigurați de târg (în târg erau deserviți de poștă: 124 boieri, 139 cucoane, 76 fii de boieri, 75 fiice de boieri, 250 de slugi și 181 slujnice și 2.934 case).

Pe timpul existenței armatei ruse, (după 1828 și chiar în 1851), poșta locală a fost ocupată de poșta militară rusă pe care o deservea, asigurându-i sub controlul Isprăvniceii județului, transportul "*pacheturilor cu scrisori*" până și de la Departamentul Treburilor din Lăuntru din Iași, pentru care primea dovada de predare. Studiind acest aspect cercetătorul Aurel Maxim publică în Filatelia nr. 12/2006 și nr. 1/2007 printre multe altele că la 7 martie 1849 Isprăvnicia din Botoșani adresează Departamentului Treburilor din Lăuntru din Iași că "*S-au primit opt bucăți în pacheturile... primite de la cancelaria oșienească de la ștăbul rosienesc din acest oraș Botoșani.....adeverințele să se trimeată aici spre asta di dovadă*", iar la 7 octombrie 1849 cu nr. 23885 "*Alăturatele pacheturi*

rosienești primite cu plicul isprăvniciei de Botoșani....fără platăle înapoiește....spre a le înapoia de unde le-au primit".

Pe unele corespondențe de după 1840 apar și ștampilele ale administrației rurale de stat, mai ales pe corespondența bisericilor, școlilor, percepțiilor etc.; ele vor însoți celelalte obliterări atâta timp cât poșta va fi sub tutela primarilor. Acestea vor fi alături de ștampilele poștale de expediție de pe traseu. De obicei scrise în chirilice, cu majuscule, menționând în exterior „ȚINUTUL No,... și central SATUL....” și care autentificau oarecum caracterul oficial al expediției pentru scutirea de taxă, după care era trimisă la oficiul de reședință al plășii prin vătășelul satului. În colecții au valoare filatelică numai dacă sunt pe scrisoare alături de cele poștale ale timpului, cele care să confirme circulația sa poștală. Dar trebuie recunoscut că uneori au circulat corespondențe "numai" cu acest gen de ștampile (de la Flămânzi direct la Hârlau sau către alte localitățile din cadrul plășii), trimise de vătășeii satelor la subprefecturi sau prefecturi.

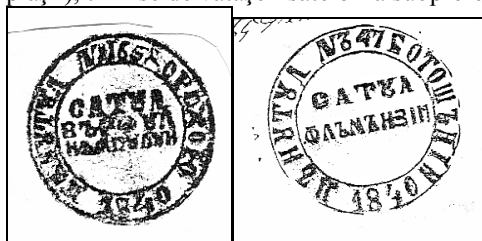

Fig. 28 -29 Ștampile administrative satești din 1840 pe plicuri poștale de la "Satul Vârful Câmpului" și de la "Satul Flămânzii".

Parlamentul Moldovei hotărăște arendarea poștelor începând cu 1 ianuarie 1845 unor particulari, pe timp de 3 ani, care antreprenori, trebuiau să aibă sau să construiască o casă de cărămidă, cu cel puțin 4 odăi (2 pentru căpitan și două cu câte două paturi pentru călători). Stațiile se construiau acolo unde erau condiții de pășunat pentru cai. Arendarea poștelor a durat până în 1862 când s-a decretat administrarea în regie de către stat. Apare "diligansa" care va înlocui olacul și care avea 10 locuri și unul pe capră afară, lângă surugiul-conducător, se înhămau 8-10 cai de poștă pe care călăreau alți 2-3 surugii în uniforme, înarmați cu bice.

Organizarea diligențelor în Moldova anului 1845 stabilește următoarele trasee și antreprenori pentru diligențe: Sculeni – Iași – Vaslui (Huși) – Strâmtura (lui A. C. Mavrocordat); alt traseu: Brăila – Galați – Focșani - Podul Iloaie - Mihăileni de fapt Iași – Tg. Frumos – Botoșani – Cucorâni - Mihăileni (Dorohoi); acesta a fost în Despărțirea a III-a (Secțiunea XII), arendată începând cu 1 ianuarie 1852 vornicului Teodor Ghica care aranjează "diliganse purtătoare cu cai, pe întreaga direcție, de la Mihăileni până la Galați". Diligențele erau destinate pentru transportul călătorilor, scrisorilor, documentelor, imprimatelor, ziarelor, valorilor în orice monedă sau

mărfuri, colete și pachete; fiecare transport era păzit contra furilor de pe traseu de cel puțin un jandarm în uniformă și înarmat.

La 15 noiembrie 1857, Teodor Ghica reziliază contractul iar serviciul diligențelor trece în regie de stat sub noua denumire “Direcția Poștelor și a Delijanselor Moldovei”.

Conform celor prevăzute în Anaforaua Sfatului Administrativ nr. 511 din februarie 1852, conducătorii diligențelor trebuiau să aplice noul tarif de expediție (stabilit prin decret național) la scrisorile luate de la birourile de expediție și trebuiau să aibă o ștampilă (o pecete cu numele localității) în jur cu data zilei de depunere iar dacă se achita la prezentare taxa de expediție, se aplica și ștampila „FRANCO”.

Fig. 30 Caretă poștală moldovenească de prin 1850, autor anonim

În ianuarie 1852 se înființează Serviciul Diligențelor Moldovei, tot în antrepriza lui Th. Ghica, care organizează curse regulate pe drumurile principale moldovene: DRUMUL MARE Iași – Bârlad – Tecuci – Galați, DRUMUL SIRETULUI Iași – Roman – Bacău – (Focșani) - Galați și DRUMUL MIHĂILENILOR Iași – Botoșani – Mihăileni (Dorohoi). Între guvern și antreprenor se încheie un contract (nr. 9805/1852) iar cu timpul, pentru conducerea curselor, se aduc oameni cu experiență chiar din alte țări. Pe traseul Iași – Botoșani – Mihăileni este adus Friederich Nadler care avea grijă ca trecerea prin localități sau sosirea diligenței la destinații să se facă cu mult zgomot, cu chiote, urale și strigăte, pocnete din bici etc., iar din 1864 și cu goarna care va deveni cu timpul emblema poștii.

Se produc transformări și în Botoșani unde se va înființa prima „stațiune de poștă” cu firmă, deservită de doi „salariați” din care unul „șeful stației poștale” care intra în protipendada localității și răspundea în fața președintelui eforiei (în 1852 clucer Vasile Niculescu iar în 1853 căminarul Gheorghe Sinescu) de orice trimitere și primire de scrisori, ziare, pachete sau bani, de prezența la serviciu între orele 8-12 și 14-18 (cum era afișat pe ușa stațiunii la cererea eforiei), să emită biletele de călătorie cu diligența (să asigure loc în diligență odată cu achitarea transportului), să se respecte programul

diligențelor, să controleze activitatea subordonatului său care era „purtătorul de scrisori”, să nu se „îmble în pacheturi sau altcumva” și să țină toate socotelurile (contabilitatea).

Fig. 31 Releu poștal moldovean din 1850, după Lancelot.

Acum vor apare primele ștampile sigilare cu mențiunea „EXPEDIȚIE” deci primele ștampile prefilatelice moldovenești (după „Ștampilografie poștală” de Kiriac Dragomir: tip SM-52) în 13 birouri de expediție din Moldova printre care și la BOTOȘANI, DOROHOI, MIHĂILENI având format rotund 30 mm., în imagine capul de bour în scut dreptunghiular, scutul timbrat de o coroană închisă, cu fleuroane și cruce, totul susținut de doi delfini afrontați iar sub ei goarna poștală. Pe marginea cercului, în litere chirilice majuscule, „ЕКСПИДИЦА ПОЧТИ ТЪРГУЛ БОТОШАНИ 1852” („EKSPEDIȚIA POȘTII TÎRGUL BOTOȘANI – 1852”), urmat de un ornament floral (stea cu 8 raze). Cea de a doua ștampilă sigilară a fost realizată în 1855 (SM.55), format oval (30 x 35 mm) cu dublu-chenar cel exterior perlat și în imagine emblema oficială: capul de bour în scut dreptunghiular timbrat de o coroană închisă cu arcuri perlate și glob crucifer susținut de doi delfini afrontați iar sub delfini goarna poștală, marginal legendă în litere chirilice majuscule „ЕКСПИДИЦА ПОЩИ ТЪРГУЛУИ ДОРОХОИ 1855, („EXPEDIȚIA POȘTII TÎRGULUI DOROHOI”) cotate la 4R, BOTOȘANI 3R, MIHĂILENI 5R iar mai târziu. BURDUJENI (1858), HERȚA, HÂRLĂU etc. ultimele foarte rare datorită numărului mic existent în colecții. Au existat și sigilii negative tot din 1855 și 1858 pentru aceleași localități.

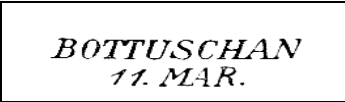

*Fig. 32-34
Ștampila de expediție de la Botoșani și sigiliile de expediție de la Botoșani și Dorohoi.*

Din marele traseu european făcea parte și ramura poștalionului austriac care trecea prin Cernăuți - Mihăileni – Cucorăni – Botoșani – Iași – Tecuci – Galați.

Pe rând, cursele poștale dintre localități devin stabile și cu program strict. Astfel pentru distanța Botoșani – Dorohoi se stabilește începând cu 1850 un traseu precis pe localități prin care se purta poșta cu diligența (Cucorăni – Leorda – Văculești - Dorohoi) cu poștă, (scrisori, bani, pachete și colete dar și călători cu bagajele lor) iar după un an, de la Cucorăni, o ramură tot cu diligențe pleacă spre Bucecea – Vârful Câmpului – Mihăileni - vamă, care se leagă cu drumul ce venea de la Iași, realizându-se circuitul Mihăileni – Botoșani – Iași și de aici la Galați tot cu diligențe.

Principatele Române au fost sub ocupație rusească din iunie 1853 până în septembrie 1854 și apoi cea austriacă din august 1854 până în martie / aprilie 1857. Să menționăm că Gr. Racoviceanu în "Ștampilele poștale folosite în Țările Române pînă în anul 1881" specifică faptul că încă din 1820 s-a stabilit o legătură poștală specială a Austriei cu Moldova prin Cernăuți, Botoșani la Iași, iar în 1833 s-a deschis oficiul poștal consular la Botoșani, care a folosit și o ștampilă lineară pe două rânduri BOTTUSCHAN/ data cu zi în cifre și luna în trei litere.

BOTTUSCHAN
11. MAR.

Fig. 35 Ștampilă liniară a oficiului consular din Botoșani.

În 1854 după convenția de la Boiaciköy din iunie austrieicii impun rușilor să evacueze Principatele Române (după războiul Crimeii), când armata austriacă ia locul rușilor, concomitent cu desființarea poștei consulare și asigurarea unui serviciu poștal necesar cadrelor militare și soldaților și care, în noiembrie aceiași an transformă cele cinci oficii poștale consulare existente anterior la București, Iași, Brăila, Galați și Botoșani, în oficii poștale militare austriece după care mai înființează altele. La Botoșani venea corespondența și pe ruta galițiană: Viena - Cracovia – Lemberg – Cernăuți – Iași cu intrarea în Moldova pe la Mihăileni.

Ștampilele „FRANCO” au fost realizate pentru a fi aplicate pe corespondența particulară la care expeditorul era obligat a achita o anumită taxă de transport și această ștampilă era dovada achitării sumei, ele erau liniare, închenarate, scrise în majuscule chirilice. Au fost realizate 18 ștampile pentru 16 localități (câte 2 la Iași și Galați) printre care și Botoșani (8R), Dorohoi (13R) și Mihăileni (15R). Ele se deosebesc prin grafia literelor. Au fost aplicate începând cu 10 martie 1852 și au funcționat chiar până la 20 octombrie 1859. În conformitate cu prevederile contractului nr. 9805/ 1852 încheiat între guvern și antreprenor, „*Diligențele vor pleca din Iași spre ambele granițe de două ori*

pe săptămână, transportând pe a lor răspundere pasageri, bani și scrisori, oficiale și particulare. Toate plicurile tuturor instanțelor mari și mici se poartă fără plată, în afară de sumele de bani ale haznalei. Scrisorile particulare sunt supuse la plata taxelor stabilite prin Anaforaua nr. 511 din 23 februarie 1852, veniturile din expediție fiind exclusiv ale serviciului expediției”

Fig.36 -38 Ștampilele "FRANCO" de la Botoșani, Dorohoi și Mihăileni.

În toată Moldova tariful era „unic” lucru care era valabil numai în Anglia (1840), Rusia (1843), Spania (1845) Franța și Elveția (1848), apoi Moldova, deci printre primele 6 țări, celelalte state aveau tarife pe zone. Scrisorile erau predate la serviciul de expediție al diligențelor, se plătea taxa unică de o jumătate de sfanț (40 parale) de fiecare coală de hârtie (nu se cântăreau) și se aplica ștampila „FRANCO” (PM.52).

Fig.39
Fragment de plic cu FRANCO din Dorohoi.

Introducerea telegrafului în 1854 aduce după sine și apariția unor ștampile cunoscute ca „ștampile baston” lineare cu numele localității, astfel „BOTOSANI” este întâlnită din 1863 în două variante (mică și mare) și se aplicau pe formularele de telegrame, pe recipise, scrisori, corespondență dar și pe mărci, iar din 1869 telegraful este luat în totalitate de Poșta Română care introduce o nouă ștampilă formată din două părți în care prima arăta categoria oficiului (stație sau oficiu telegrafo-poștal) iar cea de a doua avea denumirea localității, care se putea aplica și separat. Înscrișe cu majuscule de diferite mărimi și grosimi sunt pentru BOTOSANI, DOROHOI, DOROHOIU, MIHAILENI.

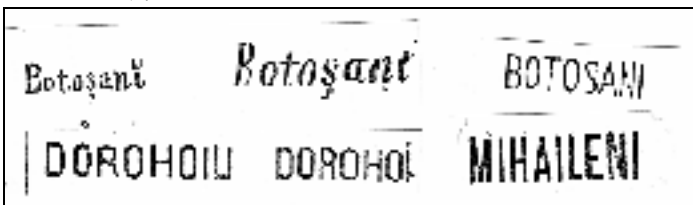

Fig. 40 - 44
Ștampilele lineare (baston)

Șeful stațiunii de poștă din Botoșani în 1856, Mihail Salwurk coordona și activitatea altor oficii la cererea eforului Gheorghe Cocotă, fiind preocupat de circulația diligențelor care treceau prin zonă, conform precizărilor edilului.

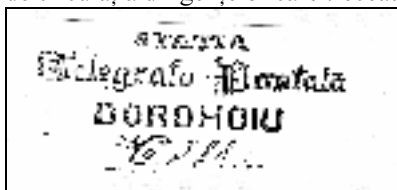

Fig.45 Ștampila Stației Telegrafo-Poștale din Dorohoi

La 10 noiembrie 1857, încetând contractul expediției scrisorilor cu vornicul Teodor Ghica, acesta predă tot inventarul printre care și „ștampilele franco de francat scrisorile din 1852 în cutii de tinichea”.

Odată cu instalarea armatei austriece (din 1867 austro-ungare) au apărut subunități cu caracter poștal care cu timpul, au preluat și poșta consulară cu un oficiu poștal și în Botoșani, iar uneori aveau de îndeplinit și alte operațiuni poștale organizând și transport de corespondență.

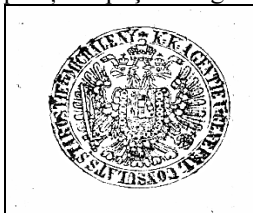

Fig. 46. Ștampila din 1859 a "K.K. AGENTIE GENERAL CONSULATS STAROSTIE ZU MICHAILENY" din colecția.. C. Millu-Ploiești

Din raportul lui Wsalenburg consulul austriac către „marele postelnic” se confirmă existența în 1833 a 7 agenții starosti în Moldova printre care și „HERZA UND DOROCHOY” (Herța și Dorohoi), ”BOTTUSCHAN UND HERLOU” (Botoșani și Hârlău) și altele care pe parcurs au suferit foarte multe transformări. În 1836 printr-un firman turcesc se autorizează înființarea unui consulat austriac la Botoșani cu serviciul său poștal (birou poștal) din 1838, cu o ștampilă biliniară BOTTUSCHAN și o agenție la Mihăileni (ZU MIHAILENI) ca AGENZIE STAROSTIE, mai puțin utilizată poștal ca și "K.K. AGENTIE GENERAL CONSULATS STAROSTIE ZU MICHAILENY".

În aprilie 1855 unele oficii poștale de campanie austriece nu aveau ștampile adecvate, printre ele și în Botoșani, dar foloseau pentru francare mărci poștale austriece (din 1850) obliterate cu ștampilele administrative („starostii”) care în 1857 devin oficii poștale de campanie cu o ștampilă specială „K.K. F.P. BOTTUSCHAN” de 29 mm., ("Kaiserlich – Koniglich Feld Post", în traducere "imperial - regal poșta militară de campanie") foarte rară, înlocuită mai târziu cu "BOTUSCHAN" folosită începând cu noiembrie 1854.

Fig. 47 - 49 Ștampilele Agenției starosti din Botoșani

Astăzi în diferite colecții filatelice din lume se mai găsesc cele date: la 25 decembrie 1854 (trimisă la Hamburg), în martie 1855 (de la Botoșani la Roman), aprilie 1857 etc, oficiu care a funcționat până în 31 martie 1869.

În colecția Sassover – Londra a fost expusă corespondența Nr. 1538/429 recomandată deci "RECIPISSÉ" de la "K. K. Starostie Bottuschani" la 10 NOV. (1861) adresată "D-lui Teodor Ștefănescu la Terescheni-Bucovina" pe care s-a aplicat ștampila biliniară cu "BOTTUSCHANI / 10 NOV" și cea de la TERERSCHENI, de același tip.

Un caz interesant s-a petrecut la Fălticeni unde la biroul poștal, de trei ori pe săptămână "doi particulari de la Suceava adună scrisori și gleburi cu bani, le dau la poșta nemțească și le trimit la Botoșani, la Iași și în alte locuri din țară, prin împărțirea lor prin starostiile districtelor al căror venit se trage de agenții cu starostii lor și se port cu caii poștelor Moldovii" aducându-le astfel pagube mari mai ales pe timpul iarmaroacelor, fapt reclamat prin raport scris la 3 iulie 1861 Direcției poștelor Moldovei pentru a lua măsuri.

Fig.50 Scrisoare din 10 nov. 1861 circulată din Botoșani aflată în colecția Sassover-Anglia

Cel mai vechi document scris despre poșta din Botoșani este procesul verbal din 9 septembrie 1857 al lui D. Popovici, de predare a sediului poștei din Cucorâni lui C. Marinescu, nou numit în funcție, de unde aflăm că sediul era compus din „casa căpitanului cu 3 odăi, sală prin mijloc cu două sobe, ușile de brad, pereții de vâlătuci, acoperiți cu stuf și rogoz, podiță pe jos cu scândură.”

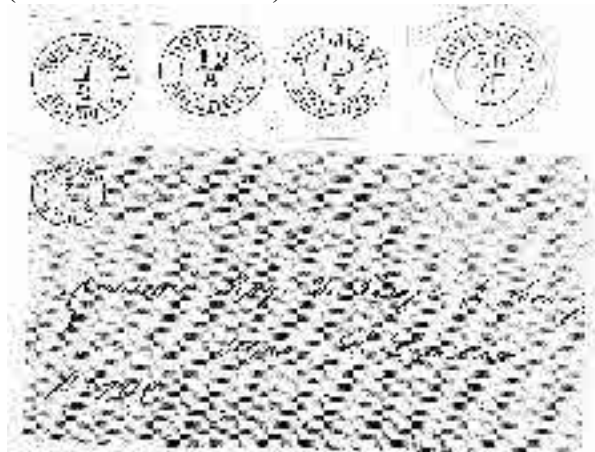
După retragerea armatelor străine Sfatul Administrativ a admis ca poșta austriacă (după 1867 austro-ungare) să circule în fiecare zi între Iași și Mihăileni spre Cernăuți (și invers pentru întoarcere) cu o trăsură specială numai pentru transport corespondență cu străinătatea și care nu avea voie să ducă și corespondență internă care era în sarcina Statului (Harta 21). De fapt încă din 1819 apare într-un indicator al curselor poștale în Europa și traseul Moldova – Austria astfel: Iași - Botoșani –Dorohoi – Herța – Cernăuți – Sniatin – Lemberg și de aici legături cu Varșovia, Viena, Praga etc.

Știm că în 1871 starostiile austro-ungare din Botoșani au fost transformate în vice-consulat onorariu (ne retribuit) și a fost numit vice-consul Ludovic Udryski de Voryce.

Primele ștampile poștale moldovenești datate, au fost hotărâte prin Anaforaia no. 16 din 1851 dar realizate abia în 1858, comandate și plătite de Teodor Balș la Viena (gravorul J. Radnitzki) și răscumpărate de stat. Intre aceste prime 9 ștampile moldovenești se găseau și cele pentru DOROHOJ, BOTUSCHANI și MICHALENI. Aceste ștampile cunoscute ca „Moldova – 1” (M-1 sau M-57)) au continuat să fie folosite și mai târziu, după apariția mărcii poștale. Ștampilă rotundă în dublu cerc (21 – 13 mm) superior denumirea localității și inferior ”MOLDOVA” iar în interior sub formă de fracție la numărător ziua iar la numitor luna. Pentru BOTUSCHANI au intrat în funcție la 4 august 1858 până la 25 ianuarie 1865 când, după exemplul biroului poștal Focșani, scoate cuvântul ”MOLDOVA” (erau doar Principatele Unite) prin „dăltuire” (atingând și cercul din interior) și o pune în funcție la 30 ianuarie folosind-o astfel până la 27 iulie 1865. Pentru „DOROHOJ” intră în folosință de la 4 august 1858 până la 15 iunie 1865 iar pentru „MICHALENI” între 4 august 1858 și 25 noiembrie 1865. Din unele documente ar fi apărut și o ștampilă pentru HÂRLAU dar nu a fost încă descoperită. După Gr. Racoviceanu care în 1963 semnaleză aceasta, Dl. Leonard Pașcanu în Almanahul Filatelic '85 explică faptul că încă prin 1859 când unele localități ajung la rang de târguri și se dezvoltă activitățile poștale fiind necesară înființarea și numirea de noi expeditori poștali care trebuiau dotați și cu ștampile, mărci și tot ce era necesar, Direcția Poștelor și Dilijanselor Moldovei comandă alte 10 ștampile tip Moldova pentru *RENII, ADJUDU, TÎRGU-FRUMOS, KAHUL, KILIEA, BOLGRAD, ISMAIL, TÎRGU-NIAMZU, TÎRGU-OKNII* "să se facă ștempluri cuvenite pentru scrisori și plicuri, potrivit căreia Direcția întrînd în tocmeală cu un maistru recomandat.....au sfîrșit tocmeala cu prețul de cîte 121 lei și 20 parale cursul pieții, pentru un întreg tacim a ștemplului, 43 cifre necesare zilei și luni ce urmează a fi la pensoane, un șipușor cu cerneală albastră și o cutie de tinichea pentru tușul ștemplului și o cutie în care au a fi așezate cifrele,.....să se mai adauge încă unul pentru JASSY". Aceste ștampile au fost confecționate cu dimensiuni mai mari (25 - 13 mm) iar la 27 aprilie 1859 sunt trimise oficiilor, însă din neatenție ștampila KILIA nu este trimisă iar cea pentru RENII ajunge la Târgu-Frumos. O ștampilă DARABANI apărută prin colecții este falsă.

La 11 mai Direcția Poștelor cere ca în locul acestora să se facă o șampilă pentru HÎRLĂU unde era o activitate poștală care necesita aceasta și altă șampilă pentru JASSY. Astfel "Direcția poștelor prin raportul nr. 2564 mijlocește a se încuviința slobozirea sumei de 4 galbeni spre facerea a două ponsoane ce sunt neaparat trebuitoare, unul la biroul expediției centrale și unul la poșta HÎRLĂU", și de aici nu se mai știe nimic despre această șampilă care totuși a fost confecționată prin grija lui Iancu Pecetaru, probabil și aceasta a fost transformată mai târziu în FOKSCHANI-MOLDOVA, despre care am scris că a rămas fără MOLDOVA și care apare pe mai multe corespondențe de epocă, dar fără detalii asupra confecționării ștemplului.

În colecțiile și mai ales expozițiile în care s-au expus aceste ștampile, piesele filatelice (mărci, plicuri, etc.) sunt mult comentate, datorită modului cum salariații poștei și-au făcut meseria, de multe ori prin obliverări care au depreciat și scăzut valoarea materialului filatelic. Folosirea unor tușuri necorespunzătoare au creat amprente ușoare sau prea pline, unele uscate altele prea grase (ancrasate) utilizându-se uneori uleiuri grase în combinația tușurilor. Pentru Botoșani sunt condamnate fiind catalogate „ștampile urâte” amprente: M1 - BOTUSCHANI 3 / 4 (1859) 18 / 10 (1860), DOROHOJ 15 / 4 (1860) MICHALENI 24 / 4, 17 / 7, 29 / 8 (1859) 16 / 1 (1860) 30 / 1 (1862) toate ancrasate: BOTUSCHANI 4 / 14 cifre inversate, MICHALENI 4 / ? lipsă cifra 1 de la numitor 16 / 5, 26 / 5, 26 / 6 27 / 7 cu cifrele de la numitor manuscrise și de la 18 / 11 cu cifra 8 și primul 1 de la 11 manuscris, DOROHOJ 29 / 1 cu cifra 9 manuscris, sunt doar câteva care au stârnit discuții (Filatelia nr.6/1989 K.D.)

*Fig. 51-55
Ștampilele
"MOLDOVA" din
Botoșani. Dorohoi
și Mihăileni iar
ultima fără MOL-
DOVA (radiată). Și
un plic circulat de
la Dorohoi la 9
martie 1859*

La birourile de expediție pentru aceste ștampile s-au folosit tușuri de culori diferite: La Botoșani verde-albăstrui (tuș verde amestecat cu albastru având nuanțe diferite) în perioada 01.12 - 06.12.1858, 09.09. - 11.09, verde

negricios 01.01 - 03.11.1859, 01.01. - 21.01 și 17.03 - 03.07.1861, tuș negru 01.01. - 08.09.1860 , tuș negru-gri (amestec) 01.01. - 19.01.1862 tuș verde-oliv 01.02 - 05.05.1862. (între 01.11 și 30.11.1860 nu au avut mărci) la Dorohoi tuș verde-albăstrui 01.01 - 13.07.1859 și 28.08.- 31.12.1859, verde-negru 01.11.-31.12.1858, 01.01. - 30.05 și 07.12. - 31.12.1860 tuș roșu 11.06. - 06.11.1860 verde deschis 26.06.1861 - 05.05.1862 și Mihăileni verde-albăstrui 01.11.1858 - 23.09.1859 verde-negru 02.10 - 27.11.1859, albastru 11.12.1859 - 12.04.1860 albastru-verzui 15 - 29.09.1860 și negru în restul anului 1860 iar în 1861 și 1862 amestec de maro cu gri sau negru cu oliv.

În această perioadă au mai fost folosite unele ștampile „de vamă” care au fost utilizate de la înființarea vămilor la BURDUJENI și ȘTEFĂNEȘTI (Jud. Botoșani) și CHIRCA, DARABANI, MIHĂILENI și MAMORNIȚA (jud. Dorohoi). Acestea se aplicau și pe scrisori fie ca sigilii în ceară fie ca ștampile în fum sau cerneluri. Raritatea acestora depășește așteptările în situația că sunt aplicate pe corespondență.

STAMPILE COMPLEMENTARE, care nu obliterează marca ci stabilesc categoria scrisorii, motivele întârzierii predării etc. sunt chiar și clasice și postclasice foarte căutate de către colecționari, astfel au fost utilizate pe rând:

Ștampila pentru scrisori "**recipisate**" (recomandate, înregistrate) pentru Mihăileni 27 x 5 mm (3R) Dorohoi (2R) și Botoșani 26 x 5mm (1,2R). cu înscris liniar „RECEPISSE”. Au fost comandate la Viena gravor J. Radnitzky în 1857 de Teodor Ghica și au fost folosite între 10.11.1857 și 13.06.1865 ca ștampile complementare pe scrisorile recomandate. Se găsesc alături de ștampilele Moldova M-1 și M-3, foarte rare Mihăileni și Dorohoi

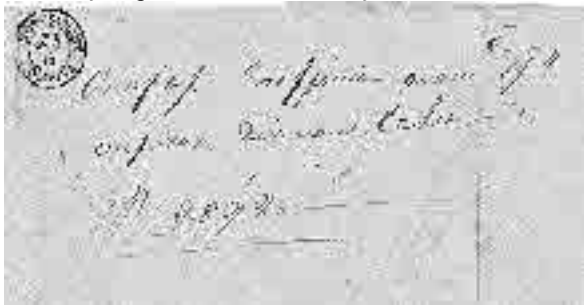

Fig.56 Scrisoare nefrancată cu ștampila BOTUSCHANY / MOLDOVA la 25/3 din colecț. I. Cătană – Bacău pe verso sosire la Iași 25/3.

Ștampile cu inițiale P. P. (Porto plătit) (Plătit parțial) – P. D. (Plătit – până la – destinație) A. R. (Aviz – Recepție) sau aviz de primire „T” pentru taxa, cu diferite feluri de cadre.

Ștampile liniare cu litere gotice, ștampilele "RECOMANDAT", ștampile „DUPA PLECARE” și altele.

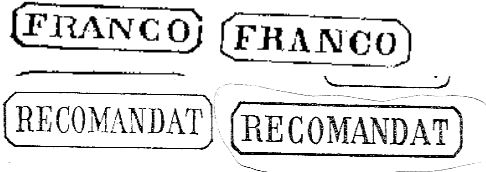

Fig. 57 - 60 Ștampila FRANCO cu "cadru spart" de la Mihăileni alături de una obișnuită și de ștampile RECOMANDAT de la Botoșani

Ștampile „FRANCO” de alt tip. Se știe că cea a oficiului telegrafo-poștal de la Mihăileni avea o spărtură în cadrul vertical dreapta găsită pe un plic din 14 iunie 1865.

Ștampile diferite „ACHITAT” „RETOUR” „NEFRANCATA” „SCRIESOARE DE VALOARE”, „NECUNOSCUȚ LA APELUL FACTORILOR” etc.

Fig.61 Scrisoare nefrancată din Botoșani cu ștampilele BOTUSCHANI / MOLDOVA, RECIPISSÉ și FRANCO - BOTOSCHANI la 2/11 (1861) ȘI DE SOSIRE LA JASSY pe 3 / 11 / 61..

Pregătirile pentru apariția primelor mărci poștale românești au durat mult timp fiind finalizate prin apariția actului care a dus la reforma poștelor Moldovei. "Noul așezământ poștal înalt întărit" din 1858 pentru aplicarea unor reguli stricte de circulație a poștelor în țară și apoi apariția de "Reguli statornicite pentru scrisori" scrisori simple fără plată, scrisori simple cu plată pentru care "s-au introdus marce care se vor putea cumpăra pe la magazinele din piață și la expedițiile poștelor", scrisori cu retur-recipisă numite și "strahovoi", scrisori recipisate, cu amanete și gropuri cu bani sau pachete de valoare dar și scrisori însoțitoare ale acestora. La toate trimiterile franco se vor aplica mărci poștale, iar în "Instrucția pentru transportarea de bani și lucruri de valoare" se prevedea ca "Pachetele și gropurile cu bani (argint, aur, etc.) trebuie să fie din pânză sau piele îndoită iar dacă au cusături trebuie să fie cu peceți lămurite și întregi. Bani în balerci să fie în pungi bine legate....sfăruiute și plumbuite sau pecetluite". În Botoșani, Dorohoi și Mihăileni timbrele se puteau procura la început numai de la biroul de expediție și abia după 1859 iar la Mihăileni și mai târziu la câte o dugheană care vindea țigări dar mai ținea hârtie obișnuită, hârtie de timbru, gazete și alte mărunțișuri numite mai târziu "tiutiungerii".

PARTEA a 5-a: PERIOADA FILATELIEI CLASICE 1858 - 1872

Care începe odată cu apariția și punerea în circulație a mărcilor poștale pentru francat corespondența.

PRIMELE MĂRCI POȘTALE “CAP DE BOUR” 15/22 iulie 1858
-- 31.10.1858.

La "Atelia Timbrului" din Iași la 22 iulie 1858, văd lumina tiparului cele 4 mărci de 27, 54, 81 și 108 parale ale primei emisiuni de mărci poștale românești, rotunde, în imagine un motiv heraldic ce reprezenta stema Moldovei, un cap de bour (nu zimbru sau bou) cunoscute chiar sub denumirea „Cap de bour”, fără a avea inscripționată țara emitentă "Principatul Moldovei" și nici un alt semn distinctiv al țării dar nici a Imperiului Otoman sau Turciei (ca putere suzerană).

Fig. 62 Prima emisiune "Cap de Bour"

Acest lucru a constituit primul semn al autonomiei în activitatea de stat după nereușitele de a introduce o monedă națională "leul" și a unei decorații naționale, otomanii opunându-se. Emiterea mărcilor a fost posibilă, autoritățile otomane necunoscând semnificația mărcii poștale pe care ei o vor introduce abia în 1863.

Au fost distribuite în perioada iulie – septembrie 1858 în zonă pe oficii: Mihăileni la 3 august, Botoșani și Dorohoi probabil pe 3 sau 4 august (fiind expediate din Iași, vineri pe 1 august):

Birou	27 par.	54 par.	81 par	108 par	Valoare
Botoșani	640 (20)	160 (5)	192 (6)	160 (5)	1.468,32
Dorohoi	224 (7)	128 (4)	64 (2)	64 (2)	626,16
Mihăleni	160 (5)	128 (4)	64 (2)	64 (2)	583,08

(cifrele din paranteză = coli de câte 32 mărci)

Mărcile ajung la cele trei birouri de expediție din județul Botoșani fiind confirmate de fiecare localitate separat. Sameșul biroului de expediție din Botoșani, Mihai Damian cu raportul no. 8893 din 5 August 1858 arată că *"priiind numărul de 1152 marce pentru manipulația scrisorilor... en valoare cuprind suma de una mie patru sute șaiszeci și opt lei, trei zăci și două parale, le-am și trădat expeditorului de aice"*, sameșul biroului Dorohoi G. Vasiliu cu no. 97 din 12 August 1858 raportează că *"s-au primit un număr... de 224 cîte din 27 parali, 128 di 54 parali, 64 cîti di 81 parali, 64 di 108 parali"* iar expeditorul biroului de târg Mihăileni Th. Pisoschi cu no. 95 confirmă că *"s'au priimit un număr de 416 marci, astfel: 160 marce către 27 parali una, 128 marce către 54 parali, 64 marce către 81 parali și 64 cāti 108 paralei una, pentru care va supunere se raportuești onoratei direcție de a lor primire"*.

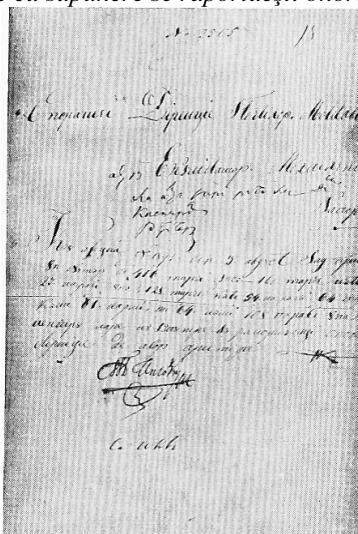

Fig. 63 Adresa nr. 95 a expeditorului din Mihăileni din august 1858 prin care confirmă primirea la 3 august a primelor timbre.

Prima emisiune a fost retrasă la 31 octombrie 1858 iar mărcile nevândute au fost înapoiate Direcției Poștelor. De la Mihăileni s-au restituit *"4 bucăți de cîte 32 marce bucata de 27 parale marca; 14 marce tot de cîte 27 parale marca; 3 bucăți de cîte 32 marci în bucată de 54 parale marca; 10 mărci tot de cîte 54 parale; 62 marci cîte 81 parale marca; 55 marci cîte 108 parale"*, de la Dorohoi", 5 bucăți de cîte 32 marci bucata și 24 marce cîte 27

parale; 59 marce cîte 81 parale marca; 49 marce cîte 108 parale marca; 49 marce cîte 54 parale marca” iar de la Botoșani "în plic sigilat" nespecificând pe valori ci doar suma totală (din care rezulta că s-au vîndut 565 de 27 parale, 105 de 54 parale, 157 de 81 parale și 99 de 108 parale) în adevăr s-au restituit în totalitate cele rămase nevîndute. Au fost vîndute în total 11.756 mărci din această emisiune în toată Moldova restul de 12.324 au fost înregistrate ca returnate dintre care:

Localitate	27 par.	54 par.	81 par.	108 par.	Total	valoare
Botoșani	565	105	157	99	926	1.108,17
Dorohoi	184	49	59	49	341	442,06
Mihăileni	142	106	62	53	363	507,24

Deci au fost distribuite (vîndute) :

Localitate	27 par.	54 par.	81 par.	108 p. .	Total	Valoare
Botoșani	75	55	35	61	226	333,18
Dorohoi	40	79	5	15	139	184,11
Mihăileni	18	22	2	11	53	75,24
Total	133	156	42	87	418	592,53

La biroul din Botoșani, la returnare, nespecificând mărcile pe valori, la calculul restituirilor s-a constatat că lipsesc 27 de lei fiind înapoiate mai puțin câte patru mărci din fiecare valoare (în total 16 mărci) probabil au mai fost reținute câte un bloc de 4 din fiecare valoare (pentru vreun colecționar timpuriu). Din această cauză cifra de returnate este în realitate de 12.308 mărci și nu 12.324.

Un inventar munchenez din 1983 publicat de K. D in Almanahul Filatelic 1983 arată că erau cunoscute atunci în colecții 630 mărci “Cap de bour“ prima emisiune (84 neobliterate și 546 obliterate) astfel:

	27 par.	54 par.	81 par.	108 par.	total
Neobliterate	15	23	32	14	84
Obliterate	150	215	25	156	546

În marile colecții se cunosc mărci pe plicuri sau fragmente obliterate cu ștampile din:

Localitatea	27 par	54 par	81 par	108 par.
Botoșani	2	-	-	1
Dorohoi	2	3	-	-
Mihăileni	-	1	-	1
I A S I	55	82	5	85

Ultimul inventar din 1994 a lui Jean-Pierre Mangin (Filatelia 7-8/94) actualizează tot ce se știe despre aceste mărci, existente în diferite colecții (95

neobliterate și 592 obliterate) ieșind pe piață în 11 ani încă 11 neobliterate și 46 obliterate, astfel:

Valori	tiraj	vândute	retrase	În colecții total	In colecții neuzate
27 par.	6.016	3.691	2.325	176	16
54 par	10.016	4.772	5.244	262	24
81 par.	2.016	709	1.307	62	37
108 par.	6.016	2.574	3.442	187	18
TOTAL	24.064	11.746	12.318	687	95

Printre cele mai scumpe piese filatelice din lume existente în marile colecții sunt așa zisele “**perle filatelice botoșănene**” între care se numără și cele 10 “Capetele de Bour “ din 1858 care au fost vândute și expediate din Botoșani, Dorohoi și Mihăileni , printre acestea:

BOTUSCHANI-MOLDOVA pe 27 parale – ștampila 6/8

BOTUSCHANI-MOLDOVA pe 27 parale ștampilare neclară la dată 8 /? 3/? descris de Pocelet

BOTUSCHANI-MOLDOVA pe 108 parale,

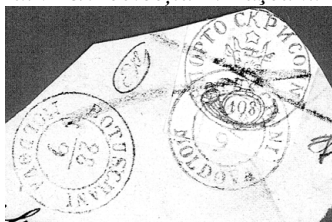
DOROHOJ-MOLDOVA pe 27 parale

DOROHOJ-MOLDOVA pe 27 parale ștampilat la 19 / 8 (1858) în verde albastru licitat la Corinphila în 1950.(apoi Leon 1966, Tomasini 1969 etc)

DOROHOJ-MOLDOVA pe 54 parale obliterate în albastru-verzui la 24 / 10 (1858) în colecția Laptex expus la Istanbul 1996, vândut cu dublul cotei catalogului Michel (plus taxe de 17% pentru raritatea ștampilei pe fragment mare), la licitația cu nr. 300 a casei germane HEINRICH KOHLER în 1987 (Start de pornire 3.000 DM și adjudecat cu 14.000 DM) – după informațiile D-lui Leonard Pașcanu, martor ocular.

*Fig. 64 Ștampila
BOTUSCHANI MOLDOVA
6/8 adresată la Iași și un fals
din 28/9 colecția L. Pașcanu*

DOROHOJ-MOLDOVA pe 54 parale fragment de plic obliterate la 9 / 9 prezentă și la Geneva în 03.12.2006 licitația David Feldman.

Fig. 65 Marca de 54 par. pe fragment oblterată la DOROHOJ 9 / 9

DOROHOJ-MOLDOVA pe 54 parale,
MICHALENI-MOLDOVA pe 54 parale descrise de Poncelet
MICHALENI-MOLDOVA pe 108 parale (Poncelet)

Din Iași pentru Botoșani au fost expediate între 22 iulie și 31 octombrie 1858 un număr de 86 scrisori și 23 gropuri, la Dorohoi 20 scrisori și 6 gropuri iar la Mihăileni 29 scrisori și 5 gropuri, toate francate cu mărci din prima emisiune Cap de Bour. Cele mai rare ștampile pe aceste mărci sunt cele din Mihăileni, Dorohoi și apoi Botoșani.

La 1 noiembrie 1858 se schimbă tariful de expediere a scrisorilor care îl înlocuiește pe cel din 1 iulie 1858, foarte greoi, fiind stabilit în raport de distanță și greutate (calculul fiind făcut în piaștri turcești dar după tarifare în franci francezi 25, 50, 75 și 100 centime echivalentul a 27, 54, 81 și 108 parale) introducând un tarif unic de 40 parale (1 leu) pentru scrisorile simple și 80 parale (2 lei) pentru scrisorile recomandate dar și 5 parale pentru ziare simple și 10 parale pentru ziarile cu foi duble. Aceasta va duce la retragerea primei emisiuni "Cap de Bour" și emiterea celei de a doua emisiuni de mărci poștale din Principatul Moldova.

O nouă serie de ștampile apărute și pentru poșta din zona județului Botoșani sunt cele cunoscute sub denumirea de "FRANCO - localități" cauzate de înmulțirea în circuitul poștal a scrisorilor francate cu mărci "recirculate" sesizate de expeditorii poștali. Noul ștemplu oval (28/14mm) cu chenar de forme și dimensiuni diferite au inscripția pe două rânduri, în partea de sus cuvântul "FRANCO" în caractere groțești iar sub o linie despărțitoare, numele localității în caractere anticve: "BOTOSCHENI", "DOROEHOI" și "MICHAILENI" pentru fiecare câte un chenar diferit (dreptunghi, dreptunghi octogonal sau rombic). Ștampila trebuia aplicată o parte pe timbru iar cealaltă parte pe plic. Direcția trimite circulara cu nr. 3769 din 16 decembrie 1859 către "toate birourile de expediție" prin care le încunoștiințează că " *pentru stîrpirea abuzurilor ce s-au dezvelit pe la toate din birouri cu dezlipirea marcelor de pe scrisori, Direcție formînd un număr de ștempluri, pentru fiecare cu osebită formulă, un asemenea ștemplu se trimite și acestui birou, ca să se pună fiecare după exemplu aceuia cu dată, adică jumătate pe marcă și jumătate pe scrisoare, punînd, de asemenea și ștemplu cu data zilei pe fiecare scrisoare expediată sau sosită. Director: C. Magistan*".

Din Dorohoi se primește confirmarea primirii ștemplului la 25 decembrie. Aceste ștampile sunt foarte căutate de colecționari fiind rarități de diferite grade (R, 2R, 3R, 4R etc). Cea mai căutată este ștampila din Mihăileni cotate la 4R, apoi Dorohoi cu 2R, dar nici cele aplicate mai târziu de pe mărcile Cuza de 20 P. roșu din Botoscheni nu sunt în multe colecții.

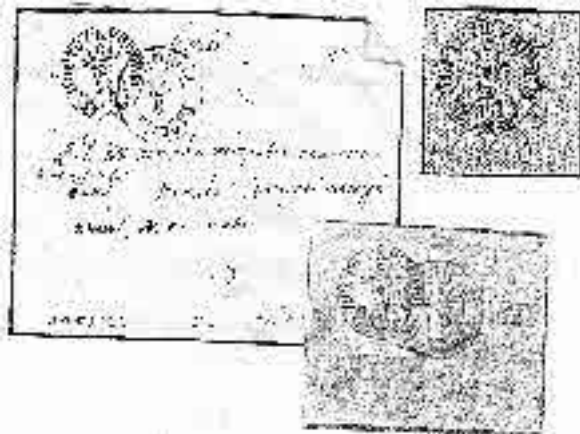

Fig. 66 Plic cu 27 par. ștampila DORHOJ / MOLDOVA la 19/8 pentru Petraș Popovici (din colecția Burus, Leon), un fragment cu alt DORHOJ / MOLDOVA și RECIPISSÉ la 24 / 10 pe o marcă de 54 par. și o marcă de 27 par. obliterate la Botoșani cu data neclară

După 1862-1865 încep să apară colecționarii de "marce" și de prin 1880 orice marcă "Cap de Bour" se vindea la "negustorii de mărci poștale" aproximativ cu 20 lei aur bucata, abia în 1892 apar primele evaluări după valoarea mărcii, astfel pentru 27 par. primei 250 franci aur, pentru 54 parale luai 100 fr. aur, 81 par. cu 350 fr. aur iar 108 par. cu 140 fr.aur. Din 1897 prețurile sunt separate pentru mărci noi (neuzate) și separat pentru obliterate astfel 27 par, era 1.800 fr.aur nou și 600 fr.aur obliterate; 54 par. era 400 fr.aur nou și 250 obliterate, 81 parale era 10.000 fr. aur nou și 6.000 obliterate iar 108 par. cu 7.000 sau 3.200 fr.aur.

Fig.67 - 69 Ștampilele FRANCO / localități din Botoșani, Dorohoi și Mihăileni.

Evoluția prețului de vânzare-cumpărare a mărcilor din prima emisiune "Cap de Bour" neobliterate (noi) / obliterate comunicată prin Listele de prețuri, arată astfel:

Valori	1947	1959-1964	1964-1970	1971-1979	1980-1989	1992
27 par.	100.000/ 20.000	40.000/ 8.000	50.000/ 10.000	300.999/ 75.000	330.000/ 100.000	1.6000.000/ 650.000
54 par.	10.000 / 5.000	7.000/ 3.000	9.000/ 3.750	67.500/ 30.000	75.000/ 40.000	650.000/ 300.000
81 par.	80.000/ 90.000	30.000/ 40.000	50.000/ 50.000	210.000/ 240.000	260.000/ 280.000	1.800.000/ 1.900.000
108 par.	28.000/ 12.000	20.000/ 7.000	25.000/ 9.000	180.000/ 60.000	200.000/ 80.000	800.000/ 550.000
Valori	1947	1959-1964	1964-1970	1971-1979	1980-1989	1992
27 par.	100.000/ 20.000	40.000/ 8.000	50.000/ 10.000	300.999/ 75.000	330.000/ 100.000	1.6000.000/ 650.000
54 par.	10.000 / 5.000	7.000/ 3.000	9.000/ 3.750	67.500/ 30.000	75.000/ 40.000	650.000/ 300.000
81 par.	80.000/ 90.000	30.000/ 40.000	50.000/ 50.000	210.000/ 240.000	260.000/ 280.000	1.800.000/ 1.900.000
108 par.	28.000/ 12.000	20.000/ 7.000	25.000/ 9.000	180.000/ 60.000	200.000/ 80.000	800.000/ 550.000

Valori	1993	1999	2004	2005 ROL	2007 RON
27 par.	3.300.000/ 1.300.000	110.000.000/ 45.000.000	288.1576.000/ 100.800.000	550.000.000/ 210.000.000	61498,30 23481,50
54 par.	1.300.000/ 600.000	50.000.000/ 8.000.000	127.830.000/ 44.500.000	250.000.000/ 100.000.000	27953,80 11181,50
81 par.	3.600.000/ 3.800.000	125.000.000/ 160.000.000	288.157.000/ 325.000.000	550.000.000/ 600.000.000	61498,30 67089,00
108 par.	1.600.000/ 1.100.000	85.000.000/ 40.000.000	160.300.000/ 135.000.000	300.000.000/ 250.000.000	33544,50 27953,80
Valori	1993	1999	2004	2005 ROL	2007 RON
27 par.	3.300.000/ 1.300.000	110.000.000/ 45.000.000	288.1576.000/ 100.800.000	550.000.000/ 210.000.000	61498,30 23481,50
54 par.	1.300.000/ 600.000	50.000.000/ 8.000.000	127.830.000/ 44.500.000	250.000.000/ 100.000.000	27953,80 11181,50
81 par.	3.600.000/ 3.800.000	125.000.000/ 160.000.000	288.157.000/ 325.000.000	550.000.000/ 600.000.000	61498,30 67089,00
108 par.	1.600.000/ 1.100.000	85.000.000/ 40.000.000	160.300.000/ 135.000.000	300.000.000/ 250.000.000	33544,50 27953,80

La mărcile aflate pe scrisori francate, fragmente de plic cu ștampila întregă prețurile sunt mult mai mari. De asemeni crește valoarea pieselor și la prechi, la cele tête-bêche sau cu margini late.

EMISIUNEA A II-A „CAP DE BOUR” 01.11.1858 – 30.04.1862 (05.05.62)

Pentru aplicarea noilor tarife s-a trecut la realizarea unei noi emisiuni de mărci poștale cu valori adecvate, iar pentru a se deosebi de prima emisiune, acestea, chiar dacă vor avea în imagine tot un cap de bour vor avea o forma dreptunghiulară cu colțurile rotunjite și literele din text latine cu excepția valorii care va fi în "parale" și litere chirilice.

Fig. 70 Emisiunea a 2-a "Cap de Bour".

Emisiunea a fost realizată în mai multe tranșe astfel:

valoare	27.10. 1858	04.11. 1858	14.11. 1958	1859	1860	1861	Total tiraj
5 par.	960	2.048	4.000	4.032	8.000	4.000	23.040
40 par	7.040	4.960	-	33.032	37.000	24.000	106.032
80 par.	2.816	2.208	-	16.048	23.000	16.000	60.072
TOTAL	10.816	9.216	4.000	53.112	68.000	44.000	189.144

O marcă este de 5 parale cu înscrisul "PORTO GAZETEI" tipărite 23.040 buc. altă marcă de 40 parale (echivalent 1 leu) și ultima de 80 parale (echivalent 2 lei) ultimele pentru "PORTO SCRISOREI" în tiraj de 106.032 și respectiv 60.072 bucăți și s-au distribuit în prima tranșă numai PORTO SCRISOREI la:

Botoșani la 28.10.1858 de 40 par. 4.686 și 80 par. 2.736 buc.
 Dorohoi la 28.10.1858 " 2.210 " 989 buc.
 Mihăileni la 28.10.1858 " 492 " 886 buc.

Prima aprovizionare cu aceste mărci fiind neîndestulătoare cu valoarea de 80 parale (2 lei) birourile de expediții au solicitat încă din decembrie 1858 reaprovizionarea cu mărci, din ultima valoare pentru care primesc "dezlegarea" de a utiliza câte două "marce de 40 p." (1 leu) în locul uneia de 2 lei.

Expeditorul din Dorohoi solicită prin raport la 23 decembrie 1858 pentru că "fer nici pînă acum nu s'au primit asămîne marce, iar acum s-au sfârșit cu totu" și la 8 ianuarie 1859 primește 200 de bucăți a 40 parale, la Mihăileni primește 200 de 40 parale și 100 de 80 parale iar la Botoșani abia la 16 februarie primește 300 de 40 parale și 150 de 80 parale. Direcția Poștelor trimite la Dorohoi cu nr. 42 din 8 ianuarie că "potrivit cererii ...Direcțiunea, în alături, vă triimeti 200 marce de valoare cătium leu una, pentru a căror

primire să răspundeți. Din acestea, va întrebuița și la trebuința de cele două de lei, de care acum s-au sfârșit, puind două pentru una de doi lei pînă se vor primi de la visterie, cînd i se vor trimite". Expeditorii poștali nu au avut mărci în perioade diferite Botoșani între 01.01.1859 și 16.02.1859 și apoi din 01.05.1859, Dorohoiul între 23.12.1858 și 11.03.1859 și apoi de la 01.05.1859 iar Mihăileniul de la 15.12.1858 la 14.01.1859.

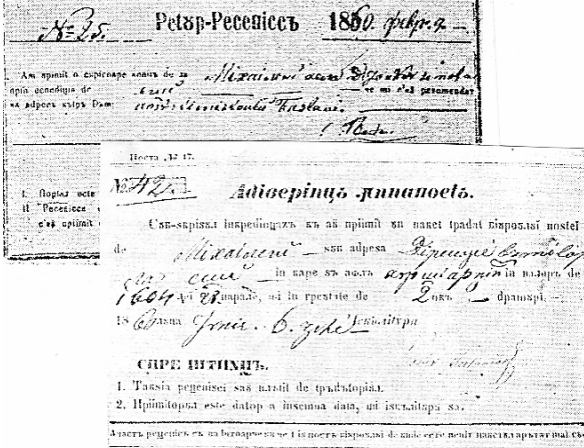

Fig. 71 Documente poștale: "Retur-Recipisă" No. 25 din 9 febr. 1860 și "Adeverință înapoetă" No. 42 din 6 iunie 1860, ambele de la Mihăileni.

Datorită acestui fapt la biroul de expediție Botoșani seful oficiului Hipolit Dobjanski, tot prin raport cere la 1 martie 1860 "niște marce foarte necesare prin întrebuițarea pe scrisorile particulare" Dar pentru că nu se decontaseră cu adeverințe vechile trimiteri, casierul central îi comunică dojenitor: "după regula nouă.....nu are nevoie de a cere niște marce prin raport ci numai a trimite adeverintele făcute. Să i se depezeze, ca cu poșta de vineri să trimită acele adeverințe". Probabil neștiind nici mai târziu despre ce este vorba botoșăneanul cere din nou timbre fără a trimite adeverințele solicitate, la care primește răspunsul: "Pentru ca să poată căpăta mărcile de care are necesitate, precum arată în raportul no. 112 din 15 noiembrie 1860, i se scrie că cererea unor asemenea, să fie după regula statornicită de care se ține și celelalte birouri adică de a trimite două adeverințe tipărite, ce poartă poșta no. 29, de care se crede că are asemenea, trecînd în ele ce are necesitate, îndeosebi de fiecare soi de marce 1 leu sau 2 lei în coli..." la care semnează director K. Magistan și casier J. Bojincă. Și la cererea de aprovizionare cu "marce" din 14 aprilie 1861 corespondența este refuzată pentru că cererea era în valoare prea mare (2.560 de lei) și pentru că nu era aplicată "pecetea biroului pe raport" la refacere primește mărci în valoare de 600 lei (32 coli de 40 parale și 64 de 80 parale). Și expeditorul de Mihăileni, Th. Pisoschi, la 7 februarie 1861 solicita schimbarea unor mărci: "să i-se trimită 14 file de 80 parale în loc

de 14 file de câte 40 parale așa cum, prevede Adeverința trimisă casierie" care în realitate era o greșeală a casieriei generale.

În marile colecții și exponate de istorie poștală se găsesc la loc de cinste și foarte multe documente poștale, (mai ales cele de epocă) precum actele de concesionare a poștelor pe diferite zone, documente de înregistrare a recomandatelor, foi de reclamații, imprimare de confirmare de primire etc. În colecția D. Pașșalega exista o "Adeverință poștală de primire a unei scrisori și a unui grop", "Adiverința Înapoetă" nr. 98 din 1860 de la Mihăileni iar Dl. K.D. o publică în 1989 pe cea cu nr. 42 din același an ca și "Retur recipisa" nr. 25 din februarie 1860 tot de la Mihăileni cotate la peste 2R.

Au fost vândute în perioada 01.11.1858 - 05.05.1862 în birourile din

Localitatea	Primate 40 p.	Primate 80 par.	Returnate 40 par.	Returnate 80 par
Botoșani	4.399	2.593	278	143
Dorohoi	2.056	913	154	76
Mihăileni	492	740	-	146

La acea dată aceste localități cu birouri de expediție aveau aproximativ: Botoșani 40.000 locuitori, Dorohoi 10.000 iar Mihăileni 6.000 de locuitori.

Toate aceste mărci au circulat numai în Moldova și foarte rar după unire (24.01.1859) și în Muntenia. Ele au avut putere de francare numai până la 1 mai 1862 dar există și un ștraif de 4 bucăți a câte 40 parale obliterate cu FRANCO/ BOTOSCHENI la 3 mai 1862, deoarece data de folosire oficială a fost "prelungită la cerere" până la 5 mai 1862.

Fig.72 - 74 Ștampilele "FRANCO BOTOSANI" și cele două "PORTO BOTOSANI" și "PORTO".

Între în funcție și o ștampila „FRANCO” specială numai pentru însoțirea grupurilor, începând cu 2 octombrie 1859 și până în 1865 pentru expedițiile din Botoșani dreptunghiulară 45,5 x 22 mm cu colțurile tăiate, interiorul etajat pe patru nivele compartimentate în casete pentru înscrierea ponderei (kilogram / gr.) taxei (lei / par) pecetei (col / litere), greutateii, taxelor și signalor aplicate, ultima dată cunoscută la 30/2 – 22/6 (cu negru) și 1/7 - 27/7 (cu tuș albastru) „FRANCO BOTOSANI”. În 1860 și 1861 veniturile biroului poștal din porto erau chiar mai mari decât de la timbre:

	1860		1861	
	mărci	porto	mărci	porto
Botosani	2.285	4680	3094	5151
Dorohoi	1.033	764	1.274	793
Mihăileni	518	681	642	680

Fig.75 Fragment cu 4x40 parale. FRANCO BOTUSCHENI.

Ștampila „PORTO” Botoșani, dreptunghiulară cu colțurile tăiate asemănătoare cu cele de Franco, aplicată cu tuș negru pe scrisorile recomandate trimise „porto” a fost folosită între 5 mai 1861 și 1 mai 1865 (cotate astăzi la 8R.) ca „ștampilă mare” iar ca ștampilă mică, una cu cadru dreptunghiular 27 x 13 mm cu două compartimente etajate în primul etaj înscrisul „PORTO” iar în al doilea „L.B.” (Lei, Bani) pentru înscrierea taxelor percepute cotate acum la 7R.

Mai sunt ștampilele liniare BOTOSANI, DOROHOIU, DOROHOI, MIHAILENI, ca și multe alte ștampile complementare cu inițiale „P.P.” (Porto Plătit), „P.D” (Plătit la destinație), „T” (Taxa).

Din cea de a doua emisiune se cunosc în colecții mai multe exemplare printre care:

În 1994 F. Heimbuchler în „Die Ochsenkopfe der Moldau” descrie o piesă filatelică de mare valoare, un ștraif de 4 mărci emisiunea a II-a de 40 parale obliterat cu M3 FRANCO / BOTOSCHENI cu tuș verde-albastru ștampilă utilizată numai în perioada 10 -11 septembrie și 11 octombrie – 25 noiembrie 1860.

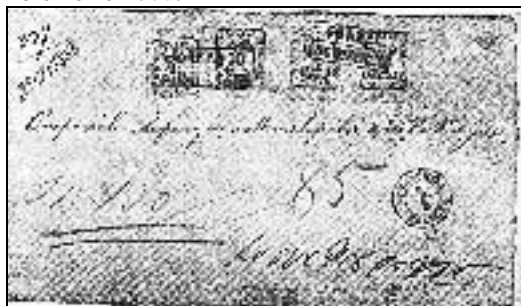

Fig. 76 Corespondență cu ultima zi de circulație cunoscută 3 / 5 (1862) de la BOTUSCHANI (din Almanah Fil. 1977)

Tot cu o ștampilă M3 FRANCO / BOTOSCHENI și RECIPISSÉ (deci recomandată) se obliterează 4 mărci de 40 par. albastru iar pe plic mai este și ștampilă M1 BOTUSCHANI-MOLDOVA 3 / 5 (1862) adresată „**Respectabilei Direcții a Lucrărilor Publice, la București**” în colecția V. Witzleben

considerată prima scrisoare francată care a circulat conform tuturor prevederilor legale pe teritoriul ambelor principate fără adaos de alte taxe.

Ștampilă BOTUSCHANI – MOLDOVA tot la 3 / 5 (1862) și RECIPISSSE cu 4 mărci de 40 par obliterate cu FRANCO / BOTOSCHENI adresată la Iași unde ajunge și este obliterate cu JASSY – MOLDOVA la 4 / 5 și readresată la București unde se mutase ministerul, trece prin tranzit și este ștampilată la FOKSCHANI (ștampila fără MOLDOVA) și ajunge la București ștampilată la sosire cu BUCURESCI 11 / 3 / 1862,

Ștampilă BOTUSCHANI-MOLDOVA la 21 / 8 pe 2 x 40 + 1 x 80 par „*Onorabilului Ministeriu a Departamentului Trebilor administrative al Moldovei Trometru Dimitrie*” la Iași – văzut la M. Stănculescu.

Ștampilă BOTUSCHANI-MOLDOVA la 5/6 (1860) pe o pereche orizontală de 80 parale roșu pe hârtie albăstruie, pe margini cu mic defect sus în afara desenului, obliterate verde "RECIPISSSE" și "FRANCO BOTOSCHENI" trimis la Iași (colecția Cohen nr.400) foarte scumpă (fost și în colecția Caspary).

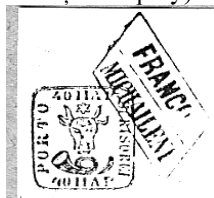

Fig.77 Ștampila FRANCO / MICHAIENI pe 40 par

BOTUSCHANI-MOLDOVA 2/6 pe 80 par. pereche orizontală obliterate verde "FRANCO BOTOSCHENI" și "RECIPISSSE" mic defect cu pliu dreapta sus (colecția Burus nr.216)

BOTUSCHANI-MOLDOVA 20/10 pe 2 de 80 par. și FRANCO (tip 52 care pare să semene mai mult cu ștampila de Galați) pe plic refolosit în dauna poștei.

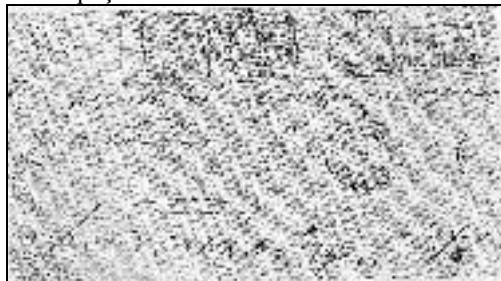

Fig. 78 Corespondența din 3/5 din Botoșani adresată la Iași obliterate cu Jassy – Moldova 4/5 retrimisă la București obliterate și la Fokschani fără Moldova (din Filatelia 10/1989 și Indrumarul Filatelistului 1978)

Fig.79 Plicul cu ștraiful de 3+1 de 40 par. cu DOROHOJ / MOLDOVA 8/1 și FRANCO DOROEHOI la sosire în JASSY la 9 / 1. Colecț. M. Stănculescu

Un alt interesant exemplu de raritate este francatura din 8 ianuarie 1862 pe un ștraif de trei plus una mărci de 40 par. albastru verzui (deci 4 mărci) obliterate fiecare cu (3) FRANCO / DOROEHOI și pe plic o ștampilă M1 DOROHOJ – MOLDOVA la 8 / 1 (1862) și RECEPISSE, recomandată nr.11, iar la sosire tot o ștampilă M3 JASSY 9 / 1 și mărcile toate cu o întrerupere în cadru vertical dreapta în dreptul literei „R” (SCRISOREI), adresată "Onor minister, Onoratului Minister de Lucrări Publice, la Iași" fost în colecția Matheescu Sinaia, azi în colecția Mircea Stănculescu.

DOROHOJ- MOLDOVA 21/8 pe 40 par. Col. Laptev

Fig.80 2x80 par. cu FRANCO / DOROEHOI; DOROHOJ MOLDOVA și RECEPISSE la 19/3.

DOROHOJ – MOLDOVA 19 / 3 (1861), FRANCO-DOROEHOI și RECEPISSE pe o pereche de 80 p. orizontală pe fragment de plic.

DOROHOJ / MOLDOVA din 15 / 9 pe o pereche de 40 par. și una de 80 par pe scrisoare/adresă nr. 6 destinată "Onoratului Ministerul Afacerilor Din Năuntru" cu RECEPISSE nr.11 fostă în colecția gen. Ressel.

DOROHOJ-MOLDOVA 16 / 9 (1859) pe 2x40 par. + 2x80 par FRANCO DOROEHOI și RECEPISSE în col. General Ressel.

DOROHOJ / MOLDOVA 15 / 9 pe o pereche de 40 par. și o pereche 80 par. FRANCO / DOROEHOI și DOROHOJ / MOLDOVA 14 / 12 pe un streif de 3 x 40 par. pe hârtie albăstruie fost în colecția. R. Tomassini.

DOROHOJ / MOLDOVA 5 / 12 pe o pereche de 40 par.

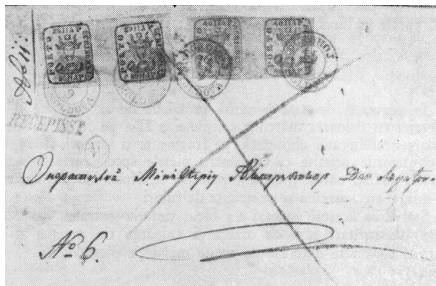

Fig. 81 – 83 Plicul și
ștampilele DOROHOJ-
MOLDOVA 15 / 9 și 5 /
12 pe câte o pereche de
40 par.

DOROHOJ-MOLDOVA și FRANCO-DOROEHOI 14/12 pe 3x40 par. hârtie azurată văzută de subsemnatul la mondiala din Sofia-1969 în colecția Tomasini ("Emanuela")

Mai este semnalat un plic identic cu cel francat cu 3 + 1 de 40 parale obliterat la DOROHOJ-MOLDOVA pe 8/1 cu 3 + 1 de 80 parale roșu cărămiziu în colecția avocat Mircea Stănculescu.

MICHALENI – MOLDOVA 20 / 7 (1861) francată cu 2 x 80 par. cu FRANCO MICHAILENI și RECIPISSÉ (Nr.98) trimisă "Onoratului Departament al Treburilor din Năuntru" la Iași și obliterată la sosire cu JASSY-MOLDOVA 21 / 7 in ultramarin, fost în colecția Matheescu-Sinaia, azi în colecția Mircea Stănculescu.

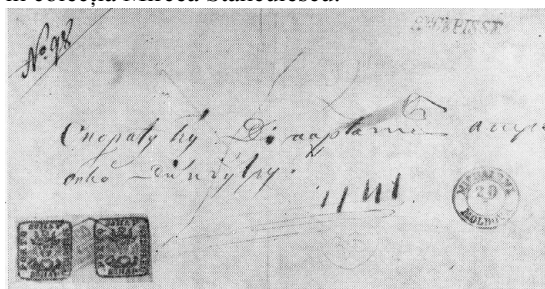

Fig.84 Scrisoarea
francată cu 2 x 80 par.;
obliterată cu
MICHALENI MOLDOVA
la 20 & 7 colecția Mircea
Stănculescu

Tot o raritate este o pereche de 80 parale tâte-bêche pe hârtie azurată in fosta colecție Cohen cumpărată de R. Tomassini, cu o ștampilă M3 FRANCO / MICHAILENI

Cu aceste prime două emisiuni au cochetat unii dintre renumiții colecționari ai lumii:

Ștampilele poștale MOLDOVA-1 sunt destul de rare, cele mai căutate sunt cele aplicate în primul an (1858).

Sunt și ștampile tip 2 cu scrisul mai mare foarte rare pentru MICHILENI și DOROHOI iar cele găsite de unii pentru DARABANI sunt trucaje și falsuri.

Din cauza unor evenimente și iregularități în serviciu mai ales a refolosirii în dauna poștei a mărcilor din aceste prime emisiuni, au fost declanșate unele anchete în țară inclusiv în Botoșani și Dorohoi.

Botoșanii împreună cu Dorohoiul și-au făcut prezența încă de la începutul dezvoltării serviciului poștal prin folosirea repetată a mărcilor poștale și a ștampilelor. Alături de alte birouri poștale (Bacău, Bârlad, Roman, Piatra etc) falsuri au fost descoperite de salariații poștei încă din 4 aprilie 1859 și trecute în referatul 4249 din 22 octombrie 1859 de expeditorul central Cerchez și Manovarda către direcția poștelor, în care scrie despre birourile din Botoșani, Bârlad și Roman care „*împroașcă creditul publicului*”. Un plic venit din Botoșani recipisat sub nr. 39, expedit de Ghiță Cazacliu către "*Onorab. D.D. și iubitelui meu văr, Ghiță Cazacliu, cu plecăciuni. La Eși în ministeriu din lăuntru. La secția III-lea*" la 20 / 10 cu două marce de câte 80 parale "*se văzu că au mai fost puse încă o dată acoperind validarea lor prin ștampila aceluia birou cu tuș negru peste cel albastru color cu care au mai fost contramarcate de alte birouri*". Anchetat cazul s-a constatat că trimițătorul a plătit 4 lei, expeditorul aplicându-i plicului ștampila FRANCO cu tuș albastru verzui. Apoi expeditorul și-a însușit banii și schimbă caracterul scrisorii din "franco-numeric" în "franco-mărci", aplică cele două mărci de 80 parale care mai fuseseră folosite (una cu ștampila JASSY-MOLDOVA ?/10 și alta cu WASLUI-MOLDOVA 2 / 10 ambele cu tuș verde) peste care aplică și ștampila BOTUSCHANI – MOLDOVA 20 / 10 cu tuș negru ancrasat astupând cu cea de a doua marcă ștampila pusă de față cu expeditorul. Raportat cazul Ministerului de Finanțe acesta răspunde "*In urmarea raportului cu nr.3729 ce arată necuviințele făcute de către expeditorii de la birourile orașelor Botoșani care falsifică expeduirea scrisorilor marcate, Ministerul acesta al finanțelor pe de o parte au scris casierului de Botoșani ca să depărteze pe expeditorul de acolo și să-l înlocuiască cu o altă persoană onestă, îndatorându-l a restitui îndoite soma ce s-au încercat a trage în folosul său*", iar în alt caz, expeditorul de Dorohoi G. Vasiliu menționa că "*lipsa mărcilor de pe 3 scrisori nu se datorează acestui birou, care le-a expeditat cu mărcile cuvenite ca și celelalte*" deci au căzut pe parcurs nefiind "*deajuns gumă pe marce*" (FILATELIA 6/1983 K. Dragomir) și a dat expeditorului scrisoarea care "*din lipsă de mărci*" a plătit contra chitanță tot ce păgubise.

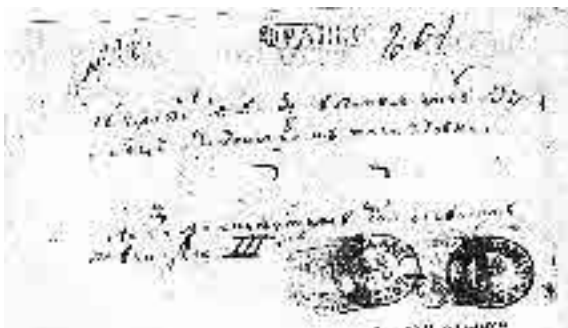

Fig. 85
 Scrisoarea din 20 /
 10 din Botoșchani
 circulată în dauna
 poștii colecț. K.
 Dragomir
 (Fil.6/1983)

Pentru a prelungi măcar câteva zile retragerea din circulație a acestei emisiuni în 1862 Direcția Poștelor din Iași prin "Depeșă telegrafică no. 1662 din 30 aprilie 1862" raportează Direcției Generale a Poștelor din București că nu se poate introduce cu data de 1 mai noul tarif poștal și lichidarea „vechilor mărci” cerând o amânare până la 5 mai. Prin ordinul telegrafic nr.31 din 2 mai Iașiul primește și comunică la rândul său tuturor birourilor poștale moldovene că „De la 5 mai curent tarifele postale de până acum sunt desființate ... mărcile cu care s-a făcut manipulația scrisorilor pînă acum nu se mai pot aplica și....veți întocmi socoteala....și odată cu prezentarea sumei pe luna aprilie să se trimită și toate mărcile ce vor mai rămîne spre desființare”: Din această cauză apare și obliterarea pe ștraiful de 4 pe data de 3 / 5 (3 mai). S-au restituit de către Botoșani la 5 mai cu nr.39 un număr de 287 de 40 par. și 143 de 80 par. (total 537 lei) Mihăileni cu nr.41 trimite la 7 mai 146 mărci de 80 par. (292 lei) iar Dorohoi 154 mărci de 80 par. (306 lei). Deci în perioada 1 noiembrie 1858 la 5 mai 1862 s-au vândut la Botoșani 4.399 de 40 par. și 2593 de 80 par. la Dorohoi 2.056 de 40 par. și 913 de 80 par. iar la Mihăileni 492 de 40 par. și 740 de 80 par. (nr. de locuitori în Botoșani 40.000 Dorohoi 10.000 și Mihăileni 5.900) Ce mai știm despre această emisiune este că sâmbătă 1 noiembrie (prima zi de utilizare a emisiunii), din Iași, domnul Ștefan Ionescu depune o corespondență recomandată no. 5 taxată cu 80 par. (2 lei) lui George Spider din Dorohoi (după "Registrul de recipisate", expeditor central Kostache Cerchez) și luni 3 noiembrie (prima zi de trimitere pentru gropuri deoarece sâmbăta și duminica nu se primeau pentru trimiteri) este expedit tot din Iași grupul no. 1335 de către Marcu J. Hornstein lui Marcu Schlessinger din Botoșani în valoare de 4.725 lei (din "Registru gropurilor" unde era expeditor de serviciu Nicolae Kostin). Până în 1862 diligențele transportau în special călătorii cu bagajele lor, pachete mici și câteva scrisori. Pachetele mai mari, baloturi etc, se transportau cu alte căruțe, mai ușoare, speciale. Corespondența era foarte puțină, datorită unui preț mare și nesiguranței; abia după apariția mărcii poștale și stabilirea unui tarif unic, va începe să pătrundă și ea în circuitul poștal. În 1862 se înființează Direcția Poștelor Centrale din București

când se reorganizează și sediul poștei și apare emisiunea de mărci poștale a Principatelor Unite cu care începe organizarea modernă a serviciului poștal în ambele principate, lucru resimțit și în județul nostru.

Odată cu retragerea din circulație a acestei serii de mărci poștale se încheie și cea mai importantă etapă a filateliei românești care între iulie 1858- mai 1862 a oferit cele mai importante nestemate unor norocoși filateliști ai lumii.

Să vedem cum au evoluat prețurile acestor mărci din 1946 la zi pe hârtie albăstruie.

valoare	1946	1989	2001	2005	2007
5 pr.	15.000- 5.000	330.000 – 100.000	150.000.000 80.000.000	300.000.000 –180.000.000	33544,50 20126,70
40 par.	100/60	3.000 – 2.500	1.800.000 – 1.500.000	7.450.000 – 4.750.000	833,00 531,10
80 par.	8.000 – 350	250.000 – 7.500	65.000.000 - 8.000.000	190.500.000 – 51.500.000	21300,80 5759,50

CEA DE A TREIA EMISIUNE: „PRINCIPATELE UNITE”

01 mai 1862 - 31.12.1864 (26.06.62 – 31.12.1864)

Este formată din 3 valori după noul tarif cu valabilitate în întreaga țară, ele reprezentând în imagine semnele heraldice ale principatelor (Capul de Bour și Vulturul) împreună cu goarna poștală iar legendele scrise numai în litere cu caracter latin înlocuindu-se cuvântul ”PORTO” cu „FRANCO”. Seria a apărut în două tranșe (una în 1862 iar alta în 1864) cu unele deosebiri.

3 parale galben, pentru ziare de mică greutate 585.600 exemplare în prima tranșă (tip I) + 52.000 (tranșa II-a) vândute 580.053 + 34.284;

6 parale roșu, pentru scrisori loco 264.000 + 188.800 vândute 242.678 + 0;

30 parale albastru, pentru scrisori în alte localități 751.200 + 355.200 vândut 741.141 + 96.977.

Pentru recomandate se percepeau alte 30 parale și alte 30 parale pentru „aviz de primire” (o scrisoare recomandată cu aviz de primire în alte localități se franca cu 90 parale).

Fig. 86 Emisiunea "Principatele Unite"

Mărcile au fost realizate la București la Atelierul Timbrului care fusese mutat de la Iași și realizate cu aceeași mașină de imprimat în coli de 32

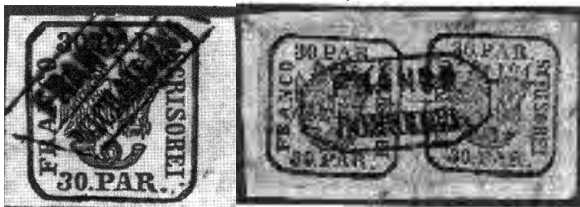
bucăți (imprimare cu un singur clișeu) dar, s-a întârziat cu punerea în circulație și în loc de 1 mai au fost puse în vânzare abia la 26 mai 1862.

Tranșa a doua a fost pusă în circulație în perioada 13 septembrie – 31 decembrie 1864 cu același desen, text și valori, însă pe altă hârtie și fiecare valoare cu câteva deosebiri rezultate din imprimarea în planșe de 40 mărci considerate tipul II. Din valoarea de 30 parale tipul II s-au primit la oficiul Botoșani abia la 18 septembrie 1864.

La conducerea poștei botoșănene, Ion Bindiu, după numai câteva luni de șefie, este înlocuit cu un nou șef de oficiu poștal, Ion Softa, om hotărât, bun gospodar care va moderniza și îmbunătăți activitatea poștei locale.

Și din această emisiune există multe piese în colecțiile și exponatele filatelice din lume, mai ales că atât la Botoșani, Dorohoi și Mihăileni în acești peste doi ani în care au circulat (1862-1864) s-au folosit ștampilele "MOLDOVA" și FRANCO"- localități. Printre acestea:

BOTOSCHENI FRANCO și BOTUSCHANI-MOLDOVA 23/2 pe 3 x 30 par. „Domniei Sale Domnului Ministru al Justiției al Principatelor Unite Române la Bucuresci” – colecția. Hensblucker

*Fig. 87 FRANCO
MICHILENI și
FRANCO DOROHOJ
de la licitația Corphila
Auctions Ltd.- Zurich
din 23 februarie 2007
din colecția
CORNELIA*

*Fig. 88 Plicul
din 5 august de la
Dorohoi*

BOTUSCHANI-MOLDOVA 26/4 și FRANCO colecția Popescu
BOTUSCHANI-MOLDOVA 30 par. colecția Laptev
BOTUSCHANI-MOLDOVA 8/9 pe plic– colecția Heinsblucker
DOROHOJ-MOLDOVA 6/10 D-sale lui ministierului depart.....

DOROHOJ-MOLDOVA la 9 / 9 și FRANCO DOROEHOI pe 2 x 30 par. pe plic în colecția Popescu.

DOROHOJ / MOLDOVA la 5 / 8, FRANCO DOROEHOI pe 2x30 par. și RECIPISE

MICHAILENI – MOLDOVA 21/8 colecția Popescu

Să nu se uite că la 31 decembrie 1864 se trece de la calendarul iulian la cel gregorian, nou, decalat cu 12 zile și că prima zi de obliterare va fi 13 ianuarie 1865 iar între 1-12 ianuarie poșta nu a datat nici o corespondență.

CEA DE A PATRA EMISIUNE DE MĂRCI POȘTALE este cunoscută sub denumirea de emisiunea „**DOMNITORUL CUZA**” 01.01. 1865 –1866

Noile mărci poștale vor avea desenul central în oval cu efigia domnitorului țării și valorile pentru francarea corespondenței conform tarifului stabilit, în parale:

2 parale galben, tiraj 409.344 buc,

5 parale albastru tiraj 400.218,

20 parale roșu tiraj 1.095.935 buc.

Pentru prima dată apare chipul domnitorului pe timbru și mai ales textul „POSTA ROMANA”. Culoarele mărcilor au diferite nuanțe iar hârtia folosită este de mai multe feluri (albă, gri, gălbui, vărgată etc) și vor circula din 9/21 ianuarie 1865 (data precisă de punere în vânzare în țară iar în Botoșani, Dorohoi și Mihăileni la 11 februarie) până în 31 iulie 1866 când au fost înlocuite ca urmare a detronării domnitorului la 11 februarie 1866.

La Botoșani se aștepta sosirea noilor mărci poștale cu efigia domnitorului A. I. Cuza care începuseră să se vândă în țară la birourile poștale, stațiile telegrafo-poștale, birourile vamale-poștale, birourile rurale de poștă și la releurile de poșta pasagerilor ca și în locuri stabilite pentru a fi la îndemâna populației și de la officianți. A fost înființat un nou birou de poștă rurală la Dorohoi (desființat după un an).

Și la această emisiune mărcile erau obliterate cu vechile ștampile MOLDOVA care vor fi înlocuite abia după câțiva ani de la unirea principatelor. În colecții este cunoscută și o pereche de mărci de 20 par trimisă din FOKSCHANI (fără MOLDOVA) și sosită la BOUTTUSCHANI.

Fig.89 Din emisiunea "Domnitorul Cuza"

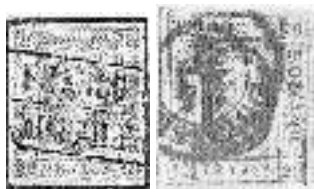

Fig. 90. Mărci din emisiunea Cuza obliterate cu FRANCO MICHAILEN și BOTOSCHENI fără MOLDOVA.

O nouă ștampilă poștală care a circulat în zona actualului județ Botoșani este cea cunoscută de specialiști ”cu agrafă” apărută în iunie 1865. Ștampilele rotunde cu dublu cerc având înscrisă localitatea sus, în litere majuscule, anticva groasă iar în partea de jos ”o agrafă simplă sau bogată”, iar în centru printr-o fracție zi / lună. Au fost dotate cu aceste ștampile BOTOȘANI, DOROHOI și MIHĂILENI. Pentru DOROHOI există și una cu ”agrafă bogată” apărută ulterior. Aceste ștampile au avut rolul de a uniformiza tipul de oblitterare pentru noile mărci cu chipul lui Alexandru Ioan Cuza în întreaga țară, categorisite de tipul A-65. Pentru MIHĂILENI va mai fi pusă în circulație o nouă ștampilă (A-77) cu ”agrafă simplă” strâns legată (cea mai timpurie 10 mai 1877).

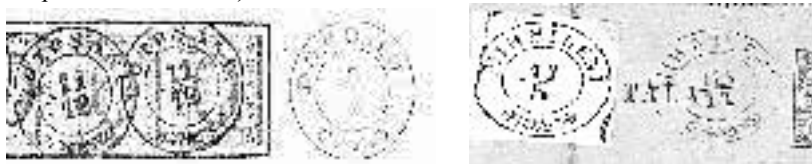

Fig 91 -94 Ștampilele "cu agrafă".

Ștampilele au fost utilizate și pe corespondențe "cu alăturare" care erau la modă în perioada A. I. Cuza, scrisori-mandate („gropuri”) sau săculețe de bani sigilate trimise prin poștă și însoțite de plicuri oficiale obliterate la plecare și sosire cu ștampila MOLDOVA B-1.

Reputatul Ing. Marcel Șapira a publicat în Filatelia 9/1993 o scrisoare de pe vremea lui Cuza plecată din Botoșani oblitterată cu o asemenea ștampilă la 10/10 (data neclară) și ajunge la Iași pe 13/10 (?), recomandată "Nr. 6996 cu alăt." (prescurtare la "cu alăturare"), sistemul de trimiteri a scrisorilor care însoțeau transporturile de mesagerie (ușoară), a pachetelor mici sau grupurilor cu valori.

Ștampilele „sucursală” apar și ele în 1865 conform ordinului nr. 4681 din 2 august 1865 al Direcției Generale a Telegrafelor și Poștelor unele dintre acestea rezistând în funcție până în secolul XXI după cum vom vedea mai departe.

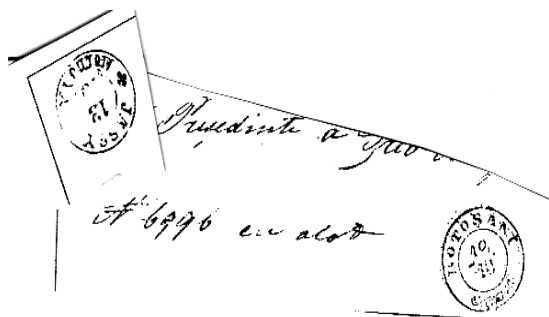

Fig. 95 Scrisoarea "cu alăt" (alăturare)

La sugestia lui Cezar Librecht în 1865 printr-un Decret al Domnitorului A.I. Cuza se organizează serviciul poștal rural unde, în fiecare comună, notarul îndeplinea rolul șefului de oficiu ca expeditor comunal. Activitatea serviciului poștal rural a început în Botoșani la 15 iunie 1865.

Odată cu dezvoltarea târgurilor, mai ales cele de la graniță sau de hotar de la Mihăileni, Rădăuți – Prut, Ștefănești etc., apoi a târgurilor din apropiere, de la Darabani și Bucecea și a celor din interior de la Săveni, Frumușica, Sulița, cererile pentru dezvoltarea circulației și implicit a drumurilor cresc, căile de comunicație se modernizează și se vor realiza rețele între localitățile mai mari (Botoșani, Dorohoi, Suceava, Hârlău, Iași etc.) după care vor apare și oboarele de vite la Trușești, Hlipiceni, Dângeni, Vorona, Coțușca și altele. Ca și necesitatea creerii unor căi de comunicații rutiere între mulțimea de iazuri din județ și piețele de desfacere din diferitele localități mai mari, ca și cele din zonele viticole Ștefănești, Călărași, Mihălășeni, Todireni, Hlipiceni, Frumușica, Flămânzi, sau pomicole Pomârla, Văculești, Cucorăni, Curtești, Cristești, Oneaga, Hârlău etc., conduce la modernizarea căilor vechi și apariția unora noi mult îmbunătățite, șanțuite, plantate cu copaci pentru a dirija săniile iarna când zăpada acoperea câmpurile.

În 1865 se înființează **poșta rurală** ca serviciu permanent, s-au stabilit localitățile și zilele în care sosea căruța sau caleașca poștei și locurile de schimbare a cailor pe traseul diligențelor, și unde se făcea schimbul de corespondență și călători. Toate diligențele erau acum însoțite de dorobanți călări ai escadronului de dorobanți nou înființat (în 1866 comandantul escadronului maiorul Ghițescu cerea prefectului de Botoșani ori să se asigure cai mai buni dorobanților ori să se ia măsuri să nu mai meargă "*diligența în goana cea mai mare*" care-i lasă mereu în urmă. Personalul diligențelor trebuia să poarte uniforme stabilite: ținuta mică de serviciu sau ținuta mare de sărbătoare.

Se introduc mai târziu ștampilele pentru expedițiile de „poșta rurală” având înscris în dublu cerc sus districtul și jos plasa (dar se găsesc și invers)

cunoscute pentru județul Botoșani la plasele MILETIN și SIRET iar la districtul Dorohoi pentru plasa BASEUL, HERTA și PRUTUL DE JOS. Poșta rurală își va modifica ștampilele în 1872.

Ștampile rurale tip Librecht district – plasă ale birourilor poștale rurale din 1865 au fost:

Pentru DISTRICTUL BOTOSANI, înființate la 15 iunie 1865

PLASA JIJIA

PLASA MILETIN (22.08.1865).

PLASA SIRET (03.10.1865).

PLASA ȘTEFANEȘTI (din 1872)

PLASA COȘULA (din 1872)

Pentru DISTRICTUL DOROHOI înființate la 1 august 1865

PLASA BAȘEU (25.12.1887 ; 27.09) .

PLASA HERȚA (30.10.).

PLASA PRUTUL DE SUS

PLASA PRUTUL DE JOS (15.2).

Fig.96 - 97 Ștampilele tip "district" Botoșani

Ștampile tip Rurale – Județ din 1872 pentru JUDERȚUL BOTOȘANI

PLASA COȘULA (expeditor poștal la subprefectură Zamfir Dimitrie) numit prin Decizia 3287 din 15 iunie 1865.

PLASA JIJIA

PLASA MILETIN

PLASA ȘTEFĂNEȘTI (25 Oct. 1881).

Se va moderniza și modifica statutul poștei rurale și în 1892, 1904, 1921, când din diferite motive își micșorează activitatea pentru a reveni în 1943 cu un nou sistem de organizare.

În cursul anului 1866 au fost făcute multe schimbări și în Botoșani: pentru că primăria a luat locul eforiei, polițiștii și comisarii au îndatoriri și scopuri precise, se construiesc și consolidează noi instituții locale, după mai multe încercări devine primar Dimitrie Cristea care are preocupări serioase în domeniu astfel că în 1866 –1870 a fost cumpărat terenul și s-a construit „poșta veche” din Botoșani, de către Direcția Generală a Poștei, unde se va muta poșta din casele lui Manoli (Emanoil) Vasilievici de pe strada Sfinții Voievozi între Calea Națională și strada Lahovari, unde era vechiul sediu.

Fig. 98 –100
Ștampilele tip
"district"
Dorohoi

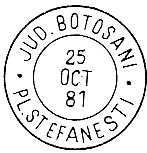

Fig. 101 Ștampilă tip: "județ" Botoșani

Toate stațiile de poștă pentru a funcționa trebuiau să aibă o clădire compusă din camera (biroul) căpitanului poștei și alta pentru cazarea drumeților iar ca anexe un grajd pentru cai, două bordeie pentru surugii și rotarul stației, și magazia de cereale cu fânarul, toate împrejmuite și cu două porți, pe una se intra iar pe cealaltă se ieșea. Căpitanul de poștă (menzil-bașa) era neaparat „om cu știință de carte”. La Botoșani erau 32 dintre cei mai buni cai (se înhămau câte șase la poștalion), iar la Mihăileni 20 de cai. Diligențele trebuiau să se deplaseze în viteză cât mai mare din care cauză se înhămau cei mai buni cai și surugii cu experiență. Distanța Iași - Botoșani se parcurgea în 17 ore, Botoșani – Mamornița în 8 ore. Diligențele mai mici duceau negustorii străini în toate târgurile județului mai ales în zilele de iarmaroc.

Cum serviciul poștal era asigurat de prefecturi, iar personalul administrativ al subprefecturilor era greoi, nu se respecta orarul și s-au constatat multe nereguli care au provocat nenumărate reclamații la toate nivelurile până la ministrul de interne Ștefan Golescu care în 31 august 1867 trimite către prefecturile județului Circulara nr. 5965 care a stat la baza activității poștelor peste o sută de ani și în care se prevedea printre altele ca: „subprefecturile să trimită de două ori pe săptămână un împuternicit la prefectură care să primească și să predea corespondența; „fiecare comună să trimită la subprefectură de doua ori pe săptămână câte un vătășel călare...vătășeii predau scrisorile la adrisant de la care vor primi câte 3 parale în folosul lor” ..”poșta primește numai scrisori simple sau recomandat și retur recipisă toate rurale francate, plătite prin timbre poștale și ziare” dar cea mai importantă prevedere suna astfel „veți da ordine severe ca scrisorile să nu se deschidă de nimeni sub osînda prevăzută de codul penal, cu închisoare pînă la un an, asemenea ziarul să nu se scoată de sub bandă și să se citească mai înainte de a se preda adresaților. Am auzit că acest din urmă abuz este foarte răspîndit și vă trag atențiunea a pedepsi aspru pe cei ce comit asemenea fapte” ss Ministru Ștefan Golescu, Șeful secției ss. Peride”. Prefectul județului adună

întregul personal de la subprefecturi și primarii târgurilor și comunelor apropiate de Botoșani cărora le prelucrează circulara și în scurt timp sunt refuzate în întreg județul toate scrisorile particulare nefrancate, iar celelalte oficiale erau verificate asupra conținutului după care erau ștampilate cu ștampilele de plasă introduse în 1865. Noul primar de Botoșani Cristea Dimitrie „*mare curățenie făcu*” după ce luă act de scrisoarea ministrului.

Fig.102 Casele Manoli (Emanoil) Vasilevici

Serviciul poștal rural în județul Botosani și Suceava se reorganizează începând cu 1/13 noiembrie 1891

Până la apariția trenului (1868) poșta din Botoșani era deservită de un căpitan de poștă, 1 ceauș și 8 surugii dintre cei zdrahoni și avea în dotare 32 de cai dintre cei mai buni, 8 poștalionane care se transformau urgent la nevoie în sănii și 8 hamuri complete iar în județ au fost șapte stații de poștă;

- Lătăi, între Frumușica și Uriceni (Flămânzi);
- Varnița pe un deal la vest de Copălău;
- Botoșani care a avut ca șefi de oficiu pe Mihail Salwurk din 1856, Hipolit Dobjanschi din 1858, Scarlat Isăcescu din 1862, și în același an Hristea Zaranu iar în 1865 vin Ioan Bindiu și Ioan Softa;
- Cucorani de unde a rămas inventarul din 9 septembrie 1857 a vechiului șef de poștă D. Popovoci care preda noului instalat C. Marinescu "*casa căpitanului cu 3 odăi, sală prin mijloc cu două sobe, ușile de brad, pereții de vălătuci, acoperiți cu stuf și rogoz, podiță pe jos cu scândură*";
- Berteia sat înglobat în Ionășeni - Vârful Câmpului;
- Mihăileni vamă care avea 20 cai de schimb;
- Dorohoi capăt de linie.

Următoarea emisiune de mărci poștale care apare în 1866 este denumită „**Carol cu favoriți**” cu 3 valori în parale toate de culoare neagră dar pe diferite tipuri de hârtie: 2 parale pe hârtie galbenă de diferite nuanțe, 5

parale pe hârtie albastră cu nuanțe diferite și 20 parale pe hârtie roz cu nuanțe. Mărcile au fost retrase la 31.12.1867 și înlocuite cu o altă emisiune asemănătoare cu deosebirea că avea pentru prima dată valoarea în bani (40 parale = 100 bani = 1 leu) pe hârtie albă sau gălbuie și au fost introduse la 1 februarie 1868, astfel: 2 bani galben cu nuanțe până la portocaliu, 4 bani de culoare albastru până la indigou și 18 bani roșu până la carmin, iar în mai 1870 seria este completată și cu valoarea de 3 bani de culoare violet cu multe nuanțe.

Fig. 103 Emisiunea "Carol cu favoriți" cu valorile în parale.

În 1869 se mai dau în folosință ștampilele poștale "de timp" (DIM și SERA) pentru 28 localități din România printre care și MIHAILENI în două tipuri: În dublu cerc (25,0 – 13,0) localitatea înscrisă cu majuscule egiptiene groase, în exergă sus, în partea de jos despărțite de stele în 6 colțuri, specificarea timpului "DIM" sau "SERA" iar în centru data în fracție zi / lună și apoi un al doilea tip (târzie) cu aceleași caracteristici dar puțin mai mare (25,5 – 13,5) și scrisul cu litere mai subțiri.

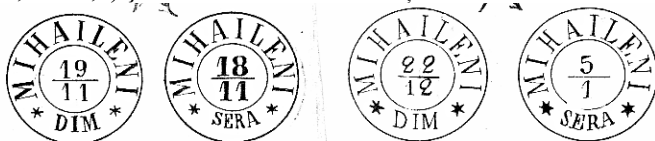

Fig. 104 - 105
Ștampilele "DIM" și "SERA" Mihaileni.

Ștampila „mică” cu diametrul de 19,5 mm în partea superioară denumirea biroului poștal „BOTOȘANI” în litere capitale anticve iar în centru pe trei rânduri zi / luna / an, totul peste o stea cu 8 raze, în perioada 13.02.1870 la 02.03.1883 despre care filatelistul clujan Iulian Cherata scrie în Filatelia 10/97 că a depistat o asemenea ștampilă pe o marcă de 10 B. din emisiunea Paris obliterată la 10 Oct. 72 cu existența unei liniuțe (aprox.1 mm) deasupra literei „I” din BOTOSANI.

Cu o astfel de obliterare a fost publicată de curând o scrisoare din colecția Emanoil Săvoiu "FRANCO Nr. 524 de 43 gr", "cu un Grop lei 7 noi" însoțitoare (asemeni "cu alăturare") plecată din "BOTOȘANI 26 APR.74" adresată "D-lui Director la Administrația Monitorului Oficial" – BUCUREȘTI, unde a sosit pe 27 APR 74.

Fig. 106 - 107
Scrisoarea
însoțitoare din
colecția Em.
Săvoiu și
ștampile mici
Botoșani

Degradându-se serviciul poștei rurale după abdicarea lui Cuza, aceste servicii (de transport corespondența) dispar aproape complet cu excepția celei din districtul Dorohoi unde va funcționa doar cu sprijinul comunităților evreiești de aici până la reorganizarea sa completă din 1872. În colecția Marcel Șapira s-au găsit plicuri francate cu marca de 15 bani roșie alături de vigneta Keren-Koyemet (o organizație etnică care se ocupa de răscumpărarea pământurilor din Palestina, dar făcea și acțiuni de binefacere printre care și distribuția corespondenței) ambele obliterate cu ștampila din Botoșani.

Fig. 108 Carte
poștală obliterate cu
"ștampila mică"
Fig. 109 Falsul de la
Frumușica

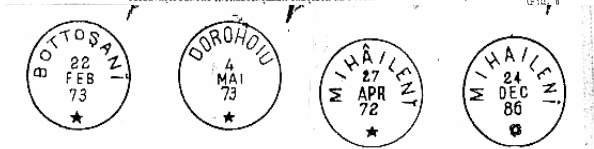

Fig. 110 - 113
Ștampilele
"degetar"

În perioada filateliei clasice românești vor mai fi incluse și alte emisiuni care au urmat și care au circulat în zonă până la 15 octombrie 1872 din care există de asemeni frumoase și valoroase piese filatelice în colecțiile lumii cu ștampilele BOTOSANI, DOROHOI, MIHAILENI și chiar HERTA, mai ales pe mărcile poștale emise după 1866 și anume:

Fig. 114
Emisiunea
"Carol cu
favoriți" cu
valori în
bani.

„Carol cu favoriți” emisiunea a II-a introdusă la 1 aprilie 1869 cu ; 5 bani galben – portocaliu, 10 bani albastru – ultramarin, 15 bani roșu, 25 bani portocaliu și albastru și 50 bani albastru și roșu, cu valorile în bani.

Fig. 115 Emisiunea "Carol cu barbă"

”Carol cu barbă” în ianuarie 1871 și au circulat până la 15 octombrie 1872, 5 bani roșu - carmin, 10 bani galben – portocaliu, 25 bani sepia - brun, iar în decembrie 1871 cu un 10 bani albastru, în ianuarie 1872 cu 15 bani roșu și apoi cu primele mărci poștale dantelate cu aceeași efigie din februarie și martie: cu 5 bani carmin – roșu, 10 bani albastru, 25 bani sepia – brun iar în august noi valori nedantelate de 10 bani albastru – ultramarin și 50 bani albastru și carmin-roșu. Se cunosc cele mai târzii obliverări în colecții, cele de la Botoșani cu stampila B 32 la 11 octombrie 1872 pe 10 bani și la aceeași dată cu B 30 pe 25 bani.

Fig.116 -
118 Mărcile
telegrafice
din 1871

Pentru anularea mărcilor din circuitul telegrafic ("SERVICIUL TELEGRAFIC" de 25, 50 bani, 1, 2 și 5 lei care se aplicau pe telegrame exemplarul original care rămânea la oficiul de expediție) s-au confecționat ștampile speciale "tip degetar", dar ele s-au folosit și la anularea mărcilor poștale destul de rar ca să fie astăzi mult căutate de colecționari. Ștampilele în cerc unic (17 mm) aveau înscris în jurul localitatea (biroului telegrafo-poștal) în litere majuscule iar în partea de jos o stea plină în cinci raze și în centru data pe trei rânduri ziua (cifre) luna (3 litere) anul (ultimele 2 cifre) pentru BOTTOȘANI, la 22 februarie

1872, DOROHOIU la 17 iulie 1872 și MIHĂILENI (tipul I la 27 aprilie 1872 și tipul 2 la 7 februarie 1885). Materialele filatelice cu aceste ștampile sunt foarte căutate cu toate că s-au vândut la Botoșani în 1871 de 4.035,50 lei iar în 1872 de 22.193, 25 lei, la Dorohoi de 1.277, 50 lei și la Mihăileni de 569,50 și 4.054,25 lei.

Mulți colecționari nu le consideră mărci filatelice bune de colecții fiind foarte puțin cunoscute și rare, văzute numai în colecții de avansați.

Câteva curiozități despre ștampilele botoșănene: în colecția d-lui Silviu Dragomir o marcă de 25 B. emisiunea Paris avea aplicată o ștampilă “degetar” de la MIHAILIENI tip.I la 9 JUL 72 peste care a mai fost aplicată o altă ștampilă la JSMAIL pe 20 JUL 72 deci această marcă a fost refolosită în dauna poștii; deasemenea, se găsec în colecții multe falsuri cu acest tip de ștampilă pentru alte localități și mai grosolan executate pentru DĂRĂBANI și FRUMUȘICA erau în colecția K. Dragomir, aplicate pe mărci poștale și nu pe timbre telegrafice. Tot acum apar și ștampilele rurale postclasice de județ în dublu cerc în județul Botoșani pentru plasa COȘULA și ȘTEFĂNEȘTI cu data în mijloc pe trei rânduri.

Fig. 119 Extras din "Indicatorul curselor de diligențe și curieri în România" 1869

PARTEA A-6 a: PERIOADA FILATELIEI POSTCLASICE 1872-1900

Toate ștampilele apărute în perioada 1872 – 1910 pentru emisiunile "Paris", „București”, „Perle”, "Vulturi", "Spic de grâu" au apărut și sosit în județ datorită unei corecte funcționări a serviciului poștal la toate plășile din subordine atât în județul Botoșani cât și în Dorohoi astfel că, timp de 2 ani, aici au fost înființate birouri poștale cu toate dotările absolut necesare. Noile ștampile au fost pe rând:

Ștampile **cu cerc simplu** numite "Lahovari" apar în întreaga țară în 1873, cu dimensiuni variabile între 20,5 –26 mm înscrisul cu majuscule anticva și cifre arabe sus denumirea localității biroului poștal și jos un ornament floral, la mijloc data pe trei rânduri ziua/ luna (3 litere) / anul (2 cifre), cea mai timpurie dată în iulie 1873. BOTOSANI (cu ornament "Cruce de Malta" 24 oct 73), DOROHOIU (ornament "Cruce de Malta" la 2 iul. 74, 2 sep 75 și floare de "acante" 16 Aug 79) și HÂRLAU (ornament "stea" 22 SEP 92, 30 Jul 94).

Fig. 120-122 Ștampilele Lahovari

În "Filatelia" Nr.12/1997 d-l Leonard Pașcanu ne descrie o piesă interesantă din colecția sa care a circulat în defavoarea poștei în 1878: "*un plic francaț cu o marcă de 15 Bani. brun din emisiunea BUCUREȘTI I, anulată cu o ștampilă DOROHOIU 28 / NOV / 78, cerc simplu, cu 3 ornamente floare de acant în partea de josȘtampila este aplicată de două ori: o dată pe marcă și*

plic, iar a doua oară doar pe plic, cu tuș de culoare negru intens. In partea dreaptă sus...ștampila FRANCO în chenar, care atestă plata integrală a taxei de francare. Ștampila de pe marcă a fost aplicată...peste o ștampilă mai veche". Pe fața plicului organele de cercetare ale poștei au adnotat "spre neschimbare, Procuror Trib. Dorohoiu Dimitriu". Deci falsul a fost descoperit și a ajuns la tribunalul din Dorohoi expeditorul depeșii trimise "D-lui Dimitrie Ionescu, Clasa II-a Liceu în Botoșani" scris cu tuș violet a dat cu "subsemnatul". În încheiere, autorul articolului menționează: "Aceste scrisori, foarte rare, își găsesc astăzi utilizarea la cel mai înalt nivel în exponatele de istorie postală", iar noi înregistrăm încă o "operă" botoșăneană printre raritățile lumii filatelice în completarea plicului lui Ghiță Cazacliu din 1859 cu cele 2 mărci de 80 p. "Cap de Bour".

Fig. 123 Plicul din Dorohoi din 28 nov. 1878

Ștampile **dublu cerc cu data pe trei rânduri** se pun în funcție din 1874 cu diferite ornamente DOROHOIU 10 MAI 90 cu ornament "stea 6 raze", 27 MAR 95 cu "stea plină cu 5 colțuri" 17 OCT 90 cu "broșă", BOTOȘANI 2 JUL 84 dar și 30 AUG. 91 (cu luna înscrisă răsturnat) cu ornament "broșă" BOTTOȘANI 29 FEB 80 și 27 APR 89 cu ornament "cruce" BOTTOSANI 22 FEB 80 cu "Cruce de Malta", BOTOSANI 13 NOV 80 și 7 JUL 84 cu "acante" și HERȚA 17 OCT 90 cu "broșă" SEVENI (Săveni) 10 JAN 87 cu "broșă" și MAMORNÎȚA la 12 MAR 98 .

Fig. 124 - 126 Corespondență locală cu ștampile data pe trei rânduri

Ștampile **dublu cerc cu data în linie** se introduc începând cu 1881 la BOTOSANI 22 MAR-SEP 92 cu trei ornamente acante mare 29/18 mm,

MIHĂILENI 5 JUL 89 cu 1 ornament acante, DOROHOI 27 JUL 96 cu acante. Ștampilele vor fi înlocuite pe parcurs cu altele noi cu anul format din 3 cifre SAVENI 12 NOV 908 cu ornament stea sau DOROHOI 18 NOV 908.

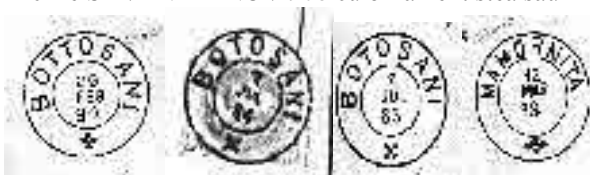

Fig. 127 - 130
Ștampile dublu-
cerc cu data pe trei
rânduri

Ștampila „goarna” sau ștampilele „G” apărute din 1894 au durat peste 50 de ani de utilizare (și în 1953 erau unele încă în uz) dar tot mai rar după 1940. Mai multe studii asupra acestei ștampile categorisite de renumiți colecționari români (Grigore Racoviceanu, Dr. Constantin Milu – Ploiești, Marin Iordache - Craiova etc) pe grupe, după caracteristicile ornamentului "goarnă", după mărimea și forma elementelor constitutive (muștiuc, suflător,

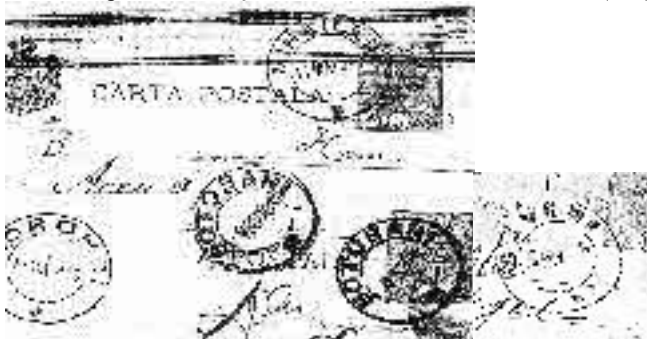

Fig. 131 -
135
Ștampile
dublu
cerc cu
data în
linie

bucla goarnei, pâlnia, pavilion, lungimea și grosimea goarnei, umbrele desenului, și altele). Astfel de ștampile au fost în Botoșani de cel puțin 4 tipuri: Bucecea, Darabani, Dorohoi, Hârlău, Mihăileni, Săveni și un pic mai mare

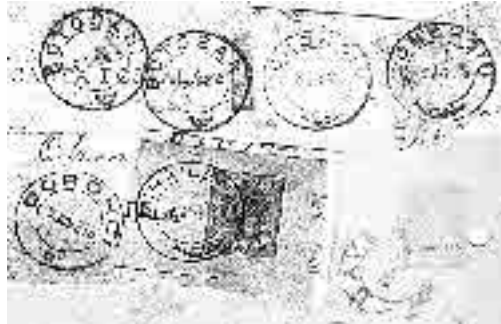

Fig. 136 - 142 Ștampile
"goarna"

(32/22 mm) la Herța. După C. Milu sunt 10 tipuri de forme și ce puțin 7 mărimi a goarnei. Ștampile de zi cu data pe un singur rând, localitatea sus iar jos goarna

de diferite mărimi și forme la BOTOȘANI tipul I, V, VII, IX. BUCECEA tip VI. DARABANI, DOROHOI VI, MIHAILENI, SAVENI III, HERȚA.

Ștampila rurală – mică în cerc simplu mic (aprox. 20 mm) în partea superioară cu majusculele egiptiene numai județul și inferior la mijloc data pe trei rânduri cu denumirea plasei.

Fig. 143 Ștampila rurală mică

Începând cu 1 mai 1872 iau ființă birouri poștale rurale la subprefecturile din 71 localități din unele județe printre care și în Herța, Pomârla, Rădăuți Târg, Săveni Târg, Ștefănești, Sulița și Trușești dar și în gările Albești și Bucecea, iar din 1900 și la Ripiceni unde "*expeditorii rurali ... vor lipi pe fiecare scrisoare mărcile cuvenite pe care le vor strica cu ștampila de zi ... și pe cele recomandate, ale căror mărci le strică cu ștampila RECOM., aplicînd totdeauna pe scrisoare și ștampila de zi.*"

Fig.144-147
Ștampile
rurale
botoșănene

Modernizarea adusă între 1873 – 1875 prin mărirea numărului de birouri poștale rurale care din 1876 se vor numi "**oficii poștale**", face ca transportul între comune și oficiul rural să fie efectuat prin "*vătășelul de poștă*" numit special, de obicei călare, de trei ori pe săptămână, iar corespondența din cadrul plasei între comune unde nu se "*marcau*" (nu se lipeau mărci) taxele erau în numerar și rămăneau la dispoziția județului.

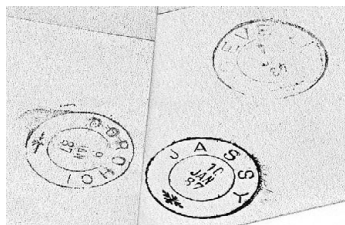

Fig. 148 - 149 Ștampila Săveni și
Dorohoi

Încă din 1880 vor apare ștampilele rurale comunale (tip RC) care au fost utilizate poștal de către notarii comunelor în majoritatea localităților, diferite ca execuție (cu cerc simplu sau dublu, cu data pe unul sau trei rânduri, etc) pentru că au fost executate la gravori diferiți la date diferite, unele cu comuna, județul, (cerc simplu JUD. DOROHOIU COM. MITOCUL 10 JAN.80) plasa, altele numai comuna și județul iar altele aveau înscris numai numele comunei fără cuvântul „COM” înainte. (FLĂMÂNZI 30 IUL 94, RIPICENI, URICENI 1 NOV 99, etc.). Între 1880 și 1890 se dezvoltă serviciul poștal de stat în comunele rurale deservite de factori poștali rurali pe rute fixe cu puncte de plecare din gări sau de la oficiile poștale de stat comunale și urbane sau de la agenții speciale.

O "Dare de seamă a Direcției Generale a Poștelor și Telegraphelor pe anii 1874-1875 împreună cu statistica pe acești doi ani" (București 1876) ne dă informații interesante despre vânzarea cărților poștale în zonă, astfel în Botoșani s-au vândut 2.967 c.p. în 1874 și 5.355 în cel de al doilea an, la fel în Dorohoi 723 și apoi 640, în Hârlău nimic în primul an și 108 în 1875, Mihăileni 429 și apoi 349 pentru că începuseră să se obișnuiască oamenii cu c.p. Dintre acestea numai în primul an s-au vândut în mediu rural 177 în jud. Botoșani și 13 în Dorohoi (din 1.662 vândute în 21 județe din țară). Dezvoltarea serviciului poștal și ponderea celor 3 oficii telegrafo-poștale din actualul județ pot fi apreciate în perioada 1874 - 1875 când se dezvoltă foarte mult traficul poștal prin creșterea numărului de scrisori expediate în fiecare an: din Botoșani în 1874 pleacă 36.441 (Dorohoi 7.955, Mihăileni 4.918) scrisori francate, 6.205 (Dh. 1.893 Mh 744) nefrancate, de asemeni 3.012 din Botoșani (Dh. 836 Mh. 399) recomandate și 13.599 din Botoșani (Dh. 7.684, Mh. 4.488) oficiale (care erau nefrancate deci fără mărci poștale, "gratuite") în anul următor 1875 se vor manipula din Botoșani 47.505 (Dh. 7.880 Mh. 5.886) scrisori francate, 7.212 (Dh. 2.255 Mh. 742) nefrancate 3.554 (Dh. 934 Mh. 392) recomandate și 12.603 (Dh. 7.650 Mh. 3.407) oficiale.

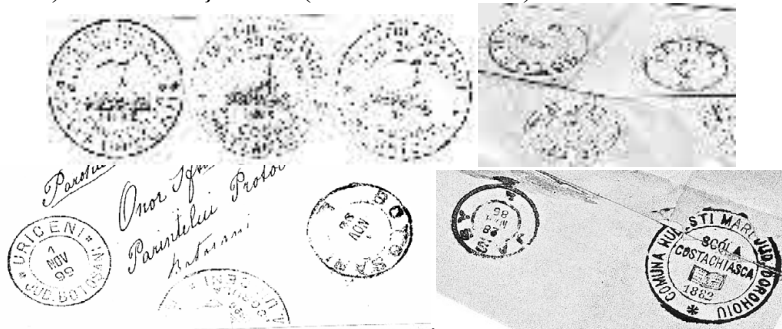

Fig. 150 – 155 Scrisori circulat prin poșta rurală și ștampile ale administrației de stat pe lângă cele poștale

La emisiunea de mărci "Carol cu barbă" (primele mărci poștale dantelate) se cunosc mărcile cu cele mai târziu date de circulație ca fiind cele obliterate la Botoșani cu ștampila B.32 la 11 oct. 72 pe 10 bani și cu B.30 la aceeași dată pe 25 bani. Între timp au apărut și alte tipuri de ștampile complementare.

Fig.156 Ștampila complementară "RECOMANDAT" de la Botoșani în formă de potcoavă.

În 1873 activitatea telegrafo-poștală se desfășoară cu ajutorul a 553 salariați și cu 70 birouri telegrafo-poștale în țară printre care și în Botoșani cu un venit pe 1873 de între 83.000 - 20.000 lei, Dorohoi cu 4.800 - 3.050 lei și Mihăileni 2.900 - 1.100 lei dar și la fiecare reședință de plasă din județ câte un oficiu de poștă rurală.

Din 1872 s-a stabilit ca în fiecare din cele 68 de gări existente în țară să se înființeze câte un birou poștal (oficiu telegrafo-postal sau birou de poștă rurală, sau birou „post restant”) dar liniile de cale ferată erau concesionate unor societăți. Astfel în zona noastră era Societatea „Lemberg - Cernăuți - Iași - Eisenbahngesellschaft” a lui Victor von Ofenheim și avea printre alte linii concesionate și cea dintre Roman și Ițcani încă din 1869 și a construit linia Verești-Botoșani în 1871. Societatea adăpostea în gara austriacă din Itzkani un oficiu poștal român unde se făcea din 1 iunie 1871 schimbul internațional de corespondență (făcut până la această dată la Roman), până când s-a dat în folosință noua gară de la Burdujeni (la aprox. 5 Km. sud de Ițcani) și se mută împreună cu "toate autoritățile" aici, inclusiv oficiul poștal de stat român care va intra oficial în funcție la 22 februarie 1891.

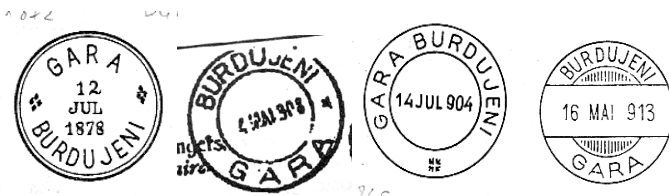

Fig. 157 - 159 Ștampile ale gării Bucecea

În 1880-1881 existau 77 birouri poștale rurale la reședințele de subprefecturi în țară, dar legea din 1 aprilie 1882 le reduce doar la 55 prin comasarea celor cu mai puțină activitate poștală, în Botoșani rămânând cele din Săveni, Herța, Dorohoi și Bucecea (în gară). Se găsesc unele obliterate din gara Bucecea devenite cu timpul mari rarități filatelice, cu ștampila de uz feroviar a societății concesionare „L. Cz. J. E” pe un rând și dedesubt „BUCECEA” (Lemberg, Czernowitz - Jassy - Eisenbahngesellschaft) cu care s-au anulat și unele timbre de pe scrisori. Se găsesc câteva mărci cu această ștampilă mai puțin plicuri sau scrisori întregi aplicate la Bucecea, în perioada dintre darea în

folosință a gării (01.09.1871), a biroului poștal (23. 02. 1872) și până la 30.10.1888 când este răscumpărată de la Ofenheim, (ținând cont și de faptul că în 1882 biroul rural din gara Bucecea se mută din nou în târg) și că în 22 ianuarie 1889 guvernul prin răscumpărare preia definitiv această cale ferată.

Serviciul poștal feroviar a avut două aspecte. Unul, cel **care era deservit de salariații PTT** în cadrul CFR-ului, cum a fost la Ițcani începând cu iunie 1871 până în 1891 mărturie rămânând ștampila oficiului de la Ițcani, cu cerc simplu, sus "GARA" despărțit cu două broșe jos "ITZCAN" iar în mijloc data pe trei rânduri zi / luna (3 litere) / an (2 cifre). La Burdujeni pe 01 martie 1873 a luat ființa birou de poștă rurală (era în plasa Siret județul Botoșani) dotat și cu o ștampilă cu dublu-cerc superior "GARA" despărțit cu două broșe de "BURDUJENI" iar în centru pe trei rânduri data, până la 22 februarie 1891 când a fost inaugurat oficiul poștal Burdujeni și va fi dotat cu o ștampilă mai mare dublu cerc înscris între-cercuri sus GARA BURDUJENI jos cu acantă și data pe un rând. D-l Răzvan Radu Popescu analizează în revista Filatelia 2/96 aceste ștampile și oferă colecționarilor ștampilele din 1895, 1900, 1902, 1905, 1908, și 1911. S-au înființat oficii poștale în gările din VEREȘTI (13 martie 1875), BURDUJENI (1 martie 1873), BUCECEA (23.02.1872), LEORDA (13.02.1897) și Botoșani. În Bucecea la gară s-a mutat la 30 iulie 1873 chiar biroul poștal rural din comună iar la Leorda biroul rural din plasa Târgului Bucecea care depindea tot de Botoșani, își carta corespondența la oficiile din Botoșani și Dorohoi cu care se făcea schimb zilnic de corespondență, coordonați fiind de birourile poștale de plasă.

*Fig. 160 - 163
Ștampile ale
gării din
Burdujeni*

Salariații PTTR au deservit și ambulanțele poștale pe diferitele rute ale CFR (vagoane de poștă special echipate, atașate la trenuri pe diferite rute mai importante) care aveau ștampile (de conductorii poștali) cu care au obliterat corespondența cea depusă la cutiile poștale ale vagoanelor de poștă de pe diferite trasee de particulari precum și de la oficiile de stat. Astfel pe direcția BUCUREȘTI-ITZCANI (AMB. No.1) și retur (AMB.No. 2), cu ștampile de formă ovală "POSTA AMBULANTA" înlocuite în 1878 cu altele ovale "AMBULANTA" (fără poșta). Acestea vor fi înlocuite prin 1884 cu ștampilele rotunde pe același traseu în dublu cerc „BUCUREȘTI-ITZCANI / AMB No I” și „ITZCANI- BUCUREȘTI AMB No. II” cu data în centru pe un rând, iar în 1899 se înlocuiesc cu noi ștampile cu alt număr al ambulanțelor (Nr. 5 și

perechea de înapoiere No. 6). Din 1891 se reduce traseul cu 4 Km. și apar ambulanțele „BUCUREȘTI - BURDUJENI (AMB. No.1)” și „BURDUJENI - BUCUREȘTI (AMB. No. 2)” pentru cursa de dimineață și pentru cele de după masă AMB. No. 5 și No. 6 dar și pentru o altă cursă EXPRES (după convenția din 17 februarie 1899 cu aplicare din 1 mai 1899 până după 1910) cu numerele în cifre romane ("AMB.XVII / EXPRES" sau "AMB.XVIII / EXPRES") cu data pe o singură linie. În 1900 vor fi puse în serviciu noi ștampile rotunde dublu cerc cu data în linie "BUCUREȘTI – BURDUJENI / AMB.1" sau "AMB.II" (fără "No"). Pentru specialiști să mai spunem că ștampile de ambulanțe au mai fost unele cu cerc simplu atât pentru AMB. I și II cât și pentru V și VI folosite după 1915. Pentru ambulanțe s-au folosit și ștampilele liniare care aveau într-un dreptunghi înscris "AMB" iar liniar în stânga data, iar în dreapta gara astfel s-a folosit la "G. BURDUJENI" (23x13mm).

Fig. 164 - 166
Ștampile poștale de
ambulanțe feroviare
pentru ITZCANI.

Ca ștampile poștale în garile unde au funcționat expeditori rurali salariați ai PTT s-au utilizat și cele tip „district-plasă” la "DIST. BOTOSANI / PL. SIRET 3/10” pentru Bucecea între 13.03.1873 și 1889 și Ungureni (PL. BRANISTEA / JUD. BOTOSANI) între 1876-1894.

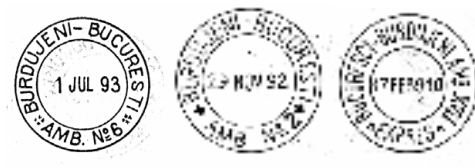

Fig. 167 - 169 Ștampile de
ambulanțe feroviare
pentru BURDUJENI.

Alte tipuri de ștampile așa numite "TREN" apar încă din 1895 având în mijloc cuvântul tren și se introduc la BOTOSANI și UNGURENI iar noile ștampile tri-liniare se vor aplica la BOTOȘANI și HARLAU.

Fig. 170 - 172 Ștampile de
trenuri locale VEREȘTI-
DOROHOI, DOROHOI-
LEORDA 19 APR 914 și
BOTOȘANI- VEREȘTI din 1970

Cel de al doilea tip de servicii erau cele **deservite de către salariații CFR**, în majoritate de către șefii de stații care vor avea serviciile "Post-restant" la BURDUJENI, VERESTI, BUCECEA, LEORDA, VĂCULEȘTI, CARASA, DÂNGENI, TODIRENI, TRUȘEȘTI, UNGURENI, VLĂDENI, VORNICENI și ZLĂTUNOAI. La Verești se înființează birou de post-restant în 1875 iar mai târziu este dotat cu ștampila dublu cerc "GARA VERESTI" ornament cruciuliță oblică și data pe trei rânduri dar și la VEREȘTI (jud.Botoșani la 8 februarie 1875) în dublu cerc cu data pe un rând. In concluzie, gări cu serviciul poștal, deservite și dotate cu ștampile au funcționat în perioada 1 noiembrie 1869 la 31 decembrie 1910 în Botoșani, Bucecea, Leorda pe linia 511; Dângeni, Todireni, Trușești, Ungureni, Rediu, Vorniceni, Zlătunoaia pe 608, Verești, Burdujeni pe linia 500. Hârlău pe 607, Dorohoi, Văculești pe 512 vor mai fi la Carasa și Albești. Ca ștampile s-au folosit cele de tip 9 cu data pe trei rânduri (PG9) la Bucecea, începând cu 23. 02. 1872 (BUCECEA – GARĂ)

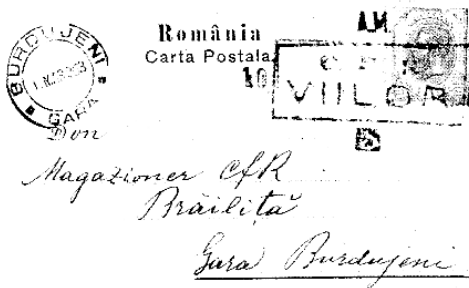

Fig. 173 Scrisoare trimisă la GARA BURDUJENI.

sau cu data pe un rând (Tip PG10) la Caras (Carasa) de la 10. 07. 1896 (CARASA GARĂ), Leorda cu 13. 02. 1897, Ungureni cu 13. 07. 1896, Verești 13. 03. 1875, Vlădeni 22. 08. 1896, Vorniceni 01. 07. 1896 și Zlătunoaia la 01. 06. 1896 iar mai târziu TRUȘEȘTI - GARA (1905).

Fig. 174 - 176 Ștampile de tren liniară și de gară

Gărilor au mai folosit la Dorohoi ștampila liniară fără cadru, GARA DOROHOI (5 mm) și cu cadru DOROHOIU, ștampile compuse dreptunghiulare la Bucecea, Văculești și Verești. Serviciul poștal au funcționat în gărilor Botoșani, Bucecea, Dângeni, Dorohoi, Leorda, Todireni, Trușești, Ungureni, Văculești, Vorniceni. Ștampile de gări au mai fost la "VĂCULEȘTI-GARA" iar „GARA BUCECEA” 26 x 15 (dreptunghiulară cu data în interiorul cadrului), Bucecea, Văculești și Verești (dreptunghiulare cu data în exteriorul cadrului) Dângeni, Leorda, Todireni, Trușești, Ungureni, Vlădeni, Vorniceni, Zlătunoaia. până în 1899 (după BTP nr.24/1899). Primul șef al stației de cale ferată din Dorohoi, Ioan Golombovici, numit oficial în 1888, îndeplinea și funcția de "șef al telegrafului și poștei din stațiunea CFR-Dorohoiu" timp de peste 20 de ani până la pensionare când a predat funcția inginerului Vasile Pritescu în 1917.

Fig. 177 - 180
Ștampilele de
gări "localitate /
GARA"

Pentru sumele de bani care se trimiteau prin poștă s-a folosit la început Serviciul Mesageriilor prin grupurile de bani (bancnotele, monedele sau scrisorile de valori ale expeditorului erau împachetate, sigilate și trimise destinatarului) care circulau pe întregul traseu. În 1871 se înființează Serviciul Mandatelor cu ajutorul căreia banii se trimiteau spre destinatar doar "scriptic" prin Mandatul Poștal (încă mai târziu și prin Mandatul Telegrafic). Normal mandatele vor fi puse în circulație în toată țara în 1890 și vor apare cartoanemandat poștal în octombrie 1890. De acum orice sumă de bani de trimis era înregistrată pe o "recipisă" în care se înscrisa valoarea de trimis și taxele de expediție, erau ștampilate de către oficiul poștal primitor, și mandatul circula prin poșta scrisorilor iar la destinație era achitată la domiciliu (serviciul de factaj, pentru care se plătea o taxă în mărci poștale "Taxa de plată" sau de "FACTAJ") uneori era avizat destinatarul a se prezenta la oficiu pentru a primi suma. Acest "serviciu de factaj" a fost înființat în 1900 la început în 51 de localități din țară printre care și la Botoșani, (1902) Ștefănești, (1904) Dorohoi, Mihăileni și Hârlău, dar existența lor era periodică, rezistând doar cele din Botoșani și Ștefănești (în 1907 rămăseseră în toată țara doar 39). Printre colecționari se găsesc și posesori ai acestui gen de "imprimare poștale" francate și ștampilate de oficiile poștale sau oficiile telegrafo-poștale și din aceste zone. Pentru aceasta vor apare la oficii și ștampile speciale cu mențiunea "MANDATE" sau "FINANCE" dar și liniare de "ACHITAT" care se aplicau pe mandatele poștale.

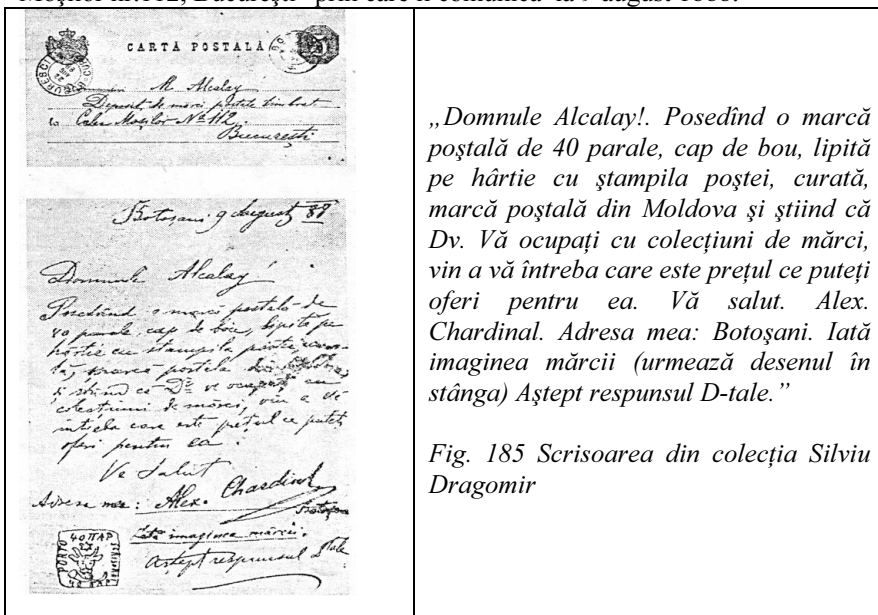

Fig. 181 -
184
Ștampile de
gări pe linia
Dorohoi-
Redu

Se manifestă și câțiva strângători și colecționari de "marce", mai ales că erau deja la modă diferitele tipuri de "colecțiuni" și mulți umblau după asemenea marfă. Printre colecționarii de mărci cel mai "renumit" din zonă era MALHASOVICI D. CHRISTIAN. Un colecționar de "marce" și scrisori, apoi de vederi, care după 1880 face dese vizite la Iași unde erau „Frații Saraga comercianți de marce” bine cunoscuți în zonă, aveau oameni care le adunau material de colecții. Făcea deplasări la amicii săi băcăoani Grigore Pascu și Paul Helte alți cunoscuți strângători de timbre și la îndemnul căroră va face parte imediat ce a apărut ideea înființării unei societăți filatelice pe țară, din "avangardă": a luat legătura cu inițiatorul acesteia controversatul de atunci căpitan în retragere Constantin C. Moroiu la București și apoi cu Dr. Dimitrie C. Butculescu pe care chiar îl vizitează în mai 1891, participă la organizarea "întâlnirii de constituire", aduce mai multe adevărate aderențe și toți trei "moldovenii" vor face parte chiar în primul Comitet de conducere a "Societății Filatelice Române" de sub președinția lui D.C. Butculescu în toamna aceluiași an. Organizator al unor „întâlniri filatelice” încă din 1880 -1882 prin diferite locuri din Botoșani în special la librăriile „Stefan cel Mare” și „Minerva” sau acasă la el unde făceau schimb câte 3-5 timbrofilii, avea reviste de specialitate chiar și străine. Întors acasă începe să facă propagandă filatelice vizitând Dorohoiul și Herța. Călătorește mult cu "afaceri" în țară dar și în Austria, cunoștea mai multe limbi străine și avea multă corespondență și multe relații în "înalta societate". A fost colaborator al unor cluburi sau cercuri de colecționari din străinătate cu care era în corespondență. Dar toate acestea se sting datorită faptului că cei „de la țară” mai ales de la mari distanțe precum Botoșaniul, trebuiau să facă cel puțin 2 drumuri lungi până la București la ședințele comitetului și după numai 2 ani s-a retras prin neparticipare cu toate că va fi prezent în Cișmigiu la expoziția din 1894 dar, se zice că adevărata cauză ar fi fost amiciția sa cu faimosul căpitan Moroiu cu care "scindaseră" prima societatea și își înființaseră o nouă societate în care a fost ales și aici în conducere ca membru fondator. După un timp s-au iscat iar unele discuții și neînțelegeri mai ales cu același Moroiu (după unele păreri deveniseră apropiați și a achiziționat sau intermediat ceva piese din „operele Moroiu” din 1852 !! care l-au costat enorm). S-a încercat o societate de timbrologie pentru Moldova mai ales când amicul său Grigore Pașcu în toamna lui 1893 se mută la Iași, dar

lipsa încrederii, anumite suspiciuni, (Pașcu se auto-intitulase deja corespondenților săi din alte țări "President de la Societe Roumaine de Timbrologie") și dădea impresia că vrea să ia conducerea Societății românești de timbrologie dar, numărul mic al celor ce doreau să devină membri "cotizanți" și mai ales problema constituirii conducerilor (sediul era stabilit întâi la Iași iar apoi la Bacău) lucru care nu avantaja județele Dorohoi, Suceava și Botoșani din nordul țării, aceștia, au boicotat inițiativa ieșenilor.

Alt personaj, ALEXANDRU CHARDINAL, din Botoșani care trimite o **carte poștală** „D-lui M. Alcalay, Depozit de mărci poștale Calea Moșilor nr.112, București” prin care îi comunică la 9 august 1888:

„Domnule Alcalay!. Posedind o marcă poștală de 40 parale, cap de bou, lipită pe hârtie cu ștampila poștei, curată, marcă poștală din Moldova și știind că Dv. Vă ocupați cu colecțiuni de mărci, vin a vă întreba care este prețul ce puteți oferi pentru ea. Vă salut. Alex. Chardinal. Adresa mea: Botoșani. Iată imaginea mărcii (urmează desenul în stânga) Aștept răspunsul D-tale.”

Fig. 185 Scrisoarea din colecția Silviu Dragomir

Era perioada când mărcile „Cap de bou” erau foarte bine plătite în străinătate iar „vânătorii” circulau din toate părțile: de la Iași frații Saraga, pentru București Karl Aisberg von Botuscan sau chiar Cristi Malhasovici cu care lucra și se sfătuia Chardinal permanent. Marca, pe care o prezentase, cel mai probabil cu ștampilă de Jassi, a atras atenția și amatorii au intervenit imediat. După unele "legende" ale bătrânilor filатели botoșăneni (prof. Emil Bujoreanu care în tinerețe a urmărit "să pună mâna" pe ea urmărindu-i parcursul și a fost "calmat" de Eugen Braha care aflase de la tatăl său contemporan cu evenimentul) precum că marca a ajuns la C. Moroiu care a achiziționat-o în schimbul altor mărci „rare” care au fost plătite unor străini,

lucru de care nu era neștiutor Cristi. Chardinal a continuat să fie prezent printre colecționari cărora le plasa corespondență și mărci.

Până la sfârșitul secolului s-a extins "*boala colecțiilor*" adusă în special de tineretul studios plecat "la carte" în apus și care în afara bibliotecilor, patefoanelor și gramofonelor, se preocupau de echitație, (aproape fiecare moșier își avea herghelia sa și participa la cursele lunare dotate cu premii) iar după primul spectacol "*pe ecran*" de la cinematograful ambulant în Botoșani și apoi Dorohoi prin 1898 toată protipendada care până atunci se săturase de lanternele magice sau luminoase, panoramele, și scamatoriile de bălci, "*setoasă de artă și cultură*" se preumbla acum mai mult în parcurile cu muzică ascultând fanfara militară, dar, în special la teatru și la caravana cinematografului, iar acasă cu colecțiile de vederi, de plăci de patefon, timbre și multe altele.

Fig. 186 Scipione Bădescu,
Ion Păun Pincio și Ioan I.
Plăcișteanu.

Toată boierimea mai scăpătată care se îmbrăca în anteriele de epocă ca și negustorii cu oarecare dare de mână recunoscuți după caftanele lor lungi, își petreceau timpul în special serile, cu jocurile de cărți și biliardul acestea fiind cele mai frecvente preocupări prin cafenelele cutreierate în special de vârstnicii care aveau mai puține îndeletniciri decât tineretul. Excepție făcea cafeneaua de lângă parcul Belvedere unde patronul Andrei Tătaru, armean de origine, în cursul zilei când încă nu-i soseau clienții de seară, avea și alt fel de întâlniri fiind un apropiat al multor oameni "cu carte" aranja cu aceștia unele mici afaceri printre care și cu poetul, publicistul SCIPIONE BĂDESCU (1847-1904) care la rândul său atât cât a fost la Iași dar și la Botoșani a cochetat cu colecționarii vremii la Liga Culturală și aici la cafenea, cu o bragă, cafeluță sau o limonadă rece și trabucul dar mai ales cu luleaua și "tiutiunul turcesc" se organizau unele șuete și tranzacții începând de la micile afaceri, de la vânzarea unor reviste și colecții de vederi trimise din străinătate până la înțelegerile viitoarelor nunți între cuscri. Aici veneau și ieșenii cei mai mari cumpărători de tablouri, argintărie, dar și de timbre, vederi și ziare din alte țări.

Un alt om preocupat să adune "marce" era KARL von BOTTUSCHAN (CAROL von Botușan sau Carol Botoșăneanu) nepotul unui neamț care era mecanic de moară venit în Botoșani cu intenția unui comerț cu efecte de papetărie, ziare și reviste dar după „o gafă” cu o moldoveancă, (fiica unui om de "onoare" din protipendada orașului) abandonează ideea și pleacă (fuge) din oraș unde va reveni

din când în când (mai târziu și pe neașteptate) la neamurile sale care-i achiziționau între timp tot ce se găsea prin „poduri” și nu cumpărau frații Saraga (Sragăr) din Iași. După unii numele său nu este cel real întrucât este luat după denumirea orașului Botoșani în scrierea din anul nașterii sale (1858) Botuschani-Moldova (probabil adevăratul său nume era Aisberg Karl sau Adler Carol) și avea o băcănie prin capitală sau Valea Prahovei. Toate cele aflate despre acesta sunt foarte controversate, opinii diferite: pe de o parte de cadrele didactice, juriști și alți funcționari ("un speculant care nu avea nimic comun cu filatelia"), pe de altă parte de cadrele militare active sau în rezervă ("un comerciant cu timbre, scrisori și vederi") și o altă parte, mult mai puțini ("un amic venerabil cu mulți bani").

Fig. 187.
Ștampilă de
MIHĂILENI
tip 1891

Pe unele corespondențe din 1912 apare în Mihăileni o ștampilă asemănătoare cu cele "cu agrafă" sau de "DIM", "SERA" dar având în locul de sub dată în dublu cerc cifrele anului "91"

Fig. 188 Scrisoare trimisă de
Mihai Eminescu din Botoșani la
Iași în 1887, Doamnei Cornelia
Emilian

Un experiment interesant în vara lui 1891. O carte poștală dublă (CP-31a / CMR'74) cu destinatarul: "Vedi marșrutul România" scris pe fața imprimatului prin care se adresează către „Șefi ai oficiilor Poștale din orașele notate, 'n dos" cărora le transmite că „Aciasta fiind o experiență asupra timpului în care o scrisore, ar pute parcurge România, trecînd prin tote orașele principale, Oficiile poștale notate mai jos, sunt rugate ca primînd aciastă cartă să-i aplice ștampilă și să o expedieze imediat orașului ce urmează O asemenea cartă s-a expediat tot adi și în direcția opusă".

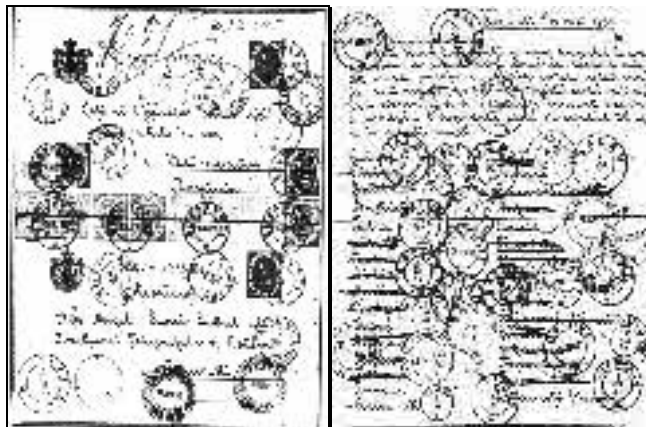

Fig. 189
Cartea
poștală din
circuit.

Catea Poștală a trecut prin cele 32 de localități printre care și la Botoșani unde se aplică ștampila de zi cu data pe trei rânduri 2/ IUN/ 91 și la DOROHOI unde se aplică două ștampile una pe față cu data pe trei rânduri de 2 IUN 91 și alta cu aceeași dată pe un singur rând pe verso în dreptul unde solicitantul scrisese numele localității de unde se constată existența celor două ștampile simultan la Dorohoi. Scrisoarea a realizat traseul în 32 de zile chiar dacă unele localități nu au fost atinse (Tulcea) dar au fost cuprinse altele (Țirgu Neamț, Buhuși etc.).

Pentru colecționarii botoșăneni și nu numai, o mare valoare o au scrisorile unor personalități trăitoare pe aceste meleaguri. Cele scrise și trimise sau cele primite de marele nostru poet Mihai Eminescu, sora sa Henriette, sau de George Enescu, Nicolae Iorga și a multor altor personalități.

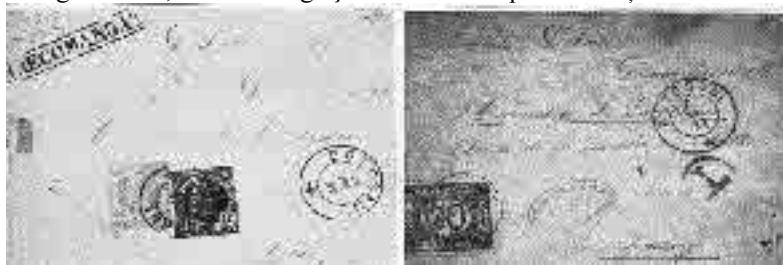

Fig. 190– 191 Două scrisori ale Henriettei sora lui Mihai Eminescu trimise
Corneliei Emilian când era elevă la Iași în 1887 prima *RECOMANDAT*
iar ultima *"insuficient francată"* cu ștampila "T".

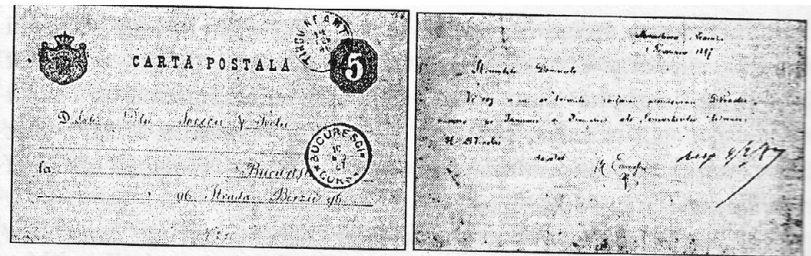

Fig. 192. Carte Poștală de la Eminescu către Editura Socec & Teclu din 1 februarie 1887 prin care cerea revistele "Convorbiri Literare" din ianuarie și februarie

Sfârșitul acesta de secol aduce multe îmbunătățiri în ce privește asigurarea spațiilor pentru oficii iar în mediul rural toate primăriile și-au organizat sub directa oblăduire a notarului birouri de expediție, poștași proprii și chiar la unele plăși pentru "a putea mărcui" corespondența, se distribuiau mărci poștale din emisiunea "Spic de grâu". Și pentru Botoșani se duce o campanie de găsiră a posibilităților pentru construcția unui local special pentru poșta județului, se stabilește o nouă nomenclatură a străzilor orașului Botoșani care va fi împărțit în patru "quartaluri" și o nouă numerotare a caselor pe fiecare stradă, apar noi responsabilități ale notabilităților pentru împetruirea străzilor principale, organizarea anunțării incendiilor, iluminatul unor străzi noaptea cu „petromaxul” etc.

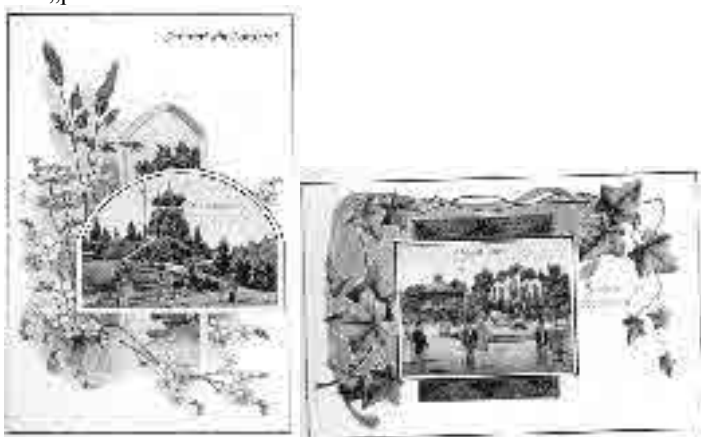

Fig.193-194 Printre primele cărți poștale ilustrate "Salutări din Botoșani" colecția Gheorghe Luțuc

Numărul de peste 10 librării și 10 tipografii, la care se adăugau câteva anticariate, și poate chiar existența fotografilor, fac astfel încât la scurt timp după ce au început să sosească primele "vederi" din străinătate să apară și

vederi locale din Botoșani. După cele mai multe păreri, cel care a început a fost fotograful Jean Bieling și editura "Tipografia și Librăria Eminescu" în 1895. Cele mai multe fotografii din Botoșani au fost în alb-negru, și maro iar mai apoi color.

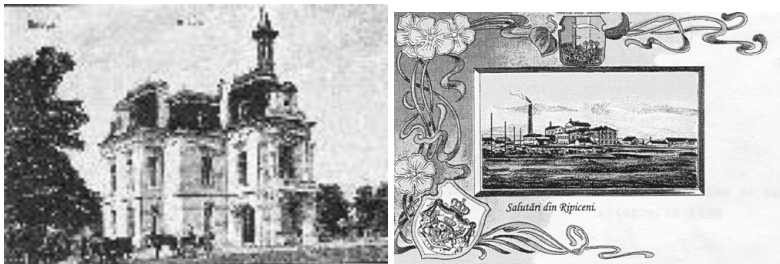

Fig. 195 - 196 Cărți poștale ilustrate litografiate Botoșani (Colecția G. Luțuc)

Deasemeni la Dorohoi unde în primii ani Editura și tipografia I. L. Bercovici și fiul profitând de fotograful J. Ambre, iar apoi Editura librăriei N. Făinar, Librăria Românească V. Holic și altele vor scoate pe piață și primele cărți poștale ilustrate locale.

Fig. 197- 198 Cărți poștale ilustrate de la Dorohoi (Editura Bercovici și Editura Făinar)

PARTEA a 7-a: FILATELIA MODERNĂ ÎNTRE CELE DOUĂ RĂZBOAIE MONDIALE 1900 - 1950 (o jumătate de secol)

Campania care începuse în vederea unei cât mai mari extinderi a serviciului poștal și de cuprindere a tuturor comunelor în circuitul poștal, face să apară în anul 1900 o lege de exploatare poștală prin care conducerea unor birouri poștale rurale devin "autorizate" (sau concesionate) și încredințate unor personalități sau comercianți "respectabili" care să îndeplinească serviciile poștale și de vindere a timbrelor iar în comunele rurale unde nu funcționau aceste oficii poștale, agenții speciale sau birouri autorizate, acest serviciu poștal era o îndatorire de serviciu obligatorie a secretarilor comunali de la primării (notari).

În primii ani ai noului secol, serviciul poștal capătă o importanță deosebită constituind o preocupare a oficialităților și a protipendadei care începuse să se emancipeze, se înmulțesc tipografiile, editurile, apar noi ziare și se instituie abonamentele la domiciliu iar pe de altă parte se diversifică și serviciile poștale ajungând în cele mai îndepărtate localități din județe. Poșta devine o a doua armată, în concurență cu căile ferate ca ordine, promptitudine și bineînțeles uniformă.

Fig.199-200 Ștampile cu punte mică având data și grile hașurate vertical cu ornamente (goarnă și broșă).

La 1 mai 1900 se înființează birou autorizat în BUCECEA - TÂRG, RIPICENI (20 iunie), iar la SULIȚA se transformă oficiul poștal în birou autorizat (6 mai) dependent de oficiul Botoșani, apoi MOVILA-RUPTĂ, TRUȘEȘTI, POMÂRLA și altele. Au existat și ștampile complementare sau adiționale, auxiliare sau anexe căutate mult de marcofilisti. În 1911 apar birouri autorizate la ZVORISTEA (jud. Dorohoi) la 16 martie în 1912 se transformă în oficii telegrafo-poștale ale statului birourile autorizate din SULIȚA și RIPICENI iar la 29 iunie 1913 se desființează cel din Zvoriștea și se înființează la Vârful Câmpului (jud. Dorohoi) și care în 14 aprilie 1914 se transformă în oficiu de stat.

Fig.201 - 203 Noile ștampile de la BUCECEA-TÂRG, MOVILA RUPTĂ și TRUȘEȘTI.

S-a dublat aproape corespondența particulară, a apărut moda felicitărilor, cu ocazia diferitelor evenimente familiale dar și "salutările" de pe diferite meleaguri din țară și mai ales din străinătate, corespondența dintre furnizori și comercianți s-a întesit considerabil iar abonamentele la ziare s-au triplat chiar, devenind o mare necesitate o nouă organizare poștală cu mai multă responsabilitate.

Spiritul comercial al evreilor nu s-a lăsat mult așteptat și la început timid prin 1904 întreprinzătorul Stessenberg începe să se "joace" cu hârtia de scris și face pe lângă alte obiecte de papetărie (caiete, carnete, coli de scris de toate mărimile și culorile) și plicuri mici, mari, colorate, astfel că în 1908 își începe activitatea "Fabrica de plicuri și confecții de hârtie S. H. Stessenberg", chiar pe strada principală "Calea Națională" și care aproviziona cele 16 librării și papetării din oraș și peste 40 în județ, acaparând toată zona, astfel că vor mai apare cu timpul încă două fabrici de hârtie care vor avea destulă piață de desfacere.

Fig.204- Stampilă de loc și dată cu data pe un rând pe punte mare între grile hașurate vertical din 1910

Nu trebuie trecută cu vederea influența pe care au avut-o micii colecționari dintre care a apărut mai târziu un Eugen Braha ca și alții cu statut de cartofilist autentic. Printre aceștia este cunoscut "inspectorul general" (al băncii) cum îi plăcea să se autointituleze la fiecare corespondență pentru a-și demonstra probitatea și oarecum siguranța primirii răspunsului, domnul A.

SEMMER (Antonin ?) din Dorohoi pe atunci coordonatorul unui grup de membri ai unei grupări (societăți) de amatori în domeniul culturii (bibliofili, amatori de teatru și arte plastice) a bancarilor și finanșiștilor (?) cu relații și corespondențe în Franța, Germania și Italia unde erau plecați cei mai mulți tineri dorohoieni la studii (Din ce am găsit noi, în actualele colecții botoșănene destinatarul a avut în Dorohoi o corespondență deosebită, pe adresa sa sosind vederi din aceste țări dar și din zonele Greciei și Africii cu care a organizat chiar o expoziție prin 1908 în noul sediu al Băncii din Dorohoi).

Relațiile dintre cartofilateliștii din Dorohoi, Herța, Suceava și Botoșani cu toate restricțiile ce se conturau în această perioadă, aveau un numitor comun, "*pasiunea*", care trecea de alte greutăți. După primele schimburi au început corespondențe pentru găsirea de pasionați din alte țări, se aranșau condițiile de schimb până când au început să apară în ziare anunțurile de schimb și căutare de parteneri.

La Dorohoi era centrul de întâlnire al tuturor, aici BERCOVICI care avea afaceri comerciale și cu Bercovici din Botoșani dirijau totul. După unele păreri participa și Bercovici din Herța care avea doi fii ce trebuiau însurați cu fetele din Dorohoi sau Botoșani. După anunțurile de schimb apărute în "Universul" după 1900 își găsesc numele mai multe "amazoane botoșănene" printre care și marea familie Bercovici care își trimite anunțul pe numele fiicei Rosalia (Rose) și care odată publicat încep să-i "curgă" vederile astfel încât "ROSE" nu mai prididea ca răspunsurile și trimiterea materialului din Botoșani unde se găseau deja vederi locale. Fiind cunoscut acest nume nu numai în oraș ci și în țară printre evrei, i-au scris nenumărați tineri aflați la studii sau în afaceri diverse, duduia Rose având o frumoasă carte de vizită printre aceștia (A fost remarcată și de Dl. Constantin Pricop într-un articol din "COLECȚIONARUL" nr. 3/2001).

De asemeni "Frau IULIA ABRAMOVITZI" din neamul lui Gavril Abramovitz (Abramovici) cel care a adus prima moară cu aburi din Cernăuți în Botoșani prin 1844 și a lui Maurice Abramovici cel mai mare bancher al orașului care a condus Clubul Comercial și prin 1890, a fost ajutată să-și facă o frumoasă colecție de vederi.

Moda colecționării "vederilor" a cuprins toată protipendada orașului și nu se putea ca o ducă să nu primească vederi din Franța sau Germania fapt pentru care în multe din ziarele locale dar și centrale apar adresele acestora.

Umblând printre vederile care circulă astăzi între colecționarii cartofililor se vor găsi printre "adrisanți!" numele multor începători care au fost precursorii cartofililor de astăzi. Numele avocatei ORTANZA GEORGESCU fiica unui jurist recunoscut care în anul apariției cărții poștale ilustrate în Botoșani avea deja câteva sute de exemplare din Franța, Germania și de pe litoralul Mării Mediteraniene sau a familiei MIHĂILESCU (Valentina - profesoară, cu fiicele

și nurorile: Ortanza, Tița, Lucica-Maria, Jana și Lenuța din Botoșani, unele ajunse cu timpul la Iași sau București). Profesoara coordona primirile fetelor, a nurorilor dar și a soțului său (Alexandru) pe care-i învăța să trimită "*vederi timbrate și nu în plicuri închise fără ștampile și mărci pe cartea poștală ilustrată*". În colecțiile analizate (Geo Luțuc, Ștefan Ciubotaru, Mihai Cornaci, cele "răsfoite" pe la târguri etc.) am găsit peste 30 de exemplare expediate între 1898-1916 pe adresa avocatei din Botoșani și București unde s-a mutat ulterior și nenumărate ale familiei profesoarei. O altă pasionată de vederi era nepoțica (sau poate strănepoțica) comisului botoșănean Ionică Tăutul (autorul constituției "Cărvunariilor" din 1822) care va primi prin 1901 primele vederi pe adresa "D-nei Natalia Tăutu (mama sa) cu mențiunea "pentru Eugenița" iar mai târziu pe adresa ei "EUGENIA TĂUTU" la vila Boyan din Botoșani, sau după aceea la "Notre Dame de Sion" în Iași.

În colecția D-lui Mihai Cornaci o carte poștală ilustrată trimisă din București la Ștefănești la 3 OCT.1914 sosită la 5 OCT 914 (ștampilă tip "goarnă") mai are o ștampilă aplicată cu tuș negru, în centru "Steaua lui David" și anul 18-90 în jur o inscripție în ebraică iar în exterior "ROMANIA-COMUNITATEA ISRAELITĂ 7 ȘTEFĂNEȘTI". Se presupune că toată corespondența care venea în localitate era cartată și tot ce era adresat membrilor comunității evreiești era ridicată de un reprezentant al acesteia care uneori o ștampilă și o distribuia imediat adresantului, astfel că aceștia primeau cu "prioritate" toată corespondența. Această practică era folosită în mai toate localitățile unde erau evrei comercianți care plăteau un "poștaş" care ducea și aducea zilnic corespondența de la primărie, fiind obligat să cunoască să citească scrisorile trimise având uneori scrierea cu litere ebraice, și să fie prezent când sosea curierul cu poșta în localitate. În alte părți corespondența acestora era predată fie unui evreu comerciant, fie unui hangiu sau băcan care îndeplinea aceste condiții.

Fig.205

C.P.

Ilustrată cu
ștampilă
Comunității
Israelite din
Ștefănești
1914 colecț.
M.Cornaci.

Existența unor unități militare în zonă începând cu cei 270 de dorobanți care în 1860 au preluat paza reședinței de județ și a subprefecturilor (câte 30 pe fiecare plasă) și stabilirea celor 30 pentru paza diligenței care transporta poșta pe distanța Botoșani-Iași și retur, dar și spre Dorohoi și

Mihăileni se înființează în 1864 primul escadron de dorobanți care își mărește efectivele permanent, se transformă și se întinde pe întreg județul prin dispersarea elementelor sale auxiliare, astfel că apare și primul regiment: Regimentul 8 Roșiori al Div. II Cavalerie în 1872 cartiruit în oraș și la Popăuți iar din 1899 în noile cazărmi de lângă gară, Spitalul Militar al D. 8 Inf. (care se mută după 1918 la Cernăuți), Regimentul 16 Dorobanți din Bg. II a Div. IV Iași în 1876, care va avea apoi cazărmile de la bariera Sulița construite în 1899, Regimentul 37 Infanterie din Div. 8 Inf. în 1911, Regimentul 7 Călărași venit în oraș în 1921, Regimentul 8 Vânători, Regimentul 77 Infanterie (dublura de mobilizare a R.37 I.), Regimentul 29 Infanterie Dorohoi, Regimentul 69 Inf. de la Dorohoi (dublura la mobilizare a R.29 I.) dar și multe altele ca existențe periodice: chiar Divizia 8 Inf., Brigada 4 artilerie, Brig. 4 Cavalerie, Școli de formare a cadrelor militare, spitale de campanie, iar în timpul campaniilor, zone de refacere, spitale de campanie, aerodrom, pentru a enumera numai cele care au ființat până în 1944. Toate aceste unități aveau elemente anexă (manutanță, infirmerii, poligoane, depozite, unele elemente ale părții sedentare, grajduri etc.) subunități și alte elemente da pază înșirate în Ștefănești, Sulița, Flămânzi, Uriceni, Hârlău, Bucecea, Mihăileni, Herța, Darabani, Săveni, Copălău etc. În toată această perioadă pentru corespondența militară oficială a funcționat o "poștă militară" între aceste localități dar și curieri poștali militari speciali pentru corespondența clasificată ca "secretă" și care făceau legătura între Botoșani și Iași iar cei din Dorohoi cu Botoșaniul săptămânal, la început călări iar apoi cu trenul. Pentru corespondența civilă, a militarilor s-au creat oficii poștale militare deservite de militari care erau cartate la oficiile județene și ridicate sau predate de cei ce deserveau poșta militară care făceau și distribuția în unități pentru a putea fi înmânate personal destinatarilor.

Fig. 206 Ștampila escadronului 2 dorobanți pe o scrisoare din 1868

La toate campaniile din 1877, apoi din 1913, unitățile din județ au fost dislocate în sudul țării participând la acțiunile din dreapta Dunării, în Balcani și Caliacra, lăsând în garnizoană doar permanența și organisme de refacere-completare. După aceste campanii unitățile au trecut la o reorganizare modernă cu efective complete și dotare cu o mai mare putere de foc.

La Regimentul 8 Roșiori din divizia II Cavalerie, serviciul poștal era asigurat de un compartiment special deservit de un ofițer, 2 subofițeri și până la 6 soldați încadrați în Statul Major, care răspundea și de păstrarea secretului militar, distribuia cărți poștale "gratuite" militarilor, răspundea de cutiile

poștale din cazarmă (neaparat una la postul de control de la poarta principală de intrare), ridica corespondența de expediat, o cenzura și aplica ștampila de "LIBERA EXPEDIERE" până când au apărut (pe timp de campanie) organe speciale de cenzură în campania din 1877, 1913, 1916-1918 și chiar 1941 a funcționat și poșta militară de campanie și scrisorile din Botoșani pentru militarii care erau pe front ajungeau la destinație având înscris ca adresă doar "Regimentul 8 Roșiori, escadronul 1" sau mai târziu "Oficiul poștal Militar Nr....." sau "Unitatea Militară Nr.....".

Fig. 207 - 208 Cenzură militară din 1916-1917

Un caz interesant analizat de Dr. Dan Grecu (cu contribuție și Călin Marinescu) este plicul recomandat nr. 16644 trimis de Elena Petrescu din București pentru locotenentul Măescu Victor la Reg. 1 Roșiori Divizia I Cavalerie aflat în Noua Suliță din România Mare în februarie 1919. Plicul este cenzurat la oficiul București-mesagerii și pleacă spre Noua Suliță din România Mare (în Basarabia). Unitatea respectivă făcea parte deci din Divizia I Cavalerie care participa la acțiunile armatei române solicitate atunci de autoritățile Republicii Moldovenești pentru a curăța zona de rămășițele armatei ruse bolșevizate care refuza retragerea și pricinuia mari necazuri populației. După ce a fost curățat de adevărate bande de răătăciți, Cahulul este liber la 24 ianuarie, Cetatea Albă la 3 Martie iar la 9 aprilie a fost proclamată Unirea cu România și unitățile militare în majoritate s-au retras în interior. Scrisoarea ajunge la Ungheni pe 26 februarie care o trimite la Noua Suliță unde ajunge pe 4 martie dar unitatea fiind plecată este direcționată la Dorohoi și pe 6 martie este trimisă la Iași (unde era probabil permanenta comandamentul Div. I cavalerie) care radiază de pe adresă "Noua Suliță" și trece "Jud. Hotin" unde i-se aplică o ștampilă veche de pe vremea ocupației scrisă în alfabetul rus "ХОТИНЪ БЕСС" (Hotin Basarabia) pe 11 martie, înscrie pe plic sub Jud. Hotin localitatea "Lipcani" unde era Comandamentul de campanie a Div. I

Cav. care aplică ștampila de "CENZURAT", i-se înscrie pe adresă a doua oară "Dorohoi" unde ajunge pe 19 martie fiind preluată de poșta militară pentru a fi predată destinatarului. Plicul a circulat între 24.02 la 19.03.1919, dar a ajuns la destinatar.

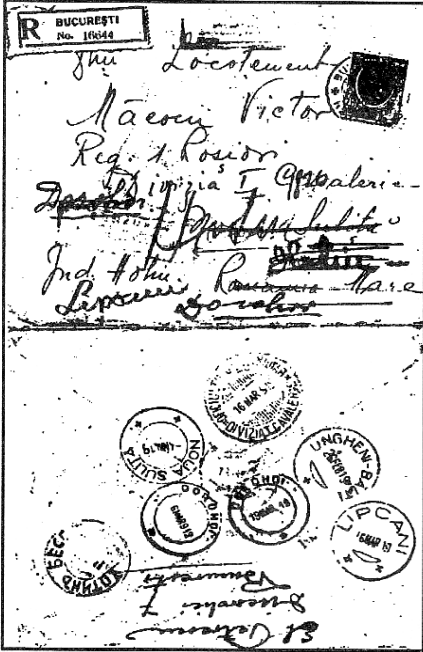

Fig.209 Scrisoarea recomandată nr. 16644

Au fost situații când militarii au transportat și corespondența civilă și chiar au distribuit-o în satele unde erau cazați sau unde erau premilitari. În perioada 1917-1918 în această zonă erau cartiruiți bolnavii, răniții, mulți foarte mulți prizonieri, și unități întregi trimise pentru refacere și reorganizare. Cantitatea de corespondență pentru aceștia depășea în multe localități pe cea a locuitorilor (Flămânzi, Uriceni, Ștefănești etc.).

În primul război mondial mai ales în 1917 în județul Botoșani au fost retrase mai multe trupe pentru refacere și aduse unele spitale care aveau domiciliul periodic în sate, înregistrate ca oficiu poștal militar cu ștampila care nu avea trecută localitatea, unele fiind chiar cazate în garnituri de tren care staționau 2 – 3 săptămâni într-o gară. În Botoșani „Spitalul (militar) nr. 282” de asemeni „Spitalul (militar) nr. 375” de unde a fost expediată multă corespondență, în timpul epidemiei de tifos exantematic și febră recurentă (februarie-mai 1917) au fost puse în folosință trenuri sanitare pentru militari dar și civili astfel la Trușești a garat chiar și trenul-baie Nr. 3 care a fost apoi

dat armatei ruse dar au rămas în literatura de specialitate existența a 2 CPM cu ștampila de "liberă trecere" a acestui tren, iar în gara Leorda a garat trenul-baie Nr. 17 până toamna. La Știubeni comandamentul Diviziei 1 Cavalerie a Generalului Skina avea oficiu poștal militar care depindea și de Armata a 2-a de la Dorohoi (unde era spitalul de contagioși condus de Dr. Mihai Ciucă din Săveni) iar în Săveni era Reg. 3 Călărași și în toată zona s-au construit cuptoare de deparazitare chiar în fiecare sat, deservite de civili și militari. Fiecare sat care avea militari avea și "distribuitor poștal".

Fig.210 - 211
Plicul din
colecția R. R.
Popescu din 4
OCT. 911 de
la Tudora.

Cercetătorul Răzvan R. Popescu publică un plic ștampilat la 4 oct. 1911 de „Serviciul Telegrafic Poștal Militar 7” care la acea dată se afla în manevre militare în județul Botoșani iar oficiul poștal militar respectiv se afla în comuna Tudora de unde a fost trimisă corespondență Dnei Amelia Dr. Leon C. Popovici din Roman. Un caz aparte dar bine găsit.

În 1916 la declanșarea primului război mondial s-au luat măsuri „contra inamicului” care prevăd ca toți bărbații peste 16 ani cu cetățenie sau de origine a țărilor cu care eram în conflict (concret Austro-Ungaria, Germania, Bulgaria și Turcia) să fie izolați în lagăre sau zone ”controlate”. Astfel că după retragerea armatelor Române din octombrie 1916 au fost strămutați din zona „controlată din Muntenia” și internații străini, în zone din Moldova de nord printre care și în zona Dângeni, Ripiceni, Coțușca, Bivolari, Mihăilești, Vlăsinești, Săveni, Rădăuți-Prut, Hâncești, Iacobeni, Hulub etc. a căror corespondență primită sau expediată era neapărat cenzurată, se aplica o ștampilă specială, se scria numai pe cărți poștale (cu marcă fixă și timbru de ajutor) pentru a putea fi supravegheați permanent, corespondență foarte mult căutată de colecționari și foarte bine cotate. (F.10/2002). În vechiul rateș de la Săveni a funcționat un spital militar "Râmnicul Vâlcea Nr. 5" O deosebit de intensă activitate a avut poșta botoșăneană încă din primele zile ale anului 1917 când ca urmare a dispozițiilor de reorganizare și refacere a armatei, Armata 1-a care luptase în Câmpia Română (G-ral div. C. Christescu) a fost dislocată

Fig. 212 Clădirea
Cercului Militar
(Casa de Cultură
a Armatei) sediul
cercurilor și sala
de expoziții

în Moldova iar Corpul 3 Armată în județul Botoșani cu Divizia 5-a în zona Trușești – Buhăceni – Ionășeni – Sulița ; Divizia 13 în zona Hârleu Cotnari – Deleni – Frumușica ; Div. 14 la Vlădeni – Ungureni – Măndrești- Săveni și alte unități mai mici în restul județului. Detașarea a început la finele anului 1916 și s-a încheiat la finele lunii iunie anul următor.

Fig. 213 - 216 Ștampile de cenzură militară 1916 – 1917.

La sosirera ostașilor li s-au împărțit cărți poștale militare „gratuite” tip „Carol 1916” avându-se în vedere că vine Crăciunul, Anul Nou și alte sărbători, iar ostașii aveau timp de corespondență s-a organizat un serviciu de poșta militară care dubla poșta locală cuprinzând toate satele / comunele județului având în Botoșani centrul poștal al Corpului de Armată dotat cu tot ce era necesar inclusiv pentru ștampilarea pe respectiva corespondență „CENZURAT, CENZURA MILITARA A JUDETULUI BOTOSANI”, dreptunghiulară de obicei în tuș verde. Cărțile poștale vor avea ștampila „ARMATA DE OPERATII” și o mare parte din ele obliterate cu ștampila de zi „BOTOSANI” cu data pe un rând (altele fără această obliterate).

Creșterea volumului corespondențelor și celorlalte obiecte care circulau prin serviciul poștal duc la apariția unor zone speciale dependente de acel oficiu poștal de obicei urban, fapt ce a făcut ca încă de prin 1865 să apară unele ștampile cu denumirea localității dar și a zonei pe care o deservea și care s-au numit "SUCCURSALE". În Botoșani astfel de ștampile sunt "BOTOȘANI MILITAR", "BOTOSANI- SUCURSALA", (2 tipuri) și "DOROHOI-

"SUCURSALA" dar și de la oficiile poștale sucursale rurale din DARABANI, FRUMUȘICA și SĂVENI la început și până în 1905.

Fig. 217-218. Ștampilele tip
"SUCURSALA"

Pentru alte țări, corespondența din Botoșani era direcționată spre București cu trenul de unde era îndreptată spre mijlocul de transport care avea contractul de transport a corespondențelor spre țara de destinație (cu tren, vapor sau avion). Se poate ca unele corespondențe să fie trimise și pe alte căi la punctul de vamă pe unde ieșea din țară, situație în care ar mai suporta o ștampilă. La Ing. Mihail Popovici a existat o carte poștală scrisă de familia Dobjanski (bunicul acestora a fost "șeful poștei botoșănene" prin 1858-1860) lui Virgiliu Dobjanski care era marinar pe vasul „România” la Serviciul Maritim Românesc. Cartea poștală tip "U.P.U. 10 bani spic de grâu" a suportat la plecare trei ștampile identice, a ajuns la oficiul poștal al Agenției SMR și aceasta respectând convenția cu Imperiul Austro-Ungar din 1899 a predat-o "Societății LLOYD" care i-a aplicat ștampila "CONSTANTINOPEL I / OESRERREICHISCHE POST" la 5. 2. 06 a poștei maritime austriece.

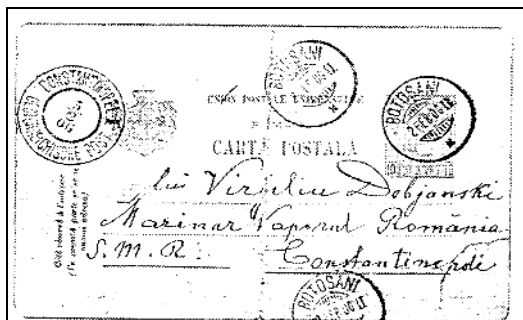

Fig. 219-220
O carte poștală
trimisă din
Botoșani la 2
februarie 1906
la
Constantinopol.

Corespondența era transportată la centrul de cartare județean de două ori pe zi, odată dimineața când se recolta pe timpul serii și a doua oară la prânz iar din exteriorul județului fie prin tren sau alte mijloace (hipo dar și auto) tot de doua ori. Se introduc ștampilele poștale care marcau numărul cursei locale. care transporta corespondența, aplicată de oficiul coordonator, având menționată localitatea, data efectuării cursei cu zi, luna (în cifre romane) și anul din trei cifre pe punte și în inferior "CURSA I, CURSA II, CURSA III, IV etc.

Fig 221 - 222 Ștampilele pentru cursa locală 1930

Apariția unor noi localități și unor ateliere și chiar fabricuțe ca și a unor sate care introduc cu timpul diferite ramuri industriale în preocupările lor (Ripiceni în 1912 o fabrică de zahăr, Flămânzi – filatura de bumbac, Trușești – fabrică de zahăr, Bucecea – altă fabrică de zahăr etc.) forțează dezvoltarea căilor de transport dar și comunicațiile.

*Fig. 223 – 225
Ștampile poștale
rotunde "TREN NR."*

Din 1914 conductorii poștali au fost dotați cu ștampilele rotunde de tren ca cea BOTOSANI-VERESTI - TRENUL 52 din februarie 1921. Pentru fostele ambulante, vagoanele poștale aveau ștampilele lor cu număr pentru ruta IAȘI – HÎRLAU „,V.P. 507” iar înapoi HIRLAU - IASI “V.P.508”., IASI - BOTOSANI era „,V.P.509” iar BOTOSANI - IASI „, V.P.510”.

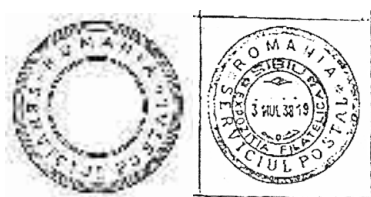

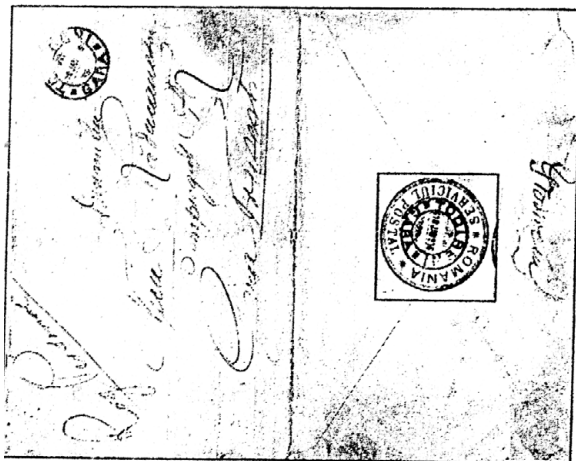
Fig. 226 Eticheta nefolosită și cea folosită la Todireni

Fig. 227 Ștampila oficiului poștal Botoșani în 1927

În aceeași perioadă oficiile poștale din gări beneficiau de anumite facilități (gratuități) la trimiterea corespondenței prin poștă mai ales când era trimisă și transportată între două gări de destinație cu ajutorul trenului. Pentru

aceasta Poșta Română a confecționat o etichetă pe hârtie albă gumată de 50 x 50 mm având un cerc în exterior cu diametrul de 47 mm format din cinci cercuri concentrice cel mai mic de 47 mm iar un al șaselea cerc la 30 mm, între care înscrisul "ROMÂNIA / SERVICIUL POȘTAL" rămânând liber un cerc de 47 mm diametru în care se aplica ștampila oficiului poștal. Cu această "etichetă" cu care se sigila prin lipire versoul plicului, pachetului, valorilor etc. era oficiată trimiterea legală a transportului de către poștă.

*Fig.228 Plicul din
colecția Ing. Mihai
Popovici din 12
ianuarie 1916*

SCARLAT BRAHA (1876-1946 ?) colecționar de mărci poștale și "scrisori recomandate" din America și Africa, care l-a cunoscut pe bătrânul C. Malhasovici cu care în ultimii ani, frecvența librăriile și anticariatele deoarece în majoritate aveau, după 1900, mult material filatelic, adus din străinătate. A început cu timbrele dar și cu "vederile", devenise membru al mai multor cluburi străine și în special al clubului "Timbrophile Libre echange" din Belgia din 1914 cu nr. 2880 cu multă corespondență externă, aduna la început mărci din toată lumea iar mai târziu țările europene care aveau colonii și coloniile lor. A lăsat o mare colecție fiului său EUGEN BRAHA (n.1908), ofițer de carieră, care a făcut parte din cercul filatelic militar unde începuse și tatăl său și apoi dintre fondatorii cercului filatelic botoșănean. Prin 1923-1924 avea întâlniri "filatelice", făcea schimb de timbre și vederi cu colecționari din Dorohoi, Iași, Bacău și București.

Între colecționari vremii intervine și fotografatul JEAN BIELING (fiul fotografului bucureștean Bieling) care, după cum am văzut, a fost printre primii care a reprodus pe „vederi” aspecte botoșănene și care a făcut ultima fotografie cunoscută a lui Mihai Eminescu dar și primele fotografii de la Ipotești, cu casa poetului la 20 aprilie 1909, devine unul dintre pasionații colecționari de vederi cu schimburi chiar în străinătate și cu o uriașă colecție personală, prieten cu un

alt fotograf mai tânăr și implicat direct în apariția “vederilor botoșănene” Eduard Huber (de fapt erau un fel de rivali în competiție "care pe care") acesta începând din 1905 ne aduce imagini până după cel de al doilea război mondial, ambii cotați printre primii cartofili din oraș.

Fig. 229-230
"Le libre
échange" nr.25
din 01.08. 1914
în care apare
Scarlat Braha din
Botoșani ca
membru cu nr.
2880 și Catalogul
1947 cu
autograful său

Apariția **cărților poștale ilustrate**, a “vederilor” în librării și mai ales cele realizate pe plan local de Editurile Librăriei “M. Eminescu”- 1894, “Librăria și tipografia A. M. Julius” –1903, “Cooperativa Română” 1907, ”Segal & Marcu”- 1907, „Munca” - 1924, “Viitorul” - 1919 și multe altele face ca să devină cartofilia o preocupare a tineretului studios.

Fig. 231-233
Reclame foto
Jean Bielig din
Botoșani în
Colecțiile
Coriolan
Chiricheș și
Mihai Cornaci

Mai multe librării din oraș ca și cele două anticariate au început să comercializeze "vederi" (cărți poștale ilustrate) atât din țară cât și din străinătate. Cele mai renumite aveau acum la "papetărie" obiecte de scris, toate tipurile de penițe, creioane și cerneluri colorate, hârtie de "cerere", plicuri de diferite mărimi dar și "timbreci" pentru scrisori (Librăria Minerva a lui Goldsleger și Saidman Bercu, anticariatul Levinescu etc).

La librăria și tipografia “Saidman” (proprietatea lui Bercu Saidman) înființată în 1901 în zona ”birjăriei” de lângă cinematograful Popovici

(“Luceafărul”) prin anii 1936-1940 s-a constituit "ad-hoc" un centru filatelic pregătit și frecventat de evrei inițial în scopuri pur comerciale, dar, aici cu trecerea timpului se puteau consulta cataloage de timbre, aflai liste de prețuri, cote diferite, admirai albume și unele reviste de specialitate, totul coordonat de rudele lui Saidman care cu timpul a început să desfacă material filatelic într-un

Fig. 234 Anunțul Librăriei "Cooperativa Română" nou înființată își face intrarea prin "Gazeta Botoșanilor" care vindea și Cărți poștale ilustrate în 1907

debit de tutun și ziare, (materialul filatelic era adus din Iași și București), a început cu timpul să aprovizioneze întreaga zonă cu timbre românești și străine (mai ales cele care aveau aceeași temă și semănau cu cele românești „Mica înțelegere”, „Înțelegerea Balcanică” teme sportive, crucea roșie, etc.) chiar pe bază de abonament, organiza în ultimul timp (până la sosirea nemților în zonă) și chiar realiza obliterări cu ocazia diferitelor evenimente în țară pentru abonații săi (Expoziția marinărească 1936 etc. publicitare), colecția sa de mărci și ștampile a luat drumul Orientului Mijlociu odată cu proprietarii, după 1955.

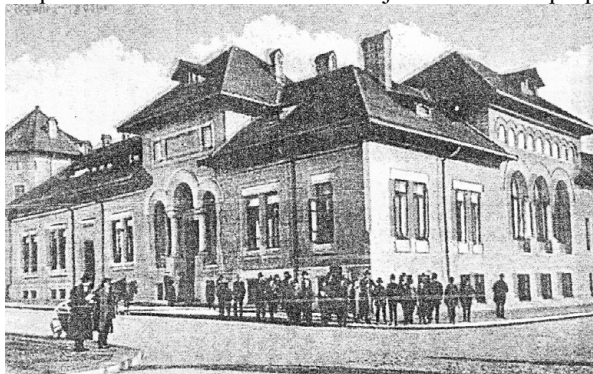

Fig. 235 Carte poștală ilustrată din 1925 cu noua clădire a poștei din Botoșani.

În anul 1929 încep să fie folosite în țară mașinile de obliterat și chiar francat mecanic și apar ștampile mecanice pe rulou cu sau fără text publicitar (cu linii drepte) Poștele din Botoșani și Dorohoi au folosit obliterarea mecanică fără texte doar cu linii ondulate în 1941-1982, și mai mult (cu toate că au fost unele încercări pentru diferite texte electorale).

Prin trei scrisori oficiale trimise de la Flămânzi în perioada 1894-1926 se poate demonstra evoluția traseelor poștei rurale, astfel: prima de la Flămânzi la Botoșani din 30.07 – 01.08.1894, a doua din 06.-08.05.1903 și a treia din 17. – 21.05.1926. La Flămânzi ștampila de zi dublu cerc cu data pe trei rânduri este înlocuită de alta pe un rând care rămâne peste 20 de ani, în schimb localitatea este trecută de la plasa Frumușica (1892) la plasa Coșula 1896 (Ștampila administrativă) dar traseul poștal de la Flămânzi în 1894 trecea pe la Hârlău (ștampilă cerc simplu Lahovari) la Botoșani iar în 1903 trece pe la Frumușica și rămâne același încă 40 de ani. Frumușica în 1903 avea "goarna" în 1926 dublu cerc mare data pe un rând

Între 1914-1915 înainte de începerea primului război mondial, tineretul din zona Botoșani și mai ales Dorohoi începe să se emancipeze, parcă era o întrecere între cele două localități care păreau două entități diferite cu anumite țeluri și priorități moderne. Perioada războiului cu restricțiile și necazurile care l-au însoțit face ca numai după câțiva ani, prin 1920 să se maturizeze și aceste preocupări, să-se perfecționeze sau modernizeze, diversificându-și modul de viață a tineretului studios.

*Fig. 236 - 237
Ștampile
mecanice de
obliterat pe
rulou la
BOTOȘANI și
DORHOI.*

Strângători de timbre ("timbrari") în zonă erau atât în Botoșani cât și în Dorohoi care se cunoșteau încă dinainte de 1930, se întâlneau și făceau schimb (nu de completare ci mai mult vânzări-cumpărări) în alte localități unde fiii unor proprietari de pământuri și acareturi au prins gustul, la modă, al colecțiilor cu care își demonstrau superioritatea (coconii adunau în special arme albe, arme de foc, mai ales de vânatoare, pictură, ceasuri, pipe și lulele dar mai ales timbre și monede iar cuconițele se întreceau a poseda porțelanuri, argintărie, păpuși etc.) la conacele din Călinești, Miorcani, Săveni, Sulița, Dângeni, Hârlău, Mihăileni etc.

Aveau corespondență și legături în țară dar și în Franța, Germania, Elveția, Belgia și peste ocean. În conacele sau "castelele" de mai mici dimensiuni decât cele ale marilor boieri (cum erau cele din zonă) erau întâmpinat chiar de la intrare de „blazonul” familiei sau blazonul castelului străjuit de unul sau două costume medievale în armură și înarmate cu buzdugane sau sulițe după moda lui Sturdza sau Callimachi, care erau dichisit aranjate la intrarea în prima camera pe pereții căreia străjuia impunător atârnat

imense picturi pe pânză realizate în ulei de renumiții pictori ai vremii, portrete cu strămoșii, bunicii și străbunicii membrilor familiei trecuți în neființă, alături de vitrinele pline cu piese de arheologie descoperite pe raza moșiilor sau aiurea lângă "trofeele" africane din abanos sau a diferitelor busturi în marmoră, argintărie orientală sau covoarele și mobile de epocă neapărat de origine franceză napoleoniană sau ludovicciană, multe cristaluri a multor boieri "de sânge" dar și a celor parveniți sau a celor din jurul acestora cum era la Stâncești. Pasiunea bibliofilă era o boală cronică alături de colecționarea obiectelor de epocă a armelor de foc sau altor "mărunțișuri".

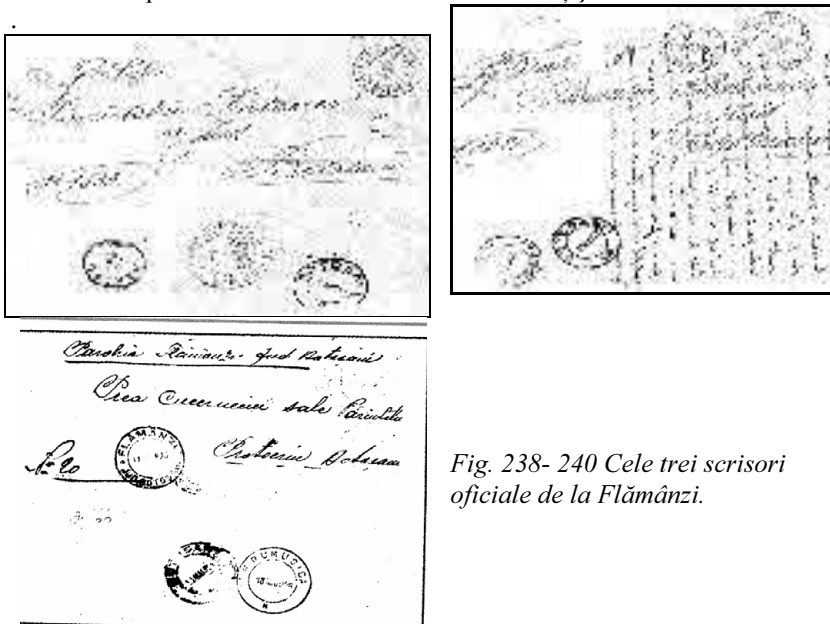

Fig. 238- 240 Cele trei scrisori oficiale de la Flămânzi.

Preocupați de marcă poștală vor fi în majoritate cei din protipendada societății, oameni care la început au adunat ce le-a căzut la îndemână după care unii le-au valorificat și au rămas facultativ legați de această preocupare ocazională, iar alții care au rămas atașați pasiunii, care încep să le studieze și clasifice după diferite norme proprii, încep a le studia cu amănuntul (lupa), descoperă erori, varietăți, danteluri și filigrame, aceștia se impun chiar în mica societate ca specialiști, ceia ce atrage atenția oamenilor de seamă ca fenomen social. Cu certitudine că dacă printre colecționari a fost un George Enescu a cărui tată nu era străin de "boala fiului", un Nicolae Leon (fratele mai mare a lui Grigore Antipa) care nu putem argumenta ce a colecționat dar în "Amintirile" lui scrise în 1916 și publicate în 1922 arată că "sportul de a colecționa mărci poștale" (fără a le studia) este asemănător cu a cunoaște și înregistra corpurile

(viețuitoarele) din natură fără a studia evoluția lor, astfel cunoștințele ar fi seci și aride. La fel Nicolae Iorga, Octav Onicescu și mulți alții.

Proprietarul moșiei Călinești – Bucecea, I.C. MICLESCU lasă după moartea sa (1920) o mare colecție filatelică dar care din păcate a dispărut din țară după 1950 (zice-se, după unii, că a fost ajutat de un alt filatelist urmaș al pașoptistului Pisoski, originar tot din Botoșani cu care se cunoșteau de mai multă vreme) desfăcându-și marfa în mare parte unor "colecționari" din Suceava dar și unor botoșăneni printre care frații Grigore și Petre Goilav ca și lui Mihai Mavrocordat din Dângenii Botoșanilor.

*Fig. 241 - 242
Stampila
pentru
MANDATE de
la Botoșani
1940*

Un proaspăt "dascăl de țară" vine încadrat la Liceul A. T. Laurian la catedra de istorie, pe numele său PETRU CHICHIFOI, dar care era extrem de setos în a cunoaște de toate. Așa se face că în scurt timp îl vom găsi alături de persoane reprezentative ale orașului, prezent la orice activități culturale și artistice din oraș chiar organizând multe din cele la care participau elevii de liceu. Nu a fost prea greu pentru ca să apară și alături de colecționarii de vederi și de timbre, de care nu s-a despărțit până la sfârșitul vieții. În perioada celui de al doilea război mondial a ajutat mulți filateliști să-și salveze colecțiile de nemți (mai ales că a predat și germana în liceu exact atunci), a organizat activități filatelice (micro-expoziții și concurs) cu străjerii și cercetașii, a organizat refugiul liceului în sudul țării atunci în 1944 (ne-a povestit că așa și-a trimis o parte din colecție între niște cărți din bibliotecă și care au fost recuperate după a aproape un an după ce s-au înapoiat pentru că nimeni nu a umblat în aceste lăzi (iar ce lăsase acasă i-au dispărut, unele într-un bombardament care nu a distrus decât o casă, tocmai acolo unde avea mai multe clasoare care au ars). Îl vom găsi ca pensionar la constituirea primului cerc filatelic al orașului și mulți ani ca membru al comitetului de conducere împreună cu profesorii Emilian Bujoreanu și Drăghici Gheorghe, a avut exponate filatelice și a format mulți filateliști conducând cerc filatelic la Casa Pionierilor timp de 6 ani.

În Dorohoi din 1899 se înființase "Ateneul Român din Dorohoi" care susținea mai multe societăți cultural, artistice și sportive mai ales în cadrul "Cercului didactic" sau cel al intelectualității unde se vor întâlni după ani, printre alții un grup coordonat de preotul DUMITRU FURTUNA (născut în 1890 la Tocileni lângă Botoșani –1965) care funcționa în Dorohoi și aduna în jurul său o mulțime de tineri de vârsta sa cu care făcea întâlniri amicale și chiar ținea la un timp cenacluri literare la el acasă și pe care le savura și întreținea chiar soția sa

Natalia (fata lui Leontescu din Vlăsinești) devenind astfel un animator al vieții culturale unanim recunoscut în zonă.

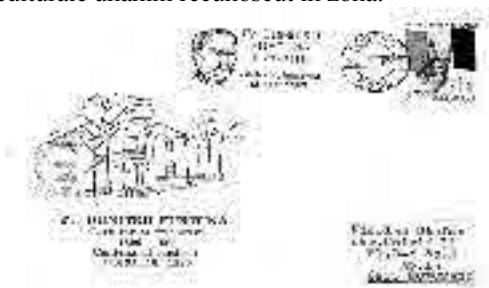

Fig. 243 Plicul dedicat în 1990 preotului Dumitru Furtună la Dorohoi.

Împreună cu prof. Ion Plăcișteanu care studia în Germania, Ion Pillat fiul moșierului din Miorcani, Alexandru Faliboga de la Vlăsinești, Sașa Pană, uneori și George Enescu și tatăl său și Artur Gorovei, mulți preoți printre care Aurel Teodoru din Zvoriștea și învățătorul din Ungureni devenit profesor doctor, Eugen Neculau care mai târziu i-a și luat locul ca animator al vieții culturale și care în amintirile sale scria că "*D. Furtună strângea cu hărnicie de albină și cu perseverența de furnică o imensitate de material....fișe, fotografii, scrisori, cărți....cutreierând localități cu traista în spate*". Înainte de 1944 avea o arhivă proprie foarte bogată pe care a văzut-o și Nicolae Iorga în vizita pe care i-a făcut-o și s-a pronunțat atunci "*părinte Furtună, nu ești numai o cărturar de valoare, dar și o adevărată instituție!*". În afară de faptul că avea extraordinar de multe scrisori de toate felurile ziare circulare prin poștă dar avea și timbre din diferite țări. A fost unul dintre sfătuitoarii de mai târziu a constituirii unei societăți de timbrofilie în cadrul Ateneului dorohoian. Războiul a lăsat urme adânci asupra lui, în 1945 a rămas cu casa aproape goală fiind jefuit și distrus de răufăcători în timpul războiului. Nu i-a mai rămas nimic aproape din marea sa bibliotecă, din documente, manuscrise, material etnografic și nimic din colecția de filatelie, în schimb mulți dintre ciracii săi au rămas în continuare adepții timbrelor iar numele său merită a fi amintit de filateliștii de astăzi. Asociația noastră i-a dedicat un plic și o ștampilă specială la centenarul nașterii sale la Tocileni și Dorohoi în 25.05.1990.

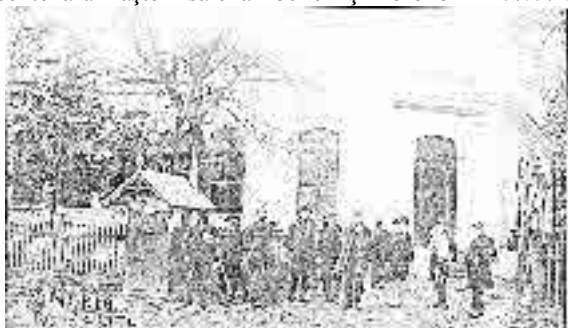

Fig. 244 Personalul primăriei din Sulița în frunte cu expeditorul poștal cu tobla de scrisori în 1935

Împreună cu IOAN I. PLĂCINȚEANU (1893-1960) care venea mai rar prin Dorohoi și chiar cu OCTAV ONICESCU (1892-1983), care încă pe când era elev prin 1910-1911 își aduna colegi și prieteni în camera sa de pe strada Liceului la ședințe literare unde venea uneori și prof. Răutu, de pe atunci amândoi aveau preocupări comune în domeniul colecțiilor de timbre mai ales după ce Ionică se întoarce din Germania după 5 ani de absență și își etalează preocupările filatelice la Dorohoi (participant activ la întâlnirile de vară ale intelectualității locale) și apoi la Iași unde era profesor. Plăcințeanu a demonstrat că era filatelist avansat cu o mare colecție și participant la multe întâlniri de înalt nivel, avea multe cunoștințe în țară dar și relații la "Societatea Filatelică Națională" unde a fost chiar ales în comitetul de conducere iar în 1946 chiar secretarul general al societății, specialist în studierea mărcii poștale românești publicând în "Filatelia" uneori împreună cu Grigore Racoviceanu studii, clasificări și sistematizări asupra colecțiilor de marcă autohtonă, fiind deseori elogiati pentru cunoștințele în domeniul filateliei ajutând la aprovizionarea colecționarilor dorohoieni cu materiale și chiar literatură filatelică dar și numismatică. Ei l-au făcut colecționar și pe bătrânul profesor originar din Dorohoi NICOLAE RĂUTU (1861-1946), recunoscut animator al vieții culturale botoșănene. Nu se cunoaște cât și ce au colecționat ultimii doi dar atâta timp cât erau îndrumați de un Plăcințeanu suntem convinși că merită a-i aminti cu majuscule.

La 27 aprilie 1932 se înființează "Societatea Filatelică Dorohoi" (*"pentru nordul țării"*, cum se autodefinea) având sediul în str. Matei Basarab Nr.6 unde se strângeau colecționari de „timbre și bancnote” din zona Dorohoi, Herța, Botoșani dar și Suceava. Societatea era foarte restrânsă și dirijată de câțiva evrei comercianți care și-au împărțit sferile de influență, în majoritate cartofiliști dar și filateliști, astfel ca după doi ani să se dezmembreze aproape complet și să apară alte grupuri de colecționari separate pe etnie. În anul 1938 o nouă organizare a asociației dorohoiene sub denumirea de Asociația Filatelică "Moldova" din Dorohoi cu sediul în str. N. Titulescu Nr.74. Mulți dintre cei ce frecventau asociația erau dintre cei care înființaseră și vechea societate. În aceste societăți se întruneau în special colecționarii dar și "procurorii" care nu aveau încă un statut special dar mulți comercianți evrei și în special anticarii (sau viitorii anticari) se îndeletniceau și cu achiziții de la cetățenii de prin sate a materialului de colecție pentru filateliști, numismați și bibliofili. Chiar dacă în Botoșani nu era o societate specială în cadrul unor cluburi se adunau și colecționarii de timbre și bani (filateliști și numismați încă nedespărțiți) cel mai des întrunirile aveau loc în foaierul Teatrului, bineînțeles la librăria Saidman și apoi la Clubul Muncitoresc. O activitate cu dese întreruperi se desfășura și în cadrul "Ligii culturale botoșănene" și "Cercul corpului Didactic" ambele când erau sub președinția lui Tiberiu Crudu (animator al vieții culturale botoșănene după 1930) timp de câțiva ani dar având și secții în

unele localități fapt ce a ajutat la cunoașterea reciprocă a colecționarilor din oraș și din Hârlău, Ștefănești, Mihăileni etc.

Fig. 245-248
George Enescu

Ioan Pillat

Sașa Pană

Ioan Călugăru

GEORGE ENESCU (1881-1955 Liveni-Dorohoi). Un mare colecționar de mărci poștale, cel care l-a îmbolnăvit și pe Yehudi Menuhin și pe dirijorul Operei Metropolitan, Kurt Adler. A colecționat de mic copil mărci poștale ajutat de mama sa Maria Enescu și chiar de fosta sa profesoară de franceză Lydia Cedre din Cracalia Botoșanilor cu care a corespondat când era la Viena pentru a-i trimite timbre. Cu unii filateliști Enescu avea dese întâlniri, își amintea dirijorul Constantin Silvestri, printre care și dirijorii Furtwangler și Bougartz cărora le explica că îl interesează "totul, chiar și colecționarea timbrei poștale". S-a întâlnit și cu filateliștii dorohoieni care-i făceau cadouri filatelice la recomandarea lui Ion Pillat.

Fig. 249 Plicul special din 31 martie 1991 la centenarul nașterii lui Ioan Pillat.

IOAN PILLAT (1891-1945) în 1934 poetul era vicepreședinte al Camerei Deputaților, președinte al Organizației Partidului Național Liberal și al Consiliului Județean Dorohoi, membru corespondent al Academiei Române, avea în Miorcani la moșia tatălui său mai multe colecții cele mai reprezentative fiind bibliofilia și filatelia. Făcea vara întâlniri la conacul din Miorcani cu Furtună, Plăcinteanu, Onicescu sau Răutu și tânărul preot Teodoru. În 1991 la sărbătorile centenarului nașterii sale la Miorcani, Dorohoi și Botoșani a fost realizat un plic special de filateliștii botoșăneni și o insignă cu chipul său.

Fig.250 *Scrisoarea
către Sașa Pană.
Colecție Silviu Dragomir*

SAȘA PANĂ (ALEXANDRU BINDER) din Dorohoi născut la 8 august 1902 fiul doctorandului în medicină David Binder filatelist „de rând” gustă plăcerea timbrelor între dorohoieni unde se întâlnește des cu unii mai în vârstă dar și cu colegi și prieteni printre care nedespărțitul Buium Croitoru (viitorul prozator Ion Călugăru) cu care pleacă în 1919 în București, intră ca medic militar și ajunge până la gradul de colonel în cadrul ministerului. De aici face numeroase vizite în Botoșani și Dorohoi unde era nelipsit la diferitele manifestări militare dar și culturale mai ales cât a fost medic militar la Reg. 1 Căi Ferate prin 1928-1930 când avea în subordine subunități chiar în Dorohoi și împrejurimi. În 1974 a vizitat chiar Cercul filatelic de la Casa Armatei din Botoșani venind cu președintele de atunci al cercului filatelic „George Enescu” din Dorohoi regretatul Tomiță Marinescu. S-a stins din viață la 25 august 1981. Despre Sașa Pană cercetătorul Silviu Dragomir are elemente care să-l recomande că a fost permanent preocupat de procurare de material filatelic prin corespondența ce o purta cu rudele sale, conform scrisorii alăturate din colecția cercetătorului publicată în revista Filatelia 12 / 2001.

ION CALUGĂRU (BUIUM CROITORU) coleg și prieten cu Sașa Pană fiul lui Ștrul sârn Leiba Croitorul (de meserie croitor) și Țipra iar în 1949 își schimbă numele intrând în publicistică, a trecut prin Dorohoi de mai multe ori dar nu și după reforma monetară din 1952 (?) devine din filatelist un bibliofil remarcabil.

Fig.251 Ruina conacului din Miorcani cu veranda din față, locul de întâlnire a amicilor lui Ion Pillat de prin 1930.

În apropiere de Dorohoi un grup de colecționari "de țară" în special de la Vârful Câmpului, Bucecea, Leorda și Văculești, veniți de la studii din alte țări, se preumblau cu tineretul localnic mai ales cu cei din plasa Siretului cu reședința la Zvoriștea, localitate destul de dezvoltată cu o fabrică de spirt, creșterea și îngrijirea animalelor și comerțul cu vite și cereale, și unde, venise ca preot tânărul AURICĂ TEODORU, născut în 1908 care căra după el o căruță de cărți și alte "obiecte de valoare". La puțin timp, poșta din Vârful Câmpului, care deservea localitatea, a avut ocazia să-l cunoască personal căci primea și trimitea multă corespondență "specială" cu multe timbre lipite și care trebuiau ștampilate într-un anumit fel care-și aduna amicii din când în când la el acasă. La o întâlnire de prin 1965-66 la care a venit preotul, eram cu cei care l-au cunoscut mai de mult, (Emil Bujoreanu, Mihai Urigiuc și Vasile Arnăutu) dar și noii veniți Costică Dămăceanu și Mihai Ungureanu-când din cele ce s-au povestit, acolo, am mai scris într-un catalog de expoziție despre "nea Aurică" că "*Prințul Scarlat Rosetti din Vârful Câmpului și generalul de cavalerie Balaiș Mihail care posedă și o colecție de "șei de cavalerie" dar și o mare colecție de timbre, l-au atras pe tineretul părințel și au reușit să-l îmbolnăvească de "timbromanie" (ca să nu-l tragă necuratul să-și cheltuie paralele pe cărți de joc) și molipsit până în călcâie, i-a vândut tatălui său (sau socrul din Ionășeni, parcă) boi și vaci*" cumpărând timbre. Prin 1944-1945 era posesorul unei mari averi filatelice și care înainte de a fi dibuit de membrii AFR prin 1956-60 a valorificat-o unor negustori particulari dar și Poștei Române iar în 1964-1965 și-a cumpărat o mașină și o vilă în Poiana Țapului iar restul i-a depus la CEC de unde ridica lunar aproximativ 3-4 salarii ca dobândă. Ne vom întâlni cu el și după 1960 ca membru al asociației noastre.

Un alt colecționar botoșănean care făcea să se vorbească despre el, era armeanul ANTONIU FERHARDT, un mare proprietar de terenuri și întinse păduri, cu o avere considerabilă și foarte deștept, care, o vreme a stat deoparte studiind pe cei din jur, căci, avea o oarecare stare materială „moștenită, avea sfātuitori dar nu se lăsa condus, el hotărând ce trebuie făcut”. La început timid, cumpără câteva colecții de la micii "timbrari" după care se avântă și chiar călătorește mult în țară și străinătate de fiecare dată aducând timbre și mai

târziu scrisori vechi. Se spunea că a cumpărat dintr-o călătorie de la băi din Balaton înainte de 1941 din Ungaria, un cufar plin cu scrisori vechi găsite într-un castel, scrisori pe care le vindea apoi unor boieri transilvăneni pe prețuri

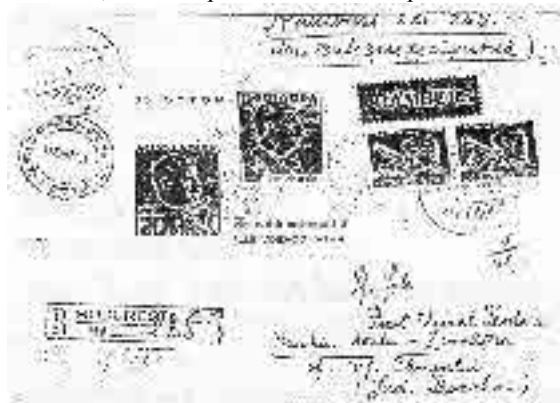

Fig. 252 Plic
RECOMANDAT cu
RAMBURS de 269 lei
trimis din București la
Zvoriștea preotului
Aurel Teodoru, francat
cu 2 mărci cu margini
din colița "Voievodul
Mihai" în 1938.

Categorie plic filatelic
care a transportat
timbre. Colect. Călin
Marinescu

pipărate sau schimb de mărci clasice. După 1945-1946, cunoscându-l mai bine pe Ion Plăcișteanu, devenise specialistul botoșănean în domeniul mărcii poștale românești, considerat alături de profesorul Emilian Bujoreanu ca unul dintre cei mai importanți cercetători ai istoriei poștale locale, fiind și un căutător frecvent pentru mărcile și ștampilele românești dar și străine înainte de 1900, pentru care plătea foarte bine. Se spune că tot nordul Bucovinei inclusiv Basarabia a fost călcată de el sau oamenii lui. S-a strecurat printre cei care-l căutau și știau că atunci în 1953-1954 avea cea mai mare avere filatelică făcându-și prieteni care-l puteau proteja. Fire întreprinzătoare, nu-și ținea colecția într-un singur loc ci în mai multe localități și chiar mai multe case, astfel ca prin 1955-1956 când s-a decis să o vândă de teamă de a nu-i fi confiscată, ca a multora din țară, a vândut pe loturi în diferite localități și locuințe, la diferiți cumpărători. Lui Mihai Mavrocordat din Dângenii Botoșanilor i-a vândut ("tot ce are mai bun"), după o lună vinde fraților Grigore și Petre Goilav din altă locuință "tot ce avea mai bun" și tot așa cu o serie de evrei foarte bine înstăriți deoarece el nu făcea afaceri decât "cu unul și bun" iar multe din piesele sale au fost valorificate cu doi evrei din Suceava care de fapt erau reprezentanții unui amic al său din Botoșani. Cunoștințele sale filatelice din Suceava ne-au ajutat mai târziu la constituirea cercurilor botoșănene, cu toate că el personal era sceptic. Am văzut un plic prefilatelic din "cufărul de la Balaton" trimis din Italia-Milano către "fata Iloșka, dădacă a prințului Gyorgy a baronul Lysieg..... castel Hunygarom Balaton" pe care-l avea și în 1970 ca amintire.

Cea mai completă activitate a colecționarilor, în special numismați, filateliști și chiar rasofiliiști și filuminiști era la Cercul militar al ofițerilor din cadrul „Casei oștirii” apoi „Casa Armatei”. Din amintirile acestei instituții, în

jurul anului 1900 cadre militare și membrii ai familiilor lor (Spitalul militar din 1882, manutanța din 1885, Divizia 8 Infanterie în Botoșani, Regimentul 16 Dorobanți, R. 37 sau 77 Infanterie, R. 78 Roșiori/ R. 7 Călărași, R. 8 Vânători, și multe altele) destul de numeroase participau activ la viața cultural artistică din localitate, fiind obligați uneori. Orașul a avut permanent mari unități militare de luptă, subunități de administrație, spitale, depozite și chiar școli militare, toate având și instituțiile de cultură necesare pentru militari și familiile acestora. În preajma primului război mondial, unitățile din Botoșani erau subordonate eșaloanelor superioare care erau în Iași, Bacău și București. Foarte multe cadre care veneau în control se interesau de existența filateliștilor și numismaților. Era o tradiție ca din cadrul serviciului medical să fie 1-2 colecționari în fiecare regiment/ unitate (de obicei în oraș erau 3 unități în același timp) la fel ca și în Dorohoi iar cu ocazia manevrelor sau sărbătorilor militare se organizau la cluburile din incinta unităților sau casele de cultură de garnizoană expoziții cu diferite compartimente, pentru fete și soții „mâini îndemânaticе”, pentru tineri „mecanică și traforaje” dar mulți participau la expozițiile de filatelie, cartofilie, fotografii, sau șervețele de hârtie ale membrilor familiilor militarilor, cu care ocazie apăreau și mărcile poștale, monedele și bancnotele. Datorită cavaleriștilor din oraș manejul era permanent ocupat cu antrenamentele "amazoanelor botoșănence". O atenție deosebită se dădea educării familiilor militarilor, mai ales a fetelor. Dacă facem legătura că în toate conducerile naționale ale filateliștilor și numismaților făceau parte cadre militare superioare care erau preocupate de descoperirea unor noi materiale de colecție, aceștia participau deseori personal la inspecțiile anuale din fiecare unitate iar colecționarii din fiecare garnizoană erau cunoscuți și „îndrumați” permanent, mai ales după ce Casa Centrală a Armatei și-a creat aceste structuri care erau obligatorii și pentru cele din teritoriu. Lipsa relațiilor cu "civilii" a creat și anumite suspiciuni între colecționari. Norocul botoșănenilor au fost după 1930 un Eugen Braha, Gheorghe Drăghici, Petru Chichifoi și alții.

În Botoșani în cadrul Oficiului de Educație Român (OETR) Legiunea tinerilor cercetași și apoi elevii-străjeri organizați în „Straja Țării” foloseau mărcile poștale pentru „vitrine patriotice” în rame cu sticlă mai ales după apariția „voievozilor” -1938 serie de timbre care apărea anual și cu care se organizau vitrine speciale pe școli sau pe legiuni. Mișcarea de cercetășie era foarte dezvoltată și coordonată de ofițeri și cadre didactice (renumit a fost col. A. Ignătescu cdt. R 37 I. – colecționar de acte vechi și scrisori- care asigura dar și participa la activitățile străjerilor și ale cercetășilor la expoziții și vitrine în școli).

Odată cu sosirea în 1940 a armatei germane mulți dintre ofițeri, subofițeri uneori chiar soldații germani se ocupau chiar intens cu filatelia și mai

ales cu numismatica având ca obiectiv „colecțiile și colecționarii” și țintă „moneda antică” și „Capul de bour”. În zona Botoșanilor era o foarte mare concentrare de forțe militare în jurul Armatei 11 Germane care în pregătirile din iarna lui 1940-1941 (pentru trecerea Prutului) se aflau dislocați în toate localitățile județului și vânau mai ales filateliștii și numismații evrei, pe care-i deposedau fără alegere de orice colecții. Din cele relatate de supraviețuitori, în Dorohoi, beneficiind de un "turnător" local în scurt timp nu au mai fost de găsit nici unul dintre colecționarii "cu stea în piept". La fel la Darabani, Săveni și Sulița unde aceștia, fiind puțini, erau bine cunoscuți de localnici.

Serviciul poștal în cele două județe Botoșani și Dorohoi era în mare criză de personal iar organizarea transmiterii corespondenței în cadrul județelor se efectua de la județ la comune pe 4 trasee în Botoșani și 3 în Dorohoi asigurate de militari care deserveau "poșta militară" organizată astfel, că dubla traseele civile spre fiecare comună fiind subunități militare. Prin 1965-66 plutonierul Vasile Grumăzescu care a răspuns de linia Botoșani – Sulița - Trușești –Albești – Ștefănești și retur, fiind concentrat dintre poștașii din județ era însoțit de un civil și trei soldați care plecau cu căruța iar mult mai târziu uneori cu mașina care ducea zilnic pâine și alte alimente militarilor din comunele de pe traseu. Corespondența dusă de aceștia purta o ștampilă liniară "POȘTA MILITARĂ" în violet care se aplica pe scrisori și chiar după începerea războiului și care nu era cenzurată decât de comandantul subunității fără a aplica vre-o ștampilă dar care predată oficiului județean trecea prin mâinile acestora.

În colecția D-lui Nicolae Iosub o carte poștală ilustrată realizată de Fotofilm Cluj în 1939 cu "nr. 9 BOTOSANI – Căminul, Banca și Cooperativa Învățătorilor" trimisă în 1941 (data neclară) din Botoșani apare pe lângă obliterarea mecanică (cu mașina de obliterated) cu "ondulate" și ștampila de "EXPEDIȚIE" de la "M.A.N. DIRECȚIA FORTIFICAȚILOR, SECTORUL DE LUCRU Nr.12" dar și o ștampilă liniară "POȘTA MILITARĂ" (Ștampilă de liberă trecere, deci Cenzură) trimisă de un militar dintr-un detașament de lucru la căile ferate din zonă (asemănător vezi în Filatelia 1/2000 alt exemplu în colecția de ing. Cristian Scăiceanu).

Fig. 253 cartea poștală ilustrată trimisă din Sectorul de lucru Nr.12 în 1941. Colecția Iosub Nicolae.

În primele zile de război, au fost folosite de către unitățile militare românești din zonă și ștampilele militare de cenzură a Oficiului Poștal Militar de care depindea expeditorul. Numai în jurul localității Movila Ruptă pe unde

au trecut Divizia 6 Infanteriei (OPM 177, ștampilă dublu cerc data în linie) și Brigada 6 Cavalerie (OPM.35, ștampilă cu punte) au expediat multă corespondență despre care puțini știu că acestea dar și altele (OPM.84 R.17 I /D.21 I., O.P.M.33 Ambulanța 99 mixtă/ Bg.4 Mixtă Munte și multe altele în diferite etape descrise de Dl. Dr. Dan Grecu) sunt plecate din zonă botoșăneană. În prima parte a celui de al doilea război mondial în perioada 27 iunie 1941 și până la 15 ianuarie 1946 ca și în toată țara și în zonă la Botoșani și Dorohoi au funcționat centre de cenzură militară care au utilizat mai multe tipuri de ștampile printre care mai frecvente în colecții sunt cele cunoscute ca "ștampile de cenzură mute" din iunie – noiembrie 1941 având doar înscrisul "CENZURAT" cu sau fără chenar de diferite tipuri și care se vor înlocui cu ștampile care vor indica localitatea în care se execută cenzura și mai apoi numărul cenzorului.

Din august 1941 se introduc ștampile pe plan local într-un cadru dreptunghi de 44x15,5 (15) "CENZURAT / JUD. BOTOȘANI" completată în același an cu altă ștampilă dreptunghiulară fără chenar cu dimensiuni diferite 54-60 x 14-15 în care apare și numărul cenzorului "CENZURAT BOTOȘANI / No. 1" (5, 11, 12, etc) iar la Dorohoi în 1942 cu una în chenar 54 x 15 pe două rânduri CENZURAT DOROHOI / Nr. 6" (7, 8,14,16 etc.) iar în ianuarie 1943 se introduc ștampilele tipizate pe țară, dreptunghiulare de 64 x 14 (+ - 1 mm) cu înscrisul pe un rând (10 CENZURAT BOTOȘANI 10), dar și în august 1944 se mai întâlnesc ștampile de "CENZURAT" mute, închenarate.

*Fig. 254 - 255
Ștampilele
OPM 35 și 177
colecția Dan
Grecu*

În anii războiului, mulți colecționari dispar, unii în refugiu, alții își părăseau domiciliul strămutându-se de voie sau obligați, plecând chiar din țară cu colecții cu tot, mai ales că mulți dintre ocupanți (atât germani dar mai ales

sovietici) își descoperiseră și pasiuni de colecționar, "achiziționând tot ce se putea și cădea la mână" în domeniul filateliei și numismaticii, fapt ce face ca mare parte dintre localnici să-și dosească colecțiile, alții au căzut pradă colecționarilor străini, ocazionali care aveau deseori sfătuitoari din rândul amicilor consăteni binevoitori .

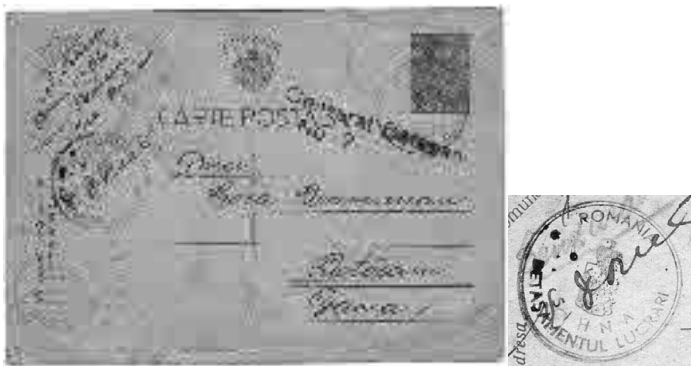

Fig.256 cartea poștală de la "Detașamentul de lucru SIHNA" 1942

O carte poștală scrisă în 14 august 1942 din detașamentul de muncă "Sihna" care se găsea în zona comunei Todireni (Compania 5-a) în satul Bâznoasa (plutonul 5) evreul Marcus Braverman din Botoșani scrie soției sale o carte poștală care are aplicată o ștampilă în violet "DETAȘAMENTULUI DE LUCRU "SIHNA" care autentifică de fapt libera circulație fiind aplicată peste înscrisul de mână "cenzurat" și semnătura comandantului de pluton care îndeplinea și funcția de cenzor după care pe 14.08.42 i se aplică ștampilă de zi BOTOȘANI CURSA II-a (deci ștampilă cursei și nu a localității) plecând spre domiciliul. Aici trece din nou la organul de cenzura județean unde i-se aplică "Cenzurat Botoșani No.7" (închenarată) și abia pe 18 august trece pe la tranzit unde cu mașina de obliterat (cu 5 linii ondulate) este din nou ștampilată, pentru ca să plece de data aceasta pe strada Dacia la adresant, soția sa.

Tot din Todireni din aceeași perioadă pe un plic apare și ștampilă "Subinspectoratul Instrucției P.P. (pregătire premilitară) Subcentrul Todireni JUD. Botoșani" dar nu suntem siguri că are vre-o legătură cu transportul corespondenței sau a fost pusă în loc de expeditor.

Trebuie să se găsească și alte asemenea ștampile întrucât și la Ștefănești era în 1942 – 1944 comandamentul Batalionului 8 Drumuri în care erau mulți evrei care lucrau la carierele de piatră și refacerea drumurilor între mai multe localități din Basarabia (Iacobthal, Antonești, Moldovca din județele Tighna și Cetatea Albă) care au scris acasă numai pe cărți poștale (deschise) corespondența era cenzurată la detașamentele puncte de lucru (detalii de la Schulimohn Toivi născut în 1925 demobilizat de la Ștefănești în septembrie 1944).

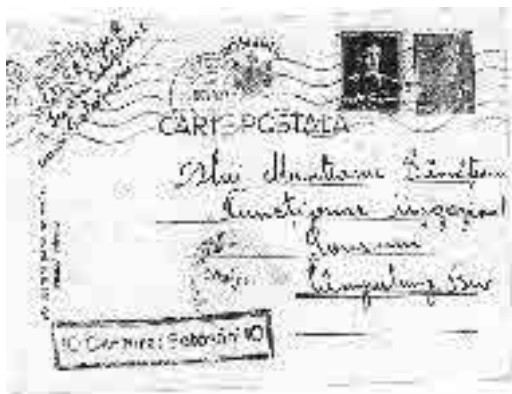

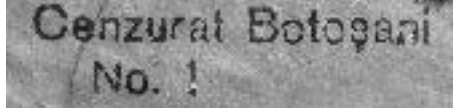

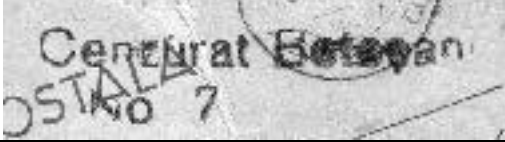
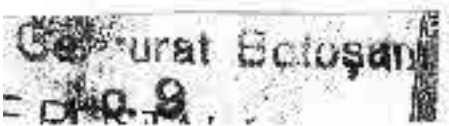
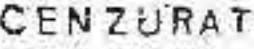

Fig. 257- 258 -Ștampile de cenzură militară 1941 – 1946 și ștampila subcentrului de pregătire P.P. Todireni.

Putem spune că în perioada 1939 – 1945 și chiar până în toamna anului 1956 când au plecat sovieticii din Botoșani, se vorbea mai puțin despre filatelie sau numismatică. Se practicau unele întâlniri “în familie” între doi-trei colecționari pe ascuns și în mare taină. Încercările de la Casa Armatei, apoi din cadrul A.R.L.U.S.-ului care ne aducea chiar mărci sovietice prin magazinele lor cu specific militar din garnizoana Iași și Botoșani care erau slab frecventate, nu prea aveau adepti decât doar cei "bolnavi de filatelie incurabili și curajoși".

În perioada anilor 1940 - 1945 activitatea filatelică care se ducea și cu cadre militare, comandanți de premilitari, instructorii de străjeri și doar câțiva străjeri de la cercul militar a stagnat aproape complet iar după 1946 când a început „epurarea” din armată a ”exploatatorilor” multe foste cadre militare s-au retras la țară la vechile moșii iar în scurt timp vor dispărea împreună cu colecțiile lor, mulți luând calea pibegiei iar cei care mai făceau cu adevărat colecție (cpt. Vasile Teodorescu, mr. Eugen Braha etc.) se puteau număra pe degete.

<p>CENZURAT</p>	<p>44 x 5 11 august 1941</p>
	
	<p>57 x 14 mm. la 01.09.1941</p>

	<p>59 x 14 13 MAI 942 idem și nr.1 din 4 Apr. 942</p>
	<p>Idem la 14.08.1942</p>
	<p>Idem la</p>
	<p>59 x 14 7 DEC 941 idem cu nr. 1 la mijloc central nr.11 din 7 dec.941, 24 dec. 941</p>
	<p>67 x 17 29 NOV 43 și 2 febr. 44 idem nr.13 din 9 mart. 43</p>
	<p>37 x 4 15 iul, 7 sept 1941</p>
	<p>64x15 5 dec 12944 – mart.1945</p>
	<p>9 MART 942</p>
	<p>8 mar 42, 19 MAI 42</p>
	<p>3 MAI 42</p>

	
CENZURAT DOROHOI Nr.14	17 SEP. 42
Idem Nr.17	26 OCT 942
1 CENZURAT DOROHOI 1	30 IAN 943
9 CENZURAT DOROHOI 9	11 DEC 943

Fig.259 Cenzuri în 1941 – 1945

*Fig. 260 - 261
Correspondență
cenzurată în iulie -
august 1944 la Oficiul
Poștal Militar No. 771
dependinte de Reg. 37
Inf. (OPM Nr. 4418)-
de la Botoșani, cu
ștampile în chenar
mute.*

CONSTANTIN IORDĂCHESCU, considerat unul dintre cei mai mari colecționari botoșăneni ai timpului care aduna tot “ce este interesant” orice document cu vechime, stampe, hărți, monede și scrisori. Când a predat colecția sa în 1942 Academiei Române avea 84 cărți din sec. XVII-XIX, 5 manuscrise din sec. XVII, 15 periodice din sec. XIX cu peste 1.000 exemplare, 156 documente în limbile română, rusă, germană și greacă din sec. XVIII - XIX din care numai 6 în copie (hrisoave, zapisuri, cărți domnești, cărți de judecată, pricazuri-poruncă, mărturii hotarnice, unci domnești, cărți de zestre, testamente, strigări la mezat, înștiințări judecătorești, foi de acte merciale, memorii, decrete de boierie, scrisori particulare etc. El a fondat și primul muzeu din Botoșani în 1924 la școala “Marchian” cu monede, parafe, sigilii, paftale, medalii și diferite obiecte, cărți rare, stampe vechi, tablouri și icoane. Își părăsește casa la 28 martie 1944 din cauza evacuării orașului care devenise teatru de război și pleacă în bejenie în Muntenia lăsând în casă arme de panoplie vechi, manuscrise literare, multe cărți vechi, tablouri în ulei, statuete

corespondență, scrisori, (plicuri, cărți poștale, vederi, timbre etc.) iar la întoarcerea din refugiu nu a mai găsit nimic și va deceda în 1946.

Fig. 262 Constantin Iordăchescu

În 1943 poșta rurală în țară s-a reorganizat Direcția Generală PTT ajutată de Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul Pregătirii Militare conform Legii nr.1716 din 19 iun. 1943 înființând încă 3.616 oficii poștale dintre care unele și în regionala PTT Cernăuți din care făcea parte județul Botoșani. În Botoșani era oficiul poștal de reședință județean, de sucursale și comunale. Personalul oficiilor PTT comunale era format din casierii sau/și secretarii comunali, șefii oficiilor și premilitari care distribuiau corespondența în alte zone decât prin cea pe care trecea poștașul, (anterior în 1942 au fost numerotate toate casele din localități), au fost dotate cu ștampile noi din cauciuc „Oficiul PTT Comuna...” iar în partea inferioară „Jud.....” având în centru trei linii paralele în care trebuia înscrisă de mână, data de expediere astfel apar „Com. Ibănești / jud. Dorohoi” sau „Com. Păltiniș / Jud. Dorohoi” (colecția Călin Marinescu) care au funcționat până prin 1948-1950.

Printre piesele filatelice mult căutate pot fi și cele relatate de D-I Călin Marinescu, de ”poșta militară italiană în România 1940-1943” în special oficiului PM 83 al Corpului XXXV de Armată care avea sediile intendenței și la Botoșani în perioada 16.07. – 04.08.1941 când au utilizat pentru obliterarea corespondenței ștampilele „POSTA MILITARE No.83” pe „CARTOLINA POSTALE PER LE FORZE ARMATE” (PM.83 deservea Divizia Pasublo) perioadă prelungită și pe perioada ulterioară trecerii trupelor italiene spre Rusia pe direcția Botoșani – Ștefănești (în special unitățile de Corp de Armată și Servicii) care a folosit „M.88” în luna iulie 1941.

În județ au fost mai multe localități centre de comună dar și sate care asigurau cazarea unor detașamente militare de lucru de tăria unor plutoane (la sate) sau companii (în comune) din cadrul Batalionului 8 Drumuri care-și avea comanda la Ștefănești în perioada noiembrie 1942 – septembrie 1944, aveau și un oficiu poștal, corespondența era "verificată" de comandantul detașamentului și transportată de subofițerul poștaș care aducea la înapoiere scrisorile sosite. În majoritate efectivele erau formate din cei ce nu puteau lupta pe front, în special evrei sau reformați din județele Iași și Vaslui.

În iarna lui 1943-1944 zona se pregătește pentru apărare împotriva ofensivei sovietice concentrându-se forțe de muncă dar și trupe pe deoparte și

organizarea evacuării arhivelor în sudul țării, astfel ca, în martie 1944 când sovieticii ajung la Hotin, Armata a 4-a română să aibă organizat raionul de apărare pe Jijia urmând linia Botoșani - Rădăuți – Marginea, linie care cuprinde întregul județ Botoșani. Tot traficul de corespondență va fi subordonat acestei armate, poșta va fi mobilizată, deservită de poștași militarizați, toată corespondența atât cea sosită cât și cea pentru plecare trecea pe la biroul de cenzură unde era verificată (cenzurată) și introdusă în circuit.

După 7 aprilie 1944 când trupele sovietice pătrund în județul Dorohoi, Botoșani și parțial Baia apoi Iași, zone din care autoritățile locale se evacuasera în Oltenia cu arhive și documente, se instituie comandamentul militar sovietic și bineînțeles alte organe administrative locale mai ales cele financiare, de administrare locală și implicit poștale, care erau perfect „dotate” chiar cu ștampilare de cenzură, cu numărul comisarului respectiv. Treptat se desființează detașamentele de muncă, fapt pentru care va fi o perioadă moartă pentru poștă în toată zona și abia la începutul lui 1945 poșta rurală își reia atribuțiile în localitățile mai mari.

Fig. 263 Cartolina postale a O.P.83 Italian descris de dl. Călin Marinescu

Odată cu sosirea trupelor „eliberatoare” din răsărit au început, cum era și normal, să se impună anumite reguli de comportament pentru toate categoriile de locuitori iar după numai 2-3 luni (în vara lui 1944) au început să apară înapoi mulți dintre cei ce se refugiaseră în sudul și vestul țării. Printre noii stăpâni apar „ajutoarele acestora, oameni docili gata de sacrificii pentru a face pe placul tovarășilor”. Ofițerii sovietici în majoritate aveau „prevoci” (translatori) chiar din rândul localnicilor cu care colindau de multe ori prin localități și adunau tot ce aveau nevoie sau ce-i tenta mai mult (unii chiar au luat în serios acel refren „davai ceas, davai palton”). Cadrele militare sovietice care au rămas pe loc și nu au plecat cu frontul au fost „stabilizate” în cele mai frumoase clădiri cu tot necesarul. În toată această perioadă a funcționat cenzura centrală militară care mai ales după noiembrie 1944 (apăruse în fiecare plasă telegrama nr.1920 care cerea "retragerea tuturor hărților existente în plasă în care Basarabia și Bucovina de nord sunt cuprinse în hotarele României") au

început să viziteze și controleze bibliotecile comunale de unde au scos tot ce era antisovietic și mai ales despre Basarabia și Bucovina, urmând apoi și colecțiile particulare. Unii dintre filateliști se reprofilează având de acum alte preocupări, printre aceștia învățătorul Alexandru Faliboga intră în politică, se dedică acesteia ajungând până la funcția de prefect de Dorohoi, (avea la început clasor chiar la birou pe care îl arăta uneori, apoi a lăsat deoparte "nimicurile" de până atunci și a uitat de filatelie care-i devenise "prea copilărească" față de "problemele națiunii"), profesorul EMILIAN BUJOREANU, născut în Suceava, absolvent al Facultății de Istorie din Iași fost profesor la Babadag și Tulcea, revenit acasă în Botoșani, urmărit mult timp pentru starea sa materială (despre care se credea că o are moștenire de la o rudă mai îndepărtată) începe să fie hărțuit de oficialitățile speciale pleacă dese-ori înapoi în Dobrogea, lăsând să se înțeleagă că nu are nimic prin Botoșani.

Fig. 264 Una dintre "chemările" adresate lui Emilian Bujoreanu în 1950, prin care era invitat în 3 zile, iar neprezentarea era pasibilă cu "închisoare corecțională până la un an".

Începând cu 1945 colecționarii au intrat în atenție, se confiscau toate decorațiile străine (Ordinul circular 69/14.10.1944 "se interzice portul tuturor decorațiilor străine ale țărilor cu care România se află în război") cu care avea conflicte țara noastră sau aliații apoi orice înscris, manifeste, cărți, broșuri cu caracter fascist, legionar sau antisovietic, conform armistițiului. Însăși filatelia care „fusese folosită până acum de capitaliști, moșieri, bancheri ca un plasament al banilor storși din sudoarea oamenilor muncii a devenit rapid după exemplul filateliștilor sovietici un puternic mijloc de educație a maselor.” trebuia transformată, se confiscau mărcile cu teme antisovietice mai ales 1941-1944 și relațiile cu străinii devin cu timpul imposibile. Mulți filateliști se plâng, cer satisfacție dar cui? Prof. Ion Botezatu și Strutinski Vladimir dintr-un grup de filateliști din Dorohoi, Andrei Bolohan din Dumbrăveni ca și botoșănenii Antoniu Frehardt, Dumitru Ionescu, prof. Emil Bujoreanu (proaspăt întors din refugiu și care reușise să-și păstreze "comoara de timbre" care a stat ascunsă la țară într-o ladă de zestre între pernele bunicii în odaia mare unde se intra rar și era mai tot timpul răcoare) alții vor încerca să coordoneze activitatea filateliștilor intrând în legătură cu proaspătul cerc filatelic ieșan al prof. Dr. Marcel Kapri și sucevenii lui Emanuel Wagner. După câteva întâlniri la Suceava, Dumbrăveni, Botoșani, Dorohoi și Iași relațiile s-au răcit, iar după 1950 întâlnirile chiar nu mai au loc.

Mărci pentru francarea corespondenței dar și timbre judiciare, fiscale etc. se epuizaseră în martie-aprilie 1944 nu se mai găseau nici la debitele de tutun și ziare, fiind o mare criză din care cauză noile autorități au luat măsura emiterii unor timbre "județene" și prin Ordonanța nr.16: *"Noi prefectul județului Botoșani, având în vedere împrejurările excepționale, pentru satisfacerea nevoilor județului Botoșani: Având în vedere că Legea Timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice a rămas în vigoare, ORDONĂM,,: Se înființează un timbru județean mobil obligatoriu pentru tot cuprinsul județului Botoșani....timbrele vor avea următoarele valori 10, 20, 30, 100, 200 500 lei ștanțate cu literele "B" și "N"....vânzarea timbrului se va face prin debitele special autorizate....Dată în cabinetul nostru azi 5 mai 1944"* iar cu ORDONANȚA nr.20 din 10 iunie 1944 le pune în vânzare "Art.2 Timbrele noi se vor pune în circulație azi, data prezentei ordonanțe....Dată azi 10 iunie 1944, prefect D. Rusu" Timbrele aveau scopul achitării impozitelor și pentru taxele juridice. Dar pe 11 iulie 1944 Prefectura cu nr.6809 cere Tipografia "VIITORUL" încă 55.000 timbre (15.000 bucăți a 40 lei în loc de 20 lei și 40.000 bucăți a 15 lei în loc de 10 lei). Dar, printr-o adresă a "Direcțiunii

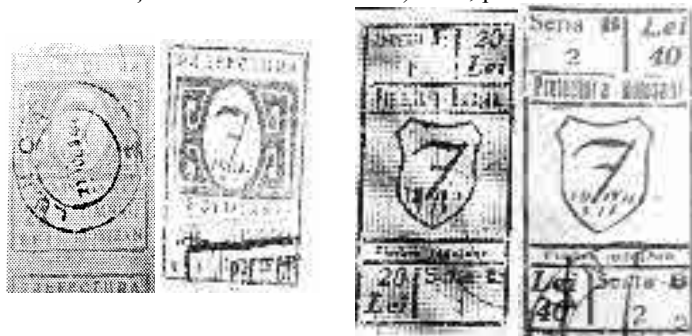

Fig.265 -
268
Timbrele
locale ale
Prefecturii
Botoșani

Generale a Poștelor, Telegrafelor, Regia autonomă PTT Oficiul de reședință Botoșani" cu nr.595 din 19 iulie 1944 se adresează Prefecturii Botoșani *"Avem onoarea vă ruga să binevoiți a ne aproba imprimarea unor timbre poștale, întrucât oficiile din străinătate, în lipsa acestor timbre ne percep taxele obișnuite ale corespondențelor din țările respective"*. Prefectura cere propuneri concrete și după mai multe întâlniri între poștă și prefectură se va ajunge tacit la înțelegerea, de a se epuiza timbrele deja tipărite și apoi se va rezolva și problema mărcilor poștale. Timbrele au fost realizate la Tipografia „Blaustein”- Botoșani, (devenită Viitorul) cu emblema județului (coasa) sub titulatura „PREFECTURA BOTOȘANI – timbru județean” pe hârtie colorată în două tipuri din care unul avea în text „seria Nr ...” fiind mărci produse probabil pentru francarea corespondenței dar mai sigur timbre juridice, fiscale etc. mai mari în lungime. Din prima serie, mai mici (33/40mm) din 3 mărci 10

lei tipar verde pe hârtie gălbuie, 20 lei tipar ocră pe hârtie albastră și 50 lei ocră pe h. roză iar din tipul II-lungi (24 /50) 10 lei negru pe h. galbenă 20 l. negru pe cenușiu și 30 L. negru pe roz. Mulți filateliști consideră că aceste mărci ar fi fost utilizate și în transportul corespondenței în județ în urma probelor prezentate (4 x 2 buc. ! x 6) de 20 lei tip 1 stampilate în com. LUNCA la 21 iul. 1944 și 14 aug. 1944 și de tipul 2 obliterate la ? nov. 944, și 18 sept. 945 (rămăși probabil în stoc) cu 1 de 40 lei în nov. 944. Am văzut acest tip de mărci prin 1970 la Dimitrie Cantemir și Vasile Arnăutu apoi am găsit la mai mulți colecționari.

Numărul mic din aceste mărci-locale ștampilate cu sigilii poștale găsite, dar nici unul pe plic circulat, au dus la concluzia că acestea nu au fost folosite poștal (Filatelia 7-8 1994). De reținut că în același timp mai fuseseră emise un fel de cupoane-timbre: unul de starea civilă a primăriei orașului și altul de Primăria comunei Botoșani ca taxa de eliberare a unor acte, în valoare fiecare de câte 50 de lei și unul al Comitetului Provizoriu ca taxă de imprimat de 5 lei.

Au început să apară plicurile transparente cu mărci „filatelice” pe la multe din librării sau chiar debitele de tutun și timbre, carnete de schimb, odontometre, lupe, pensete și șarniere.

Fig. 269 Carte poștală ilustrată "Nr.9 Fotofilm Cluj" din 1939 cu "Căminul, Banca și Cooperativa Învățătorilor" din Botoșani locul de întâlnire a intelectualilor care aveau în apropiere și un restaurant, o bodegă, librărie și o papetărie dar și un debit de tutun . colecția Iosub Nicolae.

Apariția hotărârii de a se înregistra „mărcile prohibite” („Basarabia” 1928, „Codreanu” 1940, „Majadahonda” 1941, „Fundăția Carol” 1941 etc.) și obligativitatea colecționarilor de a le declara, a tras un semnal de alarmă și mulți dintre cei care aveau colecții mai mari, normal că aveau și o stare materială mai bună sau relații mai vechi făcând parte din categoria moșierilor sau cel puțin a chiaburilor și au început să-și ascundă colecțiile și chiar să le vândă uneori însuși „polcovnicului” sau trimișilor acestuia. Nu trebuie negată importanța pe care au avut-o unii anticari și librari care adunau în jurul lor

câțiva colecționari pe care-i „testau” asupra cunoștințelor și potenței financiare și dacă „corespundeai” erai admis într-una din sălițele din spatele tejișului. În Botoșani erau câteva astfel de locuri patronate de evrei bătrâni care de fiecare dată găseau să te „fericească” cu câte ceva. În 1962 mai funcționa anticariatul lui „moș Segal în centrul vechi lângă cinematograful cu care personal am făcut cunoștință (venisem prima dată în Botoșani și dr. Costică Dămăceanu cu prof. Emil Bujoreanu îmi făceau cunoștință cu orașul) de unde îmi procuram mărci vechi românești și străine, albume și reviste rămase de la colecționarii care părăsiseră între timp țara, dar te și puneau în legătură cu alți colecționari. La fel, lângă baia evreiască, în spatele teatrului spre piață era un debit de tutun unde o doamnă, mama lui Tiby (?) plecat din țară îi vindea colecția împrăștiată între celelalte timbre fiscale și poștale noi, reușind să-mi fac rost de o mare cantitate de supratipărite din 1952 (inclusiv UPU cu supratipar) deoarece le vindea la prețul înscris pe fiecare marcă, iar după ce ne-am mai cunoscut mai bine am reușit să fac rost chiar și de „prohibite” la prețuri foarte convenabile dacă luai cantități mai mari. Un alt debit „filatelic” era lângă stadion unde un măcelar evreu „tot Segal” mi-a făcut „intrarea” prin 1965 după ce m-a „testat” pentru că proprietara debitului era „vădană și fricoasă” iar el avea grijă de paza casei „vecinei”. Mergeam numai cu el (altfel nu pătrundeam după tejiș) la ora la care trebuia să închidă debitul și cumpăram timbre și vederi sau plicuri vechi, dar de fiecare dată trebuia să cumpăr de cel puțin 50 de lei și să cumpăr un lichior de portocale să-l bem la măcelărie când termina programul și el.

Fig 270 Detaliu cu debitul de tutun unde se întâlneau colecționarii de cărți, pachete de țigări, lulele și de timbre. Colecția Iosub Nicolae..

În majoritate filateliștii colecționau mărci poștale uzate care se păstrau în albume speciale sau improvizate, lipite cu șarnieră sau clasoare în mai puține cazuri. Odată cu apariția “Catalogului filatelic ROMÂNIA” – 1946 a lui F. Konrad din Oradea a început campania de colecționare a mărcilor neuzate în același timp revista “Filatelia” (cu Florin Macovei și mai ales Aurel Grozea) și magazinele filatelice de renume (“Lianora”, “Căminul filateliei” etc) iar mai târziu Catalogele Konrad 1947, 1948 și 1949 aduc între filateliști informații

oficiale și necesare. Dar din acest an o altă îngrădire pentru filateliști este distribuirea unor mărci și colițe („Reforma agrară” 1946, „1 Mai” 1946 etc.) pe bază de abonament la poștă care erau limitate (la Botoșani 27 iar Dorohoi 15) și pentru a reuși un abonament aveai nevoie de anumite relații, cel mai ușor se puteau procura cu ajutorul activiștilor de la A.R.L.U.S.

La începutul lui 1946 după ce s-a format Blocul Partidelor Democratice și se pregăteau alegerile din noiembrie'46, în cadrul unităților militare s-a început o puternică muncă de propagandă care era susținută printre altele și de apariția unei cărți poștale militare gratuite pe care era înscris "VOTATI LISTA NR.1 A BLOCULUI PARTIDELOR DEMOCRATE" care a dus la o campanie de trimitere a acestor cărți poștale, în special spre localitățile rurale, în care să se solicite destinatarilor să ajute la "zdrobirea partidelor forțelor reacționare" Fiecare militar a primit mai multe cărți postale care trebuiau trimise în special în perioada 10-16 noiembrie. Aceste cărți poștale au fost distribuite tuturor politrucilor (ofițeri politici) de unități, chemați la eșaloanele superioare care au transportat în unități cantitatea repartizată pentru a fi distribuită militarilor obligați a le trimite în special neamurilor de la țară până în ziua de 15 noiembrie considerată ca ultima zi de utilizare "gratuită". În această perioadă afluxul de corespondență a depășit așteptările, se transportau din unități spre alte, localități saci întregi de corespondență.

Fig.271 Carte poștală militară GRATUITA trimisă de un ofițer din Cercul Teritorial Militar Botoșani la 16.XI.46 unui alt ofițer din Cercul Teritorial Militar Dorohoi unde ajunge chiar pe 17 NOE (mbrie) '46, echipată cu tot ce era necesar. Din colecția Teodor Melnic-București.

Nu am pomenit nimic despre corespondența deținuților din arestul Eforiei construit încă din 1835, apoi din arestul poliției constituit în 1886 și mai apoi a Penitenciarului din Botoșani și cel din Dorohoi, pentru care nu am depistat încă ștampile sau corespondențe particulare sau oficiale. În această privință ar trebui să existe corespondențe vechi întrucât acestea având renumele de "siguranță maximă" au avut mereu o activitate bogată pe aici au trecut mulți din renumiții haiduci și furi precum Pantelimon, Coroi și alții.

În 1948 apar primele "F.D.C-uri" adică „plicuri prima zi a emisiunii” și cum din primul an acestea au fost destul de multe, peste 20 de apariții, a început și colecționarea lor. Curios că „bătrânii”, cu excepția lui Eugen Braha,

nu s-au prea bătut pentru a face rost de asemenea piese, în schimb cei mai tineri până la 30-35 de ani au început goana după noutăți. Printre aceștia cel mai înverșunat, era Mihai Urigiuc și Costică Dămăceanu și oarecum Dorin Candiescu.

În această primă jumătate de secol să mai marcăm faptul că și în Botoșani au existat întreprinderi care au folosit mărci poștale (fiscale și de alte tipuri) care au fost perforate pentru limitarea uzului de către alte persoane neavenite. Astfel apar B.B.R. (Banca Botoșăneană Română), B.M. (probabil Banca Moldova) și J.A. probabil firma "Joseph Abramowitz, Machines et Fer", dar și ații din familia Abramovici având mare vechime în industria morăritului în Botoșani încă dinaintea de 1850, aducând primul motor cu abur la o moară cu valțuri prin 1844, și a cărui urmași s-au numărat printre primii cartofiști botoșăneni.

Fig. 272 Ștampilele complementare "RECOMANDAT" de la Trușești și Sulița

Ștampilele complimentare de "RECOMANDAT" introduse după 1945 nominalizate pe localități distribuite tuturor oficiilor poștale comunale au fost folosite unele chiar și după 1980.

PARTEA a 8-a: FILATELIA CONTEMPORANĂ între 1950-1990

În 1948 se înfiripează viață filatelică organizată sub îndrumarea Direcției Generale PTT București și apar primele grupe și cercuri filatelice la Sindicatul Învățământ și Casa Oștirii. Ca răspuns la faptul că din 1949 Librăria de Stat și Întreprinderea Filatelia recomandau cercuri sau secții filatelice în cadrul organizațiilor ARLUS care își făceau prezența în școli și sindicate, începând cu 1951 cadrele didactice trebuiau să înființeze în școli și cluburi diferite cercuri ("amicii URSS", „cercuri filatelice”, „mâini îndemânaticе”, „îndoituri de hârtie”, „traforaj” etc.) care erau des îndrumați de activiști ARLUS.

La oficiile P.T.T.R. raionale la Botoșani și Dorohoi apar ghișee de vânzare de către OFIL a mărcilor filatelice și s-au înființat abonamentele poștale la seriile de mărci (cu toate restricțiile impuse și care s-au menținut o perioadă) și apariția Catalogul Oficiului Filatelic al Poștei Române din 1950 și următoarele, (cataloge filatelice de până acum, cel din 1945 al baronului Macarovici și apoi din 1946 a lui Konrad au putut fi procurate doar într-un singur exemplar de "popa Teodoru" prin intermediu unor foști dorohoieni) deoarece se găseau de vânzare și produc o efervescentă activitate între filateliștii, care devin adepții mărcii poștale neuzate în detrimentul celei uzate. Benefic a fost și faptul că elevii au fost cuprinși în diferite cercuri aplicative și după 1952, s-au înființat cercurile filatelice pionierești unde se făceau întâlniri între începători și filateliștii avansați.

După cel de al doilea război mondial, în cadrul armatei au avut loc mari schimbări mai ales în cadrul activităților culturale cu accent asupra educării în spirit nou al familiilor militarilor, au apărut politrucii și se simțea efectul epurărilor, noii veniți aveau alte preocupări, erau vânați cei cu relații și corespondență cu străinătatea, ofițerii cu contrainformațiile țineau evidența

acestora iar poșta era controlată. După un timp au continuat activitățile la început artistice și apoi au reapărut cercurile. În Botoșani, la Casa Armatei, exista o secțiune „expoziții școlari-tineret” unde intra și filatelia și numismatica (alături de șervețelele de hârtie, traforaj, împletituri, macrameuri etc.).

Responsabili cu cercurile militare la Botoșani erau Col. (r) Drăghici Gheorghe (1939 – 1941; 1946-1950) Col (r) Braha Eugen (1950-1957) care au fost îndepărtați cu timpul din cadrele militare, devenind "pensionari". Din 1956 vin la Casa Armatei șefi ofițeri politici noi, care vor recruta la cercuri cu timpul ofițerii promoții după 1945 Iordăchiță Liubomir, Nicolau Ștefan, Mercik Francisc, Paul Romanescu, etc. iar în Dorohoi din 1959 a Col.(r) Marinescu Tomiță.

Fig. 273-276 Ioan Vaidner, Grigore Greco, Leopold Hrustovici (din col. V Hrustovici) și D-tru Harasim

Începând cu 1951 începe să se schimbe Oficiul Poștal Militar din adresa formațiunilor militare devenind "Unitatea Militară Nr....." deosebinduse cele aparținând MFA de cele ale MAI prin componența acestui număr. MFA avea codul format din cifra zero urmată de alte 4 cifre, iar MAI sau MI de cifra zero urmată de trei cifre, uneori și o literă. Acest "cifru" s-a schimbat pe parcurs de mai multe ori. În Botoșani au rămas după 1956 o unitate de infanterie (U.M. 01189), una de artilerie antiaeriană (U.M.01130), una de specialitate transmisiuni (U.M. 01396), grăniceri (02859) și s-a înființat pe parcurs Școala de șoferi militari (U.M. 02280) care erau arondate la oficiul poștal tranzit de la gară care carta corespondența și tot ce era adresat acestor unități militare se dirija la oficiul poștal de lângă gară (nr.3 apoi 4) unde veneau "poștașii militari", special instruiți, care predau și ridicau corespondența pe care o distribuiau destinatarilor.

Fig.277 În parc Mihai Urigiuc, Mihai Cornaci cu Bogdan în brațe și Emilian Bujoreanu (colecția M.Cornaci)

Corespondența secretă era transportată de organul de securitate județean prin serviciul său poștal" cu un curier care ducea "geanta specială"

însoțit de un număr de soldați înarmați și un șef de transport, subofițer înarmat, care se deplasau în localitate numai cu mașini speciale iar între localități cu trenul (în compartiment separat) sau mașină și nu rareori spre capitală cu avionul. Toate acestea erau în deplină concordanță cu importanța transportului și eșalonul deservit.

Cât au activat la Casa Armatei, maiorul (devenit cu timpul colonel) Eugen Braha și maiorul Mircea - Gheorghe Drăghici, organizau chiar întâlniri cu copii pe această temă împreună cu profesorul Emil Bujoreanu, studentul Luca Andronic, prof. Vasile Arnăutu, și alții, iar mai târziu au apărut și unii reprezentanți – instructori din partea poștei și apoi a centrului de difuzare a cărții și ARLUS de la raion și chiar regiune. Abia după 1956 în cadrul acestei secții se întâlneau mai mulți filateliști din Botoșani mai ales când venea colonelul Tănase Daniliuc (mare filatelist de la Iași), Avram Leon din Iași sau din Bacău Vasile Aramă, Nicolae Galbenu (?), Buchete Nicolae (filatelist și numismat), și de la Cercul Militar Național București mr. Ioan Dogaru (cu numismatica, insignele și autografele), mr. Mihai Ștefan (cu insignele). De asemenea la Dorohoi se desfășurau activități asemănătoare.

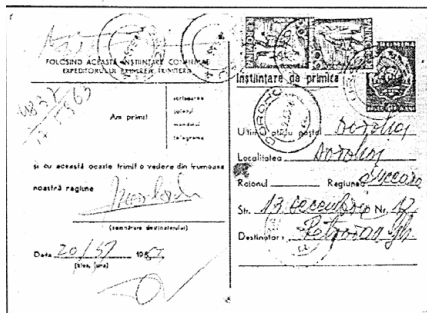

Fig. 278 O înștiințare de primire-vedere (realizată pe verso-ul unei cărți poștale ilustrate cu o francare suplimentară a fost prezentată în Filatelia 9 din 2000 de D-1 Călin Marinescu circulată în Dorohoi. Am mai văzut alte exemplare în colecția Cornaci Mihai.

Începută în primăvara anului 1956 și continuată cu și mai multă insistență mai ales după ce elevii și profesorii au luat vacanță, s-a declanșat o campanie asiduă de unire a colecționarilor din municipii și care făceau întâlniri cu dorohoieni, suceveni și ieșeni mai ales sâmbăta și duminica existând un fel de coordonare a activităților din partea C.L.D.C. (Centrul de Librării și Difuzare a Cărții) regionala Suceava care în afară de faptul că avea și cel puțin un activist bolnav de filatelie mai dispunea de așa zise „magazine filatelice” la „Librăria noastră” nr. 1 din Botoșani și „Librăria noastră” din Dorohoi dar și la oficiile poștale raionale. Existența unor filateliști în acea vară a lui '56 ca Romeo Calancea în Suceava și Vasile Arnăutu în Botoșani impulsionați de un Emilian Bujoreanu și sprijiniți de amicii filateliști din ambele orașe, au făcut ca la 16 decembrie 1956 o delegație a filateliștilor botoșăneni să se deplaseze “la regiune” (nu se putea face nimic fără aprobarea regiunii) să prezinte un proces verbal prin care anunțau înființarea cercului filatelic “Mihai Eminescu”

în Botoșani. Din comitetul acesta de inițiativă au făcut parte Col. Braha Eugen, Col. Drăghici Gheorghe, (de la Căminul militar) prof. Bujoreanu Emil, Prof. Arnăutu Vasile pensionarii Ferhardt Anton și Teodorescu Vasile și studentul Andronic Luca. Dacă regionala CLDC era de acord cu aceasta, nu s-a putut materializa nimic din lipsa altor aprobări de care erau “musai” nevoie (mai lipseau niște documente prin care cei aleși trebuiau să aibă aviz favorabil altfel nu se îndeplineau toate condițiile.) Totuși filateliștii botoșăneni consideră data de **16 DECEMBRIE 1956** data când a luat ființă „**CERCUL FILATELIC ORĂȘENESC „MIHAI EMINESCU”-BOTOȘANI.**

*Fig.279 - 280
Ștampile din
1957 cu
REGIUNEA
SUCEAVA sau
IASI*

Acești inimoși “tineri” de la elevi la pensionari au făcut astfel ca la **27 ianuarie 1957** la Casa Pionierilor din Botoșani, “tovarășii” de la Regiunea Suceava să fie nevoiți a veni în Raionul Botoșani unde erau așteptați de 49 (nu 50) de filateliști care cereau înființarea cercului. După ce toți cei prezenți și-au făcut individual cererile de înscriere în cerc, s-a ținut adunarea de constituire “oficială” a cercului filatelic raional care a ales și primul comitet de conducere compus din:

Președinte	- prof. Bujoreanu Emil
Vicepreședinte	- col (r) Braha Eugen
Secretar	- prof. Arnăutu Vasile
Membri	- prof. Wexler Rafael
	- elev, Brul Gherșin
	- elev, Cojocaru M. Mihai

Fig.281 - 282 Ștampile poștale tip Regiune

Gestul cel mai frumos a fost făcut de delegatul CLDC Regionala Suceava care a donat cercului primul său catalog „Zumstein 1957” iar membrii cercului au făcut cele 10 abonamente la revista Filatelia și s-au angajat pentru vânzarea a încă 50 de reviste.

Cei 49 de membri fondatori participanți la ședința inaugurală din 27 ianuarie 1957 au fost: 1. Alexoaie Viorel, 2. Ajităriței Maria, 3. Andronic Luca 1924 student 4. Arnăutu Vasile, 1931 profesor, 5. Bazic Ioan, funcționar 6. Bălan Alexandrina, funcționar poștă, 7. Bălan Ion 1898, pensionar, 8. Bercovici Erica, 1945 elevă 9. Bercovici Leida, 1945 elevă 10. Berteanu Iancu, 1944 elev, 11. Boșcovici Erica, 1942 elevă, 12. Braha Eugen, 1908 ofițer 13. Brul Gherșin, 1945 elev, 14. Bujoreanu Emil, 1908 profesor, 15. Cantemir Dimitrie 16. Chichifoi Petru, 1892, profesor 17. Chihaia Adrian, funcționar, 18. Cojocaru M. Mihai; 19. Cordăreanu Nicolae 20. Dărăngă Artur 21. Drăghici Gheorghe, ofițer 22. Drăgoi Sergiu, medic 23. Fantu Elena, 24. Ferhardt Anton, pensionar 25. Filip Corneliu 1948 elev, 26. Finchenștein Simion 27. Goilav Petru, 1916, instrumentist, 28. Haas Paulian, 29. Ionescu Constantin, 1903 30. Ițiș Carol, 31. Kelemen Leon, director cinematograf „7 Noiembrie” Botoșani 32. Klein Emanoil, funcționar. 33. Leibovici Marcel, 1947 elev 34. Marcu Vasile inginer, 35. Molniceanu Valeriu 36. Norberg Solomon 1946 elev, 37. Pașcu Margareta, funcționar, 38. Pașcu Sorica profesor, 39. Periețeanu Ioan, pensionar,

*Fig.283-285 Luca
Andronic, Dumitru Cucu,
Francisk Mercik*

40. Răileanu Ana 41. Savin Elisabeta 1926 bibliotecară responsabilă a ghișeului filatelic 42. Săndulache Mihai, avocat 43. Segal Jean, funcționar 44. Simionescu Vasile 1919, avocat, 45. Teodorescu Vasile, ofițer, 1906 funcționar, 46. Ursache Gheorghe 47. Vagner Richardt, 48. Vexler Raphael 1946 elev, 49. Vinter Mozeș. Nu s-a reușit găsirea celui de al 50-lea membru cum se recomandase anterior de regiune.

După câteva zile încep înscrierile noilor membri în special elevi. Curios că din vechii filateliști în vârstă foarte mulți evitau înscrierea sau unii își înscriau copiii sau nepoții la „începători” și le făceau câte un abonament filatelic, astfel că la 11 mai 1957 la prima adunare se raporta un număr de 71 de membri ai cercului la care vor „adera” toți cei 130 de pionieri de la grupele Casei Pionierilor, care vor deveni ulterior membri cotizanți cu carnetele în regulă. După numai trei luni de zile CLDC- raional Botoșani realizează primele 15 și apoi încă 10 rame de sticlă (să nu se confunde cu panourile de expunere) pentru exponate, astfel ca la 23 aprilie să se poată deschide o expoziție filatelică în oraș.

Ședințele de schimb se țineau de două ori pe lună la sediul de la Librăria Nr.1 dar în majoritatea cazurilor la Casa Pionierilor unde din martie

1958 în urma unei adevărate campanii de înscriere a noi membri a trebuit să se organizeze 1 grupă de maturi și avansați și 5 grupe filatelice cu elevi începători a câte 25 –30 de membri pentru a se putea întâlni la ședințele săptămânale, fiecare cerc coordonat de un profesor avea câte un instructor dintre filateliștii avansați (gr. 1-a Ferhardt Anton, gr. 2-a Teodorescu Vasile, gr. 3-a Arnăutu Vasile gr. 4-a Andronic Luca, gr. 5-a Bujoreanu Emilian și gr. 6-a Brahă Eugen) cu care se făceau chiar microexpoziții în cadrul școlilor, la Librăria Nr.1 sau Casa de cultură.

Activitatea grupelor pionierești a fost sistată în perioada aprilie – noiembrie 1957 din cauza epidemiei de poliomielită ținându-se doar cu aprobare specială și măsuri adecvate ședințele de constituire a grupelor 4, 5 și 6 de la Casa Pionierilor care au avut parte de multe amănări din această cauză. Din partea organizației județene a pionierilor făcea parte în comitetul asociației filateliștilor și un reprezentant cadru didactic care era retribuit pentru activitățile cercurilor respective (filatelie, numismatică, bibliofilie, traforaj, foto, cinema etc.)

În anul 1957 a avut loc și prima expoziție filatelică organizată de cerc, primul plic special obliterat cu o ștampilă specială triunghiulară „PRIMA EXPOZITIE FILATELICA DIN ORASUL BOTOSANI 23.IV.-12.V.1957” la care au expus în special colecționarii experimentați Emil Bujoreanu, Vasile

Fig.286 Rame de expunere la prima expoziție din Botoșani 1957

Arnăutu, Eugen Braha, M. Burghelea, A. Ferhardt (la care s-au văzut pentru ultima dată în Botoșani mărci din emisiunile „Cap de Bour” și ”Principatele Unite”), Andronic Luca, V. Teodorescu și tinerii Cojocarui Mihai, Amurăriței Gheorghe, Ionescu Constantin, Ciolac Dorina, Vexler Rafael, Kelmer Silvia, Brul Gherșin și Leia Leon. O altă expoziție prilejuită de „Aniversarea țărilor Baltice” din iunie 1958 a dat ocazia expunerii unora dintre raritățile filatelice care mai existau în oraș. Au fost expuse opt panouri cu marcă poștală România 1859 – 1947, un panou cu corespondență prefilatelică și un panou cu „mărci care împlinesc anul acesta 100 de ani” în total 71 panouri, au participat filateliști din Iași, Bacău, Suceava etc., și s-a făcut „schimb filatelic”. S-au și stabilit contacte cu filateliștii din nordul Moldovei. În acest an și revista

FILATELIA devine din „organ de informare filatelică” în „revista filateliștilor” cu apariții mai rare pregătindu-se „Centenarul mărcii poștale românești” și implicit înființarea „Asociației Filateliștilor din România”. Pregătiri se făceau atât la raion cât și la regiune.

Fig. 287 - 290
Ștampile poștale
care au fost
aplicate la
sosire în 1952

Înscrierea de noi membri aduce, după îndelungi lămuriri, pe filateliștii maturi Scântei Ioan, Isăcescu Alexandru, pensionar, Păun Margareta casnică, Ioniță Vasile, Petraru Gheorghe și Pădure Eugen 1899 profesor.

Pentru Botoșani adunarea „generală a filateliștilor închinată înființării A.F.R.” a avut loc la **17 AUGUST 1958**, la Casa de Cultură Raională „Ilie Pintilie” când s-a transformat cercul filatelic orășenesc în „**CERC FILATELIC A.F.R. RAIONAL**” (refuzându-se numele „Mihai Eminescu”) din cadrul filialei regionale A.F.R. Suceava și a început să fie prelucrat statutul și mai ales să se insiste pe „noua deontologie” a filatelistului să se „*cearnă bine ca să nu intre în AFR speculanții, comercianții, capitaliștii, foștii boieri sau fii acestora*”. Am menționat aceasta special pentru că „aiste vremuri” au făcut ca unii dintre cei mai cunoscuți filateliști botoșăneni printre care și Anton Ferhardt să fie exclus pentru „*comerț speculativ*”, marginalizat (pentru că mărcile clasice și postclasice expuse le-a înstrăinat fără aprobare), și care după puțin timp a vândut și restul colecției unor filateliști printre care frații Grigore și Petru Goilav iar după unii și lui Mihai Mavrocordat din Dângenii Botoșanilor. Tot atunci au dispărut și mulți din cei care au fost „expropriati, deblocați”, etc. Cu această ocazie filateliștii maturi se mută cu sediu la Casa Raională de cultură. În aceeași perioadă s-a înființat și cercul filatelic raional din Dorohoi cu 12 membri, fiind ales președinte Cherbeș Solomon și secretar Tomiță Marinescu, dar nu s-au putut realiza cercuri în raioanele Săveni, Trușești și Darabani din lipsa numărului de membri (cel puțin 10 cotizanți).

Primul comitet de conducere al cercului filatelic raional botoșănean a fost ales din: Președinte prof. Emilian Bujoreanu, vicepreședinte Eugen Brahă, secretar Vasile Arnăutu, resp. Financiar Elisabeta Savin și membru Leon Kelemen. La 30 august 1957 ia ființă cercul filatelic al Casei de Cultură „Ilie Pintilie” la care vor fi înscriși la început toți filateliștii din oraș de peste 14 ani iar cei sub această vârstă trec la Casa Pionierilor. Adresa poștală însă va fi „*Librăria Noastră nr.1 Botoșani*”. Se organizează câteva mici expoziții în școli de către elevi Școala nr.1 (Vagner Richard, Bercovici Erica și Nicu Dimitriu),

Școala nr.3 (Herțașu Iancu și Leibovici Marcel), Școala nr.4 (Wexler Rafael și Brul Gherșin) etc.

Fig. 291 La expoziția din 1958, cu ramele de expunere.

În privința noilor membri ai AFR trebuie să facem o remarcă: În statutul prelucrat și campania care s-a făcut anterior pentru popularizarea noii deontologii filatelice, lupta contra burgheziei și a averilor acestora, a comerțului clandestin și speculei, blocarea unor filателиști, confiscarea unor colecții filatelice și numismatice a făcut ca mulți din vechii filателиști să refuze înscrierea și doar uneori sa treacă pe la cerc sau club fără a se afirma. Unii vor apare pe parcurs după ce se vor obișnui și vor căpăta o oarecare încredere în conducerea cercului.

Intre timp se înscriu și Adoreanu Rodica 1943 funcționar, Bejinaru Ionel, Corneanu Sergiu, Nahman Moritz 1946 elev, Segal Liviu 1948 elev, Drăgoi Cristian 1946 elev, Elberg Hari 1947 elev, Foca Elisei, Bazic Procopie 1924 economist, Deliu Mihai 1931 tehnician constructor, Popescu Gheorghe 1944 elev, Ghineț Cezar 1942 elev, Segal Carol 1921 contabil, Segal Sorin 1947 elev, Teodorescu Claudia 1947 elevă, Teodorescu Doina 1950 elevă, Matei Dumitru 1930 actor, Kerekeș Edina 1931 contabilă Curelaru Solomon, Mihailiuc Eugen, Dancu Dumitru, Cărăușu Radu 1912 funcționar, Ionescu Dumitru 1903 pensionar, Secrean Crăciun 1925 fotograf, Perebiceanu Georgeta 1934 funcționară, Croitoru Iosif 1945 frizer, Simian Dumitru, Vaidner Ioan 1912 inginer (unul din vechii filателиști care s-a lăsat cu greu convins) și foarte mulți elevi cu existența efemeră între filателиști printre care și Andronic Anca, Zaruc Puiu, Cimpoieșu Mihai care au rămas un timp în activitate. Tot atunci unii filателиști și-au înscris neamurile pentru a solicita în numele acestora dreptul de a face schimb de mărci cu străinătatea prin A.F.R. (Arnăutu I. Vasile 1902 preot, Arnăutu Natalia 1902 pensionară etc.).

După încă un an în 1963 se înscrie și Vicol Mircea (filatelist vechi) ca și Teodoru Aurel 1908, preotul din Dealul Zvorișteea-Dorohoi (vechi expozant care avea înscrise în cerc în locul său fetele cu abonamente la revistă și timbre) Dumitrescu Ioan 1934 metrolog, HRUSTOVICI LEOPOLD, alt vechi filatelist

cu o bogată colecție, multe cunoștințe și relații, vorbitor de mai multe limbi străine, care va influența mult activitatea colecționarilor.

Mai frecventă clubul și profesorul DUMITRU HARASIM din Uriceni-Flămânzi care, fiu de ceferist din Burdujeni, aduna tot ce era despre căile ferate (inclusiv bilete de călătorie pe cefere care erau lipite pe un caiet studentesc pe numere începând cu 0001 la 9999 cu spațiu liber acolo unde îi lipsea numărul și le completa pe parcurs), ștampile de vagoane, ambulanțe etc. Mutat în Botoșani ca inspector școlar nu se considera filatelist deoarece "nu aduna toate timbrele" ci numai despre locomotive și mărci cu căile ferate). Absolut la Belle-Arte Iași și încadrat la catedră de "desen", a început să adune "pictura" din care cauză abia în 1962 se înscrie în asociație devenind un pasionat colecționar și expozant. Elevii lui filateliști îl au în memorie pentru demonstrațiile făcute în clasă la catedră când lucrând cu ambele mâini deodată realiza harta României "dintr-un foc" fără deformări. A fost graficianul multor ștampile speciale realizate de asociație în perioada 1963-1977 și chiar mai târziu, executând afise în acuarelă pentru expoziții până în 1979 când s-a pensionat și chiar mai târziu până în 1982 când a decedat.

Expoziția „Centenarul mărcii poștale românești” din perioada 23 noiembrie – 5 decembrie 1958 de la Casa de Cultură raională „Ilie Pintilie” a avut pe 84 fețe de panou prezentând cronologic toate mărcile românești din 1950 la zi și în plus câteva teme realizate de pionieri (toți premiați de poștă prin dirigintele oficiului raional Ursache Gheorghe).

Activitatea filatelică se desfășura la sediul filialei raionale care începe să aibă o anumită structură organizatorică pe cercuri filatelice, și anume:

Cercul orășenesc Botoșani cu un comitet de conducere propriu, care avea sediul la un loc cu filiala raională, ținea evidența membrilor și aduna cotizația pe care o vărsa filialei, distribuia abonamentele la reviste și se preocupa de contractarea abonamentelor la mărci și FDC-uri. Acest cerc avea în îndrumare cercul filatelic de la Casa Pionierilor până s-au înființat și alte cercuri în oraș și alte localități din raion sau din raioanele apropiate unde nu erau cercuri sau filiale raionale. S-au mai înființat la 03 noiembrie 1958, Cercul filatelic la Școala de 7 ani nr.1 Botoșani condus de președinte Gheorghiu Florin, secretar Siminiceanu Ștefan și financiar Bercovici Erica.

La recomandarea și sub oblăduirea regionalei AFR au început pregătirile pentru Congresul AFR fapt pentru care președintele AFR filiala regională Suceava, ing. Pogarevici Vladimir, și din 1959, cunoscutul Romeo Calancea s-a aflat mai multe zile în Botoșani, cu care ocazie s-au făcut formalitățile și s-a reușit a se atribui cercului filatelic raional numele marelui poet „Mihai Eminescu” în cadrul unei expoziții de 1 mai la Botoșani și Ipotești.

La Congresul național A.F.R. din anul 1961 au participat din cadrul raionului președintele Emil Bujoreanu și secretarul Vasile Arnăutu. În același

an oficiul PTTR Botoșani asigură filateliștilor lângă sala de ședințe o cameră destul de spațioasă dotată cu o masă, scaune și un dulap unde se țineau de trei ori pe săptămână ședințe de schimb și alte activități, realizează și panouri de expunere cu sticlă, se separă ghișeul filatelic de alte sarcini, iar responsabilă de ghișeu (Terchea Margareta din 1961 până în 1965) a fost instruită special pentru deservirea filateliștilor. Tot în 1961 se înființează ghișeul filatelic din Dorohoi care era frecventat și de botoșăneni.

Fig. 292-293 Ștampile ale oficiului Botoșani - 1 în 1963-68

La Conferința regională AFR-Suceava din 1962 au fost aleși în Comitetul Regional AFR și botoșănenii Arnăutu Vasile, Vicol Mircea și Grecu Grigore.

La 3 februarie 1962 au fost excluși din AFR un număr de 27 membri pentru nerespectarea Statutului AFR (în special a deontologiei filatelice-„socialiste”) și s-a făcut curățenie în filială, iar alții au fost „lămurii” să se retragă astfel că toți cei cu „bube” să nu mai încurce lucrurile.

În anul 1964 s-a reușit ca să se primească abonamente filatelice la mărcile din țările socialiste: 12 la URSS, 12 Ungaria, 12 Bulgaria câte 10 din Cehoslovacia și Mongolia, câte 8 din Germania democrată, China și Vietnam și 6 din Coreea și Polonia. În același an se manifestă multe nemulțumiri cu privire la distribuția mărcilor românești cu „regim special”, concret Insbruk și Cosmonauții lumii care au ajuns doar la 50% dintre abonați, din care cauză au fost multe reclamații și discuții.

Fig. 294 Carte poștală a preotului Teodoru din Zvoriștea Dorohoiului către "Cercul Filatelic" Botoșani, cu ștampila de Regiunea Suceava în dec. 1962.

Până la această dată numărul membrilor a crescut simțitor ca și calitatea acestora printre care Brădescu Teodor actor, Cucu Dumitru, Gafițescu Liviu, Tilea Gelu, Boacă Laurențiu, Bazic Pricopie, Străteanu Gheorghe, Schwager Tobias dirijor filarmonică, Tănase Gheorghe, Piloș Mihai și alții. Au

venit din alte județe dr. Costică Dămăceanu, Butnaru Virgil 1912 violonist, Arnăutu Viorica 1945 învățătoare, Grecu Elena 1926 casnică.

Fig. 295 La cea de a II-a Conferință AFR pe țară secretarul filialei Vasile Arnăutu a fost ales ca membru supleant în Consiliul Central AFR

O expoziție pe teme de agricultură-industrie organizată de botoșăneni a avut loc la Bucecea cu filateliștii de la Fabrica de zahăr (în incinta fabricii) cu care ocazie s-a realizat cel de al doilea plic și ștampilă specială lucru care a dus ca în 1964 să se înființeze cercul filatelic „SIRETUL” din Bucecea condus de Grecu Grigore secretar Scutaru Adrian financiar Demetriu Alexandru cu 8 maturi și 6 tineri.

În 18 februarie 1965 a fost ales un nou comitet al cercului raional format din președinte Bujoreanu Emilian, vice-președinte Andronic Luca, secretar Arnăutu Vasile, financiar Teodorescu Vasile și membri Braha Eugen, Schwager Tobias și Matei Dumitru. Acest an este considerat ca unul cu cea mai puțină activitate din cauza greutăților financiare, a activității regionalei AFR Suceava care diminuea abonamentele la timbre (Rangers 9 din 200 distribuite au ajuns doar 100), a dispariției unor plicuri de la corespondența cu străinătatea, a trimerii cotizațiilor lunar către regională și neonorarea cu timbrele pentru lipit pe carnete chiar cu 5-6 luni fapt ce a stârnit ample discuții, reclamații și chiar refuz de a mai activa a unor filateliști. Oficiul raional PTTR a asigurat spațiu și mobilierul strict necesar filateliștilor printre care și un dulăpior pentru biblioteca asociației în care prin donații s-a strâns prima sută de reviste filatelice românești și străine, cataloage vechi, donate în special de Emilian Bujoreanu, Eugen Braha, Vasile Arnăutu, Mihai Ungureanu, Ștefan Nicolau și alții iar în 1966 se mai asigură un panou cu sticlă (?) iar în 1967 încă unul și cu toate incidentele petrecute (furt din panouri, dulap spart, material dispărut) s-au putut organiza expoziții iar responsabilă ghișeului filatelic, era permanent la dispoziția filateliștilor.

Un nou comitet ales la 28 decembrie 1966 va fi format din președinte Ing. Andronic Luca, secretar Arnăutu Vasile, financiar Matei Dumitru și cenzori Bazic Pricopie și Grecu Grigore și pentru că anual se alegeau noi comitete aceiași dar cu funcțiile schimbate vor fi aleși și la 4 noiembrie 1967.

La 17 martie 1968 se încheie următorul Proces-verbal prin care "Subsemnații delegați ai cercurilor filatelice A.F.R. avînd sediul pe teritoriul județului Botoșani, avînd în vedere: 1. Organizarea administrativă a Republicii Socialiste România, 2. Prevederile Statutului A.F.R. votat în ședința Conferinței AFR din 11 februarie 1968 de la București și 3. Instrucțiunile Comitetului

Executiv AFR comunicate în scris, Am constituit Filiala A.F.R. județ Botoșani cu sediul în orașul Botoșani str. Calea Națională Nr. 353 la Direcția de Poștă și Telecomunicații județ Botoșani. Biroul provizoriu al filialei este alcătuit din tovarășii: Președinte Arnăutu Vasile de profesie profesor în Botoșani, Vicepreședinte Brădescu Teodor de profesie regizor Teatru Botoșani, Secretar Hrustovici Leopold de profesie tehnician proiectant Botoșani, responsabil financiar Piloș Mihai de profesie statistician Botoșani și membri Cucu Dumitru funcționar, Gafițescu Liviu inginer și Matei Dumitru actor. Cenzori: Bazic Procopie, Tănase Gheorghe și Străteanu Dumitru. A fost virată în contul filialei județene Botoșani suma de 1.416,00 lei. Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal în 5 exemplare" Semnează Delegatul Comitetului Executiv AFR, reprezentanții cercurilor filatelice din Botoșani și cel din Dorohoi și toți cei aleși mai înainte. Se hotărăște realizarea primei ștampile a filialei "Asociația Filateliștilor din Republica Socialistă România / FILIALA BOTOȘANI" în centru elementele mărcii de 27 parale Cap de Bour în cerc.

*Fig 296 - 297
.Adunarea din 28 dec
.1966 Leopold
Hrustovici prezintă
Darea de seamă*

Astfel că după noua împărțire administrativ-teritorială a țării și apariția județului Botoșani la 17 martie 1968, regionala AFR Suceava a trebuit să accepte să ia ființă **"FILIALA JUDETEANA A.F.R. BOTOȘANI"** care va avea cercuri sau grupe filatelice coordonate pe plan județean. Noul director al P.T.T.R. județ Botoșani, ing. Ureche Nicolae se implică direct în coordonarea activității filatelice fiind un pasionat filatelist împreună cu contabilul șef Eugen Sfârlos și cere salariaților poștei să-și îndrepte atenția spre filatelie. Au fost organizate mai multe expoziții de 1 mai „Omagiu muncii”, 15 iunie „Eminescu”, 23 august „Ziua Eliberării”, 3 septembrie – 1 noiembrie „Prima expoziție filatelică itinerantă din județul Botoșani” care a circulat câte 7-10 zile în Botoșani, Mihăileni, Darabani, Săveni, Trușești, Flămânzi (Nicolae Bălcescu) și Bucecea și în fiecare localitate - s-a lansat câte un plic cu aceeași ștampilă specială plus ștampila de poștală locală, o altă expoziție la Ștefănești începând cu 1 noiembrie dedicată pictorului Ștefan Luchian de asemeni cu plic și ștampilă specială. Rețeaua poștală în județ se dezvoltă cuprinzând absolut toate localitățile, mijloacele de transport corespondența devin auto, crește numărul salariaților ca și

gama de deservire, apar sedii noi, unele realizate în stil modern (Săveni-1964) unde se adunau și membrii cercului filatelic comunal.

Apar noi membri A.F.R.: Ureche Nicolae, Sfârlos Eugen, Andriescu Nicolae, Tamacinschi Mihail, Crăciun Nistor, Ștefănescu Viorica, Birnbaum Viorica, Abramovici Enachi, Ciubotaru Constantin, Gheorghiuțanu Ioan, Rațiu Augustin, Hrustovici Anton și alții. Au venit din alte județe Nicolau Ștefan, Mercik Francisc, Iordăchiță Liubomir, Urigiuc Mihai, care au impulsivat oarecum activitatea creându-se mai multă independență și seriozitate.

Fig 298 .Noul sediu al oficiului P.T.T.R. și centrala telefonică automată din Flămânzi

S-au înființat cercuri filatelice în întreprinderi sau alte localități cu prioritate în reședințele fostelor raioane Dorohoi, Săveni, Darabani și Trușești. La Dorohoi cercul filatelic „George Enescu” cu 22 membri, președinte Cherbiș Solomon, la Bucecea „Siretul” președinte Grigore Grecu, la Casa Armatei condus de Nicolau Ștefan, și un cerc la Săveni condus de prof. Haim, unul la Liceul de Muzică condus de prof. Boacă Laurențiu.

După o ședință de schimb la Casa Armatei la care au participat în afara cadrelor militare active, unii dintre rezerviști, militari în termen în special cu termen redus (de menționat că mulți dintre aceștia din urmă plecați în localitățile lor la trecerea în rezervă, au rămas colecționari, vizitându-ne și acum după 35-40 de ani, printre ei bucureșteanul Gheorghe Reșteanțu, tulceanul Ionică Popa și mulți alții) s-a donat bibliotecii nou înființate de la sediul filialei "zestrea" filatelică a colecționarilor militari care depășea cu mult cea existentă până atunci la județ. Cei în vârstă au rămas pentru a sărbători o zi onomastică, când dezlegându-se limbile au început a se plânge că militarii nu aveau voie să poarte corespondență cu străinătatea, fapt pentru care Costică Dămăceanu a oferit sprijinul "privilegiaților": pentru patru. ofițeri dând adresele celor care erau membri ai clubului internațional R.E.C.P. încă din 1963, pe care se puteau trimite și primi corespondențe sub diferite nume fictive (pentru militari pe plicuri adresate filateliștilor civili): Emilian Bujoreanu (36437) se menționa pe plic "pentru Mișu", Andronic Luca (36547), Vasile Arnăutu (36548) "pentru Fănică", Teodru Aurel din Zvoriștea (36721) Grigore Grecu (36722) "pentru Lică", Dumitru Matei (37640), Neculai Andreescu (38136), Ioan Ghiorghiuțanu (38221), Teodor Brădescu (38226) "pentru Bică", Costică Dămăceanu (38275), Leopold Hrustovici (38276) și Gelu Țilea (38285).cu care s-a colaborat minunat și de atunci toți participau la ședințele cercului

militarilor timp de 2-3 ani, după care cu timpul, s-au găsit mijloacele necesare de a avea toți corespondenți în alte țări, să intre toți direct în relații cu străinătatea. Un minunat exemplu de camaraderie și amicitie.

*Fig. 299 .Of.P TTR
Săveni 1964 și sediul
cercului filatelic
comunal.*

La prima Conferință județeană a filialei A.F.R. Botoșani din 26 ianuarie 1969 de la Clubul 23 August, a fost ales primul comitet de conducere format din președinte la județ prof. Vasile Arnăutu, vicepreședinte Teodor Brădescu director școala Pop. de Artă, secretar Leopold Hrustovici tehnician, Eugen Sfârlos contabil PTTR, resp. cu tineretul funcționar Dumitru Cucu, membri: Ing. Dimitrie Cantemir, Ing. Liviu Gafițescu, actor Dumitru Matei, medic Gelu Țilea, economist Grigore Grecu, prof. Laurențiu Boacă, medic Costică Dămăceanu, col. rez. Tomiță Marinescu iar cenzori președinte Gheorghe Străteanu inspector la Banca de Investiții, Pricopie Bazic inspector la Banca Agricolă, Gheorghe Tănase contabil Liceul A.T. Laurian, Nicolae Andriescu, economist și Mihai Piloș economist.

În acest an au fost organizate mai multe expoziții pentru care s-au realizat ștampile speciale, plicuri și ilustrate maxime: la 09 martie „Grigore Antipa”, 15 iunie Mihai Eminescu, 1 septembrie „25 ani Filarmonica de stat Botoșani”, 8 octombrie „25 de ani ziarul Clopotul”, 28 noiembrie „Ziua orașului Botoșani”, 27 decembrie „Festivalul obiceiurilor de iarnă în Botoșani”. Celelalte expoziții din școli, de 15 ianuarie, 1 mai, 23 august și 30 decembrie au fost de mai mică amploare.

*Fig. 300 - 301
Aspecte de la
Conferința
județeană din
ianuarie 1969.*

În 1969 membrii filialei aveau contractate pentru 692 serii de mărci oblemate, 297 serii neuzate românești, 168 serii la mărci din țări străine și 32 FDC-uri care se distribuiau prin ghișeele poștale din Botoșani și Dorohoi.

*Fig. 302 –
303
Eminesciana
din 1969*

În 1970 la intervențiile poștei, Consiliul Popular județean Botoșani asigură în str. Pictor Grigorescu (în centrul orașului) un local cu o cameră pentru ghișeul de presă și o altă cameră pentru filiala județeană AFR- Botoșani și cercul municipal. Au fost organizate expoziții printre care cea din 15 ianuarie „120 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu” când s-a stabilit ca în fiecare an de 15 ianuarie și 15 iunie, filateliștii botoșăneni vor organiza expoziții dedicate poetului în Botoșani sau Ipotești, 12 aprilie „Omul în cosmos” prima expoziție pur tematică cosmică și la 22 aprilie „Centenar Lenin”, toate au avut ștampilă specială cu care s-au realizat plicuri și ilustrate maxime. De mare succes s-a bucurat expoziția cercurilor filatelice școlare din județ organizată de Consiliul județean al pionierilor în colaborare cu filiala A.F.R. în incinta Liceului de muzică și arte plastice la care au participat majoritatea școlilor cu exponate colective sau individuale.

*Fig. 304- 305 Ștampilele oficiului
poștal 1 și 5 din Botoșani 1970 -
1980*

În afara localităților mari au participat și școlile de la satele, Bajura, Vicoleni, Joldești, Pădureni, Oroftiana, etc. După această acțiune au fost înființate 27 de cercuri filatelice pionierești noi în județ coordonate de prof. Tănăsescu Gheorghe din partea Consiliului Județean al Pionierilor și sprijiniți de membri filialei A.F.R Botoșani (Brăești, Cordăreni, Grivița, Corlăteni, Crasnaleuca, Cristinești, Ghilănești, Flămânzi, Balinți, Ezer, Bold, Răuseni, Oroftiana, Blândești, Plopii Mari, Vicoleni, Vlădeni, Brehuești, Joldești, Poiana, Darabani, Bajura, Băiceni, Miorcani, Mihăileni, Școala nr. 1 și nr. 8 din Botoșani).

*Fig. 306 - 307 Ștampilele
"TRANZIT" cele cu indicativul
"d" și "e"*

Marele necaz al acestui an a fost apariția „Circularei nr. 10/6744” din 4 august 1970 a M.P.Tc. prin care se ordonă controlul corespondenței poștale și confiscarea mărcilor poștale din aceste plicuri, ca și amendarea destinatarului. Aceasta a provocat un gen de „revoltă” a filateliștilor care într-o ședință din 19 august convocați pentru prelucrarea circularei de prof. Vasile Arnăutu, refuză să o recunoască chiar solicitând conducerii cercului adresarea unui protest sau desființarea cercului. Cu greu s-a lămurit că aceasta este o prevedere a U.P.U. dar totuși aproape toți au trimis individual scrisori de protest A.F.R. și M.P.Tc fapt ce a provocat intervenția A.F.R. prin circulara nr.2991/1524 din 15.11.1970, cu toate că până atunci nu fuseseră cazuri de acest fel.

La cercul „George Enescu” din Dorohoi, noul comitet este format din președinte Gherbiș Solomon, secretar Marinescu Tomiță, financiar Dr. Marcovici Leon, membri: Hazgan Anton și av. Constantinescu Eugenia și au fost primiți ca membri Farman Mihai și prof. Diaconescu Petre.

*Fig. 308
Ștampile poștale
mecanice pe
rulou din 1970*

Cercul Filatelic „Casa Pionierilor” avea în subordine în 1970 alte 22 grupe în oraș și județ cu „președinți-responsabili de grup” în majoritate cadre didactice, care erau instruiți lunar centralizat la casa pionierilor de către membri ai filialei AFR Botoșani. Sc. Gen. Miorcani prof. Mihăescu Arcadie, Șc. Gen. Pădureni prof. Diaconescu Petru, Sc.nr.4 Botoșani prof. Eleonora Țilea, Nr.1 Botoșani prof. Ionel Terineanu, Coșula prof. Cornaci Paraschiva, Copălău prof. Paramanov Aurica, școlile din Bajura, Cristinești, Bălînți, Flămânzi, Băiceni, Plopenii Mari, Tudora, Poiana, Vicoleni, Ungureni, Botoșani nr.3, 4, 7, toate liceele din județ cu mulți expozanți care au obținut frumoase rezultate: elev Grigoruță Valeriu (premiul 3 național la „Centenarul Lenin”-1970) eleva Matei Simona (la expoziții în Tulcea 1969 și 1970) Sergiu Floarea, Istrate Crizantema, Târnăuceanu Zina, Istrate Iulia, Loghin Elena (pionieri-expozanți).

*Fig. 309 –
312 Ștampile
rurale 1980*

În 1971 a avut loc cea de a 2-a Conferința a filialei județene AFR la 24 ianuarie la Casa Municipală de Cultură unde a fost ales noul comitet de conducere al filialei format din președinte: Arnăutu Vasile, vicepreședinte: Gafițescu Liviu, secretar Cucu Dumitru, bibliotecar Vicol Mircea, financiar

Sfârlos Eugen, tineret Matei Dumitru, și membri Tilea Gelu, Brădescu Teodor, Grecu Grigore, Dămăceanu Costică, Urigiuc Mihai, Gerbiș Solomon, Strungariu Vasile și Mihăescu Arcadie, iar cenzori Străteanu Gheorghe, Candiescu Dorin, Tănase Gheorghe, Piloș Mihai și Tilea Eleonora.

În acest an au fost realizate în afara expozițiilor tradiționale (Două "Eminesciense" la 15.01 și 15.06. și altele de 1 Mai și 23 August) și 6 ștampile speciale pentru expoziții de amploare: la 7 iunie „90 ani de la nașterea compozitorului George Enescu” pentru Liveni jud. Botoșani; 3 ștampile pentru

Fig. 313 "Garnitura" ștampila de loc și dată, ștampila complementară A.R. și eticheta locală de recomandare (Nr.102) din Frumușica.

expoziția itinerantă dedicată Republicii Democratice Germane din 24.10 la Botoșani, 14.11 la Dorohoi, 28.11 la Săveni; altă ștampilă la 16.12 pentru aniversarea a „15 ani Cercul Filatelic Botoșani” și la 25 decembrie „Centenar Nicolae Iorga” cu care s-au realizat plicuri și ilustrate maxime.

Fig. 314 Ștampila de "Vagon Poștal" VP 509 Iași – Botoșani.

Cu cercurile pionierești s-a organizat în cinstea Conferinței județene a pionierilor „Ștafa filatelică pionierească” condusă de prof. Teodor Clocotici, la care copiii completeau clasoare cu timbre pe tematici. Pentru a putea participa s-au mai înființat cercuri și la școlile din Pădureni, Nicșeni, Dorobanți, Reditu, Concești și Tudora.

Se mai înființează cercul filatelic orășenesc Săveni cu președinte Chirilă Felician, secretar prof. Țiganiuc Dumitru și membru Moraru Marcel, ajutați și de dirigintele of. P.T.T.R Mihoreanu Gheorghe.

Concursul filatelic „Maraton R.S.R.'72 a cuprins toate școlile din județ iar la faza finală județeană din 23 aprilie 1972 au fost calificați pe primele 3 locuri elevii Marinescu Călin din Dorohoi cu nota 9,50 Pintilie Sergiu și Bogdan Radu din Botoșani. Elevul din Dorohoi va ajunge până în finala din Polonia împreună cu elevul Scăiceanu Cristian (ambii astăzi recunoscuți cercetători în domeniul filateliei). Printre membrii noi înscriși până acum s-au făcut remarcați prin activitatea în cadrul filialei Senic Decebal, Bărbulescu Gheorghe, Atanasiu Petre, Atănăsoaie Vasile, Arapu Petru, Serediuc Dan, Simion Ioan, Plantos Elena, Curteanu Sergiu, mr. Schiopu Dumitru la Săveni.

Participarea delegatului AFR Dr. Neaga Valeriu "convins maximafilst" la câteva activități face ca acest gen de colecții să adune tot mai mulți adepți maturi dar și tineri, aceasta să devină una din ramurile filatelice care să cuprindă foarte mulți membri în frunte cu prof. Vasile Arnăutu, fapt ce face ca din inițiativa acestuia să se pună bazele unei "grupe de maximafilie" care în 16 ianuarie 1972 să organizeze "prima expoziție de maximafilie din Botoșani" în holul telefoanelor pentru care s-a lansat și o ștampilă specială ocazională și plicuri speciale, iar în anul următor o expoziție de talie republicană.

Fig. 315 - 317
Ștampila grupei de maximafilie, ștampila antet și cea de cotizații a Asociației.

În 1972 au fost organizate 8 expoziții la care s-au realizat ștampile numai la două (maximafilia și Octav Băncilă) și încep pregătirile pentru republicana de maximafilie din 1973.

E interesant un aspect: în acest an au fost repartizate un număr de câte 8 colițe nedantelate Soiuz 11 (cu 400 lei în loc de 10 lei) și Apollo 15 pentru cei 52 "activiști" de bază dar, care au fost împărțite, fără știrea celorlalți membri care tot așteptau să vină colițele (Vasile Arnăutu, care le gestiona le-a oferit tacit celor apropiați: Liviu Gafițescu, Dumitru Cucu, Eugen Sfârlos, Dumitru Matei, Mircea Vicol, Neculai Ureche și Senic Decebal). Abia după un an s-a aflat că acestea s-au distribuit „direct de AFR - central” unor „mari filателиști”(?).

Fig. 318
319
Cataloge ale unor expoziții

Cu toate acestea, distribuția acestor colițe cu "regim special" a făcut ca să vină și să se înscrie în cercul filatelic din oraș și filateliștii de la Casa Armatei (care altfel nu-și puteau procura colițele nedantelate) printre aceștia maiorul Ion Surmei, maior Adrian Semeniuc, Cpt. Paul Romanescu Cpt. Cucuruzac Gheorghe, Cpt. Rădulescu Traian, Cpt. Atamaniuc Nicolae, dar și alți ofițeri precum Corneliu Galiano, Dumitru Melinte Dumitru Burac, Dumitru Brânzei, Murariu Constantin, Huțanu Dumitru, Dorin Popa și alții toți aproape cu câte 1-2 copii.

În 1973 asociația a organizat prima mare manifestare filatelică națională, "EXPOZIȚIA REPUBLICANĂ DE MAXIMAFILIE – BOTOȘANI 73", între 6-13 mai, coordonată de Dr. Neaga Valeriu și Constantin Dumitru, cu participarea tuturor județelor țării cu peste 100 de expozanți pe 400 fețe de panou, primul concurs de "realizări personale de ilustrate maxime" și cel de al II-lea "Simpozion național de maximafilie" (după cel de la Brașov din 1972). Fastul sărbătoririi a fost pentru prima dată de înalt nivel și ținută, în ziua palmaresului fiind veniți reprezentanții tuturor județelor la care organele locale au fost deosebit de amabile în frunte cu prof. Ioan Costăș de la Comitetul județean de cultură, Nicolae Ureche directorul direcției jud.P.T.Tc. dar și filateliștii Teodor Brădescu (director centru creație populară), Decebal Senic, Mircea Vicol, Vasile Arnăutu, Dumitru Cucu, Dumitru Matei, Vasile Strungariu și alții.

Fig 323-327
Nic. Ureche

Teodor
Brădescu

Decebal
Senic

Mircea Vicol

Grigore Grecu

Activitatea cu tineretul beneficiază de un sprijin efectiv din partea poștei și organizației județene de pionieri astfel că se organizează "Școala de filatelie pentru elevi" cu trei clase: două clase cu 45 elevi în Botoșani la Casa Pionierilor conduse de profesoara Bordeianu Angela și una cu 20 elevi la Dorohoi condusă de Tomiță Marinescu care primește un sprijin deosebit de la colecționari, fiecare elev avea timbre și cel puțin un exponat tematic cu mărci uzate întocmit pe o foaie de carton tip "ciocan" în școală. Cursurile au continuat și cu a doua serie în anul următor. Participarea tuturor școlilor din județ la "Maraton '72" a influențat cadrele

didactice de la sate care încep să-și valorifice cunoștințele în domeniu și după câteva instruirii la județ și instruirea lor de către membrii de la filiala AFR, (prof. Vasile Arnăutu, prof. Emil Bujoreanu, Prof. Ștefan Nicolau și alții) să solicite asistență de specialitate pentru a deveni filателиști sau numismați și se înscriu ca membri în A.F.R. printre alții și veteranii Mihăescu Arcadie, Malek Temistocle, din Miorcani, Ojog Angela din Lunca dar și Vaisman Győr, Chițu Zummer, Ilie Senciuc, Gheorghe Caluschi, Dumitru Ciocan, și alții.

Fig.328 - 332
Eugen Sfârlos

Vasile
Arnăutu

Liviu
Gafițescu

Dumitru
Cucu

Dumitru
Matei

În 1973-1974 începe „prigoana” filателиștilor prin obligativitatea declarării mărcilor care conform legislației deveniseră obiecte „de patrimoniu” protejate în înțelesul Legii nr. 63/1974 „ca bunuri personale ocrotite” și care trebuiau declarate de proprietari; toți colecționarii, care erau deja pregătiți prin diferitele activități ale A.F.R au început să-și neghe conținutul colecțiilor și /sau să dispară însăși posesorii mărcilor care făceau obiectul acestei probleme (toate mărcile din emisiunile „Cap de Bour” 1858. ”Cap de Bour „emisiunea a II-a, „Principatele Unite” 1862, și aproape toate imprimările poștale până la 1872) oficial dar practic se confiscau ca „prohibite” (?) foarte multe emisiuni unele din perioada celui de al doilea război mondial. Orice ieșire în public a acestora erau supuse confiscării. Interdicția corespondenței externe se menține cu mai mare strictețe iar vizitele filателиștilor din alte țări trebuiau semnalate „imediat” unor „noi filателиști” destul de maturi (cu ochi albaștri) care apăruseră printre noi. Interesant este că mulți dintre aceștia chiar s-au îmbolnăvit de filatelie, fapt pentru care erau periodic înlocuiți cu alții noi. Pentru schimb cu străinătatea filателиștii își înscriau în AFR părinții sau în special socrii și soacra care după ce erau dibuiți că primesc scrisori din alte țări, erau apostrofați de "organele de stat" fapt pentru care aveau loc multe incidente neplăcute.

Campania de respectare cu strictețe a "deontologiei socialiste" filatelice constituia cea mai năstrușnică invenție de a scăpa de concurenți. Începând cu sancțiunile minore prevăzute de Statut conducerea filialei te putea pune "la colț" imediat. Cum te prezentai cu păreri proprii sau cereai să ți se explice de ce au "unii anumite avantaje" te pomeneai cu o "muștrare scrisă" până la excluderea din asociație. În arhiva asociației se mai păstrează câteva adrese de acest gen. Nr. 3/14.01.1974 către tov. R.C. care primește "Avertisment scris" pentru că s-a

certat cu A.V. din comitet nefiind de acord cu repartiția colitelor nedantelate, cu nr. 261/06.12.1974 i se face cunoscut tov. G.I. din Botoșani că tov. V.A. socrul său, cere să fie radiat dintre membrii AFR ca și soția sa deoarece au fost înscrși fără asentimentul lor și au "avut neplăceri cu securitatea" că poartă corespondență cu străinătate și să i se "lichideze conturile lui V. A. și M.A. existente la Filatelie" iar prin ședința comitetului filialei județene în prezența delegatului AFR central, secretarul general Predoiescu îl exclude chiar pe președintele filialei prof. Vasile Arnăutu la 12 ianuarie 1975 și-l înlocuiește cu Matei Dumitru, până la o nouă ședință pentru alegerea viitorului comitet al filialei. El va reveni la sfârșitul lui 1978 și își va continua activitatea încă 20 de ani aducându-și un deosebit aport în filatelia botoșăneană.

Fig.333-337
Gheorghe.
Bușcu

Vasile
Strungariu

Mihai
Urigiuc

Grigore
Greco

Mihai
Ungureanu

O perioadă se remarcă în activitatea filatelică cercurile de la Sc. gen. 11 Botoșani, și din comunele Vorniceni, Avrămeni, Pădureni, Tudora și Vorona și este evidențiat pentru 1975 Mr. Mercik Francisc președintele cercului filatelic militar.

Și parcă pentru a întregi cele de mai sus, în revista Curierul Filatelic din decembrie 2006 cercetătorul Călin Marinescu fiul regretatului președinte al cercului filatelic "George Enescu" din Dorohoi (un om de o onestitate și comportare exemplară în orice împrejurare, fidel normelor eticii și legilor țării că doar era ofițer de carieră, trecut în rezervă după mulți ani de cătănie), publică o scrisoare trimisă de tatăl său către conducerea AFR –București unde președinte era tot un ofițer G-ral col Constatin Smirnov căruia parcă-i raporta unui superior:

"Subsemnatul Lt.Col. (r) Marinescu Tomiță.....în calitate de secretar al cercului filatelic.....vin a vă aduce la cunoștință următoarele:

"Este AFR o organizație legală, statutară, cu drepturi depline recunoscute de lege pentru a funcționa sau nu?"

"Încep cu această întrebare, deoarece sunt obligat a vă semnala că:

"Pe data de 6 martie 1975 am fost căutat.....de trei Tovarâși din care unul Locotenent Colonel de la Miliția economică Botoșani, un Tovarâș civil tot de la Botoșani precum și Maiorul Costiniuc de la Miliția economică din orașul Dorohoi.

Desigur modul cum au întrebat de activitatea cercului filatelic...reieșea că este o organizație ilegală, contrar tuturor legilor

"Eu,...am venit abia sâmbătă 8 martie și am fost chemat la Miliția economică a orașului Dorohoi. Aici mi s-au pus o serie de întrebări ca la o anchetă.....Deoarece și eu am fost ofițer și cum după acest fel de întrebări urmează alte întrebări, declarații, percheziții., etc. Fără a mi se spune pentru ce anume am fost anchetat în acest mod, vă rog următoarele:

....dacă mai este cazul de a activa la cest cerc sau nu,

Zarva făcutăa dat de gândit la mulți filателиști locali, car și așa era destul de greu a fi adunați pentru diferite simpozioane, expoziții, etc.

Dacă această anchetă....(este urmarea)....articolelor din Filatelia în legătură cu grija pentru păstrarea patrimoniului și a comorilor țării scris și în numărul 2/1975.....nu trebuia o astfel de anchetă Trebuia să vină cel însărcinat cu această problemă la sediul cercului de la Casa de Culturii Dorohoi și acolo se putea afla cu ușurință cele ce erau necesare.

.....m-a pus și pe mine într-o situație neplăcută.....

Vă rog....a mă lămuri.....și a-mi trimite....extrase din legea patrimoniului. Cred că și în alte locuri au fost aceleași probleme ca și la Dorohoi.

Cu deosebit respect Lt.col.(r) Marinescu Tomiță

La 21 martie cu nr.636/307 Cercul Filatelic George Enescu primește răspunsul semnat de generalul Smirnov care încearcă să liniștească "apele" și anexează listele întocmire de AFR la această lege, pe care filiala județeană Botoșani le avea într-un singur exemplar la dispoziția președintelui.

Noul comitet al Filialei Județene ales în acest an va fi format din președinte prof. Emil Bujoreanu, maior Mercik Francisc, ing. Mircea Vicol, Vasile Strungariu, Liviu Gafițescu, Romeo Crauciuc, Mihai Urigiuc, Tomiță Marinescu, Vasile Arnăutu, Grigore Grecu și Gheorghe Bușcu iar ca cenzori Dorin Candiescu, Constantin Ionescu și Ilie Senciuc.

În perioada 1974-1976 au fost organizate mai multe expoziții printre care de mai mare amploare "Eminesciana" din ianuarie 1975 la Botoșani și Ipotești concomitent cu micro-expoziții în toate cercurile și majoritatea școlilor când s-au aplicat și două ștampile ocazionale. În anul următor când Cercul filatelic local a împlinit 20 de ani de activitate la 20 decembrie s-a vernisat o expoziție și s-a susținut un simpozion local fiind invitați președinții cercurilor din județ și oraș.

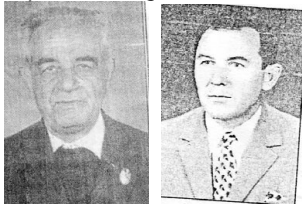

Fig. 338 – 339 Tomiță Marinescu și Ștefan Ciubotaru

În această perioadă în campania de modernizare și perfecționare a serviciilor poștale, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor a stabilit pentru fiecare localitate "CODURI POSTALE" formate din 4 cifre (primele două județul iar următoarele două localitatea) pe baza configurației geografice a țării și au fost introduse noi ștampile poștale care, începând cu anul 1975 și până după 1985 le-au înlocuit progresiv pe cele vechi.

Cea de a IV-a Conferință județeană a filialei A.F.R. Botoșani a avut loc la 05.09.1976 când s-a ales noul comitet al filialei format din președinte Dumitru Matei, vice Petre Atanasiu, secretar Liviu Gafițescu, financiar Costică Ionescu, gestionar Vasile Strugariu, propagandă Mihai Urigiuc, organizatoric Grigore Grecu, cu tineretul Gheorghe Bușcu și Dumitru Ciocan, supleanți Emilian Bujoreanu, Dumitru Ivan și Tomiță Marinescu, iar Decebal Senic conduce grupul de cenzori. În cadrul pregătirilor pentru sărbătorirea aniversării a 20 de ani de existența cercului filatelic Botoșani, filiala propune la "centru" acordarea unei insigne de merit pentru prof. Emilian Bujoreanu (70 ani de viață și 50 de filatelie) pentru prima dată recunoscându-se că acesta a fost cel care în decembrie 1956 a trudit pentru înființarea cercului filatelic și a condus "din umbră" activitatea filatelică județeană. De fapt acesta era la acea dată "cel mai" în domeniul filateliei (ca volum și valoare a colecției, cunoștințe și pricepere, relații și potență materială etc.) dar era dintre cei "vechi" cu puține relații între noii șefi.

Comisia de cenzori, președinte Dorin Candiescu, după o verificare minuțioasă a gestiunii "descoperă" mai multe nereguli cauzate de materialul filatelic realizat de asociație și cel primit de la alte filiale trimis spre vânzare existent în cantitate foarte mare și care se valorifică foarte greu. Absența prof. Arnăutu care se ocupa special de acest aspect este oarecum regretată, chiar dacă se descopereau permanent noi "nereguli" din activitatea acestuia. În acest an, s-a participat cu 37 de exponate la expozițiile din țară.

În 1977 conform Instrucțiunilor D.G.P.Tc. în cadrul modernizării poștei rurale se introduce „**poșta rurală mecanizată**” în mai multe județe printre care și la Botoșani 3, cu oficii: 2 la Botoșani și unul la Dorohoi. Ștampilele au în text „POSTA RUR. MOTO” în Botoșani două ștampile (una cu literele mai mici) și „POSTA RUR MEC” la Dorohoi (la care litera „S” este greșită – întoarsă). Iar mai târziu încă o ștampilă la oficiul Botoșani-4 cu "POȘTA RUR. MEC". Normal că marcofilii organizați și ei în "grupa de marcofilie" vor avea preocupări noi care se vor materializa chiar printr-o expoziție "republicană de marcofilie" în 1981.

*Fig. 340 – 342
Ștampilele din Botoșani
pentru "POSTA RUR:
MOTO" și "POSTA
RUR. MEC."*

Trebuie menționat că toate cercurile filatelice școlare din oraș și cele comunale-sătești fără deosebire, încheiau fiecare an școlar dar și an calendaristic cu o micro-expoziție filatelică (de ziua Republicii 30 decembrie și de vacanță) cu care participau la "bilanțul" care se făcea de Consiliul județean al Pionierilor și filiala județeană A.F.R. anual în luna iunie-iulie. La 11 expoziții din țară au participat 65 de exponate din care 17 de tineret și la "Naționala '77" (de unde la înapoiere exponatul "Descriptio Moldave" a lui Grigore Grecu a "pierdut" un panou de 12 file cu un cap de bour de 40 par. emisiunea II-a și negăsit nici până astăzi, dar contravaloarea achitată mult mai târziu printr-o sumă modică de 250 lei și o altă marcă asemănătoare, de aceeași valoare care avea și buletin de expertiză, dar care, verificată (conform procesului verbal) avea "în plus": "o subțiere în partea de jos pe 1/3 din suprafață, zonă în care are 3 înțepături pătrunse, sub cifra 4 jos este pișcată în afara cadrului" fapt pentru care a fost refuzată.

Fig.343-344 Ștampilele DOROHOI
POSTA RUR. MEC. Cea cu litera "S"
întoarsă și cea normală

Fig.345-346 Francarea și
obliterarea pentru o
recomandată din orașul Săveni
în octombrie 1979 comparativ
cu alta din iunie 1986.

În martie a fost organizată cu mult fast și mare avengură expoziția "MEMORIA ANULUI 1907" la Flămânzi și Botoșani, de talie interjudețeană însă la care au expus 73 de expozanți din toată țara ocazie în care președintele comitetului de organizare Liviu Gafițescu și președintele juriului Mihai Urigiuc cu Grigore Grecu comisar, Eugen Braha, îndrumați de Dumitru Matei președintele filialei au angajat toate forțele și resursele reușind o manifestare de excepție. În luna august o nouă expoziție de talie "DRUM DE GLORII 1877-1977" la Botoșani și Dorohei a repetat succesul celei din martie, la ambele contribuind în afara celor de mai sus și Vasile Atănăsoaic, Gheorghe Bușcu, Dumitru Ciocan, Mihai Cornaci, Francisk Mercik,

Vasile Strungariu, Mihai Ungureanu, Ioan Vaidner, Teodor Goian și Ioan Gavrilet, cum apar în documentele vremii. La următoarea expoziție din decembrie 1978 "PECETI PESTE VEACURI" coordonată de Vasile Atănăsoaie – președintele comitetului de organizare vor apare noi membri care vor expune (Zavidei Teodor, Ailincăi Neculai, Ionescu Costică, Manolache Trăian, și Pereț Cornel) și noi membri în comitetul de organizare (Stelian Brînzei și Elena Grecu).

O nouă campanie de "educație socialistă" începe în rândul filateliștilor, cu multe ședințe, teorii și implicit verificări pentru respectarea și "*aplicarea normelor eticii și echității socialiste*". Toți membri sunt obligați ca din aprilie 1978 să respecte un document adoptat în cadrul fiecărui cerc filatelic, a hotărârii ferme pentru a se crea o "*atmosferă de încredere, de muncă, plăcută și distractivă*" și implicit vor cădea în această cursă printre alții Th. Zavidei (cu corespondențe din Iași ne onorate corect) dar și Vaidner Ioan (care vindea mărci poștale) și alții care au fost zdravăn "criticați" și chiar sancționați în ședințe.

*Fig. 347-348 Francarea și
obliterarea recomandatelor la
Mileanca și Darabani 1970-1990*

De menționat că atunci la Casa Oștirii (Casa Armatei) unde erau cercurile cu cadrele militare și familiile acestora funcționa și cercul colecționarilor (șervețele de masa de hârtie, lucru de mână, dantele și macrameuri, traforaj, fotografii dar și numismatică, filatelie, rasofilie etc.) și care mai puțin participau în cele civile din oraș. Aceste cercuri erau îndrumate și primeau vizitele cadrelor militare de la Casa Centrală a Armatei (mai târziu Cercul Militar Național) sau Comandamentele Teritoriale unei vechi cunoștințe precum col. Ioan Dogaru, cu numismatică, filatelie și autografe, col. Mihai Stefan cu numismatică și mărturiile de botez, col. Nicolae Enescu cu numismatică și filatelie din București, col. Tănase Daniliuc și Buchete Nicolae din Iași cu filatelia, cpt. Albei Corneliu cu numismatică din Bacău și mulți alții).

Problema "colifetelor nedantelate" era la modă și cu toate că deja se împliniseră 7 ani de când se practica acest gen de deservire a abonaților, încă se nășteau discuții și interpelări brutale, la care cu greu făceau față cei din conducerea filialei, pentru că cercul nu avea nimic cu repartitia, aceasta fiind făcută de "organul său superior", de conducerea filialei județene.

*Fig. 349 Sediul asociației vis-a-vis de Banca Națională Botoșani.
(foto M. Cornaci)*

După ședința Comitetului Executiv al Consiliului A.F.R. din 18.01.1979 când se elaborează, dar de această dată se și trimit la filiale, exemplare din "Regulamentul pentru distribuirea emisiunilor de mărci poștale cu tiraje reduse în cadrul AFR", consiliul de conducere al filialei adună comitetele cercurilor filatelice din oraș și județ, prelucrează materialul stabilind ca acesta să fie prelucrat apoi cu toți membrii cercului, lucru care a făcut să revingoreze oarecum activitatea în cerc mai ales ca urmare a expozițiilor filatelice din școli și întreprinderi sau de la căminele culturale dar și o campanie de aducere între filatelisti a inginerilor, medicilor, proiectanților, cadrelor militare, fiecare membru din comitet având în acest scop sarcini precise. La finele anului comitetul evidențiază cercul "Electrocontact", Sc. generală 11, Casa Armatei, șc. gen. Coșula și Copălău iar individual pe Mihai Cornaci, Stelian Brânzei, Nicolae Iosub și Ludovic Schibinschi care au înscris cei mai mulți membri.

Noii membri înscriși în asociație și care au avut o activitate cu adevărat filatelică pot fi enumerați ing. Nicolae Belega (venit și cu colecționarii de "surprize" de la guma de mestecat), Petre Surdu, prof. Ludovic Schibinschi, Niță Dan, Cosmin Matei, Lucică Urgiuc, Niculina Saranciuc (de la magazinul filatelic al poștei), Traian Manolache, Neculai Ailincăi, Traian Anton, Sing. Valerian Ațurcăniței, Ing. Hugo Blumental, Ing. Mihai Baltă, teh. Mircea Coste, prof. Gheorghe Ciotină, th. Petrea Cimpoieșu, ec. Toader Goian, arh. Mihai Pastramagiu, Gheorghe Sumănar, dr. Dan Ursuleanu, av. Gabriel Waisman, sing. Horst Zimmerman, prof. Paraschiva Aniței, ing. Dan Pricopie, Maria Bucătaru, arh. Mihai Constantinescu, arh. Mihai Tulbure, ing. Alexandru Sillion, arh. Gheorghe Buzilă, Mihai Cimpoi, Iosif Aizic, Vasile Cordoș, ing. Gheorghe Luțuc, Adrian Medeianu, Otto Roth, arh. Radu Tincu, arh. Ioan Trufin, Calenic Alexandru Istrate, Stefan Moraschi, și alții.

În conducerea filialei i se aprobă demisia președintelui Dumitru Matei (detașat pe o lungă perioadă) și înlocuirea cu Liviu Gafițescu și financiarul Costică Ionescu cu Vasile Atănăsoaie.

Fig. 350 Sediul provizoriu în 1988 (foto M. Cornaci)

Fiind anunțați că sediul filialei urmează a fi demolat pentru modernizarea orașului a început o campanie dusă de toți membrii comitetului de găsire a unui nou spațiu. Direcția jud. PTTR a pus la dispoziție clubul sindicatului său unde s-a mutat toată asociația filateliștilor.

În 1979 în iunie s-a organizat o expoziție interjudețeană "EMINESCIANA" la Botoșani și Ipotești cu 70 expozanți maturi și 15 tineret, activitate coordonată de Decebal Senic și Gheorghe Bușcu conduși de Nicolae Ureche director Dir. jud. Poșta și Telecomunicații. În această perioadă s-a realizat și prima ștampilă publicitară „Vizitați municipiul Botoșani centru istoric și cultural”.

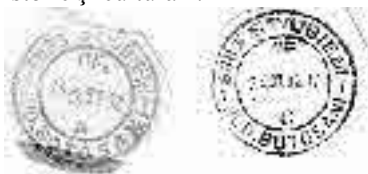

Fig. 351-352 Ștampile poștale comunale din Știubeni (A și C).

În același an au fost numai în Botoșani 68 de abonamente la revista "Filatelia", 440 abonați la 855 serii de mărci poștale neobliterate și 496 obliterate, 30 FDC-uri și 50 C.Maxime, în afara celor din județ.

La 7 noiembrie 1980 în adunare generală se alege un nou comitet de cerc format din președinte Mihai Cornaci, vicepreședinte Elena Plantos secretar Mihai Ungureanu, financiar Ludovic Schibinschi și membri Costică Dămăceanu, Petru Cimpoeșu, Elena Grecu, Francisk Mercik și Valerian Ațurcăniței iar la cercul "George Enescu"- Dorohoi, președinte Tomiță Marinescu, secretar Anton Hazgan, financiar Alexandru Calenic Istrate și membri Ștefan Moraschi și Dumitru Sofronie, la cercul "Mihai Ciucă" – Săveni președinte Ana Ciorăscu, secretar Ion Leucă, financiar Gheorghe Popov, la Havârna președinte Alexandru Haldan, secretar Anica Hunea, financiar Dionisie Brumă.

*Fig. 353
Participanți la
"MEDICINA"
1980*

În acest an apărând emisiunea "Anul european al ocrotirii naturii" și primindu-se un mare număr de colițe dantelate (Pelecanus Onocrotalus) peste 500 exemplare și nedantelate (Ursus Arctos) 50 exemplare a 230 lei (chiar dacă pe coliță scrie 10 lei) s-au putut organiza cu elevii și organismele județene de protecție a naturii, câteva acțiuni școlare foarte atractive. Obiceiul vânzării colițelor nedantelate la suprapreț a continuat și cu Olimpiada de vară Moscova de la 10 la 235 lei, "Conferința de la Madrid" de la 10 la 285 lei, "Comisia Europeană Dunăreană" de la 10 la 270 lei etc.

*Fig. 354-357
Ștampile A, B-
1, B-2 și C din
Flămânzi*

În ianuarie 1981 este ales un noul comitet de conducere al filialei pentru următorii 4 ani, format din președinte Dr. Costică Dămăceanu, vicepreședinți Ionescu Costică și Senic Decebal, secretar Arnăutu Vasile, financiar Sfârlos Eugen, resp. cu tineretul Bușcu Gheorghe și membri Cornaci Mihai, Atanasiu Petre, Ațurcăniței Valerian, Gafițescu Liviu, Strugaru Vasile, Ciorăscu Ana, Marinescu Tomița și Urigiuc Mihai iar în comisia de cenzori președinte Atănăsoaie Vasile, Candiescu Dorin, Moroșanu Mihai, Arapu Petre și Dăscălescu Florin. Probabil cel mai serios și competent comitet de conducere care, mai ales în primul an, 1981, a organizat foarte multe activități filatelice cu 14 ștampile speciale și multe expoziții printre care și "Naționala de marcofilie" cu simpozionul acesteia 14 -21. 06. la care au participat președintele AFR-central Apostol Turbatu și unele dintre somitățile filateliei românești Nicolae Tripcovici- președinte de juriu, Cornel Spineanu, Neaga Valeriu, Toma Comănescu din Ploiești, Tanase Daniliuc din Iași, toți în juriu și Constantin Dumitru, Dan Vintilă, Marin Iordache, Ionel Grigorescu la simpozion plus alți peste 100 de participanți din întreaga țară iar dintre localnici Călin Marinescu și Ștefan Nicolau.

Fig. 358
*Personalități ale
filateliei naționale
la "ENESCIANA"
1981 din Botoșani*

Apoi a urmat "Enesciana" la aniversarea centenarului lui George Enescu, aniversarea a 25 de ani a cercului nostru filatelic la 15 nov. și încheind cu 25 nov. vizita primului cosmonaut român, Dumitru Prunariu, la Botoșani. Toate aceste manifestări au avut o mare amploare fiind antrenate toate organele locale mobilizate de președintele Comitetului Județean de Cultura regretatul Gheorghe Jaucă cel care a demonstrat ce înseamnă să se unească mai multe forțe pentru realizarea unui obiectiv comun deosebit.

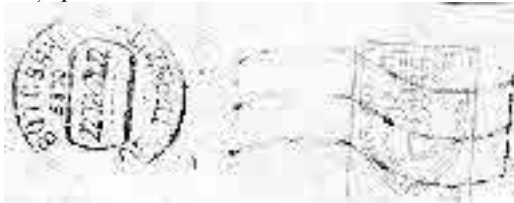

Fig. 359 *Ștampilă
mecanică pe rulou după
1976 cu cod poștal. (din
1982)*

De la începutul anilor '80 în mare vervă au fost expoziții Plantos Elena, Strugaru Vasile, Pereț Cornel, Arnăutu Vasile, Cornaci Mihai, Zavidei Teodor, Bușcu Gheorghe, în realizarea materialului filatelic (ștampile, plicuri, cataloage, etc) Buzilă Gheorghe, Constantinescu Mihai, Cimpoieșu Petre, Ungureanu Mihai, Brădescu Teodor, Bușcu Gheorghe și mulți alții. Din cei peste 1.000 membri 609 aveau abonamente la 865 serii mărci neuzate (1985, 451 abonați la 634 serii, 1986, 550 abonați la 549 serii, 1987 412 abonați la 472 serii iar 1988 - 478 abonați la 501 serii), iar abonamentele la revista Filatelia între anii 1980 și 1985, au fost un număr de 135 (și în ultimul an de 80 reviste) plus altele care se vindeau la chioșcuri. Noul director al Direcției de Poșta și Telecomunicații ing. Dan Pricopie, filatelist și numismat a ajutat mult activitatea filatelică. Nenumărate expoziții au fost realizate la Botoșani, Dorohoi, Darabani (Radu Pop), Săveni (Ana Ciorăscu), Bucecea, Ștefănești, Trușești, Sulița, Vorona, Havârna (Alexandru Haldan) Flămânzi etc.

Și activitatea cu tineretul se modernizează odată cu crearea unui grup de "avansați" condus de prof. Gheorghe Bușcu și Schibinschi Ludovic cu elevii și studenții Sandrino Plantos, Iosub Florin, Nicolau Alina, Nicolau Corina, Melinte Felix, Iosub Marilena, Luțuc Cristian, Luțuc Gabriela toți expozanți dar și încă mulți alții.

Fig. 360-362
*Stampile poștale de
tranzit și tranzit
cartare cu cod poștal*

Printre noii membri cu activitate bogată s-au remarcat, Ioan Huțănașu din Știubeni la cercul din Săveni, Ana Ghițun (noua responsabilă a ghișeului filatelic poștal), Gheorghe Hreapcă, Rott Otto, Enășescu Eugen, Lucian Bozi, Pintilie Atudoroaie, Gheorghe Naum, Florin Dăscălescu etc.

Anii 1982-1983 au fost consacrați grijii pentru procurarea cataloagelor filatelice. Dacă până acum erau doar cataloage vechi cumpărate de pe piață de această dată prin contribuția tuturor filateliștilor au fost cumpărate cataloagele Michel-1982 (3 volume), Zumstein 1982 (2 volume) și Yvert 1982 (5 volume) Zumstein 1983 (2 vol) și Yvert 1983 (5 vol) care erau la dispoziția membrilor

Fig. 363-364 *Cataloage
editate de asociație cu
stampilele speciale și
plicurile din 1982 și 2000*

AFR, au fost realizate 90 de panouri de expunere moderne, s-au procurat 3 fișete metalice, mese și scaune, toate și cu ajutorul Direcției județene de poștă. La Conferința județeană din februarie 1983 a fost felicitat Dl Călin Marinescu pentru lucrarea "Ștampile de vagoane și ambulanțe de la începuturi până astăzi" și pentru exponatul "Drum de fier în România". Cercul filatelic din Dorohoi este evidențiat pentru activitatea sa aducând între filateliști noi membri (Mihai Eugen, Szerdecz Ioan, Stoica Cornel, Szilaghi Laszlo, Husac Vasile, Mariș Dan, Tamașag Mihai dintre maturi și mulți tineri) cu care vor participa la expozițiile din țară sau județ și

vor organiza multe expoziții locale ca și la Darabani (Iftincăi Ion, Rusu Mihai, Pop Radu, Ștefănescu Dan, Stoian Lucia), la Săveni, Bucecea etc.

Fig. 365 - Cosmonautul Dumitru Prunariu la expoziția din 25 noiembrie 1981

La Conferința județeană AFR din 10 martie 1985 s-a hotărât ca să se acorde sprijin pentru organizarea de expoziții numai acelor grupe sau cercuri care au posibilități de asigurare a spațiului, să se analizeze activitatea fiecărui cerc și acolo unde este cazul să se poată organiza activități de amploare pe grupe filatelice cu ședințe de schimb și activități expoziționale în sediile acestora. Astfel au fost stabilite ca grupe potente (1) Grupa "Electrocontact" la Intreprinderea Electrocontact cu peste 40 membri activi condus de ing. Iosub Nicolae, (2) Grupa MAI a Ministerului de Interne la clubul acesteia cu peste 40 membri condus de Dumitru Melinte, (3) GRUPA "Militari" la Casa Armatei responsabil Mercik Francisk cu 62 membri și (4) gruparea "ASTROFILA" înființată la 14.04.1984 cu peste 100 membri din toată țara condus de Ștefan Nicolau.

Fig. 366 - Carnetul de membru al Grupării "ASTROFILA"

După nenumărate încercări s-a primit aprobarea și a apărut primul număr al buletinului informativ "ASTROFILATELISTUL" care până în 1995 a realizat 50 de numere încetându-și apoi apariția dar și organizarea primei expoziții de astrofilatelie din România (când încă nu exista comisie de specialitate și nici speranțe, tematica cosmos era considerată astrofilatelie și puține reguli stabileau pe plan național principiile celui mai modern gen de colecții). S-a realizat și prima insignă a Grupării de astrofilatelie. De remarcat că în 1986 apar primele solicitări de înscriere în grupare din Bulgaria (Steliana Veceva) și Israel (renumitul astrofilatelist Tany Ianiv).

În 1986 se înființează un cerc la Școala din satul Oneaga Com. Cristești condus de Vasile Mihalache.

La cursul pentru pregătirea membrilor de juriu s-au înscris 20 de cursanți din care 18 l-au absolvit, cursurile fiind coordonate de dr. Valeriu Neaga având ca lectori pe Ioan Stănescu și Constantin Dumitru de la AFR București.

Fig. 367 - A venit responsabilă la ghișeul filatelic Ana Ghișun filatelistă, membră în comitetul asociației.

Se organizau dese expoziții în diferite localități din județ. În 1986-1987 au fost organizate ca expoziții anonime (fără cataloage și alt festin dar cu cel puțin 20 de panouri) 8 în Botoșani, 6 în Dorohoi și 2 în Săveni iar fiecare cerc filatelic a avut cel puțin 2-3 micro-expoziții în zilele de sărbători naționale.

Fig. 368- 369 tipuri de ștampile la oficiul Botoșani-1 cu "OF" pe cercul interior sus și litera pe același cerc inferior, cu literele dintre cercuri diferite.

Expozițiile filatelice "CENTENAR MIHAI CIUCA - SĂVENI 1983" dar și replica acestuia din 1984, apoi "125 ANI DE MARCĂ POSTALĂ ROMÂNESCĂ" din 1983 și "EXPOZIȚIA REPUBLICANĂ DE MAXIMAFILIE", simpozionul din 1984 de la Botoșani, constituie manifestări de amploare care au antrenat mulțime de participanți. Practica organizării expozițiilor filatelice în comun cu expoziții numismatice dar și expoziții de obiecte din traforaj, etichete de gumă de mestecat, lame de ras sau etichete de sticle bere, devin o obișnuință care va prinde mult la public. O asemenea expoziție din 1985 "10 ani ELECTROCONTACT-BOTOȘANI" coordonată de ing. Nicolae Iosub ca președinte și Mihai Cornaci comisar împreună cu Bozi Iustinian, Andrișan Corneliu, Mihai Urigiu, Stelian Brânzei și Gheorghe Hreapcă a avut efectul scontat și activitatea colecționarilor din întreprindere a fost bine apreciată, mulți devenind în scurt timp colecționari și chiar expozanți.

În același an s-au mai organizat asemenea expoziții comune filatelie-numismatică la 9 mai "ZIUA VICTORIEI" cu președinte Costică Dămăceanu și Ștefan Nicolau cu secțiune de filatelie președinte de juriu Vasile Popescu vicepreședinte A.F.R., cu Ioan Daniliuc (Vrancea), Vasile Doroș (Bacău) și secțiune de numismatică președinte de juriu Col. Ioan Dogaru cu Mark Horațiu, și Marius Popescu.

Fig. 370-372
Buletine
informative
"ASTROFILA"

Într-o situație raportată la cererea "partidului" în cinstea zilei de 23 august 1983 se dădeau ca membri ocupați cu filatelia:

localitatea	copii	tineret	maturi	total
Botoșani	547	99	354	1001
Darabani	45		4	49
Dorohoi	29		7	36
Havârna	32		4	36
Săveni	26		4	30
TOTAL	679	99	373	1151

La tineret erau trecuți în special studenții.

Prima expoziție a grupării "ASTROFILA" a fost de fapt prima expoziție numai de tematică cosmos care avea printre exponate multe piese de astrofilatelie, scopul fiind acela de a ne identifica asupra potenței realizării de exponate de acest tip. Juriul condus de Constantin Dumitru (București) împreună cu Tănase Daniliuc (Iași), Constantin Hanu (Bacău) au apreciat aproape 50 de exponate de filatelie, 2 de filumenie, 4 de etichete gumă de mestecat, iar la simpozion s-a decis înființarea unei secțiuni în cadrul Aeromfilei, pentru astrofilatelie și invitarea unor exponate de astrofilatelie din alte țări la o expoziție în Botoșani, pentru a populariza această specializare. La expoziție au participat ca invitați și primul cosmonaut român Dumitru Prunariu cu soția ca și dublura, cosmonautul nezburlător Dumitru Dediu.

În anul următor, 1986, a fost organizată "EXPOZIȚIA BILATERALĂ DE FILATELIE ROMÂNIA-UNGARIA" cu o peste 50 de exponate dar și cu o replică peste doi ani în 1988 "UNGARIA-ROMÂNIA" la Budapesta. De la maghiari a venit în Botoșani președintele MABEOSZ Erno Kiss cu Dr. Molnar Laszlo, Lendvai Imre, Gal Endre și Istvane (Judith) Szekeli iar în Ungaria din delegația română au făcut parte și Costică Dămăceanu cu Ștefan Nicolau. Cu exponate au participat Dumitru Melinte, Mihai Cornaci, Vasile Strungariu, Teodor Zavidei, Gheorghe Luțuc, Paul Romanescu, Nicolae Belega și Tomiță Marinescu. Printre aceste expoziții au mai fost organizate încă altele 8 expoziții de mai mică

amploare ("20 de ani cercul filatelic GEORGE ENESCU - Dorohoi", trilaterală A.B.C. "Alba – Botoșani – Constanța" etc.) timp în care s-a pregătit amănunțit prima expoziție cu participare internațională de astrofilatelie și cosmonautică.

Fig. 373 Colectionarii din cercul "ELEC-TROCONTACT" în 1985" în centru N. Iosub, M. Urigiuc, M. Cornaci, etc.

La "INTERASTROFILEX – 87" au fost invitate expozate de astrofilatelie din Belgia, Bulgaria, Franța, cele două Germanii, Italia și Ungaria în total 60 de expozate dintre care 14 de astrofilatelie pură. Expoziția, președinte Ștefan Nicolau ajutat consistent de Costică Dămăceanu și Gheorghe Luțuc (dirijor permanent Dr. Valeriu Neaga) iar juriul condus de Constantin Dumitru cu Alexandru Bartoc, Tănase Daniliuc, Constantin Hanu și Tomiță Marinescu iar expozanți botoșăneni, Gheorghe Luțuc, Dumitru Melinte, Paul Romanescu, Vasile Strungariu, Florin Iosub și Ștefan Nicolau. Expoziția a constituit un exemplu pentru filateliștii din țară care, au văzut pentru prima dată expozate de astrofilatelie, putând fi comparate expozatele europene cu posibilitățile noastre. Au participat și de această dată ca invitați cosmonautul zburător Dumitru Prunariu cu soția (Crina) și cosmonautul nezburător Dumitru Dediu cu soția precum și multe alte personalități din țară.

Fig.374 Participanți la "INTER-ASTRO-FILEX" 1987

Cea mai mare realizare a filateliștilor în această perioadă o constituie obținerea priorității pentru repartizarea unui spațiu necesar desfășurării activității expoziționale, când, în urma primirii în ultimii ani a diferitelor delegații filatelice, a organizării unor expoziții de mare avengură la care au luat parte și oficialitățile locale, au fost lămurite toate "organele locale de partid și de stat" că trebuie asigurat un cadru adecvat pentru expozițiile filatelice și numismatice, în care să organizăm o expoziție permanentă cu personalitățile

botoșănene, atestări documentare, etc. unde să poată fi aduse delegațiile străine care vizitau orașul dar și pentru tovarășii de la C.C., fapt pentru care ne-au nominalizat împreună cu alte două societăți-intreprinderi să prezentăm propuneri. Împreună cu Direcția Județeană de poștă am realizat un plan de clădire iar proiectul nostru i-a încântat, așa că la parterul unui viitor bloc viz-avis de Casa de Cultură a Sindicatelor urma să se construiască sediul filialei A.F.R. județ și un ghișeu de presă-filatelică a poștei. Am ajutat efectiv la curățirea terenului, întreținerea curățeniei pe șantier, apoi la căratul molozului, amenajarea terenului înconjurător, la toate acestea, să fim cinstiți ne-a fost de real ajutor "munca voluntară" prestată de întreprinderi, unitățile militare (mai ales că multe cadre militare erau și colecționari) unitățile de pionieri și chiar cercurile filatelice pionierești mai ales la amenajarea "parcului filateliștilor" din fața sediului, cu trandafiri de toate culorile. În interior, o sală de expoziții care putea cuprinde 70 de panouri de expunere, luminată natural dar fără a pătrunde lumina soarelui pe exponate, încălzire centrală, trei camere de birou, una pentru comitetul filialei, alta pentru cercul filatelic municipal și o cameră de valori iar alături cu o intrare separată, magazinul de presă și filatelică, o magazie și un grup social modern. Era un vis prea frumos, era idealul unui colectiv de colecționari care știu să-și valorifice potențele.

Am intrat în sediu la 1 august 1989 după pregătiri febrile pentru expoziția de la 23 august: panourile nou vopsite, sticla de la panouri înlocuită, și o expoziție de înaltă ținută filatelică și numismatică iar vizitatori de elită, o delegație chineză în vizită la textiliștii botoșăneni pe care primul secretar i-a trimis cu "tovarășa Li" (translatoarea) la expoziție, unde au fost plăcut impresionați iar noi am câștigat de partea noastră oficialitățile importante ale județului care au continuat să ne trimită vizitatori străini de fiecare dată când poposeau prin orașul nostru. Vizitarea expoziției filatelice făcea parte din protocolul primei zile din vizita delegațiilor străine care poposeau în oraș, mai ale că îi cadoream cu pliante, vederi, insigne sau cocarde cu Eminescu și Botoșanii.

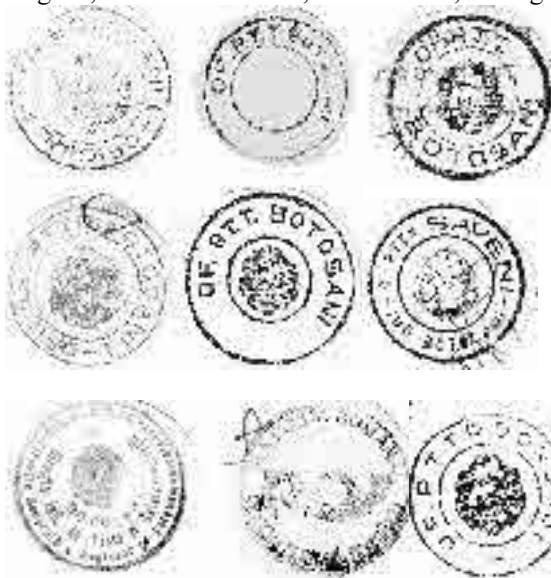
Mai târziu după 1990 sediul va fi valorificat și noi "expulzați" printre sărăntocii care nu au bani să "cumpere" sediul iar fostul prim-secretar PCR al municipiului care aprobase intrarea filateliștilor în clădire, și de data aceasta primar al municipiului invitat la sediu și replicându-i că sediul a fost vândut unui particular a replicat "*Aveam o floare în acest spațiu și pe asta a ucis-o un fluture rătăcitor cu șmecheriile lui. Ne-a fentat cum a vrut*".

În anul următor a fost vernisată "EXPOZIȚIA INTERNAȚIONALĂ DE MAXIMAFILIE "SOCMAXIMAFILEX 88" cu participarea maximafiliștilor din țările socialiste. La Botoșani au participat exponate din Bulgaria, Iugoslavia, Polonia, Uniunea Sovietică, Ungaria și bine înțeles România, cu câte 8 exponate în concurs, cu un juriu internațional condus de Dr. Valeriu Neaga și membri președinții comisiilor de maximafilie din țările participante.

*Fig. 375 Nicolcev
(Bulgaria), Sadovnicov
(URSS) Șt. Nicolau, I.
Szekely (Ungaria) V. Neaga
și Ion Stănescu în juriu la
SOCMAFILEX 1988*

La Vlădeni s-a înființat cercul filatelic "Lucefărul" condus de învățătorul Luțuc Alexandru evidențiat la Conferința filialei din 1987 unde s-au remarcat și conducătorii de cercuri Nicolae Iosub (Electrocontact) Dumitru Melinte (M.I.), Gheorghe Buzilă (Proiectantul) Gheorghe Luțuc, Radu Pop (Darabani), Tomiță Marinescu (Dorohoi) și Ana Ciorăscu (Săveni) ca și responsabili grupelor de aerofilatelie Costică Dămăceanu, maximafilie – Vasile Arnăutu, întreguri poștale – Tomiță Marinescu și gruparea Astrofila – Ștefan Nicolau. Se mai înscriu ca membri Vasile Cojocaru, Gheorghe Țenchiu, Radu Cezar-Aurelian, Luțuc Pavel, Ionel Bichir, Sergiu Curteanu, Neculai Țurcanu, Viorel Saucă, Mihai Babei, Mircea Pușcașu și Dorin Popa. Pentru acordarea insignei "30 ani de la înființarea A.F.R." au fost propuși Costică Dămăceanu, Ștefan Nicolau, Costică Ionescu, Decebal Senic, Vasile Arnăutu, Eugen Sfârlos, Tomiță Marinescu, Petru Atanasiu, Mihai Ungureanu, Gheorghe Luțuc, Dumitru Melinte, Paul Romanescu, Vasile Strugariu, Constantin Murariu, Elena Plantos, Gheorghe Bușcu, și Mihai Cornaci.

*Fig.376 – 384
Ștampile poștale
oficiale ale Direcțiilor
județene sau oficiilor
poștale (tip PTTR,
PTT,*

*OF.PTT 1979,
OFICIU PTTR 1984,
OF. PTTR, PTT 1960,*

Este interesant faptul că după fiecare expoziție mai de amploare comitetul filialei împreună cu cel al cercului stabileau obiectivele de viitor și indiferent cine trebuia să organizeze următoarea manifestare se împărțeau sarcini de viitor cu bătaie de chiar doi trei ani. Așa se face că după aceste expoziții au fost planificate pentru 1989 expoziții în cadrul "Anului EMINESCU" și expoziții la Dorohoi (Liceul Industrial, aniversare la "Sticla și porțelanul dorohoian" etc), la Săveni, Ștefănești, Bucecea, pentru ca în 1990 să putem organiza cu gruparea de astrofilatelic "INTERASTROFILEX 90" cu tematica "de pe plaiuri românești spre astrele cerești".

În luna mai 1989 s-a desfășurat în Bulgaria Expoziția Mondială de Filatelie "SOFIA 89" și după mai multe încercări am primit și aprobarea ca un număr de membri ai filialei noastre, toți să fie expozați vor putea să plece în grup la Sofia, într-un de schimb de experiență, dar fără să aibă fiecare pașaportul său, ci toți să fie conduși de unul singur cu pașaport, care să răspundă de toți ceilalți. Așa s-a făcut că având pașaport am întocmit formele tuturor, am semnat angajamente de întoarcere și am reușit să stăm trei zile la expoziție împreună cu Anton Traian, Cornaci Mihai, Iosub Nicolae, Luțuc Gheorghe, Luțuc Florentin, Strungariu Vasile și Strugariu Maria, iar de la București ni s-a alăturat și grupul lui Alexandru Bartoc.

Fig.385-386
Cataloage ale
expozițiilor
"ASTROFILA"

Anul 1989 s-a lansat cu foarte multe planuri și cu un program detaliat pentru ultima decadă a mileniului cu gândul la o mare manifestare expozițională în anul 2000 "La revedere secolului XX" pentru ca în 2001 să se transforme în "Bun venit secol XXI". Expoziția se voia a fi "a colecționarilor botoșăneni" cu secțiuni în toate ramurile inclusiv bibliofilia la care erau angherate bibliotecile județului, antichitate cu ajutorul muzeelor, de asemenea

etnografie și folclor, dar și pinacoteci ale colecționarilor de pictură, și bineînțeles filatelic, cartofilie, telecarte, numismatică, cu toate ramurile și care să cuprindă toate locațiile care puteau adăposti asemenea exponate pe timp de iarnă. Planul întocmit în faza incipientă, primară, a abdicat odată cu persoanele "de elită ale vremii" care au dispărut și ele pe firmamentul evenimentelor.

Fig 387-392 Diplome acordate de filiala A.F.R. din Botoșani până la constituirea Asociației Filateliștilor din județul Botoșani

Partea a 9-a: „Asociația Filateliștilor din Botoșani” și „Gruparea de Astrofilatelie și Filatelie Tematică Cosmos „Astrofilia”, după 1990

Încă din primele zile ale anului 1990 am purtat o discuție cu Costică Dămăceanu, Mihai Urigiuc și Vasile Arnăutu, pentru a analiza noua stare de lucruri și a ne orienta asupra viitorului filateliei locale. Discuțiile au continuat în mai multe zile timp în care au fost consultați mai mulți membri și unii juriști printre care ing. Gheorghe Luțuc și av. Dumitru Mistreanu după care, în colectiv am decis să abdicăm de la vechea forma de organizare centralizată a filialei și să găsim adepți pentru a ne constitui într-o "ASOCIAȚIE A FILATELIȘTILOR DIN JUDEȚUL BOTOȘANI" în care să cuprindem amatorii de filatelie din întregul județ pe de-o parte și "GRUPAREA DE ASTROFILATELIE ȘI FILATELIE TEMATICĂ COSMOS "ASTROFILA", pentru cei de această specialitate din întreaga țară (erau la acea oră peste 200 membri) ambele asociații să le înregistrăm la Tribunal ca societăți de sine stătătoare.

Fig. 393-398 *Diplome, medalii și insigne realizate de "ASTROFILA"*

Niște "indicații prețioase" primite de la centru numit acum "Comitetul Provizoriu al Frontului Salvării Naționale" (Nr.35/ 10.01.90 și apoi 76 / 25.01.1990) pentru noi devenite tardive întrucât în adunarea din 15 ianuarie 1990 se hotărâse soarta asociațiilor. Documentele necesare au fost întocmite și la 21 ianuarie înaintate Judecătorei Botoșani care în ședința **camerei de consiliu la 1 februarie 1990 hotărăște legalizarea "ASOCIAȚIEI FILATELIȘTILOR DIN JUDEȚUL BOTOȘANI"** la care aderaseră doar 28 de membri și **"GRUPAREA DE ASTROFILATELIE SI FILATELIE TEMATICA COSMOS "ASTROFILA"** cu 23 de membri, fiind considerați membri fondatori: Costică Dămăceanu, Vasile Atănăsoaie, Otto Roth, Paraschiva Aniței, Eugen Sfârlos, Mihai Urigiuc, Mihai Ungureanu, Ștefan Baban, Adriana Baban, Nicolae Belega, Mihai Cornaci, Dan Musteață, Dumitru Melinte, Gheorghe Bușcu, Vasile Strugariu, Vasile Arnăutu, Gheorghe Ciotină, Ștefan Grecu, Mihai Popoaie, Costică Ionescu, Francisk

Mercik, Viorica Arnăutu, Marin Petea, Gheorghe Luțuc, Mihai Cimpoi, Dan Sandu, Ștefan Nicolau, Ludovic Schibinschi, Dinu Belega, Mircea Coste, și Neculai Turcanu (în ordinea tabelului trimis la tribunal, unii înscriși la ambele asociații). Primăria Municipiului, acordă "Autorizația de funcționare nr.65 din 22 februarie 1990" devenind astfel ambele asociații cu toate documentele în regulă, bune de funcționare și cu sediul stabil în str. Cuza Vodă nr.3 Bloc M-3 parter.

La 4 martie 1990 Comitetul Provizoriu al AFR- București, probabil aflând de faptul că Botoșaniul și Mureșul (Nicolau și Nerva) și-au făcut "asociații filatelice particulare" și erau gata să fie urmați de Caraș-Severin (Borca) și Olt (Sălcianu), convoacă o ședință lărgită, în zi nefastă (3 ani de la cutremurul din '77) pentru a se hotărî viitorul filateliei românești. De la noi au participat Costică Dămăceanu și Ștefan Nicolau. Au fost multe dezbateri, supărări, amenințări cu imediate împăcări, oricum s-a stabilit în final înființarea FEDERAȚIEI.

La 18 martie 1990 a avut loc în Botoșani, prima ședință de alegere a noului comitet de conducere al Asociației Filateliștilor din Județul Botoșani la care aderaseră doar 42 de membri din oraș (40 dintre cei vechi și 2 noi înscriși Av. Mistreanu Dumitru și Mr. Popoaie Mihai) și 24 din alte localități ale județului. Au fost aleși un număr de 42 delegați care să participe la ședința din care au fost prezenți 31 care au ales un comitet format din președinte Dr. Costică Dămăceanu, vicepreședinți Ionescu Costică și Atanasiu Petre, secretar Vasile Arnăutu, contabil Eugen Sfârlos și membri Cornaci Mihai, Gheorghe Luțuc, Elena Plantos, Ludovic Schibinschi, Senic Decebal și Tomiță Marinescu pentru comisia de cenzori Dorin Candiescu, Petru Arapu și Florin Dascălescu. Pentru comitetul Executiv al Federației naționale au fost propuși (la recomandarea aceleiași Comitet Provizoriu F.S.N.) Titus Orădean, Mihai Chiroiu și Ioan Stănescu toți din București iar delegați la primul Congres al AFR, Costică Dămăceanu, Ana Ciorăscu, și Tomiță Marinescu din partea asociației și Ștefan Nicolau cu Gheorghe Luțuc din partea grupării.

Fig. 399 *Carnetul de membru al Asociației Filateliștilor din județul Botoșani.*

La aceeași dată cu asociația a fost ales și comitetul de conducere al "Grupării ASTROFILA" cu președinte Ștefan Nicolau, vicepreședinte Gheorghe Luțuc și secretar Dumitru Melinte, gruparea înregistrând 232 de membri din țară și pregătea expoziția națională "INTERASTROFILEX '90" (cu participare internațională).

La Congresul de constituirea FEDERAȚIEI FILATELICE ROMÂNE din 2-3 iunie 1990 au participat cei 5 delegați botoșăneni, iar Ștefan Nicolau a fost ales membru în Biroul Executiv al Federației și membru în comisia de aerofilatelie subcomisia de astrofilatelie.

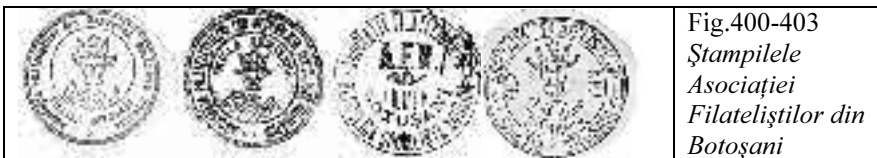

Fig.400-403
*Stampilele
Asociației
Filateliștilor din
Botoșani*

În acest prim an asociația a participat la o frumoasă acțiune organizată pe plan național de către SRFTM ("Societatea Română de Filatelie Tematică și Maximafilie") denumită "PODUL DE FLORI DE LA PRUT" din 6 mai în localitățile de pe malul Prutului, de la Miorcani și Stânca în județul Botoșani alături de alte localități din județele Iași, Vaslui și Galați, lansând plicuri special francate și obliterate.

După numai 5-6 luni de la trecerea noului an și legalizarea asociațiilor, au și început necazurile cauzate de noua preocupare a afaceriștilor "goana după spații" în special datorată spațiului central al asociației, destul de mare și bine compartimentat cu toate anexele și în al doilea rând datorită puzderiei de noi instituții, partide, societăți unele cu mari influențe iar altele cu mulți dolari fapt pentru care eram vizitați și chestionați permanent de diverse "persoane importante" privind posibilitățile noastre de viitor, sursele de venituri, legalitatea ocupării spațiului, etc. După primele alegeri ale consilierilor municipali dar și ai prefecturii, au venit propuneri de schimbare a spațiului și au început un fel de represalii special dirijate. Prima dată s-a impus chiria pe spațiul de 120 m.p. din septembrie 1991 de 3.300 lei pe lună, chirie care creștea aproape trimestrial (în 1992 la 7.500, în 1994 la 13.800, 1995 la 36.000 iar 1996 la 199.000, în 1997 ajunsese la 218.000, în 1998 depășea 500.000) mai trebuia achitată energia termică care în 1989 ne costa 664 lei iar în 1994 era de aproape 50.000, telefonul la început printr-o derivație de serviciu de la ghișeul de presă și filatelie începe să fie achitat după convorbiri. Veniturile asociației se limitau la cotizații și dacă în primul an erau ceva membri aceștia se împuținează permanent ajungând chiar la sub 100 de membri cotizanți. Pentru a face față cheltuielilor se organizau chete și donații de către membri care mai erau obligați în plus să cumpere și material filatelic existent în magazine de câțiva ani buni și care trebuia lichidat tot de membrii asociației care au răspuns

corespunzător, (Arnăutu, Luțuc, Cimpoi, Nicolau, Sfârlos,) iar unii care aveau posibilități sponsorizau cu societățile lor "ARGUS" (Melinte, tatăl și fiul), "XEROX-NEMȚOIU" (Ovidiu Nemțoiu) care realiza și buletinul "ASTROFILATELISTUL" etc.

Cea mai mare acțiune filatelice în 1990 a fost "Expoziția națională de astrofilatelie și tematica cosmos "INTERASTROFILEX '90". Expoziția a avut loc la 10-16 noiembrie în sălile Casei de Cultură a Sindicatelor și s-a bucurat de participarea a 37 de exponate din țară și 5 din străinătate, jurizată fiind de Titus Orădean, Alexandru Bartoc, Ștefan Nicolau, iar printre invitați cosmonautul nezbурător Dumitru Dediu care a transmis un mesaj din partea cosmonautului Dumitru Prunariu plecat din țară. La succesul expoziției și-au adus contribuția toți filateliștii din oraș. Au fost prezentate exponate tematice cosmos și pentru prima dată în competiție exponate românești de astrofilatelie prezentate de Dr. Dan Grecu ("Cu Apollo spre Lună" și "Navete Spațiale"), Dan Dobrescu ("Saliut 6"), Arpad Kun ("Cucerirea spațiului cosmic de către URSS"), Ioan Dejugan (Programul Vostock-Voshod), Ștefan Nicolau ("Ariane" și "Naveta spațială") și altele completate cu piese tematice noi dar și multe piese astrofilatelice de la cosmodromuri, nave de recuperare și stații de urmărire desigur, cu un bogat conținut de date pe unele piese rare ale expozanților Gheorghe Iacob, Evanghelița Economu, Aurel Diaconu, și botoșănenii Paul Romanescu, Dumitru Melinte și Gheorghe Luțuc.

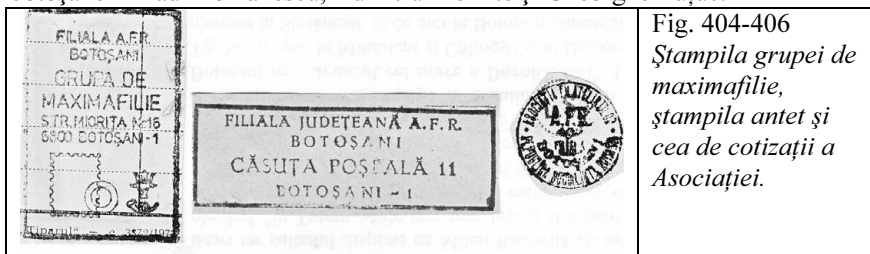

Fig. 404-406
Stampila grupei de maximafilie, stampila antet și cea de cotizații a Asociației.

În toată această perioadă președinții celor două asociații filatelice botoșănene a fost alături de noul organ al federației naționale (Costică Dămăceau și Ștefan Nicolau), au sprijinit orice acțiune de consolidare a Federației și împreună cu alți membri ai asociațiilor noastre au susținut acțiunile federației participând la toate activitățile acesteia, sprijinind înregistrarea de noi asociații filatelice județene, etc.

Profitând de ocazie în februarie 1990 am luat legătura cu vechii prieteni astrofilateliști din Belgia, Italia și Franța sub pretextul invitării lor la INTERASTROFILEX '90, fapt pentru care belgienii Sampoux Roger și Georges Lauwers au publicat în "Belgische filatelie Vereniging "COSMOS" din Iulie 1990 un semnal S.O.S. "Ajutați ASTROFILA Botoșani" și am început a primi materiale diferite (reviste, broșuri, uneori clasoare și chiar timbre) de la

filateliști pentru "tineretul românesc" fapt pentru care la sugestiile prof. Gheorghe Bușcu am constituit în noiembrie 1990 grupul de tineri "Amicii francofoni ai Belgiei" care a fost format la început din elevi și studenți: frații Luțuc (Cristian și Gabriela), surorile Nicolau (Alina și Corina) surorile Romanescu (Sânziana și Paula) Cornaci Bogdan, Bogdan David- Ionuț, Gabriel Plăvan, Alina Chiricheș, Andreia Anton, Tudor Luțuc, Anca Siminiceanu, fiecare dintre aceștia având realizat cel puțin un exponat de filatelie, unii reușind ca după ani să expună la expoziții naționale (David Bogdan-Ionuț, surorile Romanescu) sau chiar mondiale (Alina Chiricheș). Membrii acestui "Grup de prieteni ai Belgiei" au continuat activitatea peste 10 ani adunând noi tineri, unii au participat la tabăra filatelică de la Lacul Sărat – Brăila 1995 (Gabriela Luțuc, Bogdan Cornaci, Bogdan-Ionuț David, Gabriel Plăvan) la Sinaia Bușteni 1996 (Gabriela Luțuc, Bogdan Cornaci, Andreea Anton, Gabriel Plăvan și Bogdan-Ionuț David) sau tabăra de la Bucșoia 1996 (Sânziana și Paula Romanescu, Gabriela Luțuc, Bogdan-Ionuț David, Bogdan Cornaci și Gabriel Plăvan).

În septembrie la "BALCANFILA '91" de la Bacău delegația noastră (Luțuc și Nicolau) au luat legătura cu moldovenii de peste Prut (Mihai Babici și Constantin Ciobanu) stabilind pentru viitor acțiuni comune și invitându-i la Botoșani, lucru onorat de Constantin Ciobanu și oamenii săi.

Fig. 407 Garnitură de obliterări cu ștampila de loc și dată, complimentare A.R. și "DUPA PLECARE" plus RECOMANDAREA din Săveni

La Congresul Federației Filatelice Române din 27-28 iunie 1992 situația noastră era în declin, nu aveam nici 100 de membri cotizanți, trebuia să avem un cont destul de mare pentru a ne păstra sediul, fapt pentru care am solicitat chiar cumpărarea spațiului de către federație, dar nu s-au găsit resursele practice căci promisiunile depășeau așteptările. Atât putem marca de la acest congres: faptul că gruparea noastră de astrofilatelie a influențat ca să se înființeze pentru prima dată comisia de astrofilatelie având ca președinte pe Ștefan Nicolau și vicepreședinte Dr. Dan Grecu care spre deosebire de alții nu confundau piesele de aerofilatelie cu cele de astrofilie și cele de tematică cosmos, ca mulți alții dintre "vechii specialiști".

În primii doi ani s-a încercat participarea la cele mai semnificative activități ale județului, comemorarea unor personalități (Ion Pillat, Nicolae

Iorga, Octav Onicescu, Grigore Antipa etc.) unele noutăți în dezvoltarea localităților (inaugurarea liniei ferate Dângeni – Săveni, prima linie de tramvai în Botoșani, etc) dar, preocupați permanent am întehit "goana" pentru a nu rămâne fără membri. Din aproape o mie de tineri membri filateliști, acum de filatelie se interesau foarte puțini, școlile nu mai aveau cercuri filatelice, fosta Casă a Pionierilor nu mai avea asemenea activități.

În 1992 a fost editat "CATALOGUL ȘTAMPILELOR SPECIALE ROMÂNEȘTI CU TEMATICA COSMOS" în colaborare cu alți editori din alte țări și apoi "CATALOGUL ȘTAMPILELOR SPECIALE ALE JUDEȚULUI BOTOȘANI" realizate de poșta locală și asociația filateliștilor.

Pentru a nu pierde în special tinerii elevi filateliști avansați, am organizat un nucleu în cadrul asociației aducându-i pe toți cei care aveau toate calitățile și posibilitățile de a deveni filateliști expozanți, am organizat sub conducerea prof. Gheorghe Bușcu ședințe chiar de două ori pe săptămână și expoziții pentru tineret și cu toate că unii au devenit cu timpul "boboci universitari" și părăseau periodic localitatea au rămas unii chiar și astăzi printre noi.

Fig.408 Tinerii din Grupul "Amicii francofoni ai Belgiei" în 1998 la sediul asociației.

Congresele FFR devenind anuale (Cel de al III-lea Congres a avut loc la 24-25 aprilie 1993) a adoptat noul statut al F.F.R., s-a înființat corpul de arbitri pentru aplanarea și stingerea litigiilor, iar între cei 15 cărora li s-a conferit titlul de "Membru de onoare" a fost și Ștefan Nicolau.

În 1993 Comitetul de Conducere al Asociației Filateliștilor din Județul Botoșani avea următoarea compunere pe funcții și responsabilități: Președinte Ștefan Nicolau, prim-vicepreședinte Costică Ionescu, vicepreședinți Petru Atanasiu și Decebal Senic, secretar Vasile Arnăutu ulterior decedat și înlocuit cu Mihai Cimpoi, contabil Eugen Sfârlos înlocuit cu Vasile Atănăsoaie, responsabil cu tineretul Gheorghe Luțuc, administrator Mihai Cimpoi, și membri Mircea Coste (președinte cerc Mihai Eminescu –Botoșani), Tomiță Marinescu (președinte cerc George Enescu-Dorohoi) și Ana Ciorăscu (președinte cerc Mihai Ciucă - Săveni) iar în comisia de cenzori, Dorin Candiescu, Petru Arapu decedat ulterior înlocuit cu Mihai Ungureanu și Ioan

Simion înlocuit cu Mihai Cornaci. Au mai fost responsabili cu abonamente Ana Ghițun, gospodar Dumitru Iacob și Otto Roth.

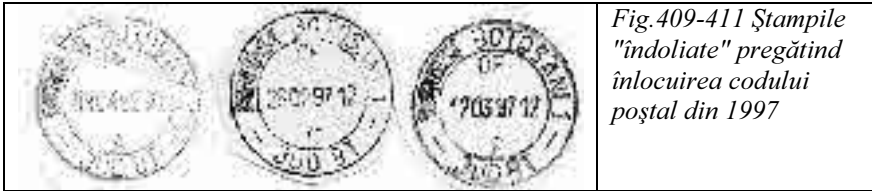
În acest an s-a organizat Simpozionul "CENTENAR OCTAV ONICESCU" fiind invitat fiul acestuia, simpozionul "CUCERIREA COSMOSULUI" invitat Dumitru Dediu, Dan Dobrescu, Dan Grecu, Ioan Dejugan, Aurel Diaconu, Florin Patapie etc.

Pentru a-i numi pe toți cei care au contribuit la redresarea asociației, am organizat un colectiv amplu de "colecționari" pe diverse domenii de colecționare în afara filateliei astfel: etichete gumă de mestecat prof. Nicolae Belega, care a organizat expoziții foarte interesante cu școlile din oraș și a participat la expoziții de ziua Automobil Clubului Român, Protecției Mediului, Ziua copilului, alături de alte exponate de telecarte cu responsabil Gheorghe Luțuc și Dumitru Bărdiță, filumenie responsabil Mircea Pușcașu, șervețele de masă Paul Luțuc, rasofilie Ștefan Nicolau, sticle de toate felurile responsabil Mihai Cornaci, bibliofilie Ludwig Schibinski, etc aproape toți membri care s-au înscris în asociație aveau o anumită funcție și o anumită responsabilitate. Păcat de durata scurtă a acestei acțiuni care a fost doar de 3 ani.

Acum eram o asociație cu aproximativ 200 membri din care 2 la Dorohoi, 2 la Săveni iar dintre aceștia peste 100 erau tineri, deci în Botoșani erau doar 84 de membri maturi cotizanți alături de care mai participau aproximativ încă pe atâția care făceau filatelie "în particular", doar colecționau fără a desfășura alte activități, majoritatea dintre ei aveau începute colecțiile dinainte de 1990. Printre cei mai activi Dr. Dan Popa, Nicolae Belega, Mircea Coste, Ioan Luchian, Gică Marițanu, Ioan Mușei, Arghir Sioustis (Teodor Ilikas Sioustis), Nicolae Țurcanu, etc.

Presiunea exercitată de cei care își doreau spațiul nostru a crescut, au apărut acum mulți patroni care ofertau sau amenințau cu scoaterea noastră din spațiu, mai ales că o jumătate din sediu în care era ghișeu de presă și filatelie al poștei a fost evacuat la 09 iunie 1995 instalându-se sediul Partidului România Mare cu care de fapt ne-am înțeles minunat fiind între ei și unii colecționari (Ștefan Baban cu soția și fiul, etc.). Magazinul filatelic s-a mutat în centrul vechi în sediul poștei la mare distanță de asociație. Din acest motiv plus cel financiar buletinul ASTROFILATELISTUL ajuns la numărul 50 își încetează apariția.

La simpozionul "ZILELE EDUCAȚIEI PERMANENTE" sau educația maturilor și prin filatelie am avut invitați din Franța, Germania, Anglia și Moldova (21 mai 1994). Expoziția de filatelie și numismatică organizată cu acest prilej a constituit un interesant subiect de discuții reieșind că filatelia este unul din cele mai sigure mijloace de educare a celor în vârstă fapt confirmat de toți delegații din celelalte țări participante.

În 1994 apar ștampilele poștale de loc și dată "indoliate" de două tipuri "mari" de 30 mm și "mici" cu doliul înserat pe la orele 9-11 pe urma lăsată de aprentă.

Grupa de tineri va participa la expoziția Națională de Filatelie pentru Copii și Tineret UNICEF '95 de la Bacău cu 6 exponate (Luțuc Cristian, Luțuc Gabriela, Cornaci Bogdan, David Bogdan-Ionuț, Romanescu Sânziana și Romanescu Paula) iar asociația înregistrează până la finele anului 85 de membri maturi și 117 tineret.

S-a mai participat la Congresul V al FFR de la Brașov pe 27-28 mai 1995 și la Congresul VI din 9-10 noiembrie 1996. Comitetul de conducere al asociației ales în 1995 era format din președinte Ștefan Nicolau vicepreședinte Costică Ionescu, economist Vasile Atănăsoaie, secretar Mihai Cornaci și casier Mihai Cimpoi iar la Astrofila Gheorghe Luțuc, Dumitru Melinte și Paul Romanescu pentru ca în 1996 la adunarea din 29 iunie să se hotărască alegerea unui comitet de conducere pentru 4 ani (1996-2000). Au fost aleși președinte Ștefan Nicolau, vicepreședinte expoziții Gheorghe Luțuc și vicepreședinte administrativ Gică Marițanu, secretar Mihai Cimpoi, contabil Vasile Atănăsoaie, cu evidența Mihai Cornaci și membru Mircea Coste iar la Astrofila președinte Gheorghe Luțuc, Dumitru Melinte, Paul Romanescu și Ștefan Nicolau. Cea mai grea sarcină ce revenea acestora era de a rezolva problema spațiului asociației pentru care chiria devenise o povară foarte grea (peste 500.000 lei pe lună).

Fig. 412 Întâlnirea cu filateliștii moldoveni la "MOLDOCART '98" în fața sediului asociației.

Una dintre cele mai reușite manifestări în 1996 a fost cea organizată cu sprijinul Asociației Filateliștilor Feroviari din România în 1 noiembrie când s-au aniversat 125 de ani de la darea în funcție a liniei ferate Veresti-Botoșani și de la inaugurarea gării Botoșani. Conform tradiției începând cu 1971 au fost

organizate până la această dată expoziții filatelice pentru aniversarea dării în folosință a liniilor de cale ferată Veresti-Botoșani (în anii 1971, 1976, 1981, 1986, 1991) Leorda - Dorohoi (1988, 1993), Dorohoi-Rediu (1991, 1996) și Dângeni-Săveni (1991), la multe din acestea s-au realizat ștampile speciale și plicuri. De această dată prin implicarea oficialităților centrale și județene (Ministrul Secretar de Stat Petru Șerban Mihăilescu și Directorului General al Regionalei CFR Iași ing. Vasile Mihalcea) s-a reușit aducerea unei garnituri de "tren de epocă" care a făcut în ziua respectivă cursa Botoșani-Leorda și retur pentru transport de persoane și corespondență cu care ocazie au fost transportate și ștampilate la plecare și sosire cu ștampilele de serviciu al gărilor toate plicurile circulante.

Fig. 413-414 Trenul special, organizatorii și plicul circulat la 01.11.1996 în gara Botoșani.

La expoziția mondială de filatelie "ISTAMBUL '96" au fost oferite de către o delegație a Grupării ASTROFILA și comisiei de astrofilatelie, formată din Dan Dobrescu și Ștefan Nicolau, diplome și insigne speciale pentru "merite în dezvoltarea astrofilateliei în lume" președintei comisiei de astrofilatelie din cadrul FIP, Beatrice Bachman și președinților primelor comisii naționale de astrofilatelie din SUA, Anglia, Rusia, Franța, Austria, Spania, Filipine, Elveția, Israel, Canada, Norvegia, China, Olanda, Polonia, Bulgaria și Cipru iar la expoziția mondială "MOSCOVA '97" au mai fost înmânate diplome și insigne cosmonauților Viktor Savânâh, Alexandr Serebrov, Viktor Gorbatkov, Alexandr Alexandrov și reprezentanților astrofilateliștilor din Belgia, Papua și Noua Guinee, Costa Rica, Nepal, și mai multor ruși cu contribuții în zborurile cosmice din 1957-1997 Acțiunea a continuat la București în 1998.

Fig.415 Expoziția România – Polonia din 1997. Adam Korc, Kazimir Pasko, Leopold Hrustovici, Ștefan Nicolau, Gheorghe Luțuc, Stanislav Kurczynski, Vasile Atănăsoaie Cimpoi și Vasile.

La bilaterala România – Polonia din 23 – 25 august 1997 au fost invitați și filateliștii moldoveni din Chișinău, Bălți și Edineț tineretul din cercul filatelic Arborea-Suceava cu prof. Gheorghe Dolinski și tinerii botoșăneni cu prof. Gheorghe Bușcu au încântat asistența polonă, moldoveană și română. Au fost admirate 25 exponate de maturi și 5 de tineret din Polonia și tot atâtea din România întinse în peste 300 de fețe panou, s-a făcut un util schimb de experiență, vizite prin împrejurimi, schimb filatelic, totul cu cheltuieli minime ajutați fiind de firmele filateliștilor Melinte Dumitru (pază) și Luțuc Gheorghe (mână de lucru).

În perioada aceasta s-a participat la expozițiile România-Ungaria, Balcanfila (1992), România-Rusia- Ungaria (1994 și 1995) și altele.

Cotizația lunară în 1993 a fost stabilită la 100 lei.

Printre cele mai reușite exponate s-au clasificat cele aparținând lui Nicolae Belega "Fluturi, fluturi", Mihai Ungureanu "Mamifere sălbatice" Mihai Cornaci "Pagini din literatura Română", Gheorghe Bușcu "Minerale", Gheorghe Ciotină "Basarabia pământ românesc", Paul Luțuc "Protejați vânatul", Melinte Dumitru "Cosmonautica confirmă heliocentrismul copernician.", Paul Romanescu "Skylab", Nicolau Ștefan "Poșta prin rachetă" și "Ariane", la tineret Bogdan David cu "Oameni pe Lună", Laura Romanescu "Somnoroase păsărele", Florin Iosub "Intercosmos", Bogdan Cornaci "Mihai Eminescu", Corina Nicolau "Canina", Gabriela Luțuc "Cartofilie eminesciană" și "De la dacii liberi la românii liberi" etc.

Fig.416 – 417 Lucrările "Botoșanii de altă dată" de Gheorghe Luțuc și Ștefan Nicolau 1998 și "Dorohoiul în imagini" de Gheorghe Luțuc în 1999 cu reproduceri de cărți poștale ilustrate vechi

Făcând o comparație cu "trecutul" ne pregăteam să intrăm în noul secol XXI oarecum dezamăgiți pentru că în ultimii 10 ani (deci după 10 ani de la înființarea noii asociații independente) putem constata că am rămas din cei peste 1.000 de membri doar cu mai puțin de 100 de membri cotizanți (în 1998 au fost doar 75 cotizanți în total maturi + tineri) dar cu mulți alții în rândul celor din categoria "prieteni filateliștilor" și mai corect "amicii

colecționarilor", numărul expozanților a scăzut deasemeni, dar au apărut și exponate noi, cu un conținut substanțial îmbunătățit, în majoritate expozițiile se realizează în colaborare cu numismații.

Au apărut noi exponate atât la maturi cât și la tineret: Nicolau Alina "Programul Apollo" și "Spre Lună", Romanescu Paul "Telecomunicații spațiale" și "Skylab", Strungariu Vasile "Temerarii cosmosului", Nicolau Ștefan "Racheta vector spațial" și "De la poșta supersonică la poșta cosmică", Luțuc Gheorghe "I.A.Gagarin- primul om în cosmos", Cristian Luțuc "Stații de cale ferată românești în cartofilie", Ciotină Gheorghe "Ștampile marcă-poștală în Moldova și Basarabia", Mihai Cimpoi "Pictura românească" și "Arta și arhitectura romano-medievală pe teritoriul Spaniei", Iosub Nicolae "Două milenii de creștinism la români" și "Eminescu și contemporanii săi", Felix Melinte "Femeia în pictura Renașterii sec.XV – XVII", Luțuc Tudor "Ocrotiți vânatul", Iosub Nicolae "Biserici și mănăstiri românești", Luțuc Gabriela "Dorohoiul de altă dată în cartofilie", Luțuc Gheorghe "Leonard Salmen, ilustrator eminescian", Gică Marițanu "Napoleon în cartofilie", Alina Chiricheș "Roci și minerale" și "Delta Dunării-habitat ornitologic", Coriolan Chiricheș "Măreția munților" și "Religia în artă", Marilena Iosub "Capodopere din Ermitaj și Tretiakov" și "Arhitectură românească", Ivănescu Marius "Sport" și "O poartă deschisă spre sufletul omului" Andreea Anton "Crucea Roșie", Gabriel Plăvan "Protecția mediului", Anca Siminiceanu "Independența românilor" etc.

Organizarea Festivalului Cărții Poștale Ilustrate "MOLDOCARTOFIL '98" cu participarea personalităților naționale în acest domeniu și invitați din Republica Moldova și din toate județele țării, ocazie cu care s-au ținut simpozioanele comisiei de maximafilie, schimb de experiență internațional, etc. Au participat tinerii din cadrul asociației noastre care au avut ca invitați membrii cercului filatelic "Ștefan cel Mare și Sfânt" de la liceul din Ghincăuți-Edineț Republica Moldova cu prof. Ana Rusu, elevii cercului filatelic din comuna Arburea cu prof. Gheorghe Dolinski cu care au făcut expediții pe urmele copilăriei lui Eminescu.

Un fapt deosebit de important s-a putut realiza cu ocazia sosirii filateliștilor din Republica Moldova. Delegația moldovenilor conduși de Constantin Ciobanu președintele Asociației Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofilateliștilor din Republica Moldova, redactorul publicației "Meridian Filatelic" și membri Maria Godorozea și Ana Rusu, împreună cu cei ai asociației noastre condusă de Ștefan Nicolau și membri Gheorghe Luțuc și Mihai Cimpoi au încheiat la 26 iulie 1998 la sediul asociației din Cuza Vodă din Botoșani, un "**Protocol bilateral de colaborare**" în vederea facilitării organizării unor acțiuni comune, realizării unor schimburi de experiență, vizite și informări reciproce etc.

Fig.420 După încheierea protocolului bilateral între Asociația filateliștilor din Republica Moldova și asociația filateliștilor botoșăneni.

La aniversarea a 120 de ani ai Liceului "Grigore Ghica Voievod din Dorohoi" care a solicitat participarea colecționarilor botoșăneni între care se găseau mulți filateliști în frunte cu ing. Gheorghe Luțuc (Geo) absolvent al liceului și care a condus atât expoziția filatelică, realizarea plicului special, participarea filatelico-numismatică la simpozion. Au fost prezente personalități care au absolvit sau au predat la acest liceu și în plus a lansat și albumul "Dorohoiul în imagini" în care a încorporat peste 100 de cărți poștale ilustrate, ștampile speciale, plicuri și cărți ilustrate maxime despre Dorohoi și George Enescu (lucrarea o semnează împreună cu Mihai Debely și Gheorghe Grigoraș).

După cum am mai menționat, în 1929 a fost introdusă în circuitul poștal din țară, mașina de francat mecanic iar mult mai târziu (în 1998) în Botoșani era în funcție mașina de francat mecanică CNPR 71001 pentru "TRIBUNALUL BOTOȘANI" dependente de oficiul poștal nr.7, și apoi s-a mai introdus: PR. 71002 "CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII" BOTOȘANI", iar cea mai nouă este mașina de francat mecanică tip "Gamaprimavera" seria poștală CNPR 71004 pentru "BANCA COMERCIALA ROMÂNĂ, SUCURSALA JUDEȚEANĂ BOTOȘANI CU SEDIUL ÎN BOTOȘANI" P-ța Revoluției nr.3, 6800 BOTOȘANI JUD. BOTOȘANI".

Fig. 421-422 *Francare mecanică "BANCA COMERCIALA ROMÂNĂ" pentru 2.300 lei și "CASA JUDETERANĂ DE PENSII" pentru 000,50 lei.*

La 1 august 2.000 la adunarea generală, asociația număra numai 20 de membri maturi cotizanți și 68 tineri, aceasta este zestrea cu care intram în noul secol și cu sute de admiratori care ne consolau.

Fig.423 *La masa de despărțire de la Varșovia reprezentanți ai filateliei mondiale: Knud Mohr, președinte FIP, Brendl L., președinte FEP, Kapelrund I., ai filateliei poloneze Ludwig Malendovici, Adam Kork, Antonin Kurikzynski. și delegația botoșăneană Luțuc Gh., Chiricheș Coriolan, Chiricheș Alina și Nicolau Ștefan.*

În ultimul an al acestui secol, în februarie 2.000 după multe tergiversări, rugăminti și refuzuri de a părăsi sediul, care fusese vândut ulterior unei firme particulare, cu toate că noi conform celor solicitate de primărie, prin adresa nr.106 din 16.02.1998 (înregistrată la Consiliul Municipal, Regia Autonomă Botoșani cu nr.1402 din 19.02.1998) solicitam cumpărarea spațiului și ne promisera dându-ne asigurări că dacă se va vinde vom avea prioritate, printr-un aranjament de culise, fără a fi anunțați s-a organizat o "licitație" la care nu am fost invitați și ne-am pomenit cu un proprietar. Am insistat, dar după ce ne-am mai purtat reciproc și prin tribunale a trebuit să ridicăm mâinile în sus și să ne supunem dispozițiilor.

Fig.424-425
"Hrisovul de atestațiune" și
"Diploma de amicitie".

Primăria municipiului ne-a asigurat un alt spațiu în centrul vechi al orașului, în Piața 1 Decembrie 1918 Nr.5 de peste 75 m.p. dar fără sală de expunere, doar pentru întâlnirile de schimb deci fără posibilitatea de a mai putea organiza expoziții mai mari de 10 panouri. Spațiul a fost pus la dispoziție din fondul primăriei la 11 februarie 2000 cu condiția doar de a-l îngriji până când "se va hotărî altfel", dar cel puțin 3 ani va fi al nostru. Au trecut deja 6 ani și speranțele sunt încă mari.

Fig. 426 Filateliști
botoșăneni și băcăoani la
târg în Piatra Neamț 1999

În anul 2000 la comemorările a 150 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu au fost realizate prin grija membrilor asociației mai multe întreguri poștale, medalie, insigne, etc. iar pentru implicarea totală în sărbătorirea acestui eveniment unii membri ai asociației au fost decorați cu medalia comemorativă "150 ani de la nașterea lui Mihai Eminescu": Mihai Urigiuc, Mihai Cornaci, Coriolan Chiricheș și Ștefan Nicolau. În același an am întors și vizita polonezilor la întâlnirea Polonia - România participând la expoziția "Warszawa

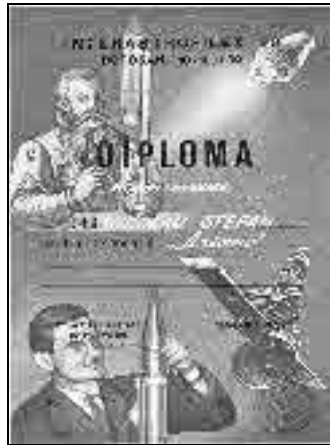
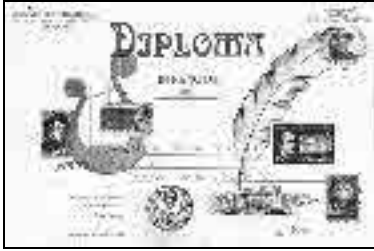
2000" cu o delegație botoșăneană (Ștefan Nicolau, Coriolan Chiricheș, Gheorghe Luțuc și Alina-Mihaela Chiricheș) din 18-23 noiembrie 2.000.

Fig. 427 Botoșănenii pe plaiurile nemțene la Târpești- în 1999

Pe parcursul ultimilor ani, au fost instituite două distincții pentru a fi oferite colecționarilor din țară care s-au distins prin participarea lor la acțiunile organizate de această asociație. Prima a fost un "HRISOV DE ATESTAȚIUNE" emis de "ASOCIAȚIUNEA TIMBRARILOR DIN ISPRĂVNICIA BOTOȘANILOR" astfel ca "*Prin donațiunea prezentei epistole, atestui că preacinstitul(a) gospodar(ină) jupan. . . . din isprăvnicia . . . este strângător de . . . și s-au învrednicitu a prizănta cu cinste și de bunăvoie la . . . săvârșită în ziua de...luna...văleatul....agoniseala dumisale spre vederea tuturor. A nu se zminti întrunimic drepturile sale s-o haraciladisit în registrul spre băgare de samă la .No.... Din.... Deplin împuternicitul vornic al manifestațiunii se iscălește dedesuptu și Preacinstitul vornic al atestării*", care a fost oferită nu numai filateliștilor ci și numismaților, rasofiliștilor, filumeniștilor, tegestofililor, bibliofililor, iconofililor, operculofililor (capace sticle bere), telecartofililor, colecționarilor de mărtișoare, automicromodele, etc. și apoi "DIPLOMA DE AMICITIE" care a fost ofertă, celor care ne-au vizitat în alte ocazii decât cele expoziționale (membri de juriu, participanți la simpozioane, schimb de experiență sau în vizită).

Pentru secolul care va începe în curând au fost făcute planuri mari atât în ce privește numărul dar mai ales calitatea expozițiilor și a materialului filatelic de realizat cu sprijinul organelor poștei române dar mai ales, în cuprinderea de membri din rândul tineretului începând cu elevii din clasele mici prin atragerea unor cadre didactice în acțiuni expoziționale filatelice.

. 428-431 *Diplome ale asociației acordate în secolul XX*

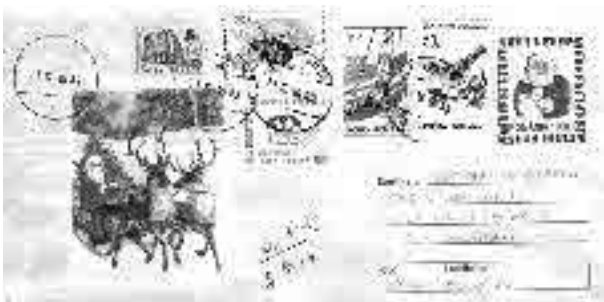

Fig 432 Francatură de inflație 1990.

DUPĂ ANUL 2000 SECOLUL XXI

Un fel de "Dare de seamă comprimată" a ultimului deceniu în viața filateliștilor botoșăneni.

Anul 2001 a debutat cu multe necazuri și neîmpliniri. Cu un an înainte ne-a părăsit doctorul Costică Dămăceanu iar acum va culmina cu dispariția unora dintre animatorii vieții filatelice botoșănene, Geo (Gheorghe) Luțuc și animatorul vieții filatelice dorohoiene Tomiță Marinescu, alături de Vasile Strungariu și Eugen Sfârlos, toți din comitetul de conducere al asociației, fapt pentru care la 18 noiembrie 2001 a fost ales un nou comitet al Asociației format din președinte de onoare Ștefan Nicolau, președinte în exercițiu Coriolan Chiricheș, vicepreședinte Gică Marițanu (expoziții), Dumitru Melinte (administrativ), Nicolae Iosub (secretar), Vasile Atănăsoaie (contabil), Mihai Cornaci (casier), Mihai Cimpoi (administrator) și comisia de revizie Ana Ghițun, Viorica Hrustovici și Iacob Dumitru iar la gruparea ASTROFILA președinte Ștefan Nicolau și membri Paul Romanescu și Dumitru Melinte. După cum se observă au fost implicați și aleși 25% dintre membrii cotizanți în conducerea celor două asociații filatelice, iar unii chiar sub rezerva de a se înscrie ulterior.

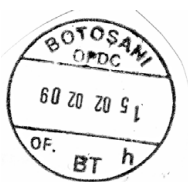
Fig.433-434 Ștampile din 2002 tip OPRM (Poșta rurală mecanizată)

De remarcat lansarea în competiții de mare anvergură a tinerei Alina-Mihaela Chiricheș participantă la mondiala de la Bangkok în 2000 cu toate că a obținut numai medalia de bronz, dar așa este orice început.

La Congresul al VII-lea de la Brașov în Comitetul Director al Federației pentru 2000-2004 a fost reales Ștefan Nicolau ca membru în resortul expozițional și ca președinte al comisiei de astrofilatelie.

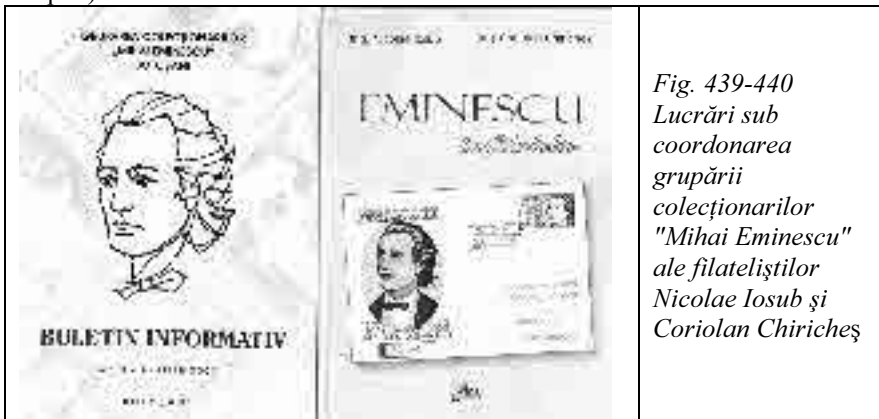

*Fig. 435-437
Ștampile din 2001
cu "punte lungă"
pentru OPDC
(Oficiul de
distribuție a
corespondenței)*

*Fig.438 Oare se știe cine a folosit această ștampilă la
OPDC Botoșani cu data de 60.70.70.21 (15.02.02.
ora 09) cu data inversată ?*

La aniversarea 20 de ani de la zborul primului român în cosmos gruparea ASTROFILA s-a implicat în organizarea expoziției ASTROFILA 2001 de la Brașov alături de clubul bucureștean BARICADA prin participarea cu exponate, în cadrul comisiei de jurizare, participare la simpozion și deplasarea la Moeciu înmânând diplomele cosmo-astronauților bulgari (Alexandrov și Ivanov) americani (Fabian și Akton) și ruși (Kovalionok și Popov).

*Fig. 439-440
Lucrări sub
coordonarea
grupării
colecționarilor
"Mihai Eminescu"
ale filateliștilor
Nicolae Iosub și
Coriolan Chiriches*

Frumoase activități au fost desfășurate de asociația noastră în colaborare cu Automobil Clubul Român (Director Dumitru Ghițun) care a culminat cu cea din 2004 la aniversarea Centenarului înființării A.C.R. Prima expoziție din 1982 intitulată "Automobilul și turismul" a fost urmată de altele

aproape anual de ziua ACR la 4 aprilie. Dacă în primii 5-6 ani erau organizate expoziții la sediul A.C.R., Filiala noastră sau moderna Stație de Asistență Tehnică Auto de această dată am reușit ca din 1994 la a 90-a aniversare să fie o expoziție comună: filatelie, numismatică, micromodele auto, etichete gumă de mestecat tematice auto, etichete cutii de chibrituri, iar în sală printre expozate circulau micromodelele electronice conduse de copii și concurs de desene auto, toate dotate cu premii, destul de consistente plus diplome și plicuri cu ștampile speciale pe care și-le-au autoadresat și le puneau în cutia poștală prezentă în sală pentru a le primi a doua zi acasă adusă de poștaş.

Fig. 441-442. Ștampile OPDC tip 2004.

La ultimul Congres al F.F.R. din 6-7 noiembrie 2004 în Comitetul Director al Federației a fost ales ca membru președintele asociației noastre Coriolan Chiricheș iar Stefan Nicolau a rămas președintele comisiei de astrofilatelie.

Fig. 443-445
Ștampilele
Oficiului
județean de
poștă și oficiile
poștale 1 și 6
din anul 2005

După 1990 și până în 2004 din cauza creșterii rapide a prețurilor și devalorizării leului și în filatelie a fost resimțită o perioadă de inflație care s-a materializat prin existența corespondențelor de orice natură care au circulat prin poștă și au fost francate (scrisori simple, recomandate, mandate poștale, telegrame etc.) aplicându-li-se mărci poștale la noile valori ale tarifului. Creșterea destul de frecventă a tarifului pentru transportul poștal din 1991, primul an de după revoluție, la început mai lent apoi din ce în ce mai des, a dus la necesitatea emiterii de noi mărci poștale cu valori din ce în ce mai mari, deoarece dacă din 1982 un plic simplu se franca cu 0,50 lei noul tarif stabilește la 1 aprilie 1991 pentru o scrisoare simplă 4,50 lei (la primul salt de 9 ori valoarea) apoi în martie 1992 cu 10 lei, (crește de peste 2 ori) în octombrie același an cu 15 lei (cu 50%) ajungând în 1995 la 90 lei. (de 6 ori). De aici creșterea devine și mai spectaculoasă: în 1996 la 150 de lei, 1997 de 400 și

apoi 450, 900 iar în 1999 să ajungă la 1.500 lei, în anul 2002 la 2.500, în 2005 la 3.000 lei, în 2004 la 4.000 lei și în 2005 la 5000 lei, astfel că după introducerea leului nou (greu) va fi de 50 de bani așa cum fusese din 1982. Din această cauză pentru colecționari vor apare "francaturile de inflație" care vor avea aplicate mai mult de 3 – 4 mărci pe plic mai ales în primele zile de la apariția noului tarif și inexistența mărcilor poștale pentru noile valori la vânzare pentru expeditori. În țara noastră am mai avut o perioadă de inflație în anii 1942 – 1947 când valoarea unei scrisori a ajuns de la 9 lei la 15.000 lei dar care a fost stopată prin reforma monetară din 15.04.1947.

În ultimii ani gruparea colecționarilor "Mihai Eminescu" coordonată de ing. Nicolae Iosub a realizat printre altele și un CD "Pe urmele lui Eminescu la Botoșani" în care sunt prezentate locurile legate de existența poetului pe aceste meleaguri reproducând circa 20 de cărți poștale ilustrate care reprezintă Biserica

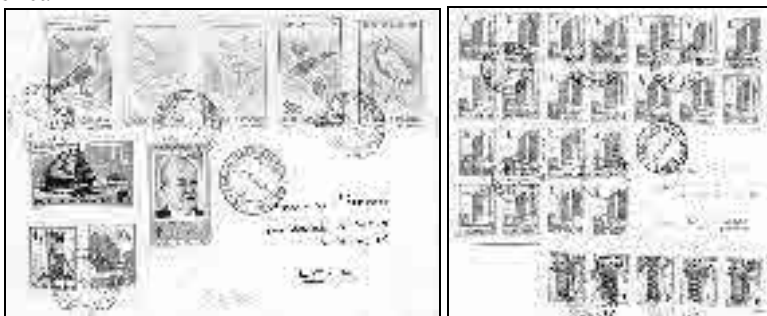

Fig. 446-447 *Francaturi de inflație circulate în Botoșani*

Uspenia, sediul primăriei unde a lucrat poetul, gimnaziul în care a învățat, spitalul Sf. Spiridon, gara C.F.R., parcul, poșta și multe alte locuri pe unde a pășit poetul în scurta sa viață. La inițiativa acestuia au fost distribuite exemplare ale C.D-urilor. unor școli, biblioteci și instituții pentru a fi folosite în activitățile dedicate poetului botoșănean.

Fig. 448 *Sediul actual.*

Activitatea cu tineretul sub 23 de ani constituie o preocupare de bază a tuturor membrilor asociațiilor filatelice botoșănene. Membrii tineri constituie de fapt o grupă aparte care și-a schimbat componența majoritatea dintre cei

dinainte au depășit vârsta. Printre cei mai dotați și talentați sunt acum Luțuc Tudor, Marius Ivănescu, Iuliana Bocan, Sorin Moga, Mădălina Ababei, Andrea Anda-Mădălina și Ionuț Feghiu care deja participă cu exponate și sunt bine cunoscuți în rândul colecționarilor, alături de ei sunt și alții abia la începutul activităților de colecționare.

Fig. 449 La inaugurarea clădirii oficiului poștal nr. 1 după modernizarea din 2004 salariații direcției județene de poștă și filateliștii botoșăneni

Regretul mare este că astăzi în loc să ne găsim la cel mai înalt grad de dezvoltare a activității filatelice ne aflăm în situația de a număra colecționarii de marcă poștală românească pe degete. Peste 90% din foștii filateliști nu mai vin printre noi, își păstrează vechile colecții ca simple amintiri, (dacă nu le-au vândut încă) nu au mai adăugat o marcă de la începutul acestui secol, mai ales pensionarii limitați la buget. Relația poștă-filateliști pare a se fi alterat. Ar trebui revăzută această posibilitate și găsite căi comune reciproc avantajoase (poate chiar un coordonator profesionist al filateliștilor din județ să fie un salariat al poștei care să răspundă de marketing-ul acesteia), fiecare județ să aibă o cât de mică prezentare a istoriei poștei locale, un micro-muzeu coordonat de aceștia iar ziua poștei să fie o manifestare ca și ziua mărcii poștale românești, comună, să fie invitați filateliștii cu experiență la instruirile poștașilor, să se facă educație poștală cu cei ce manipulează corespondența instituțiilor și cei din serviciul poștal. Pare banal, dar filatelia pierde chiar pentru faptul că nu se mai obliterează acum corespondența la sosire, iar la multe scrisori nici de plecare nu se mai anulează mărcile poștale.

Un coordonator filatelic județean ar putea avea și un plan de apariții pentru mărci și întregiri poștale cu evenimentele majore a fiecărui județ și ar putea urmări distribuția materialului în zona respectivă valorificând datele din istoria dezvoltării zonei sale de responsabilitate.(aniversări, comemorări a oamenilor de seamă, atestările documentare a localităților, clădirilor de interes

național, mănăstirilor, etc, obiceiuri de iarnă, costume, etnografie, etc. etc.) și chiar realizarea și valorificarea cărților poștale ilustrate cu marcă fixă care să îndeplinească condițiile cartofilatelice de a fi colecționate atât în țară dar și în străinătate etc.

Sunt convins că filateliștii pot sprijini mai mult serviciile poștale iar aceștia pot ajuta mult mai mult colecționarii efectelor poștale. Filateliștii, în realitate sunt mesagerii cei mai autorizați pentru a împrăști în întreaga lume a colecționarilor de pe mapamond atât documente poștale noi cât și pe cele folosite în întreaga existență a serviciilor poștale, pentru a le expune spre satisfacția tuturor.

ANEXE

1. MEMBRI AI COMITETULUI DE CONDUCERE A ASOCIAȚIEI FILATELIȘTILOR DIN JUDEȚUL BOTOȘANI

Chiricheș C.

Bocan Gh.

Iosub Nic..

Cornaci Mihai

Atănăsoaie V.

Ciotină Gh.

Cimpoi Mihai

Hrustovici V.

Jorovăț Mihai

Iacob D-tru

2.MEMBRII COMITETULUI DE CONDUCERE AL GRUPĂRII „ASTROFILA”

Nicolau Ștefan

Melinte D-tru.....Romanescu Paul

David Bogdan

3.PRINTRE MEMBRI ACTIVI

Marițanu Gică.

Luțuc Paul

Luțuc Tudor

Plăvan Gabriel.

Schibinschi L.

Ghițun Ana.

Iosub M.

Brânzei S.

Țurcanu N

Anton T.

Melinte F

Ionescu C.

Luchian I.

Siiminicianu I.

4. UNELE DINTRE FETELE NOASTRE

Corina N.

Alina N.

Paula R.

Sânziana R.

Alina-Mihaela.

Andreea A.

Anca S

Cristina L.

Mădălina A.

5. AU PLECAT DIN BOTOȘANI ÎN:

*Luca Andronic
-Suceava*

*Călin Marinescu
București*

*Alina Didi.....
București*

*Liviu Gași
Iași*

*Reșteanțu Gh..
București*

MEMBRI FONDATORI din 16 decembrie 1956

1-1956	Alexoaie Viorel	
2	Ajităriței Maria	
3	Andronic Luca	1924 Student
4	Arnăutu Vasile	1931 Profesor
5	Bazic Ioan	Funcționar
6	Bălan Alexandrina	Funcționar poștă
7	Bălan Ioan	1898 Pensionar
8	Bercovici Erica	1945 Elevă
9	Bercovici Leida	1945 Elevă
10	Berteanu Iancu	1944 Elev
11	Boșcovici Erica	1942 Elevă
12	Braha Eugen	1908 Ofițer
13	Brul Gherșin	1945 Elev
14	Bujoreanu Emil	1908 Profesor
15	Cantemir Dimitrie	Inginer
16	Chichifoi Petru	1892 Profesor
17	Chihai Adrian	Funcționar
18	Cojocaru M.Mihai	
19	Cordăreanu Nicolae	
20	Dărângă Artur	economist
21	Drăghici Gheorghe-Mircea	Ofițer
22	Drăgoi Sergiu	Medic
23	Fantu Elena	
24	Ferhardt Anton	Pensionar
25	Filip Corneliu	1948 Elev
26	Finchenștein Simion	
27	Goilav Petru	1916 Instrumentist
28	Haas Paulian	
29	Ionescu Constantin	1903
30	Ițic Carol	
31	Kelemen Leon	Director cinema 7 Nov.
32	Klein Emanoil	Funcționar
33	Leibovici Marcel	1947 Elev
34	Marcu Vasile	Inginer
35	Molniceanu Valeriu	
36	Norberg Solomon	1946 Elev
37	Pașcu Margareta	Funcționar
38	Pașcu Sorica	Profesor

39	Periețeanu Ioan	Pensionar
40	Răileanu Ana	
41	Savin Elisabeta	1926 Bibliotecară
42	Săndulache Mihai	Avocat
43	Segal Jean	Funcționar
44	Simionescu Vasile	1919 Avocat
45	Teodorescu Vasile	1906 Funcționar
46	Ursache Gheorghe	
47	Vagner Richard	Dirijor
48	Vexler Raphael	1946 Elev
49	Vinter Mozeș	

**TABEL NOMINAL CU FILATELIȘTII CARE AU FOST
MEMBRI ȘI AU ACTIVAT ÎN CADRUL ASOCIAȚIEI**

50-1956	Burghilea Mihai	
51	Amurăriței Gheorghe	1944 Elev
52	Ionescu Constantin	1945 Elev
53	Ciolac Dorina	1944 Elev
54	Kelmer Silvia	1945 Elev
55	Marinescu Țomiță	1920 Ofițer
56	Leon Leia	1943 Elev
57	Scânteii Ioan	Profesor
58	Isăcescu Alexandru	Pensionar
59	Păun Margareta	Casnică
60	Ioniță Vasile	
61	Petraru Gheorghe	
62	Pădure Eugen	1899 Profesor
63	Cherbiș Solomon	
64	Vaidner Ioan	1912 Inginer
65 -957	Adoreanu Rodica	1943 Funcționar
66	Bejinaru Ionel	1944 Elev
67	Corneanu Sergiu	
68	Nahman Moritz	1946 Elev
69	Segal Liviu	1948 Elev
70	Drăgoi Cristian	1946 Elev
71	Elberg Hari	1947 Elev
72	Foca Elisei	
73-960	Bazic Procopie	1924 Economist
74	Deliu Mihai	1931 Tehnician constructor

75	Popescu Gheorghe	1944 Elev
76	Ghineț Cezar	1942 Elev
77	Segal Carol	1921 Contabil
78	Segal Sorin	1947 Elev
79	Teodorescu Claudia	1947 Elevă
80	Teodorescu Doina	1950 Elevă
81	Matei Dumitru	1930 Actor
82	Kerekeș Edina	1931 Contabilă
83	Curelaru Solomon	
84	Mihailiuc Eugen	
85	Dancu Dumitru	
86	Cărăușu Radu	1912 Funcționar
87	Ionescu Dumitru	1903 Pensionar
88	Secrean Crăciun	1925 Fotograf
89	Dumitrescu Ion	1934 Metrolog
90	Perebiceanu Georgeta	1934 Funcționară
91	Croitoru Iosif	1945 Frizer
92	Simian Dumitru	
93	Moraschi Ștefan	
94-963	Vicol Mircea	Inginer
95	Teodoru Aurel	1908 Preot
96	Hrustovici Leopold	1926 Tehnician proiectant
97	Gheorghită Florin	Profesor
98	Siminiceanu Ștefan	Profesor
99	Grecu Grigore	
100	Brădescu Teodor	Actor
101	Cucu Dumitru	Funcționar
102	Țilea Gelu	Medic
103	Boacă Laurențiu	
104	Haha Dumitru	Învățător
105	Străteanu Gheorghe	Contabil
106	Schwarberger Tobias	Dirijor filarmonică
107	Tănase Gheorghe	Contabil
108	Piloș Mihai	Economist
109	Dămăcenu Costică	1931 Medic
110	Butnaru Virgil	1912 Violonist
111	Arnăutu Viorica	1943 Educatoare
112	Grecu Elena	1926 Casnică
113	Scutaru Adrian	
114	Harasim Dumitru	1909 Profesor

115-965	Ureche Nicolae	Inginer director PTTR
116	Sfârlos Eugen	Contabil Dir. jud. PTTR
117	Andriescu Nicolae	economist
118	Tamacinschi Mihail	
119	Crăciun Nistor	
120	Stefănescu Viorica	
121	Birnbaum Viorica	
122	Abramovici Enachi	
123	Ciubotaru Constantin	
124	Gheorghitanu Ioan	
125	Rațiu Augustin	
126	Demetriu Alexandru	
127	Nicolau Ștefan	1932 Ofițer
128	Mercik Francisk	1933 Ofițer
129	Iordăchiță Liubomir	1933 Ofițer
130	Urîgiuic Mihai	1928 Economist
131-971	Mihăescu Arcadie	Pensionar
132	Candiescu Dorin	1919 Economist
133	Chirilă Felician	
134	Țiganiuc Dumitru	Profesor
135	Moraru Marcel	
136	Marinescu Călin	Elev
137	Marcovici Leon	Medic
138	Hazgan Anton	Profesor
139	Cornaci Mihai	1949 Tehnician
140	Senic Decebal	1934 Contabil
141	Bărbulescu Gheorghe	
142	Arapu Petre	1920 Pensionar
143	Atanasiu Petre	Dir. Dir. jud.PTTR
144	Cornaci Paraschiva	Profesor
145	Paramanov Viorica	Profesor
146	Plantos Elena	1936 Profesor
147	Simion Ion	Inginer
148	Șchiopu Dumitru	Ofițer
149	Romanescu Paul	Ofițer
150	Galiano Corneliu	1935 Ofițer
151	Melinte Dumitru	1935 Ofițer
152	Burac Dumitru	1930 Ofițer
153	Murariu Constantin	1940 Ofițer
154	Huțanu Dumitru	1939 Ofițer

155	Popa Dorin	Profesor
156	Malek Temistocle	1919 Pensionar
157	Zummerr Chițu	Funcționar
158	Caluschi Gheorghe	Tehnician radio
159-1974	Bușcu Gheorghe	Profesor
160	Crauciuc Romeo	
161	Senciuc Ilie	
162	Ciocan Dumitru	
163	Goian Teodor	Economist
164	Brânzei Stelian	Tehnician
165	Gavrileț Ioan	Tehnician
166	Zavidei Theodor	Tehnician
167	Iosub Nicolae	Inginer
168	Ailincăi Neculai	
169	Manolache Trăian	Tehnician
170	Schibinschi Ludovic	Profesor
171	Beleca Nicolae	1946 Inginer
172	Anton Traian	Tehnician
173	Ațurcăniței Valerian	Subinginer
174	Ciotină Gheorghe	Profesor
175	Cimpoieșu Petrea	Tehnician
176	Pop Radu	Profesor
177	Pastramagiu Mihai	Proiectant
178	Aniței Paraschiva	Profesor
179	Pricopie Dan	Inginer, director PTT
180	Constantinescu Mihai	1948 Proiectant
181	Tulbure Mihai	Arhitect
182	Silion Alexandru	Inginer
183	Buzilă Gheorghe	Proiectant
184	Luțuc Gheorghe	Inginer
185	Tincu Radu	Arhitect
186	Trufin Ioan	Arhitect
187	Calenic Alexandru Istrate	1926 Ofițer
188	Atănăsoaie Vasile	Contabil
189	Ungureanu Mihai	Funcționar
190	Ciorăscu Ana	Profesor
191-1979	Leuștean Mihai	Medic
192	Otto Roth	Muncitor instalator
193	Saranciuc Niculina	Funcționar
194	Baltă Mihai	Inginer

195	Ursuleanu Dan	Medic
196	Blumental Hugo	Inginer
197	Coste Mircea	1949 Tehnician
198	Dăscălescu Florin	Economist
199	Waisman Gabriel	Avocat
200	Urigiuc Mihai	Inginer
201	Mihai Cimpoi	Economist
202	Pereț Cornel	
203	Plantos Sandrino	1962 Elev
204	Iosub Florin	Elev
205	Nicolau Alina	Elev
206	Nicolau Corina	Elev
207	Melinte Felix	Elev
208	Iosub Marilena	Elevă
209	Luțuc Cristian	Elev
210	Luțuc Gabriela	Elevă
211	Hreapcă Gheorghe	1954 Subinginer
212	Bozi Lucian	1955 Inginer
213	Huțănașu Ioan	Asistent medical
214	Atudoroaie Pintilie	Muzeograf
215	Andrișan Corneliu	Inginer
216-1983	Strungariu Vasile	Tehnician
217	Cojocaru Vasile	Funcționar
218	Țenchiu Gheorghe	1957 Subinginer
219	Radu Cezar-Iulian	Medic
220	Luțuc Pavel	1935 Profesor
221	Curteanu Sergiu	Funcționar
222	Țurcanu Neculai	1947 Inginer
223	Saucă Viorel	Administrator
224	Babei Mihai	Asistent medical
225	Bichir Ionel	Profesor
226	Pușcașu Mircea	
227	Atodiresei Adrian	Tehnician
228	Anechitei Ioan	Tehnician
229	Plantos Niță	Medic
230	Moroșanu Mihai	Economist
231	Strungariu Daniel	Elev
232	Matei Simona	Elevă
233	Strungariu Maria	Casnică
234	Pereț Simona	Elevă

235	Urigiuc Lucică	Student
236	Finașcu Haralambie	Economist
237	Ghițun Ana	Funcționar PTT
238	Marițanu Gică	Ofițer
239	Florișteanu Elena	1939 Funcționar
240	Greco Stefan	1931 Tehnician
241	Ciotină Corneliu	Student
242	Aruxandei Fănică	1951 Tehnician
243	Sandu Dan	1954 Inginer
244-1987	Luchian Ioan	1956 Funcționar
245	Romanescu Sânziana	Elevă
246	Romanescu Paula	Elevă
247	Romanescu Veronica	1955 Medic
248	Hrustovici Anton	Elev
249	Cimpoi Veronica	1944 Tehnician textil
250	Fantu Decebal	1935 Mecanic
251	Seniuc Mircea	1957 Profesor
252	Hariga Valerian	1935 Profesor
253	Dărăngă Eugen	1922 Pensionar
254	Popoaie Mihai	1954 Ofițer
255	Harabagiu Genoveva	1949 Profesor
256-1990	Bejenariu Maria	
257	Chiricheș Coriolan	Inginer
258	Hanceriuc Neculai	
259	Bocan Gheorghe	Ofițer
260	Ivănescu Andrei	Elev
261	Ivănescu Marius	Elev
262	Sioustis Arghir	
263	David Bogdan-Ionuț	Elev
264	Cenușă Petru	Ofițer
265	Luțuc Tudor	Elev
266	Marițanu Andrei	Student
267	Cornaci Bogdan	Student
268	Anton Andreea	Elevă

269	Siminiceanu Ioan	Ofițer
270	Plăvan Gabriel	Elev
271	Ureche Emilia	Funcționar
272	Chiricheș Alina	Student
273	Siminiceanu Anca	Elevă
274	Feghiu Mihaela	Funcționar
275	Ivanov Mircea	1953
276	Feghiu Ionuț	Minor- copil
277	Hrustovici Viorica	Asoc. familiară
278	Baban Ștefan	Inginer
279	Baban Adrian	Elev
280	Căruntu Emilian	Elevă
281	Nemțoiu Ovidiu	1966 Tehnician
282	Asandei Corneliu	1956
283	Mistreanu Dumitru	1929 Avocat

**Membrii în secolul XXI care au primit
Carnete de Membru noi tip "M. Eminescu"**

1.	Anton Traian	2001
2.	Anton Andreea	
3.	Atănăsoaie Vasile	
4.	Baban Adrian	
5.	Chiricheș Alina	
6.	Chiricheș Coriolan	
7	Chirilă Răzvan	
8	Cimpoi Mihai	
9	Ciotină Gheorghe	
10	Cornaci Mihai	
11	Cojocaru Daniel	
12	Domache Andreea	
13	Dumitriu Nicoleta	
14	Feghiu Ionuț	
15	Ghițun Ana	
16	Hanceriuc Neculai	
17	Hrustovici Viorica	
18	Iosub Nicolae	

19	Ivănescu Marius	
20	Luțuc Gheorghe	
21	Luțuc Tudor	
22	Matei Florin	
23	Marițanu Andrei	
24	Marițanu Gică	
25	Neamțu Constantin	
25	Negreanu Ștefan	
26	Negri Alina	
27	Nicolau Ștefan	
28	Olaru Sergiu	
29	Onofrei Enanuel	
30	Prisecaru Filaret	
31	Romanescu Paul	
32	Romanescu Paula	
33	Romanescu Sânziana	
34	Siminiceanu Ioan	
35	Siminiceanu Anca	
36	Ștefancu Nicu	
37	Tomachi Aura	
38	Urigiuc Mihai	
39	Vicol Ștefănel	
40	Melinte Felix	
41	Melinte Dumitru	
42	Cornaci Bogdan	2002
43	Budeanu Talida	
44	David Bogdan-Ionuț	
45	Iacob Dumitru	
46	Chicuș Gabriel	
47	Barbu Matei	
48	Ababei Mădălina	
49	Moga Sorin	
50	Ivănescu Andrei	
51	Luchian Ioan	
52	Plăvan Gabriel	
53	Mândricel Florina	
54	Rogalschi Robert	
55	Finkel Avi-Marc	2003
56	Șchiopu Andrei	
57	Fedeleş Dan-Alexandru	

58	Popa Emilian	
59	Lungu Adrian	
60	Andrei Andra-Mădălina	
61	Buceceanu Andrei	
62	Musteață Alex.-Florin	
63	Bocan Iuliana	2004
64	Brânzei Stelian	2005
65	Bocan Gheorghe	
66	Pânzariu Mihai	

**MEMBRII comitetului de conducere a cercului filateliștilor
din orașul Botoșani.**

Data alegerii	Președinte vicepreședinte	Secretar	Financiar	Alții
16.12. 1956	Emilian Bujoreanu Braha Eugen	Vasile Arnăutu n.1937	Eugen Braha	Mihai Cojocaru Vexler Raphael Brule Gherasin
17.08. 1958	Emilian Bujoreanu Eugen Braha	Vasile Arnăutu	Elisabeta Savin	Leon Kelner
18.02. 1965	Emilian Bujoreanu Luca Andronic	V-le Arnăutu Vasile Teodorescu	Eugen Braha	Tobias Schwager Matei Dumitru
28.12. 1966	Em. Bujoreanu, Luca Andronic	V-le.Arnăutu Dumitru Matei	Vasile-Teodorescu	Eug.Braha Grigore Grecu Pricopie Bazic
06.06. 1967	Luca Andronic	V-le Arnăutu	D-tru Matei	Pricopie Bazic Grigore Grecu
30.05. 1969	Leopold Hrustovici	Dumitru Cucu	D-tru Matei	Grigore Grecu Liviu Gafițescu
29.03. 1970	Leopold Hrustovici Dumitru Cucu	V-le Arnăutu D-tru Matei Eug. Sfârlos	Mircea Vicol	Liviu Gafițescu Emil Bujoreanu
30.11. 1974	Matei Dumitru Liviu Gafițescu	Dumitru Cucu Grigore Grecu	Mircea Vicol Gheoughe. Bușcu	V-le Strugaru
1975	Liviu Gafițescu	idem	idem	idem
1978	Mihai Cornaci	Mihai	Elena Plantos	Ludvig Schibinschi

		Ungureanu		
7.11.1980	Mihai Cornaci Elena Plantos	Costică Dămăceanu Mihai Ungureanu	Mercik Francisk Valerian Ațurcăniței	Petru Cimpoieșu Elena Grecu Ludvig. Schibinschi
1982	Ștefan Nicolau Elena Plantos	Mihai Cornaci Mihai Ungureanu	Ludovic Schibinschi Teodor Brădescu	Petru Cimpoieșu, D-ru Brânzei, Francisc Mercik, Mihai Constantinescu
09.03.1986	Ștefan Nicolau Gheorghe Ciotină	Petrea Cimpoieșu Mihai Ungureanu	Mihai Cornaci	L. Schibinschi Dumitru Huțanu Mihai Cimpoi Nicolae Iosub M
1987	Mihai Cornaci	L. Hrustovici	Arnăutu Vasile	
1987	Luțuc Gheorghe	Petrea Cimpoieșu, M. Cornaci	Ghe. Ciotină Mihai Cimpoi	Ana Ghițun, Paul Romanescu, Mihai Ungureranu, Otto Roth

**MEMBRII Comitetului de conducere a Asociației
Filateliștilor din județul Botoșani după 1990**

Data	Președinte Vicepreședinte	Secretar Financiar	Alții	Cenzori
18.03.1990	Costică Dămăceanu Costică Ionescu Petre Atanasiu	V-le Arnăutu, Eug. Sfârlos Decebal Senic	Gh.Luțuc, M. Cornaci, E. Plantos, L. Schibinschi, T. Marinescu	Dorin Candiescu Petru Areapu Florin Dăscălescu
1993	Ștefan Nicolau Costică Ionescu Petru Atanasiu Decebal Senic	Vasile Arnăutu (1994) Mihai Cimpoi Eug. Sfârlos 1994 V-le Atănăsoaie.	D-tru Melinte Ghe. Luțuc Mircea Coste Tomiță Marinescu Ana Ciorăscu Ana Ghițun, D-tru Iacob, Roth Otto.	Dorin Candiescu, Petre Arapu (1994) Mihai Ungureanu Ioan Simion (1995) Mihai Cornaci.

29.06.1996	Stefan Nicolau Gheorghe Luțuc Gică Marițanu	Mihai Cimpoi V-le Atănăsoaie	Mihai Cornaci Mircea Coste D-tru Melinte	Dorin Candiescu Mihai Ungureanu
1999	Geo. Luțuc, Gică Marițanu, Coriolan Chiricheș	M-.Cimpoi	V. Atănăsoaie	M. Cornaci
2001	Coriolan Chiricheș, Gică Marițanu, D-tru Melinte Președ. Onoare: Ștefan Nicolau	Nicolae Iosub	V. Atănăsoaie Mihai Cornaci M. Cimpoi	Ana Ghițun. D-tru Iacob Viorica Hrustovici

MEMBRI COMITETULUI FILIALEI A.F.R. Raion-

Data	Președinte și vicepreședint filiala A.F.	Secretar, resp. financiar	Membri	Cenzori
17.08 .1958	Eugen Braha Em. Bujoreanu	Vasile Arnăutu Luca Andronic	Elisabeta Savin V-le Simionescu	
11.02 .1962	Em. Bujoreanu Eugen Braha	Vasile Arnăutu V-le Teodorescu	V-le Simionescu Luca Andronic	
01.11 .1967	Vasile Arnăutu D- tru Matei	C. Dămăceanu D-tru Piloș	Pricopie Bazic, Grigore Grecu	
17.03 .1968	V-le Arnăutu Teodor Brădescu	Leopold Hrustovici Mihai Piloș	Dumitru Cucu Dumitru Matei, Liviu Gafițescu	Pricopir Bazic Gheorghe Tănase D-tru Străteanu
26.01 .1969	Vasile Arnăutu Teodor Brădescu	Leopold Hrustovoici Eugen Sfârlos	D-tru Cantemir. Gelu Țilea, Grigore Grecu, Laurențiu Boacă, Costică Dămăceanu, Tomiță Marinescu	Pricopie Bazic Nic. Andriescu Mihai Piloș
24.01 .1971	Vasile Arnăutu Liviu Gafițescu	Dumitru Cucu Eugen Sfârlos	Mircea Vicol, Teodor Brădescu, Gr. Grecu, Costică Dămăceanu Mihai Urigiuc, Solomon Gherbiș, Vasile Strungariu, Arcadie Mihăescu	Ghe. Străteanu Dorin Candiescu Ghe.Tănase Mihai Piloș Eleonora Țilea
30.09 .1973	V-le Arnăutu D-tru Cucu	Eugen Sfârlos	D-tru Matei, Ghe. Bușcu, V-le Strungariu	- idem-
12.12 .1974	Leopold Hrustovici Costică Dămăceanu	Teodor Brădescu Eugen Sfârlos	D-tru Matei, Ghe. Bușcu, V-ile Strugariu	- idem - (exclus Arnăutu)

05.09 1976	D-tru Matei Petru Atanasiu	Liviu Gafîtescu D-tru Cucu Costică Ionescu V-le Strungaru	Mihai Urigiuc D-tru Ciocan Grigore Grecu, Ghe. Bușcu Mircera Vicol, Emil Bujoreanu, D-tru Ivan, Tomiță Marinescu	Decebal Senic Dorin Candiescu Florin Dăscălescu
---------------	----------------------------------	--	---	---

Județ

091976	D-tru Matei Petru Atanasiu	Liviu Gafițescu D-tru Cucu Costică Ionescu V-le Strungaru	Mihai Urigiuc D-tru Ciocan Grigore Grecu, Ghe. Bușcu Mircera Vicol, Emil Bujoreanu, D-tru Ivan, Tomiță Marinescu	Decebal Senic Dorin Candiescu Florin Dăscălescu
1979	Liviu Gafițescu Vasile Arnăutu	Eugen Sfârlos	Petru Arapu,	Florin Dăscălescu, Dorin Candiescu, V-le Atănăsoaie
.1980	Costică. Dămăceanu Costică Ionescu	V-le Arnăutu	Eug. Sfârlos	- idem
18.01 .1981	Costică Dămăceanu Costică Ionescu	Vasile Arnăutu Eugen Sfârlos	Gheorghe Bușcu Mihai Cornaci, Petru Atanasiu, Valerian Ațurcăniței, Liviu Gafițescu, Vasile Strungaru, Ana Ciorăscu, Tomiță Marinescu, Mihai Urigiuc	V-le Atănăsoaie, Mihai Moroșanu Petru Arapu Dorin Candiescu Florin Dăscălescu
1983	Costică Dămăceanu, Costică Ionescu, Petru Atanasiu	V-le Arnăutu, , Decebal Senic Eugen Sfârlos	Ștefan Nicolau Mihai Cornaci Valerian Ațurcăniței Gheorghe Bușcu, Elena Plantos, Vasile Strungariu	- idem
1987	Costică Dămăceanu Costică Ionescu	Vasile Arnăutu	Gheorghe Luțuc Ștefan Nicolau Mihai Cornaci Vasile Strungariu Ana Ciorăscu Tomiță Marinescu	- idem

**FILATELIȘTI BOTOȘĂNENI
distinși cu însemne de merit filatelic**

Data	Numele și prenumele	Distincția	Clasa	Observații
21 o7.1973	Vasile Arnăutu	Insigna de onoare AFR	Clasa Aur	Exclus în 1974 insigna ridicată
1974	Dumitru Matei	Insigna de onoare	Argint	
1974	Tomiță Marinescu	Insigna de onoare	Argint	
1974	Filiala AFR jud. Botoșani	Diploma de onoare	Aur	
23.01.1977	Emil Bujoreanu	Insigna de onoare	Aur	
23.01.1977	Liviu Gafițescu	Insigna de onoare	Argint	
23.01,1977	Grigore Grecu	Insigna de onoare	Argint	
25.11.1978	Lutuc Gheorghe	Insigna de onoare	Aur	
	Dumitru Melinte	„	Aur	
	Constantin Murariu	„	Aur	
	Mihai Cimpoi	„	Argint	
	Gheorghe Ciotină	„	Argint	
	Finașcu Haralambie	„	Argint	
	Paul Romanescu	„	Argint	
	Otto Roth	„	Argint	
1983	Filiala A.F.R.Botoșani	„	Aur	
	Cercul filatelic "M. Eminescu"- Botoșani	„	Aur	
	Ațurcăniței Valerian		Aur	
	Bușcu Gheorghe		Aur	
	Cornaci Mihai		Aur	

Ștefan Nicolau

	Dămăceanu Costică		Aur	
	Ionescu Costică		Aur	
	Marinescu Tomiță		Aur	
	Nicolau Ștefan		Aur	
	Plantos Elena		Aur	
	Pricopie Dan		Aur	
	Senic Decebal		Aur	
	Sfârlos Eugen		Aur	
	Strungariu Vasile		Aur	
	Atănăsoaie Vasile		Argint	
	Atanasiu Petre		Argint	
	Buzilă Gheorghe		Argint	
	Cimpoieșu Petrea		Argint	
	Constantinescu Mihai		Argint	
	Haldan Alexandru		Argint	
	Schibinschi Ludovic		Argint	
	Tulbure Mihai		Argint	
	Ungureanu Mihai		Argint	

În 1988 au mai fost propuși de asociație: Aur Mihai Cimnpoi, Dorin Candiescu, Mihai Ungureranu Argint: Petru Arapu, Dorin Candiescu, Ana Ciorăscu, Florin Dăscălescu, Ana Ghițun, Francisk Mercic, Mihai Moroșanu, Pavel Luțuc, Radu Pop, Alexandru Silion, Neculai Ureche, Ioan Huțănașu, Ioan Leucă, Doina Tărniceriu.

Variația numărului de membri cotizanți

Data	Maturi	Tineri	Total
16.12.1956	39	10	49
27.01.1957	39	10	49
11.05.1957	45	85	130
31.12.1961		158	192
31.12.1962	26	73	99
31.12.1964			
31.12.1966	55	56	111
31.12.1968	121	76	197
31.12.1970	141	169	310
31.12.1974	161	154	315
31.12.1975	199	197	396
18.08.1978	182	276	458
31.12.1979	Bt.		Botoșani = 1.221 Dorohoi = 55 Săveni = 30
14.08.1981	Btș. = 290 Doroh.= 21 Săveni = 11	110+566 0 + 33 0 + 19	966 54 30
01.01.1983	Bt.354 În județ = 19	99 +547 132	1.001 151
14.01.1987	Copii Botoșani=566 Dorohoi = 33 Săveni = 19	Tineret = 110	Maturi = 290 21 11
1993			
01.01.1994	60	64	124
01.01.1995	81	117	198
01.01.2005	24	14	36

Sediul asociației

Data	Denumirea	Adresa		Observații
1957-	Casa raională de cultură „Ilie Pintilie”			
1958	Librăria Noastră Nr.1	Calea Națională nr. 37		
1968	PTTR Direcția județeană	Calea Națională nr.353		club
15.11.1969	AFR filiala Botoșani și "Magazin de presă și filatelie”	Str.Pictor Grigorescu	C.P.11	În centrul orașului . la proiectări
29.03.1970	AFR Botoșani și „Magazin de presă și ghișeu filatelic”	Calea Națională 150	C.P.11	Lângă florărie și Bancă
1988	Sediu provizoriu			În țigănite
1988	Sediul dir.jud. PTTR			Clubul sindical
1989	Magazin peresă-filatelic	Str.1 Decembrie		La Proiectări-biblioteca
1989	AFR Botoșani și magazin filatelic	Cuza-Vodă nr.3	C.P.11	Clădire nouă cu sală de expoziție
2001	Asociația Filkateliștilor din Județul Botoșani	Piața 1 Decembrie 1918 Nr,5	C.P.11	Fosta casa de cultura a raionului Bt.

ÎNCHEIERE

Când am început să aștern pe hârtie (așa vine vorba, pentru că în realitate am "așternut" pe ecranul calculatorului) gândeam că treaba va fi mult mai ușoară, totul va depinde de abilitatea mea de dactilograf fără a folosi pentru corectare radiera sau alte cerneluri de ascundere a erorilor. Dar, a trebuit să mă chinui la propriu cu alte ne cazuri și mai ales cu nepriceperea mea de a încropi o carte cu tot ce depinde, de a putea fi prezentată ca atare. Paginația, alegerea tipului și caracterul literelor, aranjarea și structura paginilor și apoi când am gândit că ar fi frumos să fie și cu "figuri" a trebuit să trec prin altă etapă de a fura câte ceva din știința scanărilor, aranjării textului pe lângă fotografiile și hărțile, așa că vreau nu vreau, am făcut ceva, dar categoric, cine insistă și caută poate găsi și unele „hibe” mai ales tehnice. Nu mai amintesc despre corectarea textului, găsirea cuvintelor care nu i-a mulțumit niciodată pe cei din jurul meu și fiecare sucea propozițiunea că până la urmă alegeam tot prima variantă. Am schimbat două scanere pentru că nu-mi plăceau reproducerea, dar realitatea era că vina o purta individul și nu instrumentul, nu mai vorbesc de imprimante care de asemeni au fost două, dar, cum a fost cum nu a fost am reușit să ajung cu lucrarea ca să culeg "încheierea".

Cu adevărat că dintru-început și până am finalizat lucrarea așa cum o vedeți în fața Dvs. totul a fost făcut în casă "în familie" fără nici o implicare sau ajutorul vr-unei tipografii (care de va fi nevoie și va dori să se implice a o tipări bucuros îi voi da CDR-ul cu totul ce este necesar). Cele două ajutoare ale mele au fost soția care mi-a asigurat timpul necesar și cu fiica mea Alina care a avut grijă să am la dispoziție aparatura necesară de scanare-imprimare, cu ea am experimentat diferite procedee de introducere în pagină, imprimare, ea a fost cea care m-a încurajat permanent și m-a ambiționat să o termin dar mai ales a avut grijă să-mi verifice periodic parametrii calculatorului pe care-i "pierdeam" din greșeală.

Inițial am gândit ca lucrarea să nu depășească mai mult de 100-150 de pagini, dar luat de vântul poveștilor am lungit-o. Acesta este și motivul pentru

care nu am descris unele pățanii destul de plăcute și distractive. Nu am scris nimic despre întâlnirile avute cu amicii din țară aici pe meleagurile botoșănene, la Ipotești, la lacul lui Eminescu, la iazul de la Stăuceni, la Livenii lui Enescu, la Săvenii lui Ciucă și apoi întâlnirile din oraș cu "furtul miresei", cu nopțile din parcul Eminescu sau cu "ciorbele de burtă", la măicuțele de la Agafton, la cele de la Vorona sau la cabana Stejarul. Ne-am plimbat musafirii și la mânăstirile bucovinene, la lacul de acumulare de pe Prut și încă în multe cotloane primitoare din județ.

Nu am scris despre vizitele noastre în grup la amicii din Bacău, Piatra Neamț, București, Suceava, Brașov, Constanța, Timișoara, Bistrița, de unde ne-am întors de fiecare dată încântați de revedere. Călătoriile cu trenul, autobuzul sau mașinile personale, cu cortul sau pe la cabanele de pe traseu, dormiți sau nedormiți, toate au rămas amintiri.

De neiertat cred că este faptul că nu am descris fiecare expoziție în parte cu contribuția fiecăruia, cu cei ce au transpirat la montare-demontare, etc. etc. Pentru aceasta am gândit că au apărut deja mai multe editii ale altei lucrări "Catalogul ștampilelor speciale realizate în județul Botoșani".

În documentarea acestei lucrări pașii m-au dus în Vârful Câmpului, Dorohoi, Săveni și prin Costeștii profesorului Petru Șuster, (ghid col. de cavalerie Ioan C. Vicoveanu sau fiica savantului Elena-Florica Șuster) la Flămânzi (profesorul Dumitru Munteanu, și alții), din multe alte localități au povestit elemente care mă interesau și multe le-am consemnat în scrierea mea fără să știe că vor apare în această cărțuție.

Nu am aminti și merită să-i numesc aici pe unii reprezentanți ai poștei române, ai Romfilateliei care au fost permanent într-o perioadă printre noi, ne-au ajutat și sprijinit în cele mai mari acțiuni și realizări, așa cum au fost Ionel Cuejdeanu, Alexandru Lache, Marin Vulpe, Florica Alexandrescu, Aurelian Dârnă, sau chiar a doamnei Elena Petculescu sau Sorin Pantiș sau cei care au condus poșta județeană, Nicolae Ureche, Constantin Crețu, Dan Pricopie, Petru Atanasiu, etc. cărora trebuie să le păstrăm amintiri plăcute și să-i consemnăm în amintirile noastre.

Am aflat că de curând au venit "acasă" și unii urmași ai foștilor colecționari care au fost nevoiți să părăsească țara lăsând averi, moșii și bineînțeles colecții. Primele încercări de a-i contacta nu au dat rezultate. Unele conace unde se făceau vechile întâlniri de prin 1930 încoace s-au renovat și sunt locuite de urmașii stăpânilor de odinioară. Poate la Miorcani, Călinești, Costești, Ștefănești, Dângeni, și multe alte localități vor renaște și vechile obiceiuri de la conace cu stăpânii lor de acum, urmașii celor de atunci.

Nu-mi rămâne decât să vă mulțumesc domniilor voastre că ați răsfoit această carte care nu este nici roman, nici povestire, conținutul și calitatea

artistică este asemeni unui începător care nu a avut altceva mai bun a face decât să deranjeze oameni, să consume timp și materiale.

Sper totuși că cel puțin am amintit câțiva dintre cei care și-au adus contribuția la dezvoltarea poștei în acest județ, câțiva dintre colecționarii timpului, cu toate că ei au fost mult mai mulți dar datele despre aceștia sunt așa de "subțiri" și nu poți să te bazezi decât pe povestirile unora dintre urmașii lora. Printre bătrânii cu care am discutat toți au avut străbuni colecționari, mulți au avut chiar "capete de bour"(!?) care au dispărut cu timpul, și această poveste nu este doar de acum, ci încă prin 1950 când lucram într-o redacție și urmăream aceasta (că era în 1950 se poate verifica în revista "FILATELIE, ȘAH, CUVINTE ÎNCRUCIȘATE" nr.7 din 1 aprilie 1950) și când interlocutorul afla că vrei să scrii despre colecționari imediat îți dădeau un "eveniment" inedit. În ziarele botoșănene am publicat multe astfel de știri în cei aproape 50 de ani de când sunt aici.

VĂ MULȚUMESC

POSTFAȚA

Lucrarea pe care ați parcurs-o, reprezintă o „carte de istorie” a poștei și filateliștilor de pe meleagurile botoșănene iar, în unele capitole, chiar din întreaga Moldovă. Indiferent ce critici se vor găsi - niciodată nu lipsesc- și fără a analiza în detaliu exprimarea (uneori cam încurcată – din cauza bogăției de amănunte pe care autorul le cunoaște), este necesar să apreciem **imensa muncă de documentare** pe care o necesită realizarea unei astfel de lucrări.

Câte n-am aflat citind-o! Câte personalități au fost „uite” până acum!

Domnul prof., col. (r) Ștefan Nicolau are un mare atu: de peste 50 de ani a cunoscut atâția oameni și a participat la atât de multe activități încât ceea ce ne-a prezentat aici reprezintă o selecție, foarte comprimată, a ceea ce autorul cunoaște. De aceea, pentru noi toți (filateliștii botoșăneni și numai), lecturarea acestui volum este o mare plăcere dar ne duce cu gândul la o rugămintă pe care trebuie să i-o adresăm: **continuați în a detalia tot ce vă amintiți**, tot ce poate fi menționat (și bune și rele) pentru a completa această lucrare chiar dacă veți depăși, câteodată, aspectul poștal sau filatelic.

Toți cei ce-l cunoaștem pe distinsul „nea Fănică” avem convingerea că sunt multe alte lucruri de prezentat (pe care le știm numai din povestirile d-sale).

Eu, în calitate de editor și de președinte al asociației filateliștilor (la această dată), promit că voi face astfel încât și următoarele ediții (sperăm, cu cât mai multe detalii) să vadă „lumina tiparului”.

06.02.2007

Coriolan Chiricheș

BIBLIOGRAFIE CONSULTATĂ:

1. Val. Tebeica "Primele mărci poștale românești (1858-1865)" Edit. Meridiane -București 1962.
2. Gr. Racoviceanu "Ștampilele poștale folosite în Țările Române pînă în anul 1881" Ed. Transporturilor și Telecomunicațiilor 1963.
3. Kiriac Dragomir "Ștampilografie poștală 1822-1910". Tipogr. Tipomur Târgu Mureș 1990
4. Artur Gorovei "Monografia Orașului Botoșani" Ediția Primăriei De Botoșani, Institutul de arte Grafice "M. Saidman"-Fălticeni 1926
5. Emil Diaconescu "Vechi drumuri moldovenești" Institutul de arte grafice "Brawo" -Iași 1939
6. Ioan V. Prăjinariu "Târgurile din județul Botoșani" editura Quadrat-Botoșani 2004
7. Costachi Uliciuc "Costeștii botoșanilor la sfârșit de mileniu" editura Axa -Botoșani 2004.
8. Ghe. Amarandei "Dorohoiul istoric și cultural" Editura Quadrat" - Botoșani 1999
9. colectiv – "Botoșani, istorie și contemporaneitate" – Intr .poligrafică 13 Decembrie 1918 București 1969
10. Ionel Bejenaru "Dicționarul botoșănenilor" Editura Moldova -Iași 1994
11. C-tin Cojocaru "Orașul Săveni-monografie"- Ed. Axa Botoșani 2001
12. Ștefan Ciubotaru "Monografia orașului Botoșani până la 1944". editura Axa Botoșani 2003.
13. Ștefan Ciubotaru "Monografia comunei Sulița" Editura Axa Botoșani 2001
14. Constantin Hariga "Monografia comunei Vîrful Cîmpului județul Botoșani" Editura Axa Botoșani 2004.

15. -Almanahul filatelic 1977, 1978, 1979,1980, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990.
16. -Colecția revistei "Filatelia" nr. 1 – 600 a Federației Filatelice Române
17. -Colecția "Curierul filatelic Nr. 1 – 140 Revistă independentă Sibiu, fondator Aurel Anton, editor Nicolae Salade
18. Marcel Dănescu " Filatelia de la A la Z" editura sport-turism 1987
19. Octavian Ionescu "Însemnări istorice despre satul Vorniceni din ținutul Dorohoi". Editura „AXA” – Botoșani 1999.
20. Petru Munteanu, Ștefan Nicolau Flămânzi de la siliște la oraș" editura AXA-2005

CUPRINS

Botoșaniul – centru important al filateliei românești.....	5
POȘTA ȘI FILATELIȘTII BOTOȘĂNENI.....	7
PARTEA 1: PUȚINĂ ISTORIE.....	13
PARTEA a 2-a: CÂTE CEVA DESPRE DRUMURI.....	19
Drumuri Europene cu legături spre Botoșani	22
Drumuri moldovene	23
PARTEA a 3-a: UNELE DATE DESPRE, UNELE LOCALITĂȚI DIN TEXT	25
PARTEA a 4-a: POȘTA PREFILATELICĂ.....	35
PARTEA a 5-a: PERIOADA FILATELIEI CLASICE 1858 - 1872.....	53
PARTEA A-6 a: PERIOADA FILATELIEI POSTCLASICE 1872-1900.....	81
PARTEA a 7-a: FILATELIA MODERNĂ ÎNTRE CELE DOUĂ RĂZBOAIE MONDIALE 1900 - 1950 (o jumătate de secol)	99

PARTEA a 8-a: FILATELIA CONTEMPORANĂ între 1950-1990	137
Partea a 9-a: „Asociația Filateliștilor din Botoșani” și „Gruparea de Astrofilatelie și Filatelie Tematică Cosmos „Astrofilia”, după 1990	175
DUPĂ ANUL 2000 SECOLUL XXI	193
ANEXE.....	199
ÎNCHEIERE	221
POSTFAȚA	225